

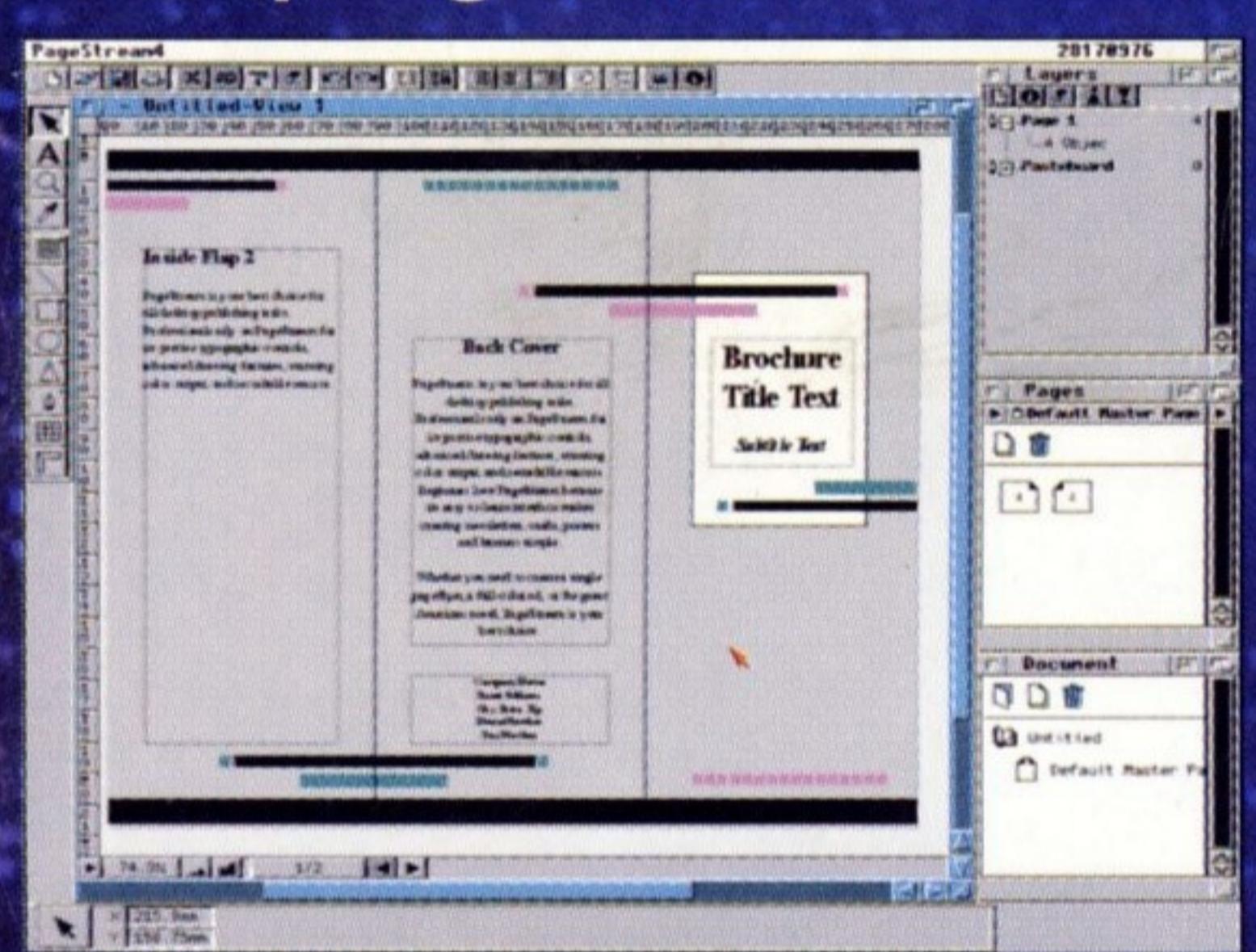
CENA 59 KČ (S DISKETAMI 99 KČ)

51
12/99

AMIGA REVIEW

PageStream 4.0

Recenze nové verze
DTP programu

Unix na Amize

The Amiga Unix
Compendium v1.2

AMIGA MAX

WipeOut 2097

Závody raket
konečně na Amize!

Ambermoon

Dokončení návodu

Publishing
ATLANTIDA

51

9 771 211 146009

Máte již všechny čísla AMIGA Review CD?

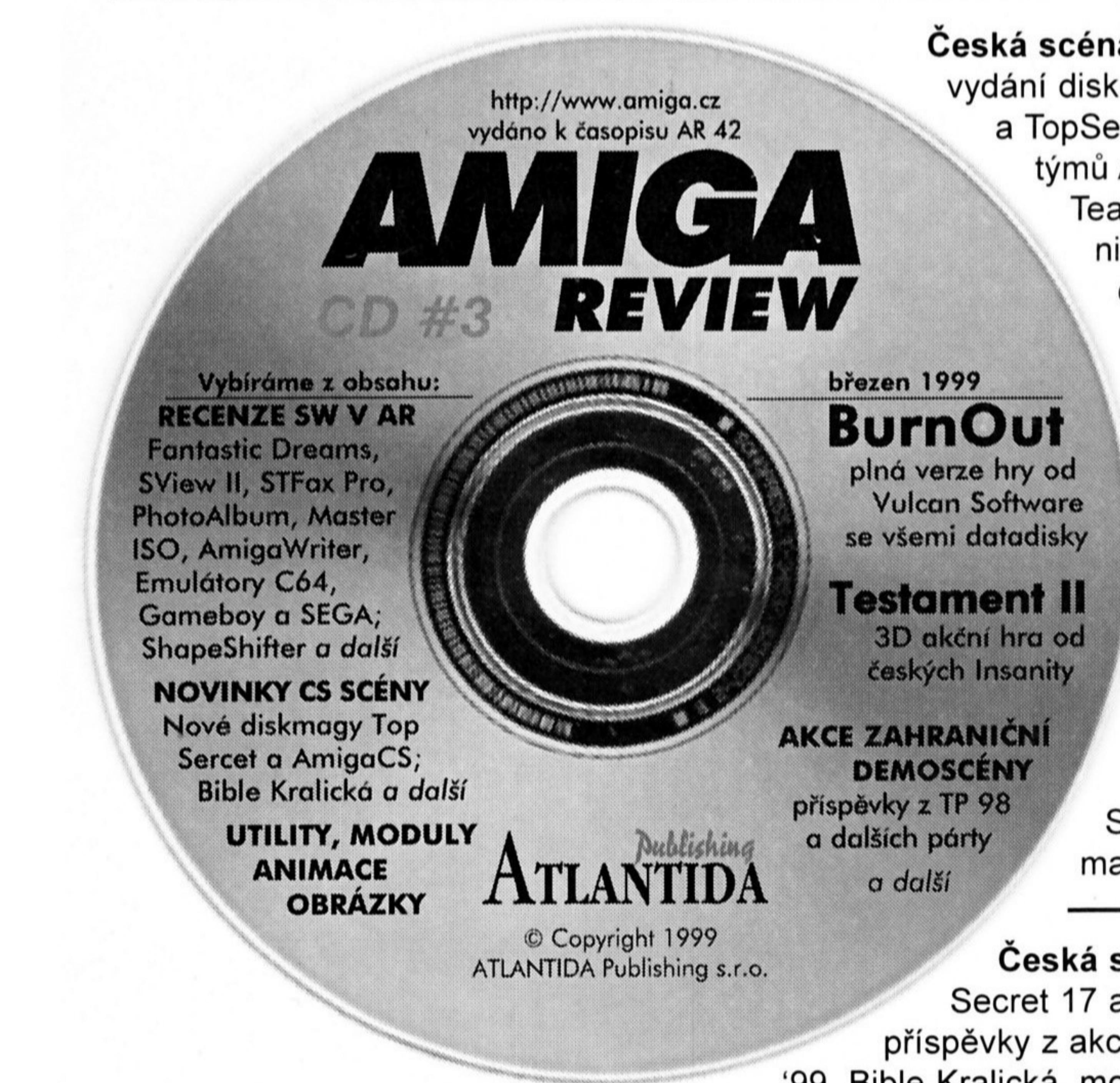

Archiv české scény: diskmagy Guru, Exit, AmigaCS, TopSecret, AmigaPositive, AmigaStorm, Magic, AWB magazín, MIPreport a další; dema od českých skupin Vectors, Division, Insanity, Pici, HMC, 4TM a další; hudební moduly od slavných skladatelů jako Trixie, Wolf a dalších; hry od českých autorů: Sinuhed, Dunelli, Testament spec. AR, Lustrace, QuakeViewer; utility od známých programátorů jako jsou Jaroslav Pokorný (Převodník, Cassette, Reinkarnace...), Pavel Čížek (podpora E2 v BD Editoru), všechny dostupné katalogy od české sekce ATO; demoverze českých komerčních programů BD Editor v2.1 (včetně PPC verze) a HFU (účetnictví, sklad, odpisy).

Zahraniční software: dema od skupin Venus Art, TRSi, Abyss a mnoha dalších; demoverze her Napalm, Abuse, GunBee, Virtual Karting, Wasted Dreams, Ultra Violent Worlds, Putty Squad, In Shadow of Time a dalších; spousta hudebních modulů a utilit (Hippoplayer, DigiBooster Pro, AmigaAMP, Symphonie, EaglePlayer 2.01 a mnoho dalších).

Česká scéna: kompletní sbírka příspěvků z Amiga Párty II. (dema, moduly, obrázky, animace); diskmagy Ami, Fantastic, Oko, Pong, další čísla magazínu AWB, Exit, Magic a nejnovější AmigaPositive, MIPreport a TopSecret; spousta dalších obrázků a modulů českých autorů.

Zahraniční software: Plná verze kreslícího programu PPaint 6.4; PD programy a dema komerčního software recenzovaného v AR 35-39 (AmiBroker, AmigaWriter, ElasticDreams, GoldEd, emulátory NESu, SNESu, Spectra, UAE, MAME); dema od skupin Appendix, Floppy, Tulou, Scoopex, Venus Art a další; demoverze her MAX Rally, Nothingness, Eat The Whistle, Lambda, OloFight, OnEscapee, Myst, Great Nations a další; mnoho hudebních modulů, zajímavých utilit pro grafiku, internet, PPC a další; WWW stránky s informacemi o Amize.

Česká scéna: nejnovější vydání diskmagů AmigaCS a TopSecret, produkce týmu A.K.F. a Moszkzi Team, mnoho dalších animací, grafiky a modulů od českých Amigistů. Jako bonus pro vás Insanity připravili plnou verzi jejich 3D akční hry Testament 2.

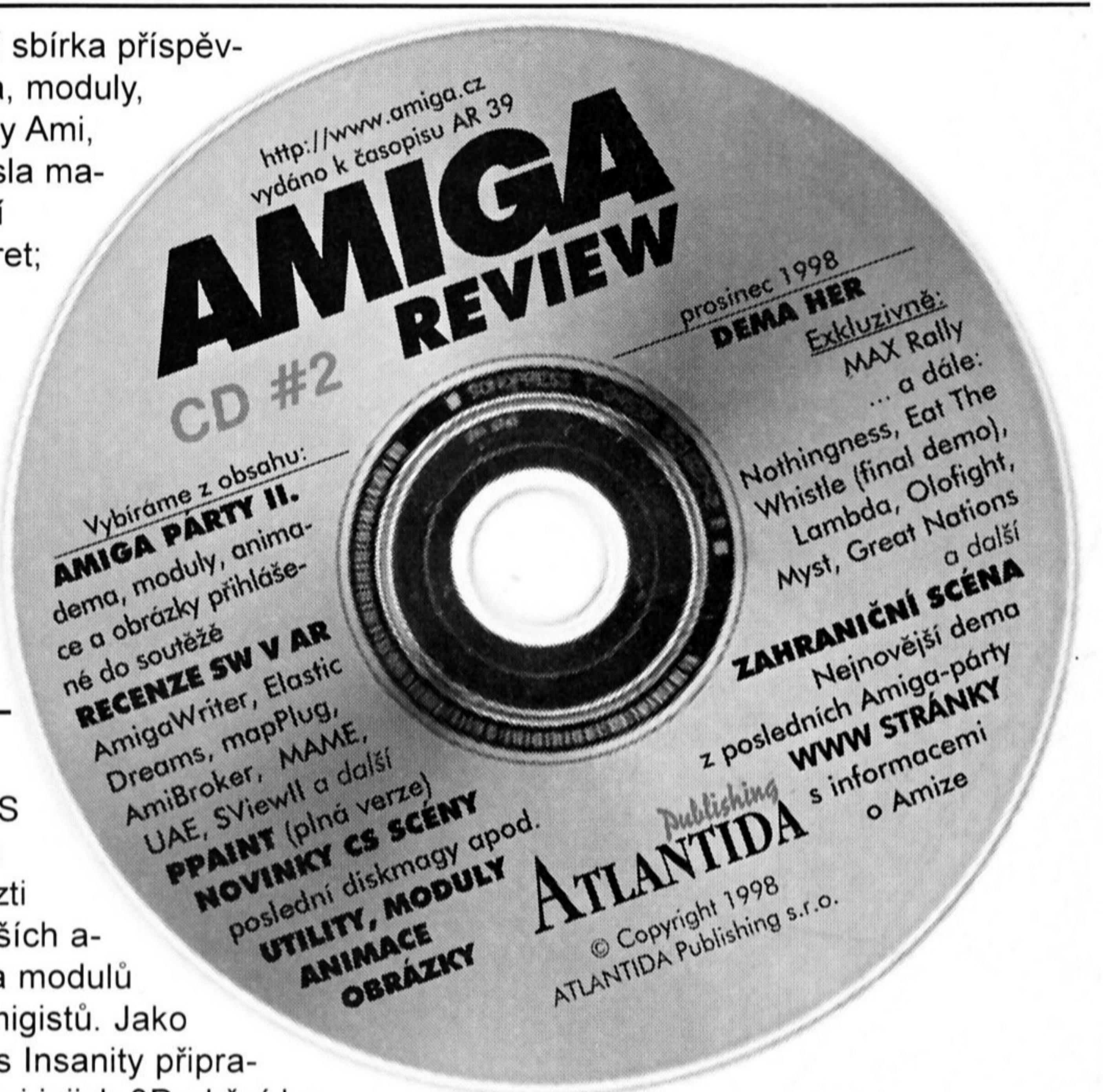
Zahraniční software: plné verze her BurnOut od Vulcan Software a FMV Murderer, demoverze Virtual Grand Prix, Nuxelia, Tanx, Enzimas a další, amigovské porty Hexena a Heretica včetně PPC verzí a sharewarových WADů; unikátní sbírka produkce zahraniční Amiga-scény: dema, grafika, hudební moduly ze setkání Contest '99, DreamHack '98, KinderGarden '98, MidWinter '98, Satellite '98, The Party '98, Volcanic 5 a Yalp '99; PD software a demoverze komerčních programů testovaných v AR 40-42 (Fantastic Dreams, STFax Pro, SView II, MasterISO, MakeCD, PhotoAlbum, CyberShow, Virus Checker, emulátory herních konzolí GameBoy, Sega, počítače C64, nový emulátor MacIntoshe ShapeShifter a další); mnoho utilit pro internet (AmIRC, AmFTP, AWeb, MetalWEB, mapplug, WebFX a další).

Česká scéna: čerstvé diskmagy Top Secret 17 a 18, MIP Report 4, soutěžní příspěvky z akcí WorkShock III. a MaleS '99, Bible Kralická, moduly od Hollowmania^tSG

a Poisona, mp3ted, Invitation od Vertical Syndicate, výborná česká freewarová logická hra Pacomix 2.

Zahraniční software: Plná verze hry Gloom 3, základní verze fotbalového manažera PSV Eindhoven Manager, Hallenturnier, Ancient Domains of Mystery, mise z cyklu WolfenDOOM, přídavné mise (partial a total conversions) pro Quake, dema her SpaceStation 3000, BomberBlaster, Great Nations 1.2, Phoenix Fighters, Nuxelia a d. Zahraniční scéna: dema od Loonies, Appendix, Floppy, Haujobb, Venus Art, Ephidrena, exkluzivně Gender Bender od Total Vision. PD programy a software recenzovaný v AR 43-45: plná verze TVPaint 3.59, demoverze MetalWEB Designer 3.0, ArtEffects 2.6, AmigaWriter 1.20, PPC FlashUpdate, kompresní balíky XFD a XAD, emulátory počítačů Amstrad a mnoho dalšího software pro internet, grafiku, zvuk a systém.

Všechny doposud vyšlé CD si můžete jednoduše objednat. Stačí na adresu redakce zaslat poštovní složenkou C částku počet CD x 190,- Kč. Na zadní stranu složenky napsat o která CD máte zájem a vaše rodné číslo. CD vám přijde poštou, a to doporučeně.

Vydává:
ATLANTIDA Publishing s.r.o.
Michal Suk
Čechova 4, 170 00 PRAHA 7
e-mail: suk@amiga.cz

Šéfredaktor AMIGA Review:
Tomaš Benda
benda@amiga.cz

Šéfredaktor Amiga MAX:
Josef Komárek
joe@amiga.cz

Redakce a přispěvatelé:
Luboš Němec, Pavel Čížek,
Radim Demel, Petr Mareš,
Petr Krenželok, Jan Krajíček,
Lenka Čížková, Michal Kovář,
Radek Hrdlička, Petr
Hudeček, Jan Pečenka,
Jan Konečný, Tomáš Chládek,
Boleslav Kristen, Tom Przybyla,
Miloš Demel

Obálka:
Archiv SGI

Sazba:
ATLANTIDA Publishing

Tisk:
Tiskárna Moldau Press

Adresa redakce:
ATLANTIDA Publishing s.r.o.
Čechova 4, 170 00 PRAHA 7
tel.: (02) 33371781
fax: (02) 33372876
e-mail: redakce@amiga.cz
internet: <http://www.amiga.cz>

Periodicita:
měsíčník

Distribuce:
Transpress, PNS a ostatní

Předplatné v ČR:
ATLANTIDA Publishing s.r.o.
Čechova 4, 170 00 PRAHA 7
tel.: (02) 33371781
e-mail: predplatne@amiga.cz

Předplatné v SR:
ABOPRESS s.r.o.
Radlinského 27
830 00 BRATISLAVA
tel.: (07) 52444979 - 80
e-mail: abopress@napri.sk

Cena:
59 Kč, 99 Kč s CVD

MK ČR 6824
ISSN 1211-1465

Podávání novinových zásilek
povolila Česká pošta s.p.,
Odštěpný závod Praha
č.j. nov 5162/95
ze dne 12. 5.1995.

ATLANTIDA

© 1999 ATLANTIDA Publishing
Všechna práva vyhrazena.
Žádná část nesmí být šířena bez
písemného svolení vydavatele.
Ochranné značky a obchodní
známky výrobků uvedených
v časopisu jsou majetkem jejich
vlastníků.

Slovo editora

Milí čtenáři,

Toto číslo, poslední v roce 1999, se vám dostává do rukou v čase adventním. Lídé jsou na sebe hodní, přejí se jen to nejlepší, nikdo se nepřetvařuje, Bill Gates prodává všechny své akcie Microsoftu a s nezíštnými cíly kupuje Amigu, Inc.,... No, přestaňme se unášet nereálnými představami.

Pokud bych měl shrnout, co se za poslední rok stalo s Amigou, byla by to zřejmě krátká rekapitulace - vlastně nic. Veškeré projekty, které jsou životaschopné a souvisejí alespoň částečně s Amigou, nejsou na Amize závislé - vzpomeňme namátkou REBOL, QNX Neutrino, Amino...

Situace zkrátka není nikterak veselá.

Nyní ještě několik formálních poznámek k časopisu: všem, kteří se nám v posledních dnech nemohli dovolat, připomínám, že redakce (tedy i bazar!) má změněné telefonní i faxové čísla, stejně tak i e-mailové adresy. Všechny potřebné informace najdete hned vedle v tiráži.

Další zprávou vás nepotěší. Vzhledem k dlouhodobému stavu dění kolem Amigy se objevuje čím dál tím méně nového software, tedy i možností o něčem smysluplně psát. Z tohoto důvodu přechází v roce 2000 AMIGA Review na dvouměsíční periodicitu. Zprostředkován pociťujeme pokles zájmu o Amigu silně i v tom, že počet předplatitelů klesl v současné chvíli o jednu třetinu v porovnání s obdobím před rokem. Na druhou stranu vám snad trochu potěšení přinese zpráva, že ARCD bude vycházet místo čtvrtletně každé dva měsíce a objeví se tedy vždy s spolu s každým novým číslem AMIGA Review. Příští AMIGA Review spolu s ARCD #7 se tedy objeví na přelomu ledna a února.

Ty z vás, kteří ještě váháte nad předplacením ARCD, bych chtěl upozornit na slevu při objednání všech šesti ARCD, jež vyjdou v příštím roce. Bližší informace najdete na předposlední straně tohoto čísla AR.

Veselé Vánoce a šťastný Nový rok za celou redakci vám přeje

Tomáš Benda

P.S. V AMIGA Review č. 50 jsme u recenze systému OS3.5 zapomněli uvést, že software k testování poskytl jeho český distributor, firma Javosoft. Tímto se omlouváme.

OBSAH

INFORMACE

- 4 AMIGA Review CVD
čím si naládujeme disketovky?
- 4 AMIGA Review CD #5
stále ještě ho nemáte?
- 5 Co se děje kolem Amigy
pravidelný komentář Petra Krenželoka
- 6 AMIGA Review News
co je nového ve světě Amigy
- 8 Vyhodnocení internetové ankety AR
jak vypadá český Amigista?

SCÉNA

- 11 Satellite '99
obsáhlá reportáž z podzimní polské Amiga party

SOFTWARE

- 14 The Amiga Unix Compendium 1.2
tři Linuxy, tři cédéčka - recenze balíku nejnovějšího unixového software pro Amigu
- 17 PageStream 4.0
recenze poslední verze populárního DTP systému

WORK

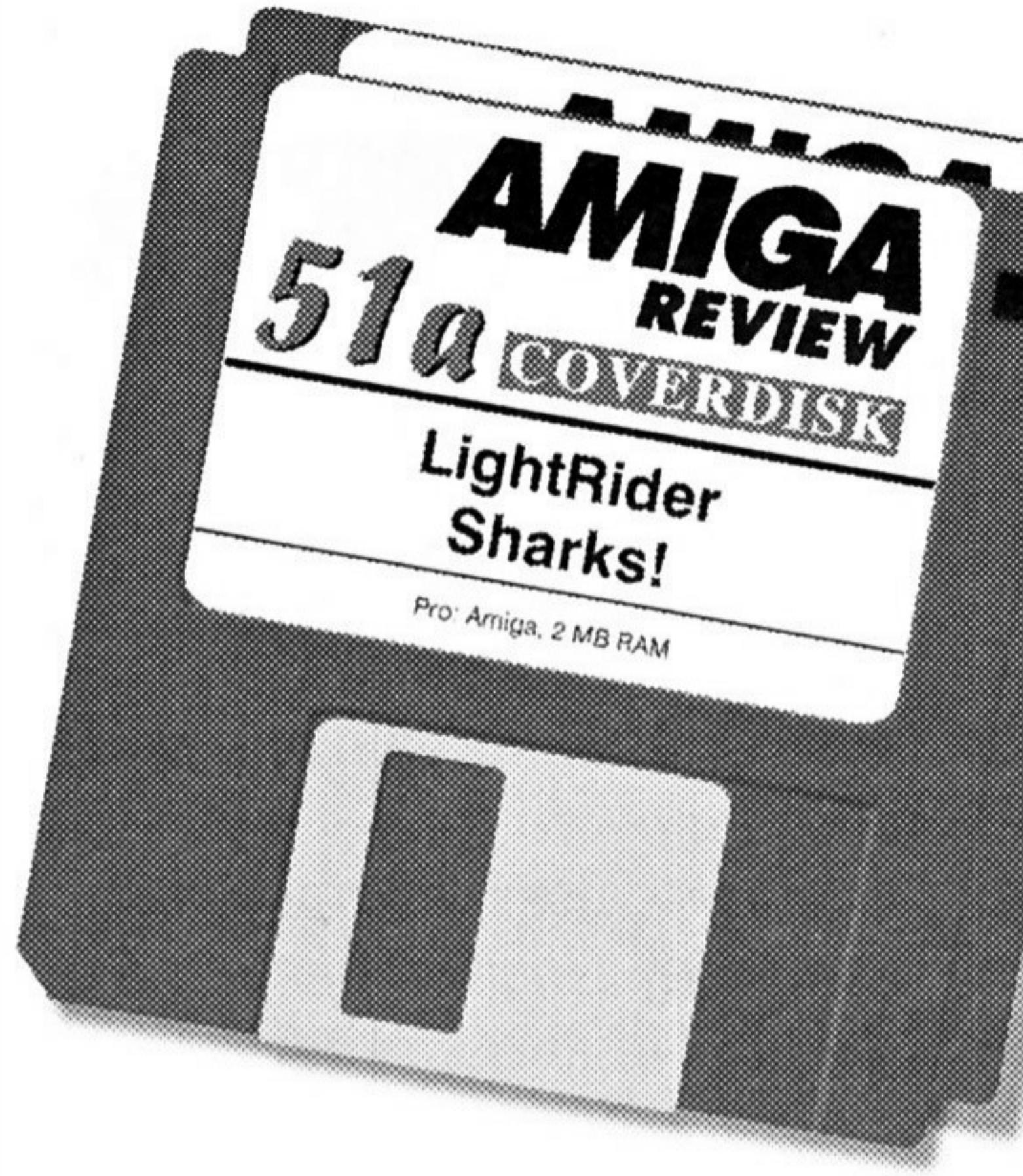
- 20 Webdesign na Amize - #1
první část seriálu
- 22 Imagine 5.0 - #12
animace složitějších objektů

AMIGA MAX

- 24 Herní drby
- 25 Novinky z Polska
- 26 WipeOut 2097
exkluzivní recenze PowerPC pecky
- 29 Moonbases
tohle konkurent Napalmu nebude
- 30 Hry z Aminetu II.
kostky se vrhají i na Amigách
- 31 Klasika
recenze legendární RPG Ambermoon
- 32 Frey Utd.
rozhovor s autorem fotbalových manažerů
- 34 Ambermoon
dokončení průvodce hrou

REDAKČNÍ RUBRIKA

- 42 Kupóny, AR Bazar, Soukromá inzerce
- 43 Předplatné a AMIGA Review Bazar

AMIGA REVIEW COVER DISK

XFDMASTER

Verze: 1.28 - D. Stoecker
Systém: OS 1.2 a vyšší
Typ: freeware

Známý depakovací systém, využívající xfdmaster.library a jejich podpůrných knihoven, dospěl do další verze. Nyní už můžete s jeho pomocí rozbalit spustitelné či datové soubory zapakované jedním z více než sta různých formátů. Archiv obsahuje i užitečné podpůrné programky.

SHARKS!

Verze: 1.2 - C. Steiner
Systém: OS 2.0 a vyšší
Typ: shareware

Tato hra, jejíž počátky sahají k osmibitovým hracím automatům, se v budoucnu snad dočká vskutku současného zpracování. Kód hry byl uvolněn pro vývojáře a tak je jen otázkou času, kdy se budeme potápět, vylovovat poklady a vyhýbat se krvechtivým žralokům na PPC a v truecoloru :-)

YAHTZEE

Verze: 3.10 - R. F. Bisschop
Systém: OS 3.0 a vyšší
Typ: e-mailware

V Amiga MAXu č. 22 se opět nachází několik recenzí na hry z Aminetu. Autor seriálu Boleslav Kristen si tentokrát vzal na mušku hru s kostkami. Jednu takovou hru si nyní můžete vyzkoušet i vy. Jak přibližně hra Yahtzee vypadá, to se můžete podívat na obrázku níže.

SIATP

Verze: 4.00a - P. Bandurski
Systém: OS 1.3 a vyšší
Typ: freeware

System Information And Test Program aneb další software, který prozkoumá vaši Amigu od sklepa až po půdu.

IDENTIFY

Verze: 11.2 - R. Koerber
Systém: OS 2.0 a vyšší
Typ: freeware

Systémová knihovna identifikující typ a výrobce hardwaru vaši Amigy, podpora PPC, OS3.5, podpůrné programy přiloženy.

WORDPAD

Verze: 1.4 - Charles Barr
Systém: OS 3.0 a vyšší
Typ: e-mailware

Nelékejte se, nejdříve se o známý produkt z platformy Intel, ale o příjemný textový editor využívající MUI.

LIGHTRIDER

Verze: 1.1 - T. Lutz
Systém: OS 1.3 a vyšší
Typ: freeware

V poslední době se opět roztrhl sáček s klony slavného Tronu. Na dnešní coverdisku "A" můžete jeden takový najít - LightRider!

AMIGA REVIEW CD #5

O ARCD#5 jsme se v našem časopise už několikrát zmínovali. Jelikož však někteří čtenáři stále nad koupí tohoto CD váhají, přinášíme na obvyklém místě přesnější údaje o obsahu ARCD5.

Utility

Na ARCD5 se nacházejí veškeré programy, které byly popisovány v AR číslech 46-47 a 48, a to buď ve formě freeware či shareware, nebo jako demoverze komerčních produktů. K tomu ještě přibyla velké množství dalšího databázového, grafického, internetového, hudebního a systémového software. Na ARCD #5 jsou též umístěny i plné verze programů GoldED 4.8.0, CygnusEd 3.5, ArtEffect 1.5 a Directory Opus 5.5. Utility zabírá celkem přibližně 220 MB.

Scéna

Mnozí z vás nás žádali, abychom na ARCD umístili i fotografie z různých domácích Amiga páty. Tímto vaše přání plníme a na ARCD5 najdete snímky z jarních Votic a MaleSu, letního MIPu 5 i zářijové Apocalypse99.

Z posledně jmenované akce jsme na ARCD5 umístili takřka kompletní sbírku soutěžních příspěvků, vyjma pouze nejdelších animací. Adresář české scény zabírá 114 MB. Když už jsme u amigistických sešlostí, nezapomněli jsme ani na zahraniční scénu. Z té jsme pro vás připravili nejnovější projekty skupin MaWi, Floppy, Mankind a dalších, kolekcí dem od skupiny Tulou a mnoha dalšího. Celkem 66 MB.

Hry

Kromě dem několika komerčních her (např. Alien F1 - Virtual Grand

Prix) naleznete na CD i jeden bonus, a to hru z české produkce. Pavel Štěpán nám pro CD#5 poskytl plnou verzi Permonie.

Slíbený update manažera PSV jsme díky jeho chybě vydali a objeví se až na dalším CD, vyjde-li nová verze.

Data

Naši čtenáři také volali po tom, abychom na CD umístili internetové stránky týkající se Amigy. Najdete tu tedy zpravidelské stránky Czech Amiga News a archiv české e-mailové amiga-konference.

Kromě nich tu po dlouhé najdete i spoustu modulů (několik i

od domácího autora Ricka) všech žánrů, na své si tedy jistě přijde každý.

Ještě vaháte?

První ohlasy od našich čtenářů naznačují, že nám podařilo se staví pro české Amigisty mimořádně zajímavé CD, což by pro vás měl být dostatečný důvod k tomu, abyste si jej utíkali kupit.

Co se děje kolem Amigy

• PETR KRENŽELOK

Pokud jsem si v úvodu minuleho sloupu stěžoval na nedostatek dění kolem Amigy, je tento měsíc na nové události bohužel ještě chudší. Na druhé straně se musí ovšem zodpovědně přiznat, že jsem poslední měsíc, co se Amigy týče, nebyl příliš aktivní. To se projevilo například na úplné absenci mé osoby na Czech Amiga News, které jsou již delší dobu výhradně záležitostí kolegy Exieho, ale také na tom, že se necítím stoprocentně v pohodě, co se takzvaných "zákulisních" informací týče, takže berte prosím tento měsíc mé názory více s rezervou.

Držte v rukou poslední AMIGA Review v tomto roce, a možná právě proto bych si mohl dovolit zahájit tento měsíc sloupeček událostí kolem Amigy poněkud z globálnějšího hlediska, pohledem do nedávné minulosti. Možná nejsem ten, komu přísluší rekapitulovat, nicméně přesto si tak dovolím učinit, protože přece jenom se cítím být amigistou, stejně tak jako zřejmě většina z vás.

Pokud se podíváme zpětně do celkem nedávné historie Amigy, zjistíme, že to není ohlédnutí věru veselé. Pamatuj se docela živě na mé první připojení k Internetu u mě v práci, první zadání slova "Amiga" k prohledání Internetu Alavistou a nalezení odkazu na společnost VisCorp. Ta euforie, člověk nestačil hiltat přísun nových informací. Všechno tehdy vypadalo tak nadějně - Carl Sassenrath jako šéf vývoje AmigaOS, s ním RJ Mical, který nakonec uvěřil ve znovuzrození Amigy, diskuse s nově vzniklou společností Pios o možnosti spolupráce na vývoji příští verze AmigaOS a

A právě někde zde, v této době, nebo snad ještě dříve, velkým zklamáním z náhlého úpadku společnosti Escom, začala Amigu pronásledovat smůla. Smůla v podobě spousty oznamení řady spoluprací, nových produktů, ať již hardwarových, či softwarových, jež však většinou nespatřily světlo světa, smůla v podobě opakovaných zdrojů nových, někdy až nadmíru slabých nadějí, jejichž duch však nestihl zmateriálizovat do podoby konkrétního řešení, bohužel

Změny ve světě výpočetní techniky se dějí skutečně tak často, že je zapotřebí téměř konstantní inovace, pokud se má společnost nebo produkt udržet nad vodou. Amiga měla několik výhod, které však nedokázal její vlastník nikdy využít. Zpočátku to byl jednak unikátní hardware, ale také malý, výkonný a modulární operační systém a komunita věrných uživatelů. Možná to byl souhrn všech tří faktorů najednou. Co se tedy vlastně stalo, že je Amiga dneska tam, kde je?

Pamatuj se na jeden z rozhovorů s Carlem Sassenrathem, z období, kdy Gateway kupila Amigu. Carl v něm správně podekl, že pokud se někomu povede vytvořit inovativní produkt, nesmí usnout na vavřinech, ale inovovat, protože inovace byl jeden z hlavních faktorů, který učinil daný produkt v konečné fázi úspěšným. Tehdy mluvil Carl samozřejmě o Amize. Svět výpočetní techniky je bohužel tak dynamický, že se nemůže s dalším vývojem příliš otálet.

Myslím, že Amigu vždy začala ke dni od samého počátku posílat především společnost, jež ji vlastnila. Dave Haynie, bývalý vývojář Commodore (dnes Met@box), se veřejně netají tím, že management Commodore situaci poněkud nezvládl, a myslím si, že oproti Davea jsem se zde vyjádřil celkem umírněně. Zajisté pochopíte

Přišla tedy nová naděje, Escom, velmi dobré ambice, dokonce oživení výroby hardware, i když s jistými problémy u řady A1200, ale především Andy Finkel a Dave Haynie v týmu a započetí prací na PowerPC Amize, včetně konverze operačního systému Škoda toho potenciálu, psal se totiž rok 1995 a kdyby zde PPC AmigaOS byl již v roce 1996, bylo dnes asi všechno jinak.

Escom se však dlouho neudržel a přišla na scénu společnost VisCorp. Jejich Ed set-top-boxy však zaváňely od samého počátku něčím opravdu divným. Poté na krátko zvednutí další vlny kolem nabídky společnosti QuickPak a poté vlastník zatím poslední, společnost Gateway

V mezičase Phase5 oznámila své PowerPC karty, poté Pios svůj Pios One a platformu Amiga opouští vlajkový produkt - Light-

Wave společnosti NewTek. Jako by toho nebylo dost, Haage & Partner přináší na svět návrh svého vlastního řešení softwaru pro PPC karty a na světě je první veřejný konflikt. Co zatím dělá nový vlastník Amigy? Dnes již víme, že téměř nic Gateway vlastně údajně kupila Amigu kvůli patentu na dvoutlačítkovou myš a vlastně až když obdrželi tisíce emailů s otázkou amigistů - "co dál?", začalo se pomalu něco dít. Jenže opravdu pomalu a ještě k tomu neschopně. Nejprve přeslib podpory PowerPC, pak její zrušení a opěvování mytického, ale především neexistujícího MMC čipu, jako nahražka a kamufláž odstupu společnosti Be Inc. od smlouvy na partnera kernelu nového operačního systému Amigy. Aby toho nebylo dost, sehnala společnost Amiga Inc. na poslední chvíli jako nového OS partnera společnost QNX a její zástupci nebyli ani schopni připravit Danu Dodgemu pro účely prezentace požadovaný hardware.

Asi největší zvrat v historii Amigy přinesl Jim Collas, který vnesl do řad amigistů velmi velkou naději. Vše vypadalo tak slibně, že se to mě samotnému od samého počátku zdálo nereálné. Nejprve přišel přechod na Linux, poté odchod Jima Collase a kompletní pohřbení nadějí na AmiguNG.

Ovšem ani ostatní společnosti v mezičase nezahály. Jistě si vzpomenete na všechny ty A\BOXY, pre\BOXY, InsideOut karty, Boxer, Escena G3, TwisterPPC. Kde jsou dnes? Většina z nich nespátrala světlo světa. Snad jen Mick Tinker je již blízko vydání Boxeru, ale to byl ostatně již před dvěma, jedním i půl rokem, a pak se vždy všechno odložilo, a možná ještě Met@box již brzy vydá své karty Amijoe, založené na procesoru G3.

Velkou pomocí pro Amigu v souvislosti s platformou PowerPC by bylo dokončení produktu FusionPPC. Jenže pánoné u Microcode Solutions si asi poněkud pomyslili pojmy, protože k tomu, aby začali s vývojem, chtěli původně 500 předobjednávek, ne však předplateb. Uživatelů, kteří opravdu zaplatili byla nakonec podle posledních informací asi polovina. Nicméně uvidíme, nevě-

řím, že by pánoné Drew a Fenton svou práci zahodili.

Jedním z mála kladů poslední doby je zajisté vydání AmigaOS 3.5. Do vánoc by měl být vydán opravný balík Boing bag, těsně poté například PPC Jpeg datotyp a hovoří se rovněž o přípravách na PPC AmigaOS, jež by měl například obsahovat SFS nebo PFS filesystém, což však bude záležet na dalších jednáních. Nejsmutnější na celé situaci je ovšem fakt, že společnosti Amiga Inc. v tomto případě nemáme za co děkovat, jelikož za ně danou práci odvedl nakonec někdo jiný. Ale kdo ví, možná je to nakonec dobré.

Presto všechno mi ale možnost vzniku PPC verze AmigaOS připadá "příliš málo, příliš pozdě". Škoda, nakonec možná před dvěma lety mohla Amiga Inc. licencovat p-OS společnosti prodAD a mohli jsme být jinde.

Ale to je všechno coby, kdyby Jenže jak jsem již říkal, svět výpočetní techniky se vyvíjí, částečně k mobilním zařízením, desktopy však zůstanou. Co se týče desktopů, fandím Neutrino od QNX, protože vím, že je tento operační systém pravděpodobně nejvíce "amiga-like", na jeho betatestování se v současné době podílí nejeden Amigista a znám jméno nejdéne poměrně známé společnosti, se kterými QNX najdají o portování aplikací. Co se týče mobilních zařízení, tam míří jednak Amiga Inc. se svými AmigaObjects, jednak Amino, jejichž nový kernel již také znám, ale jsem vázán NDA a pak také samozřejmě REBOL.

Když už opět končí REBOL, jedna smutná zpráva pro Amigisty, čekající na Dayotu, port Javy od společnosti Nordic Global Autor Miami a portu Dayoty nastupuje u REBOL Technologies jako ředitel vývoje síťových protokolů. Škoda, Amiga tak pravděpodobně přijde o Javu, na druhé straně je Holgerovo rozhodnutí vzhledem k neustávajícímu pirátství a snižujícímu se obratu, pochopitelné. Pro tento měsíc se tedy rozloučíme, zrovna mi totiž napsal kolega Fatal, jaký mám názor na REBOL/Apache. Ano, beta-verze tohoto modulu pro snad nejnájemší webový server je konečně na světě. Jen tak dále.

Na shledanou v příštím roce!

Krátké zprávy

SecondSpin

SecondSpin je freewarový projekt, který by měl řešit konverzi zvuku do MPEGu. Měl by mít následující vlastnosti:

- Jednoduché konvertování zvukového CD (CDDA) do MPEG souboru nebo pouze grabování skladeb z CD na HD (AIFF)
- jednoduché konvertování MPEG souborů zpět na AIFF pro všeobecné použití
- podpora MPEG audio layer 1, 2 (mono, stereo) a 3 (mono, stereo, j-stereo) s frekvencemi 320, 256, 192, 160, 128, 112, 96, 64, 32, 24, 16 a 8 kbps
- lokalizované, plně font sensitivní a jednoduché GUI
- podpora procesorů 020/020FPU, 030/030FPU, 040, 060 a PPC (PowerUp)
- podpora "<http://www.cddb.com>", takže by mělo být možné přenést informace o skladbách z tohoto serveru.

Nejnovější archivy SecondSpinu si můžete stáhnout na adrese

<http://members.xoom.com/secondspin/download.html>

InfraBoxy k dispozici!

Amiga vývojář Leon Woestenberg oznámil, že infračervený přijímač a vysílač, zvaný InfraBox, je pro počítače Amiga k dispozici. Společně se softwarem InfraRexx a IntraFace umožňuje Amiga uživatelům ovládat různá zařízení na infračervená dálková ovládání, jako jsou videa, věže, televize apod.

<http://www.esrac.ele.tue.nl/~leon/infrabox/>

Delfina Plus se opět vyrábí

Hardware problémy Delfiny Plus, o kterých jsme vás informovali dříve, byly objeveny, a tak byla obnovena výroba těchto karet. Karty budou k dispozici před vánocemi.

<http://www.petsoft.com/>

Java zadarmo?

Sun Microsystems oznámili, že nepožadují žádné poplatky za autorská práva na jednu verzi jejich programovacího jazyka Java. Standardní verze Javy, která se používá pro psaní softwarových programů, které běží na jakémkoliv počítači nezávisle na jeho operačním systému (pokud někdo ovšem zaplatil licenční poplatky...), bude uvolněna od 31. ledna poprvé od vydání jazyka z roku 1996.

Srovnání s REBOLem, který je k dispozici zdarma od svého počátku, je nasnadě...

<http://www.news.com/>

Aminet v Polsku

V Gdaňském Computer Centru v Polsku vzniklo nové kompletní zrcadlo Aminetu. Zatím je k dispozici bohužel pouze FTP přístup.

<ftp://task.gda.pl/pub/aminet/>

3dfx goes Open Source

3dfx Interactive(r), Inc. Oznámili, že společnost uvolňuje zdrojové kódy svého Glide(r) aplikativního programovacího rozhraní (API) a hardwarové specifikace pro všechny své pro-

Pokračování na straně 7

AMIGA NEWS REVIEW

O Amize je konečně rozhodnuto!

5. prosince, New York - Bill Gates oznámil, že převzal kontrolu nad společností Amiga, Inc. Tato informace způsobila pozdvížení celého počítačového průmyslu. Nepotvrzily se tak zprávy o tom, že o koupi Amigy jedná její bývalý zaměstnanec Fleecy Moss spolu s Davidelem Haselhoffem. "Nebudu se k tomu vůbec vyjadřovat," sdělil po dlouhé odmlce Fleecy Moss na rychle svolané tiskové konferenci poté, co byl dotázán, jak krok nejbohatšího muže světa ovlivní jeho plány do budoucna.

"Jako šéf prodeje jsem rád, že se to stalo. Co se sortimentu nabízeného naší společnosti týče, vidím zde veliký potenciál do budoucna. Značně se rozšíří naše nabídka. Kromě poněk, trenýrek, triček a limonády budeme možná prodávat v blízké budoucnosti i počítače," prohlásil naopak usměvavý Petr Tyschitschenko

Proč?

Komentáři se předhánějí ve vysvětlování kroků bývalého šéfa Microsoftu. Jisté však je, že ihned po oznámení začaly klesat akcie Microsoftu na ruské burze. Jejich pád s sebou po chvíli strhl i ostatní cenné papíry. Co jejich pád způsobilo? Vysvětlení přináší vyjádření samotného Gatese: "Konečně jsem vydělal taklik peněz, abych je mohl smysluplně investovat do kvalitních technologií, jež mají budoucnost. Nikdy jsem nevěřil, že se projekt informační dálnice, informační společnosti a informačních kanálů podaří realizovat s produkty společnosti Microsoft."

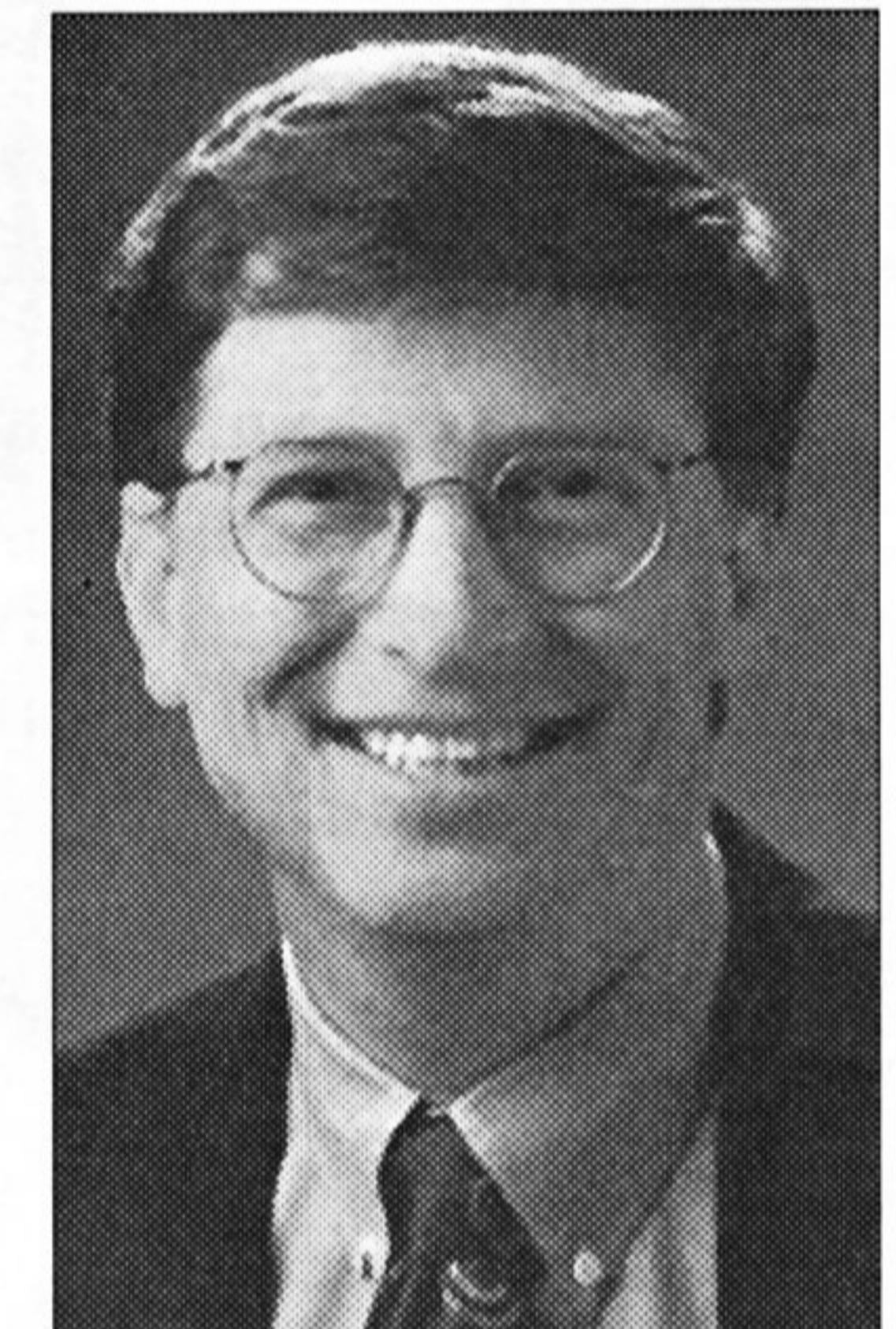
Bill Gates ví co dělá

Zatímco mnozí uživatelé systémů Windows 95/98/NT/2000 pochybují o zdravém rozumu tohoto muže, finanční spekulanti ozajemují situaci "Bill Gates ví co dělá".

aci "Bill Gates byl vždy zdatným obchodníkem, a musíme dodat, že zejména obchodníkem. O programování toho moc nevěděl - vždyť jak můžeme prohlásit, že programy jeho společnosti jsou jeho dílem? Není v nich jediná původní myšlenka, vše okoukal na jiných platformách a u vývojářů jiných softwarových systémů. Co viděl, to pak "pouze" dokázal prodat. Nemůžeme se proto divit, že se v konečném výsledku jedná u produktů společnosti Microsoft o pouhý slepenec náhodně seskupených věcí, jež mnohdy fungují pouhým zázrakem. Nikdo jim nerozumí a je čím dál tím těžší je inovovat. Pokud tedy obchodník Gates bude mít v ruce kvalitní technologie, lze předpokládat, že tato technologie bude mít v blízké budoucnosti ještě dominantnější postavení na trhu, než jaké má v současnosti technologie Windows. Zejména bude-li ji nabízet v rámci service-packů ke svým nefunkčním programům. Uživatelé masově přejdou k Amize a konkurenci tak zbudou pouze oči pro pláč," logicky a srozumitelně vysvětuje nečekané Gatesovy kroky známý finanční magnát George Soros.

Programátoři informačních technologií dodávají, že se tak Bill Gates navíc zbaví počítačového problému při přechodu na rok 2000, známého pod zkratkou Y2K, neboť u Amigy žádné selhání v tomto směru nastat nemůže.

"Technologie Amigy má mojí naprostou důvěru," dodává se šibalským úsměvem Gates.

William "Bill" Gates

Redakce AMIGA Review přeje veselé Vánoce a zejména šťastného Silvestra 1999!

• • •

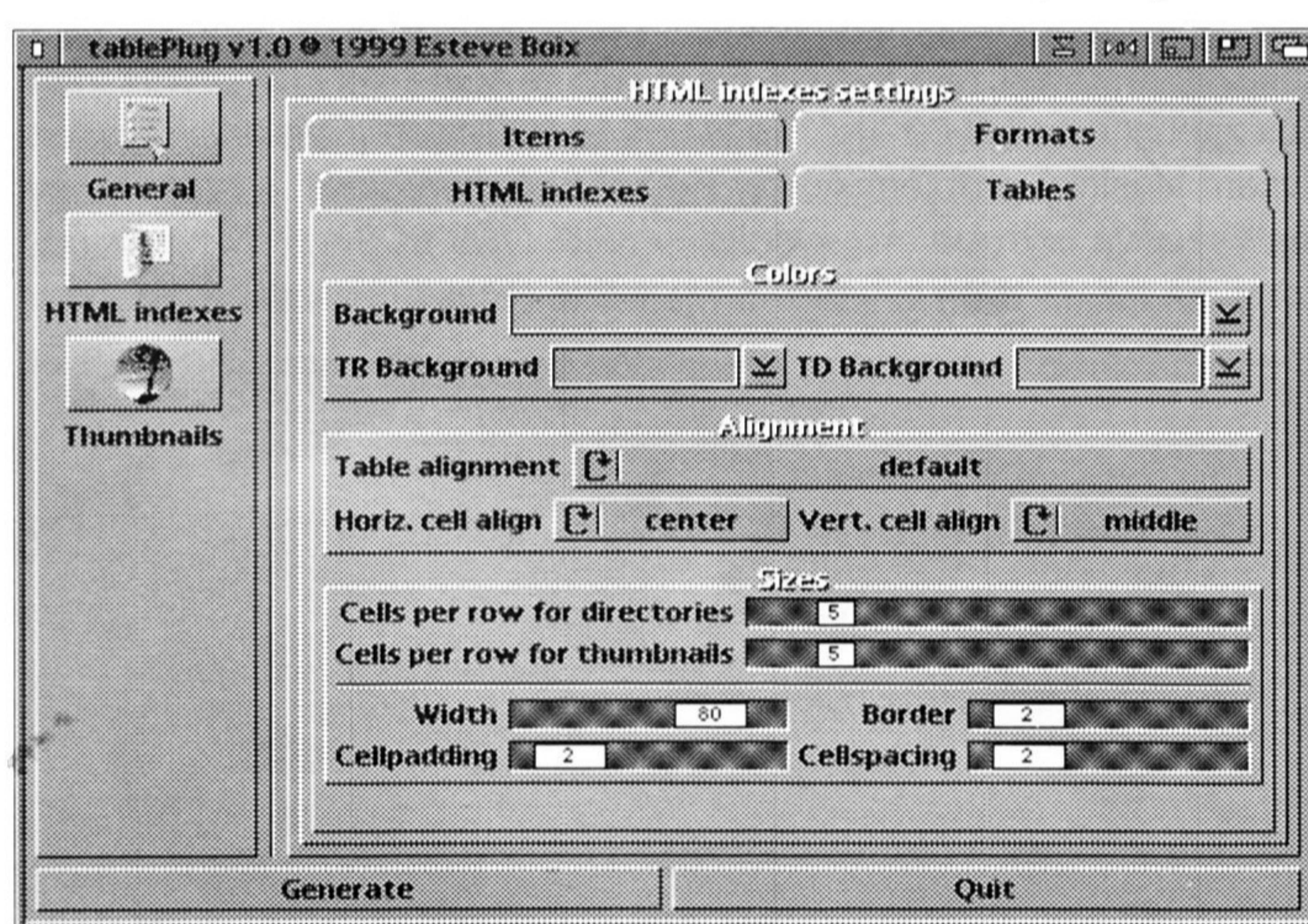
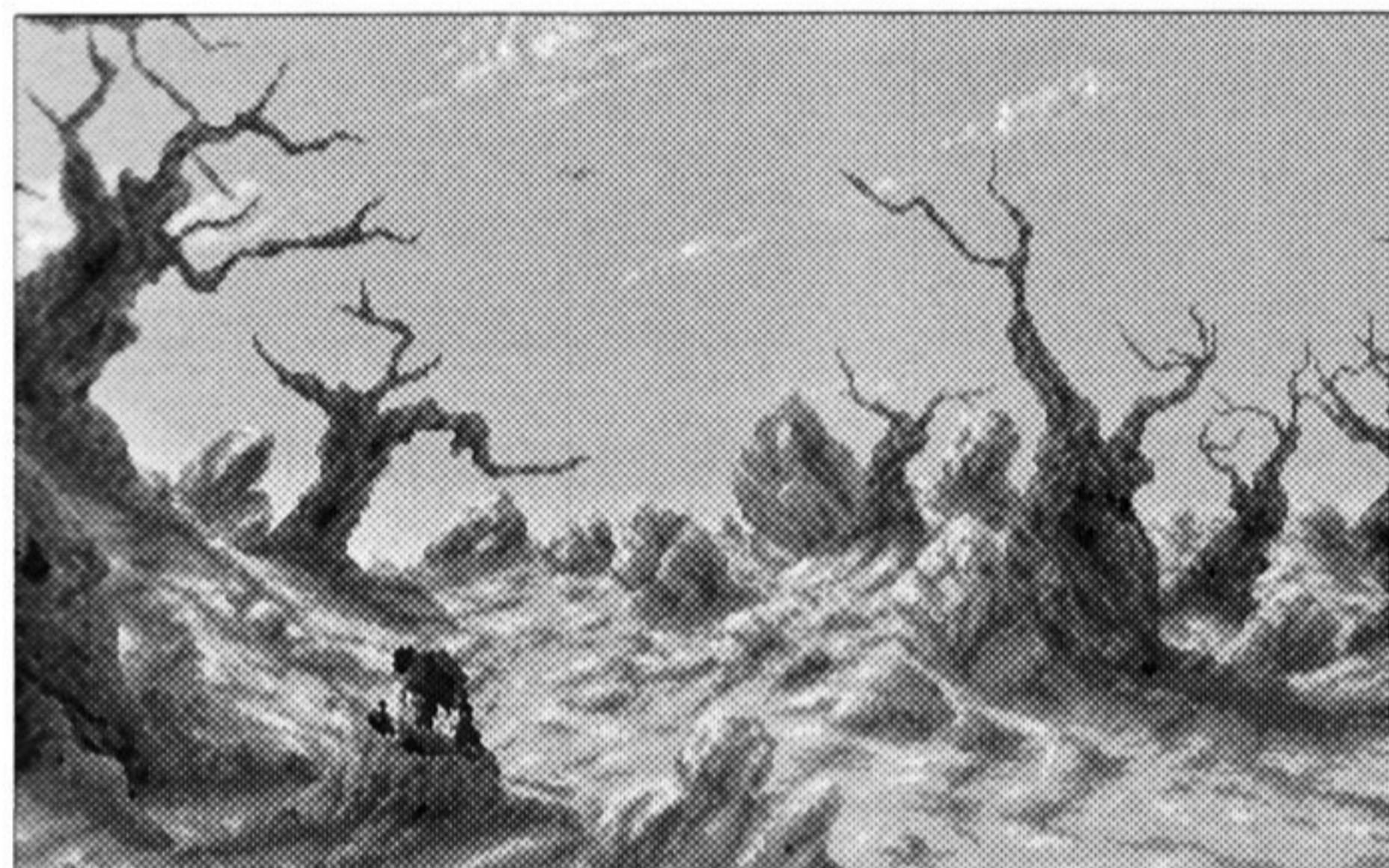
**Nebo se snad bojíte problému Y2K?
:-)**

ARCD #6 právě vychází

Čas se opět nachýlil a spolu s tímto číslem AMIGA Review vychází i "vánoční" číslo cédéčka, které poslední dobou doprovázelo nás časopis.

Ještě před tím, než se začtete do soupisu programů a dat, které se na ARCD #6 objeví pro vás máme snad příjemnou novinku: od příštího roku bude totiž ARCD vycházet každě dva měsíce, tedy šestkrát do roka.

Autorizovaný servis f. COMMODORE
**Opravy: A-500, A-600, A-1200,
 CD-32, CDTV, C-1541, C-64**
Montáž HDD do AMIG

**Stavby, prodej, servis,
 opravy, čištění, renovace
 počítačů a příslušenství PC**

Náhrada membrány KB Amigy 600

Stručný přehled obsahu ARCD #6

Jako obvykle na cédéčku najdete adresář AR věnovaný programům, o nichž se objevila zmínka v posledních číslech AMIGA Review - namátkou to jsou programy akMPEG, MooVid, několik verzí WinUAE a UAE pro různé platformy, emulátory počítačů Oric Atmos a Apple II, obsahy posledních APD disků, spousty drobných utilit, o jakých jste se mohli dočít v rubrikách "Malé, ale užitečné".

Mimo to najdete na ARCD nový adresář Aminet, v němž jsou umístěny poslední novinky Aminetu.

Nebudou chybět ani hudební moduly, které jste nám zaslali, obrázky z některých Amiga setkání, jež proběhla v Čechách, samozřejmě stejně jako minule najdete na cédéčku i poslední zprávy Czech Amiga News a příspěvky české amiga-konference, jež se v ní objevily, obojí ve formátu HTML.

V herní části se můžete těšit na demoverze titulů WipeOut 2097 pro PPC (exkluzivní recenze v tomto čísle Amiga MAXu), Codename Hellsquad (ex-HellPigs), Homeland, Light Force, zbrusu nové demo formulí Virtual Grand Prix, nadějné strategie Exodus a dalších her Samozřejmě tu najdete všechny popisované v seriálu o hráčích z Aminetu.

Pozadu nezůstane ani zahraniční scéna, najdete tu nejnovější dema i hudební moduly.

CESKÝ SOFTWARE PRO AMIGU

HFU účet. 1.1 + jízdy

1050,- Kč

Jednoduché účetnictví: peněžní deník, kniha pohledávek a závazků, fakturace, pokladní doklady, přiznání DPH, odpisy, kniha jízd

HFU účet. 1.1+jízdy+sklad

1470,- Kč

HFU sklad 1.0

735,- Kč

BD Editor v1.0 mini

600,- Kč

Český textový editor, min. A500+ s 1MB RAM

1600,- Kč

BD Editor v2.2

1600,- Kč

Český textový editor s obrázky, tabulky a kontrolou pravopisu (RAM 2MB, HD) + verze pro PPC

BD Manažer 2.0

350,- Kč

Český diskový manažer

300,- Kč

CZ Lokalizace 3.1

300,- Kč

Česká národní lokalizace systému 3.1 a programů v balení A1200 Magic v normě KOI-8

Krátké zprávy

dávané 3D hardwarové akcelerátory. Uvolněním zdrojových kódů a hardwarových specifikací 3dfx tak umožňuje softwarovým vývojářům a Open Source komunitě lepší vývoj, podporu a programování driverů pro produkty 3dfx napříč všemi možnými platformami.

<http://www.3dfx.com/>

Monitor magazin uzavírá Amiga sekci

Monitor magazin, internetový časopis s Amiga sekcí (Amiga.info), nebude nadále obsahovat Amiga sekci v budoucích číslech (jedno z posledních míst, kde jste mohli najít Amiga informace v předním časopise). Poslední číslo naleznete na adrese "<http://www.monitor.ca/monitor/issues/vol7is4/amiga.html>".

Amiga.info údajně nezískala velkou návštěvnost a softwarový vývojáři jim prý neposkytují nic k recenzování. Autoři doufali, že budo mít místo v tištěné verzi, ale zdá se, že tomu tak nebude...

<http://www.monitor.ca/monitor/>

AHI PPC

Martin Blom, autor audiosystému AHI nezávislého na konkrétním audiohardware, prohlásil, že "během posledních měsíců jsem neměl moc času na vývoj AHI/PPC a jsem si jist, že jste si toho byli vědomi. Proto si vezme příští týden pár dnů volna v práci a pokusím se dokončit PPC verzi. Nic neslibuji, samozřejmě, ale tuším, že bych mohl příští týden napsat více kódu než za poslední měsíce. Držte mi palce..."

<http://www.lysator.liu.se/~lcs/ahi.html>

Nová síťová karta pro A600/A1200

Anet 1200 je 10Mbitová karta pro Amigu, kterou lze zapojit do PCMCIA portu, tedy bez nutnosti otevřít počítač. Potřebný SANA-II ovladač a manuál k nastavení spojení mezi Amigou a PC je připojen.

Anet 1200 je k dispozici od 4. prosince.

http://www.innovative-web.de/anet1200/index_e.html

Vyhodnocení internetové ankety AR

JOSEF BROŽ

Tato statistika byla sestavena na základě ankety rozeslané po konferencích NAS a Amiga. Členové konferencí a mnozí další byli vybráni jako reprezentativní část Amigistů.

V dnešní době je přístup k Internetu jedním z předpokladů k vážné práci s Amigou. A v neposlední řadě i jedna z mála cest k získání informací a nového software.

Ankety se zúčastnilo cca 110 respondentů. Není to nijak závratný počet. Mimo jiné i z důvodu, že na obě konference je připojeno pouhých 350 lidí. Jen pro zajímavost, mezi respondenty byly i dvě ženy.

Mnozí namítou, že bylo možno oslovit jednotlivé respondenty na stránkách AMIGA Review a jejich odpovědi vyhodnotit spolu s výsledky z konferencí. Ale ruku na srdce, kolik z Vás je ochotno reagovat na akci tohoto druhu - vyplnit a poslat kupon s informacemi...

Tím lze vysvětlit převažující podíl strojů A1200. Bohužel majitelé A500/600 v drtivé většině nemají přístup k internetu a proto se nemohli zúčastnit ankety. A jak vypadá konfigurace "průměrného" Amigisty? Závěr si udě-

lejte podle níže uvedených údajů.

Typy Amig

A1200 je v ČR nejrozšířenějším typem. Otázkou zůstává, kde skončily tisíce počítačů A500 dovezené na přelomu 80-90 let. Není však posláním této ankety zjišťovat momentální počet uživatelů A500/600. Jednak je to takřka nemožné, a patrně i zbytečné. Všichni, kdož to myslí s Amigou vážně, přešli v polovině 90. let na novější stroje (A1200, A4000/3000). Zajímavé je, že mezi respondenty se neobjevil žádný majitel počítačů Draco.

3 % A500
4 % A600
82 % A1200
1 % A2000
2 % A3000
8 % A4000

Typy procesorů

Problém nastal s vyhodnocením počtu dvouprocesorových PPC Amig (např. 040x603e). První graf se týká Amig s procesory Motorola 680x0 (včetně 040 v PPC kartách). Poměr PPC Amig a 68k je obsahem druhého grafu.

4 % 68000
5 % 68020
38 % 68030
46 % 68040
7 % 68060

PPC vs 680x0

75% PPC ne
21% PPC 603
4% PPC 604

Turbokarta

Dle předpokladu zvítězily produkty firmy Phase 5. Phase 5 patří dík za to, že svým hardware udržuje naše Amigy. Bohužel přístup společnosti k zákazníkům není na patřičné úrovni. Je na škodu, že Phase 5 nedokáže využít svého téměř dominantního postavení na trhu. Mnohé produkty jsou dnes těžko dostupné a poptávka (např. Bvision) mnohdy převyšuje nabídku. Zajímavý bude další vývoj. Phase 5 odprodala licence na některé své výrobky (karty 68k, Bvision) firmě DCE. Snad tento krok přinese do budoucna zkvalitnění služeb.

75 % Blizzard
9 % Cyberstorm
3 % Apollo
13 % bez karty

Tower

Přestavba Amigy do toweru má mnoho předností. Bohužel tyto výhody jsou v nepoměru k vysoké ceně towerů. Za kvalitní Elbox zaplatíte cca 6000,- Kč. To je ovšem klasický problém Amigy - malosériová výroba = vysoké ceny.

56% 1200/600/500 (klasické provedení)
18% Micronik Towery

10% original provedení A4000/3000/2000
8 % vlastní výroby
5 % Elbox Towery
3 % Emtech Towery

RAM

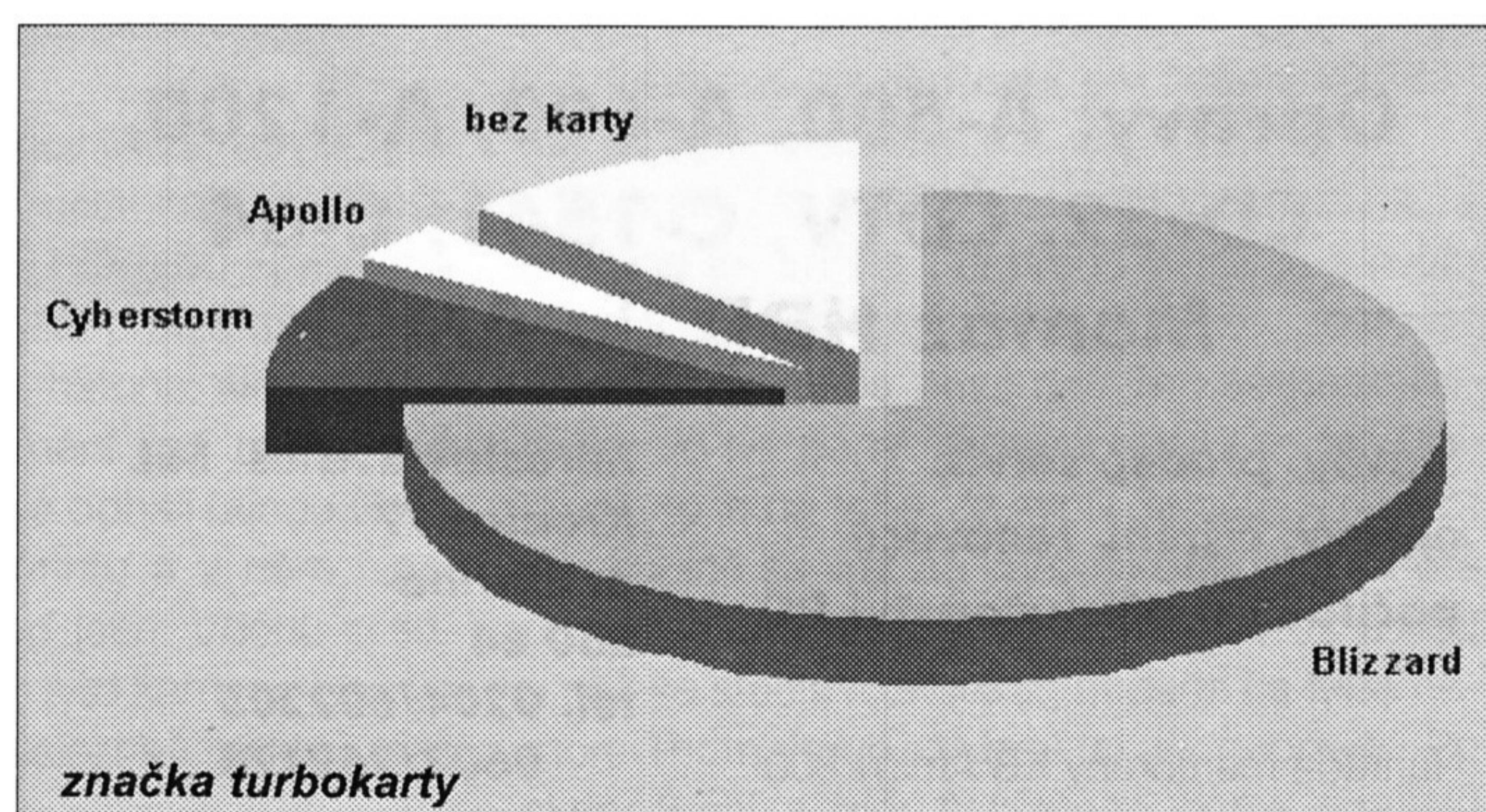
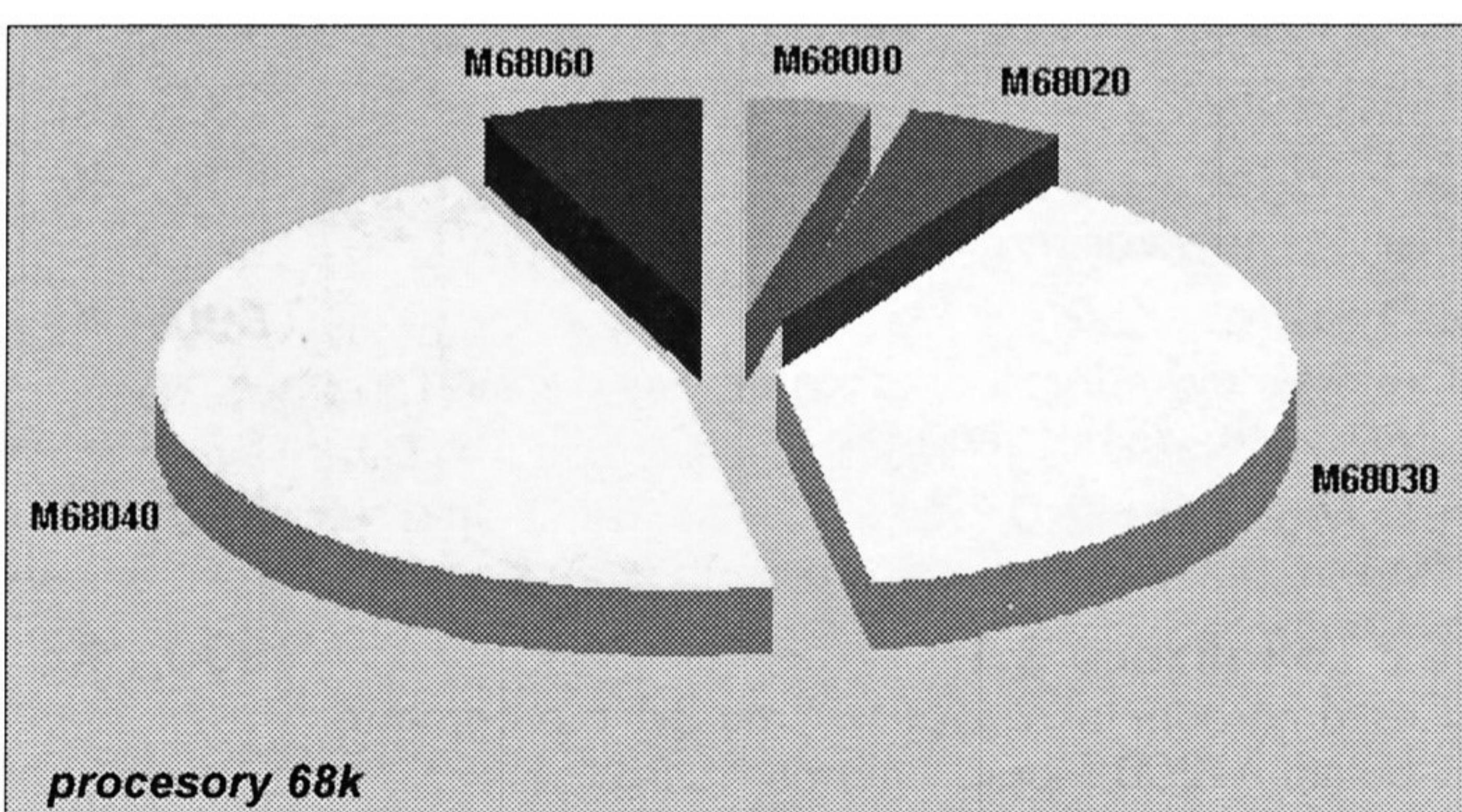
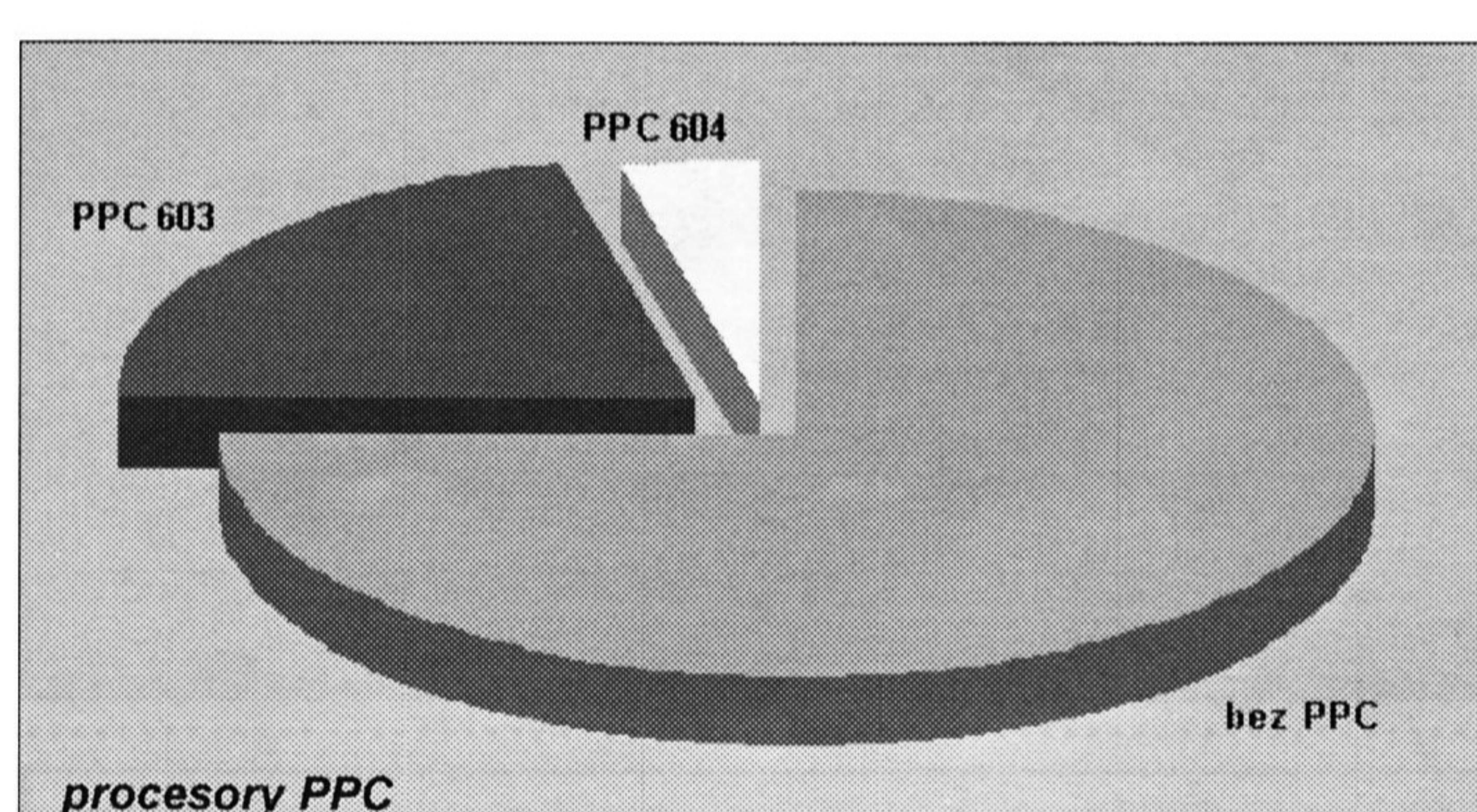
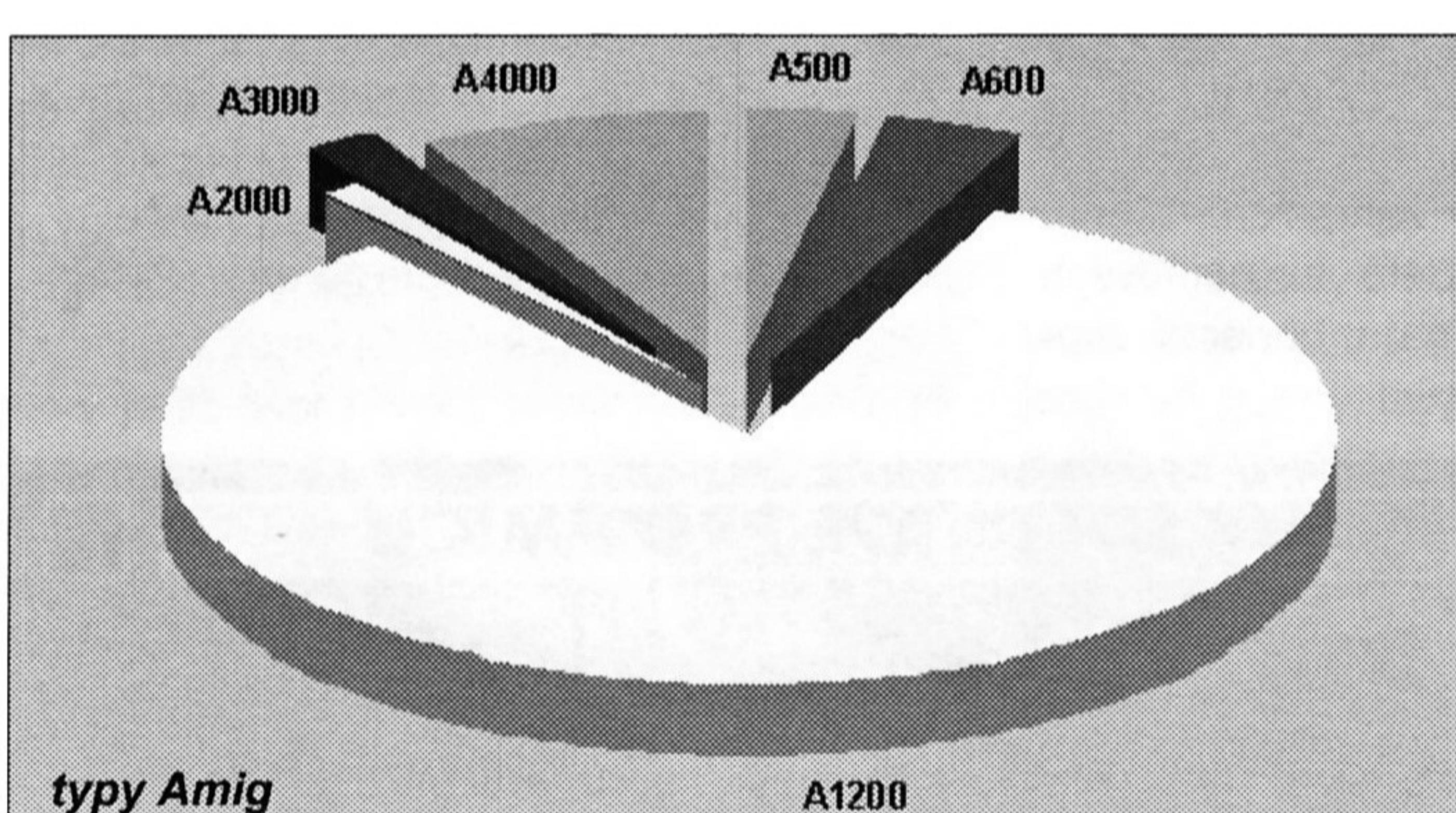
6 % do 4 MB
8 % 8 MB
30 % 16 MB
36 % 32 MB
18 % 64 MB
2 % 128 MB

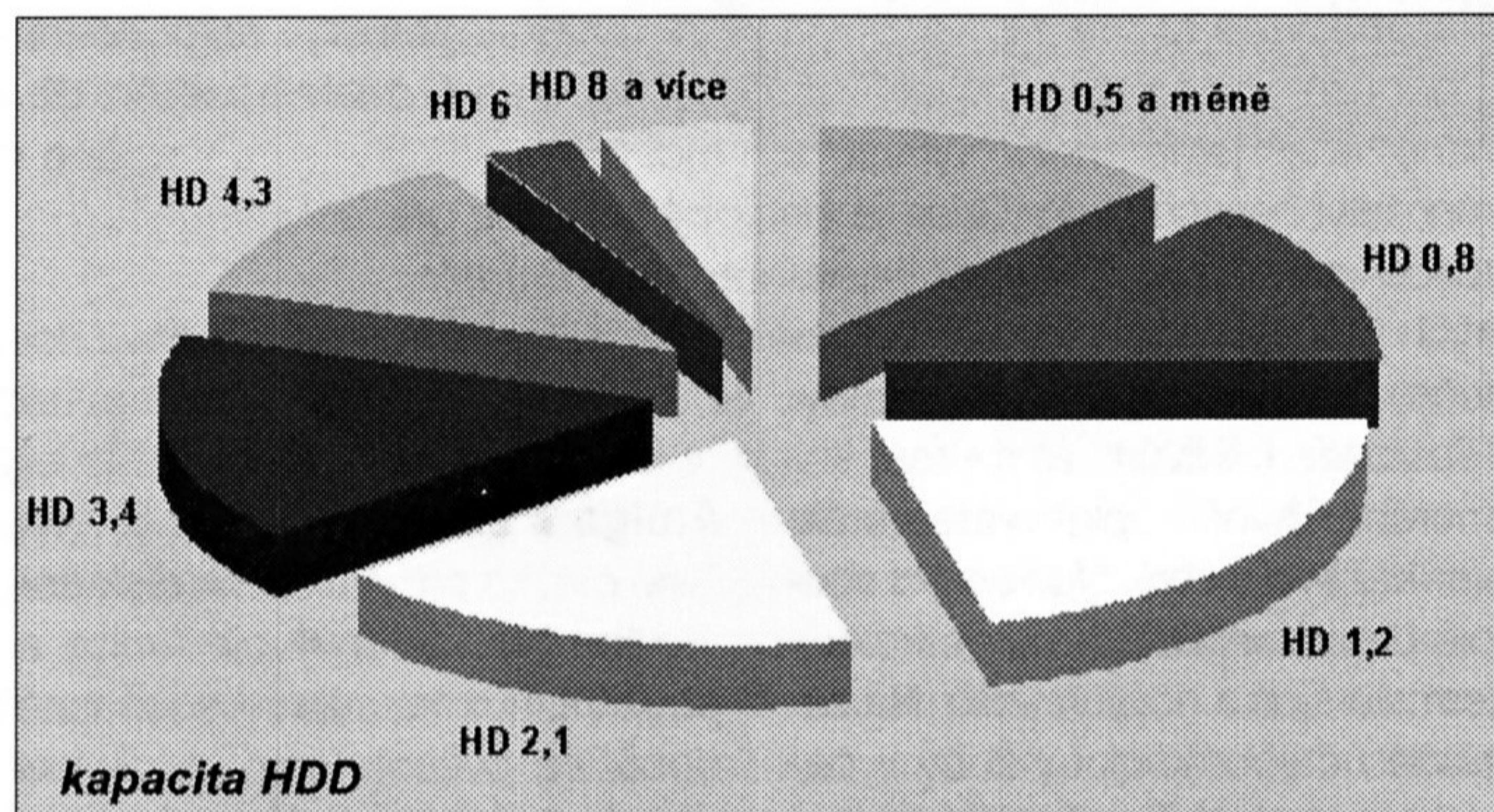
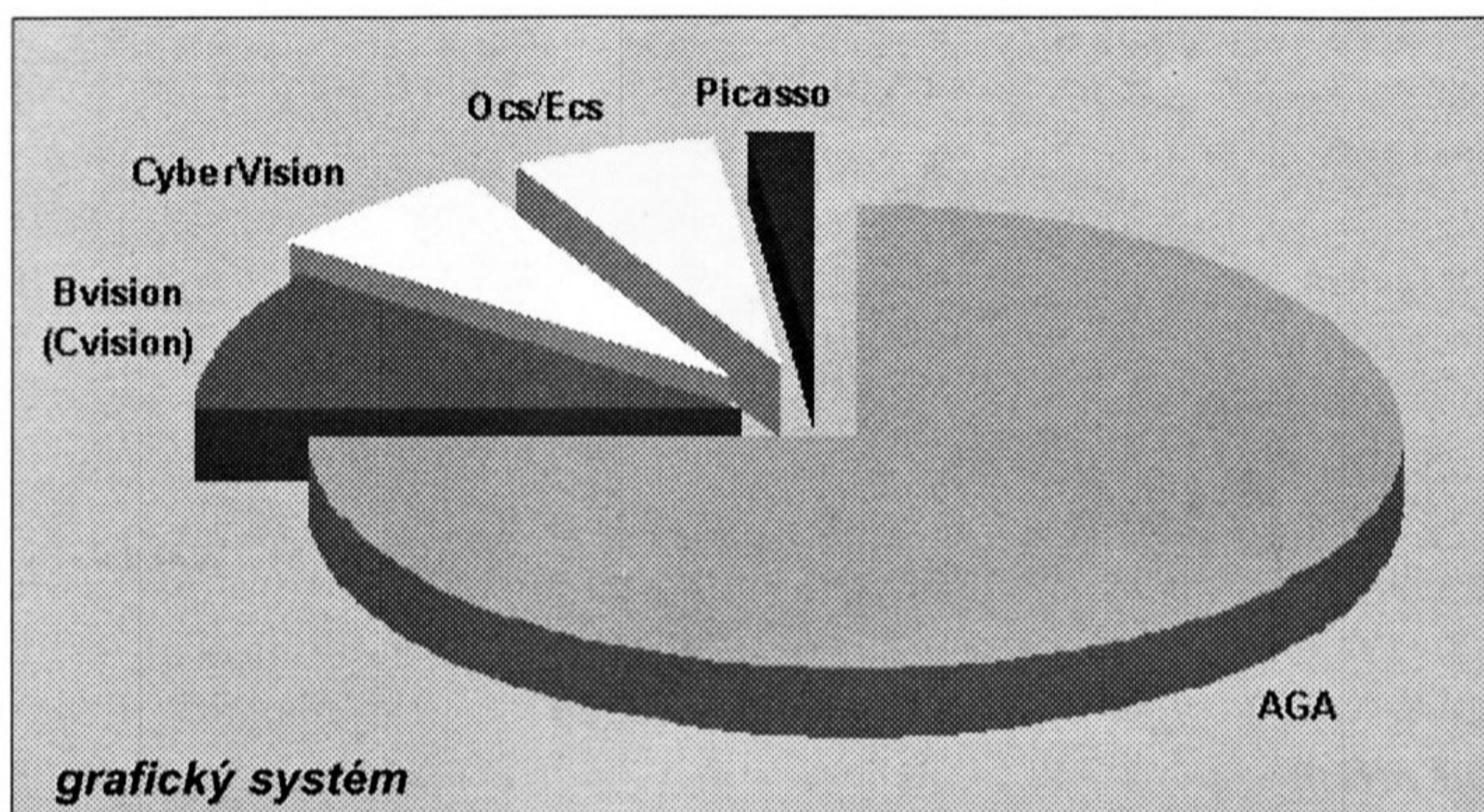
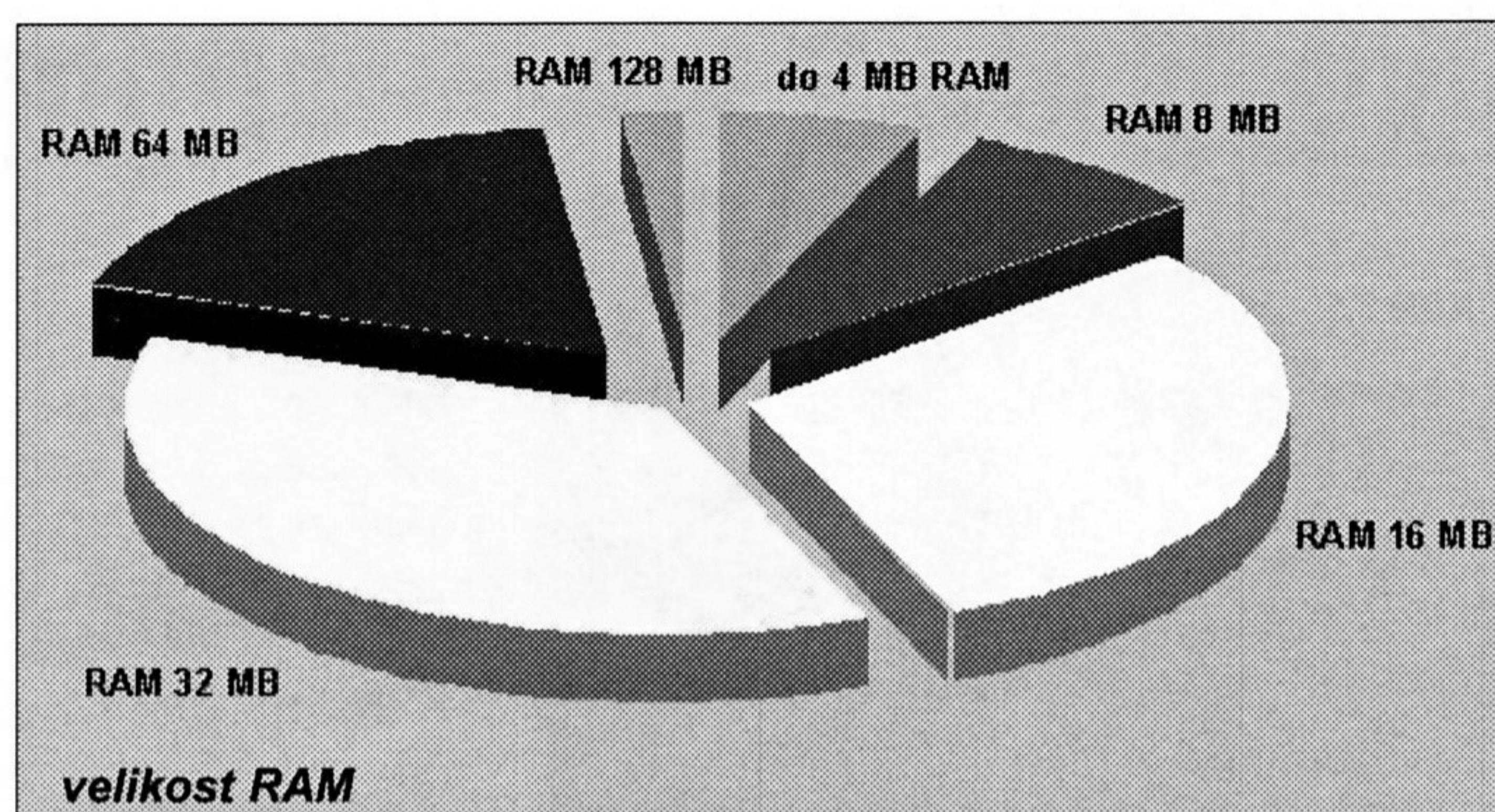
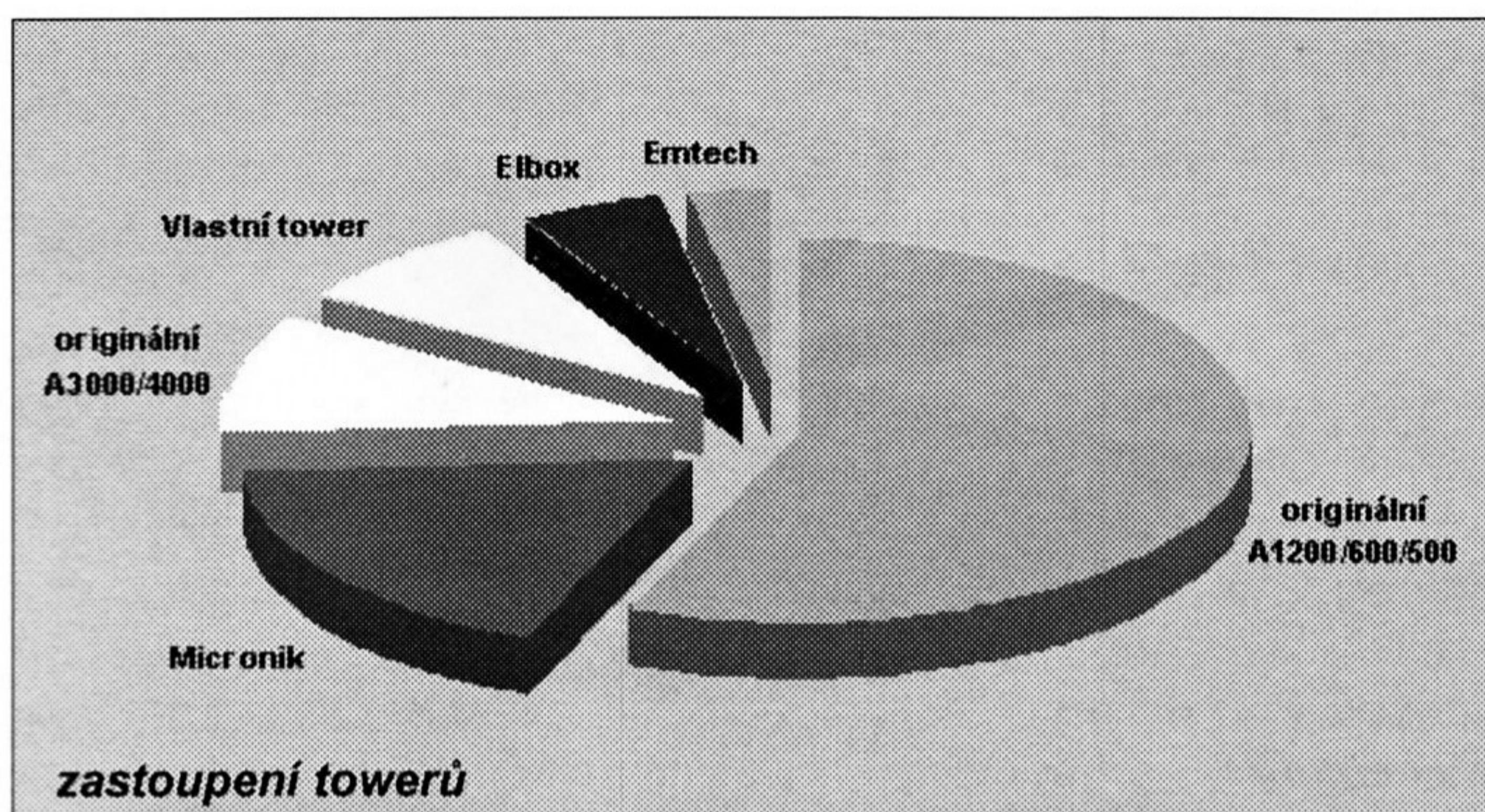
GFX

Největší slabina Amigy. Momentálně existují pro Amigu jen dvě karty s 3D podporou - produkty firmy phase 5 - Cybervision 3D a BVision.

Cena amigovských grafických karet oproti podobným produktům na PC je mnohonásobně vyšší. Projekty jako "Voodoo to Picasso" jsou velmi diskutabilní. Problém s rozšiřováním Amigy by vyřešil nový motherboard zprístupňující dnešní moderní standardy (PCI, AGP).

75 % AGA
10 % Bvision (CVision)
7 % Cybervision
6 % OCS-ECS
2 % Picasso

Harddisk

Pro přehlednost jsem statistiku dálé nedělil na poměr IDE (E-IDE) a SCSI nebo 2,5" vs 3,5" disků.

12 % HD do 0,5 GB
13 % HD 0,8 GB
21 % HD 1,2 GB
18 % HD 2,1 GB
16 % HD 3,4 GB
12 % HD 4,3 GB
3 % HD 6 GB
5 % HD 8 GB a více

Speciální drive

Pro mě osobně je Zip drive jedinou možností při komunikaci mezi Amigou a PC. Rozdíl mezi disketu a Zipem (popř. LS120) je propastný, nejde jen o rychlosť, kapacitu, ale i kvalitu a trvanlivost médií.

72 % nic
17 % Zip drive
6 % CD Write
2 % Jaz drive
2 % Syquest
1 % LS 120

Specifický hardware

Tato kategorie nebyla přesně definována. Očekával jsem větší procento uživatelů řadiče FastATA. Investice do tohoto zařízení (cca 2500 kč) je výhodná. Efektivita práce s diskem a dalšími EIDE zařízení se značně zvýší. Testy a popis FastATA najdete v AMIGA Review č. 49. Novinkou prezentovanou na výstavě v Kolíně nad Rýnem je verze řadiče pro A4000. Tuto kategorii berte s rezervou, mnozí z účastníků

vlastní kombinaci níže uvedeného hardware

40 % nic
17 % FastATA (Elbox)
14 % SCSI
13 % modem
12 % Scandoubler
4 % 4xEide (Elbox)

Monitor

Nejrozšířenější je klasický monitor řady C1084. Pro přehlednost byl zařazen do kategorie RGB spolu s typy Philips, atd. VGA monitory jsou dnes cenově dostupné, proto nikoho nepřekvapí zastoupení 17" monitorů.

36 % RGB
32 % Vga 14"/15"
14 % Vga 17"
12 % Microvitec
6 % TV

Systém

Klasický Workbench v porovnání s novými systémy pomalu zastarává. Proto je nastavován různými patchy MCP a další programy jsou však jen záplaty, které upravují drobné chyby. Z podobného důvodu byl napsán ScalOS. Osobně preferuji Magellan - (Dopus 4.x) nainstalovaný jako "Workbench replacement". Vzhledem k faktu, že předchůdcem Magellanu byl populární Dopus 4.x, lze jej používat i jako skvělý manager. A právě funkce manageru, plná konfigurovatelnosti, atd. jsou největší slabiny Workbenche.

Zde bych se pozastavil nad OS 3.5. Autoři 3.5 se nemohli příliš

odklonit od koncepce Workbenche napsaného na počátku 90 let. Nechci rozebírat, zda-li je to možnostmi H&P nebo prostředky vynaloženými na vývoj OS ze strany Amiga Inc. Nové knihovny, ikony, devices, preference, vzhled, atd. jsou velmi přínosné, přesto však WB 3.5 nedosahuje úrovně Magellanu 5.8x. Další výhodou Magellanu je fakt, že běží nad OS 3.5 téměř bezproblémově.

65 % Workbench
29 % Magellan
4 % ScalOS
2 % Linux
1 % AmigaOS

Manager

Mezi nejpoužívanější patří trojlístek Dopus 4.x, FileMaster 3.x a DosControl 6.x. Zajímavý je úspěch Magellanu

43 % Dopus 4.x
31 % Filemaster
14 % Magellan
7 % Doscontrol
5 % BDmanager

Grafický program

16 % Photogenics
25 % DPaint
40 % PPaint
9 % ImageFX
3 % CandyFactory
7 % Ostatní (Arteffect, Tv_paint, Brilliance, Adpro)

3D program

Klasický souboj mezi Imagine a Lightwave. Nezanedbatelný počet respondentů (hlavně z řad majitelů PPC) uvedl Tornado 3D

Zvláštní je, že nikdo nepoužívá programy jako Aladin 5.x nebo Reflections (PPC).

34 % Imagine
30 % LightWave
6 % Tornado 3D
4 % Cinema4d
26 % Nepoužívá

Textový editor

74 % Ced
23 % GoldED
3 % Ed

Word process

31 % Wordworth
26 % PageStream
16 % FinalWriter
13 % BDEditor
14 % Nepoužívá

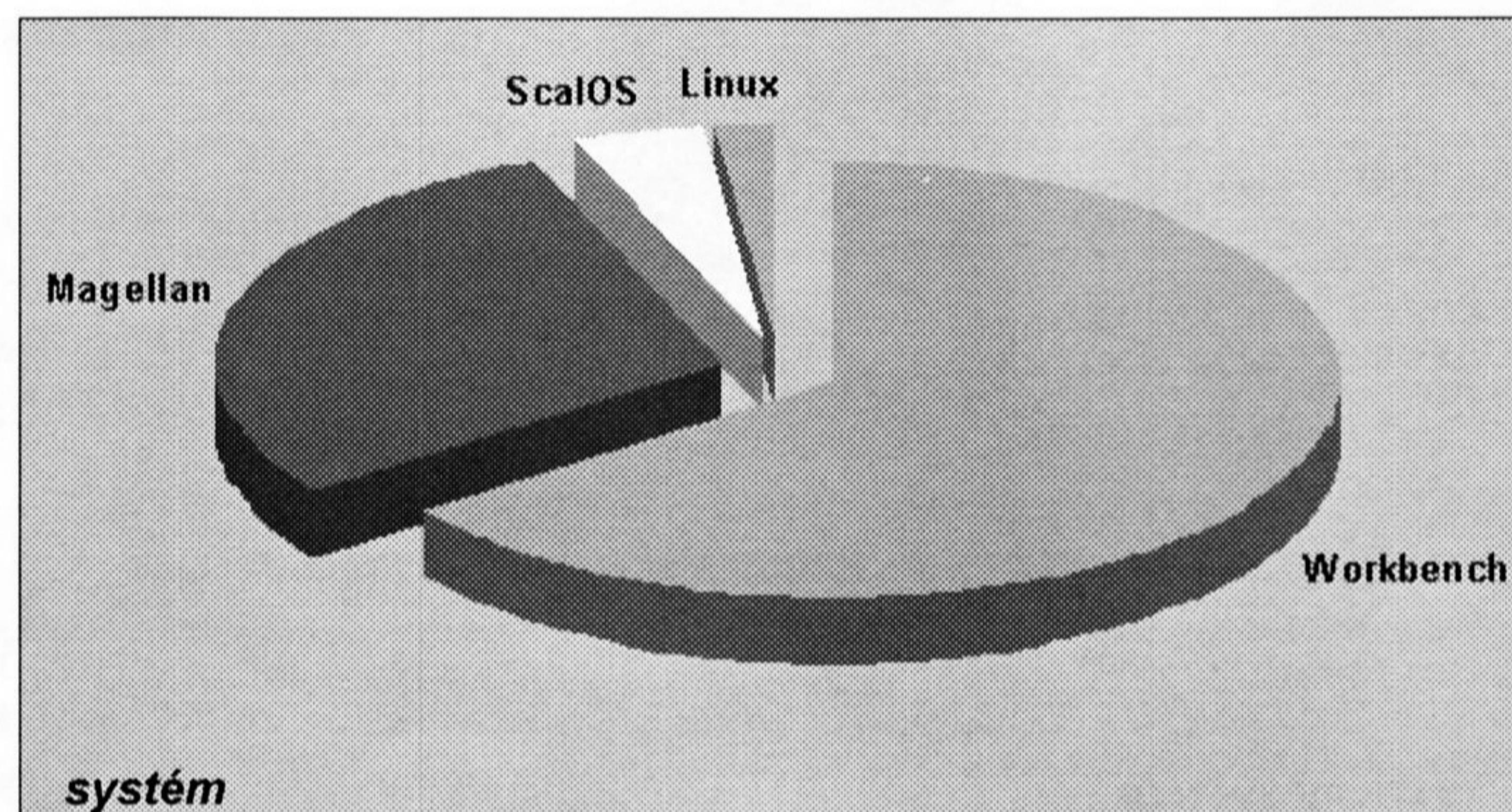
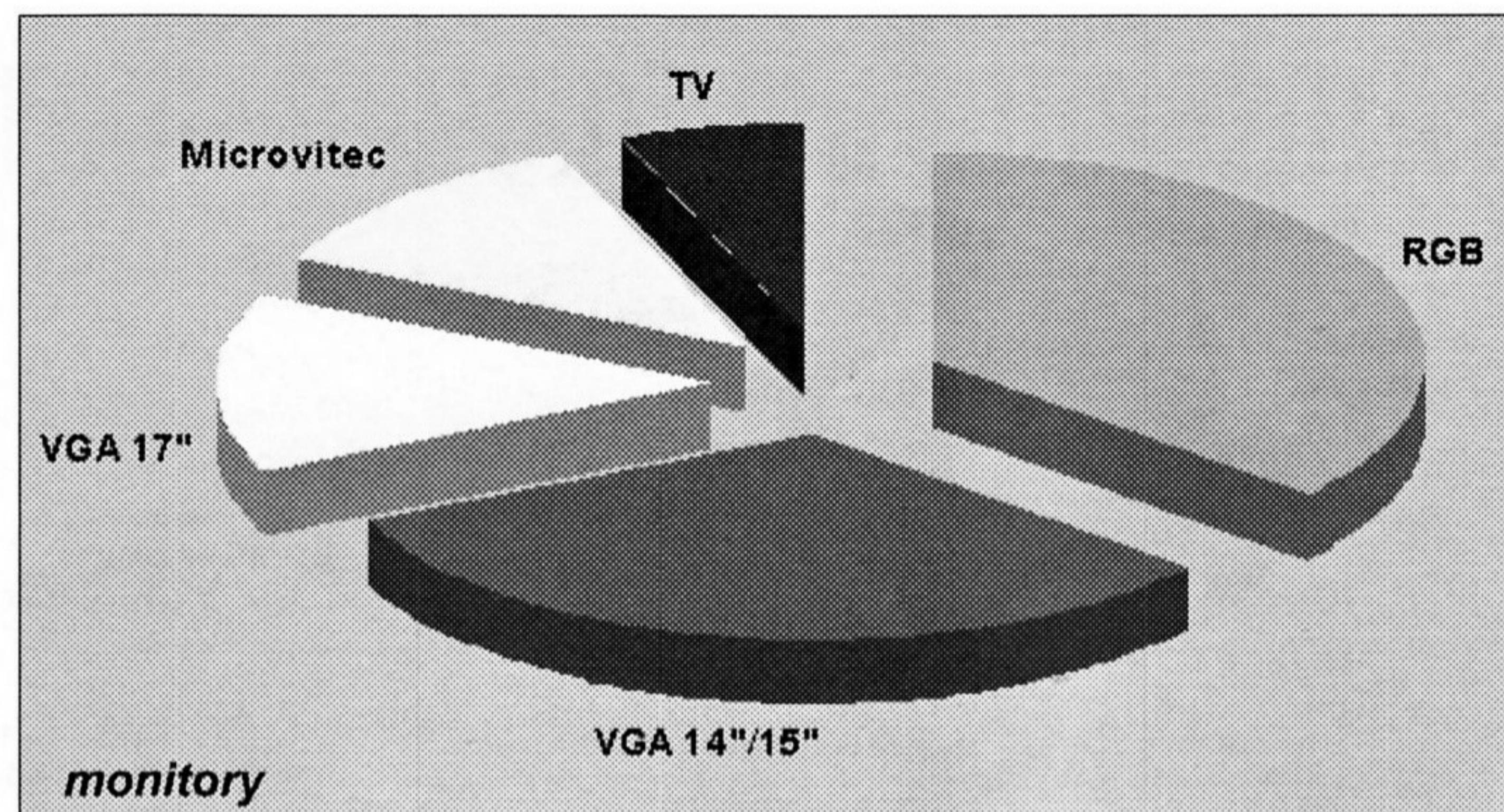
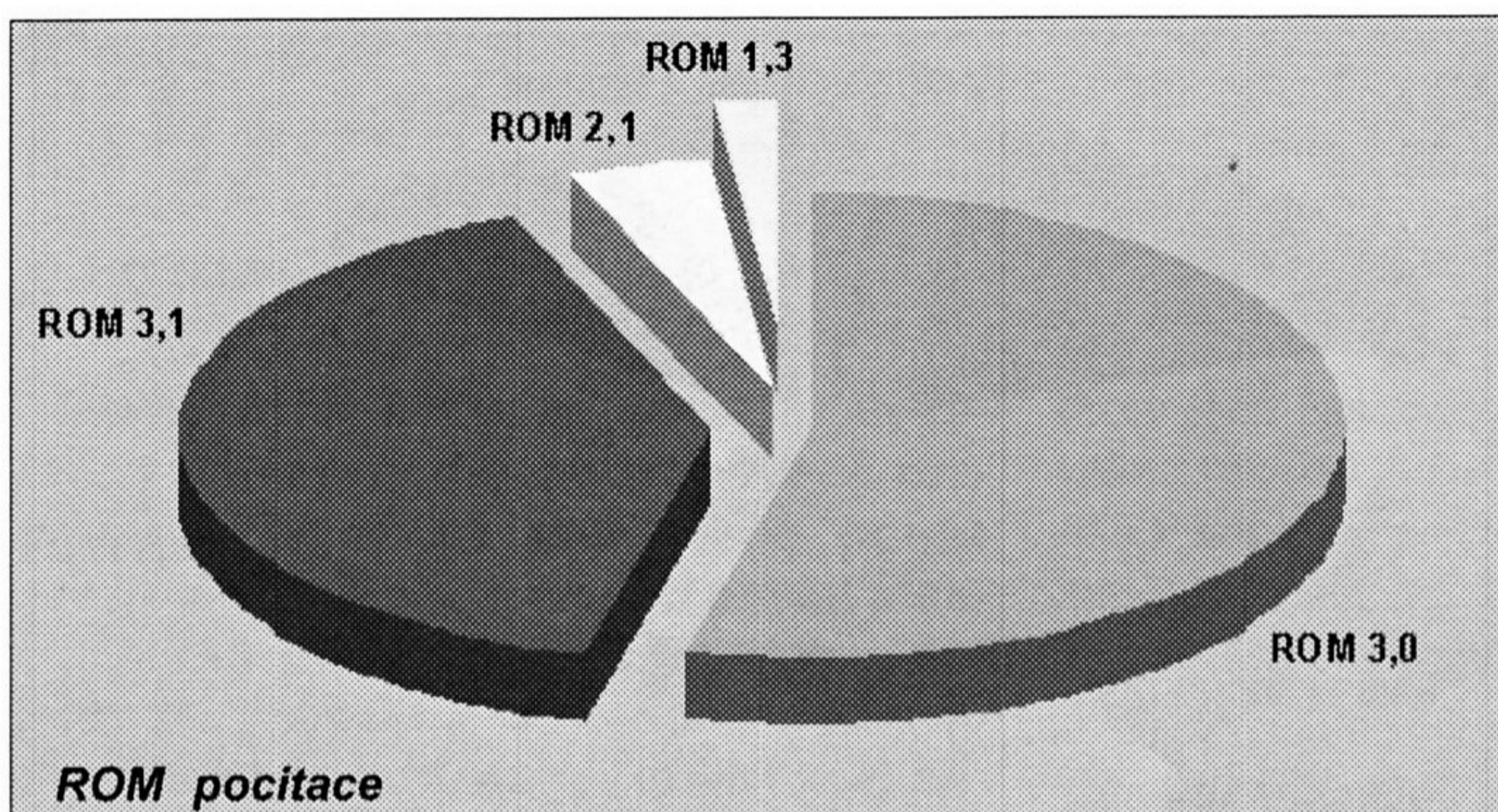
Filesystem

29 % PFS
59 % FFS
10 % AFS
2 % SFS

Vítězství FastFileSystemu je zářející. V dnešní době je již překonaný rychlejšími a stabilnějšími filesystemy. Nejlepší alternativou je PFS2, respektive jeho novější verze FFS3. Bohužel nový OS 3.5 nepřinesl zásadněji přepracovanou verzi FFS. Jeho slabinou stále zůstává pomalý přístup k souborům a validace zařízení.

Browser

45 % IBrowse
33 % AWeb
13 % Woyager
9 % Nepoužívá

Nejoblíbenější hra

V dobách, kdy Amiga kralovala hernímu trhu, jsme mohli vybírat z množství herních titulů. Dnes je situace zcela jiná. Amiga v klasických konfiguracích nemá dostatečný hardware pro nové trendy. Přesto je s podivem, že na naší, komerčně živořící platformě, stále vznikají kvalitní hry. Následující soupis deseti nejlepších her je koktejlem starých a nových titulů. Na základě údajů z konferencí by vypadalo "současný" Top Ten asi takto:

1. Napalm
2. Hired Guns
3. Dune II
4. Quake
5. Frontier
6. Setlers
7. Superfrog
8. Doom
9. Lotus
10. Dungeon Master

Oldies but goldies Mnoho respondentů tuto kategorii nevyplnilo. Proto její výsledky mohou být zavádějící. Majitelé vyšších konfigurací a PPC preferují hlavně 3D hry. V tomto směru jednoznačně zvítězil Quake a jeho klony.

Názor na Amiga, Inc.

Po půlročním Collasově období "světlých zítřků" Amiga Inc opět zamíchala karty a budoucnost platformy je opět nejistá. Jedním si však můžeme být jisti. Všichni v Amiga Inc jsou stále "very excited"...

V této kategorii byli respondenti dotázáni na úroveň práce Amiga, Inc:

- 4 % Dobrá práce
- 35 % Průměr
- 52 % Konec Amigy
- 9 % Neví

Amiga a Linux...

Tato otázka se týkala tolik diskutovaného problému vývoje Amiga a použití Linux kernelu. V současné době se ovšem tento oddíl jeví bezpředmětným z důvodů ukončení vývoje Amiga NG.

- 51 % Linux Ano
- 39 % Linux Ne
- 10 % Neví

Osobnost roku

Osobností roku byl celkem přesvědčivě zvolen bývalý ředitel Amiga Inc. Jim Collas. Nerad bych mu ubíral zásluhy, ale vzhledem k prohlášením nového vedení Amiga, Inc., se zdá, že Collas pouze neuváženě sliboval. Přesto nemůžeme Collasovi upříjisté zásluhy, přinejmenším v nás minimálně půl roku živil naději na záchrannu platformy v podobě Amiga NG...

- 84 % J.Collas
- 8 % P.Tyschenko
- 4 % firma Haage&Partner
- 4 % Haynie

'Zloduch roku'

Je zajímavé, jaké 'popularity' dosáhl nový ředitel T.Schmidt během své krátké kariery. S odstupem se za ním paradoxně umístit 'mesiah' J.Collas. Mezi dal-

šími kandidáty byl P. Tyschenko, firmy jako IWin

- 58 % T.Schmidt
- 21 % J.Collas
- 17 % P.Tyschenko
- 4 % Iwin

AMIGA Review

Poslední část ankety se týkala časopisu AMIGA Review

- 36 % Předplácím
- 38 % Kupuji
- 11 % Zapůjčuju
- 9 % Nezájem
- 6 % Hodlám předplatit

Čísla hovoří jasně. Pokud chcete podpořit Amigu a naši českou komunitu, předpladte si časopis

Úroveň AR:

- 25 % Skvělá
- 61 % Dobrá
- 3 % Mizerná
- 11 % Neví

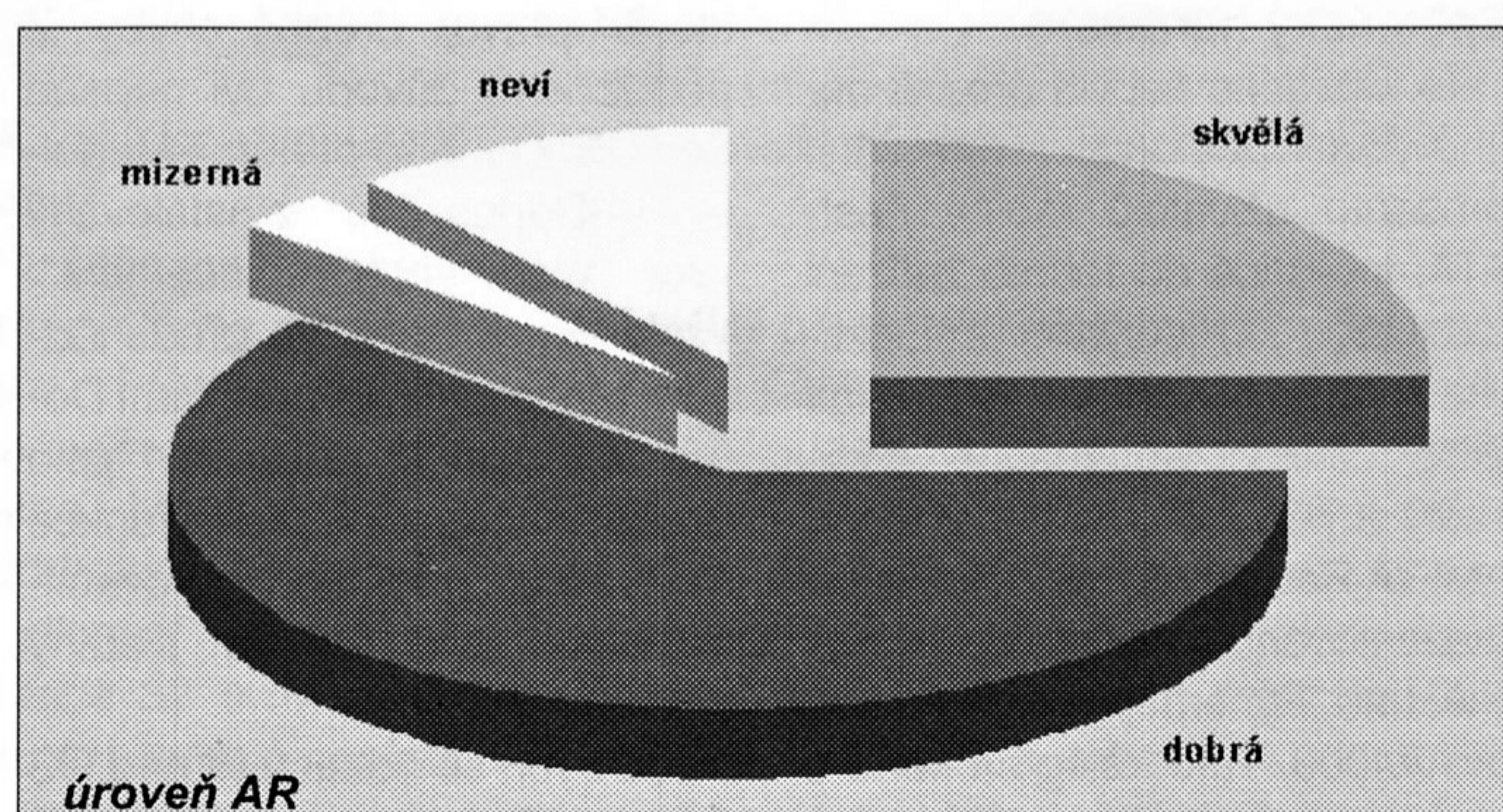
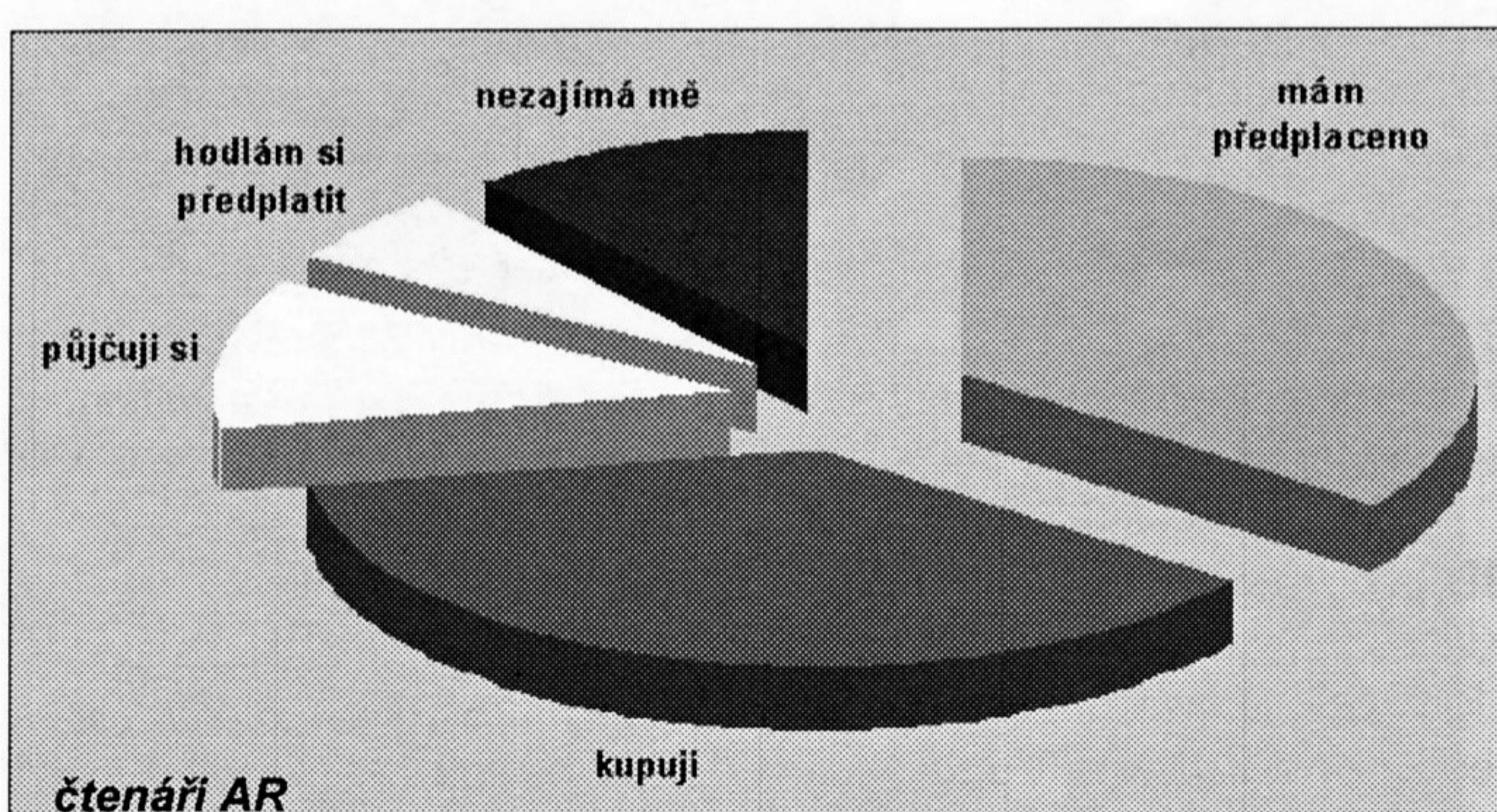
Navrhovaná zlepšení

Uvedu několik návrhů a výtek. Většina respondentů poukazuje

vala na nedostatek hardware recenzí - tento bod ovšem redakce ovlivní jen stěží. Zmínovaný nedostatek je dán neexistencí nového hardware. Několikrát se opakoval požadavek na vypuštění recenzí na staré hry (seriály o autech). Největší kritiku sklidily recenze na fotbalové managery. Dále je kritizována jazyková a slohová úroveň článků, překlepy atd. Čtenáři by přivítali více faktických údajů a méně článků typu kauza DAC, aféra Napalm manuál, atd.

Velký zájem je o zavedení rubriky "FAQ" nebo "Nad dopisy čtenářů". Tedy rubriky tematicky zaměřené na problémy s hardware a software, popisy jednotlivých ovládacích prvků v programech (že by nedostatek manuálů zakoupených spolu s originálním programem?) atd.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem, kteří projevili zájem a zúčastnili se této ankety.

Satellite '99

BOLESLAV KRISTEN

Party Satellite '99 se konala ve dnech 13. až 14. listopadu roku 1999 v městě Štětín (Szczecin) v Polsku. Město leží velmi blízko německých hranic, takže na mapě ho naleznete mezi Německým a Baltickým mořem. Je jedním z přístavních měst.

Celkem nás tam jelo z Čech pět Dizzy a Subwork (ex-Láhve - pozn. red.) vlakem, já spolu s Fidem a Fractalem autem

Původně s námi měl jet ještě i Speedy, ale bohužel neměl dostatek peněz a také musel zůstat u své milované Vanilky, která na našem lokálním setkání HVR u Red-Rose koncem měsíce prodělala nějaký ledvinový záchvat, a tak se jí věnoval Párty organizaovala skupina Appendix na čele s MadBartem, kterému je devatenáct let a jmenuje se Bartosz Urbaniak Akce se konala již druhým rokem (byl i SAT '98) a hlavním cílem vytvoření Satellitů bylo to, aby páry byly udělané v tradici prvních, kulturních páry (Intel Outside 1,2), prostě aby byl přítomen ten samý duch akce (feeling) jako kdysi

Kromě Amiga soutěží byly zde zastoupeny i PC a iC64 Původně měly být i Atari, ale nějak jsem je neviděl Ale měli jste vidět tu souhru s jinými platformami Nikdo nenadával, nepokřikoval při compu jiného stroje, nechodil a nekritizoval Prostě pohoda Kdo nechtěl, nemusel sledovat compa, mohl se třeba jít občerstvit anebo si s někým popovídат.

Cesta

Pro cestování jsem si zvolil auto místo devíti hodin dřepení ve vlaku, a tak jsem jel do Prahy, kde na mně čekal Fractal, Fido a jeho půvabná přítelkyně Odtud jsme vyrazili časně ráno přes Dubí, Cínovec, Německo (Drážďany,...) k polským hranicím u města Štětín Stějnou trasou jsme jeli i zpátky, mě však čekala ještě asi pětihodinová cesta domů vlakem.

Popis party place

Akce se konala ve studentském klubu Slovan (Slowianin), který byl perfektně situován Asi deset minut volné chůze od autobusového nebo vlakového nádraží. Dům to byl velký, dole byly šatny

Scenegrupa Harvester: zleva X-Type, Neami, AGASlayer, dole Holdys, Juen

(zdarma), nahoře po schodech byla taková malá předsíň, kde byly vlevo (po vstupu) záchody a schody nahoru (tam to mělo sloužit pro nerušené přespání) a vpravo bylo místo na pokec No a přímo před sebou jste měli vstup na party place

Party place (dále jen PP) byl dosti rozsáhlý. Vlevo se nacházela bar, všude po stranách stoly a židle, v předu byly hlavní počítače organizátorů, za nimi dosti velký prostor pro "crazy compa" (jak přesněji označoval Subwork "funny" compo) nebo na tančování a uplně na konci bylo na stěně plátno o velikosti 4x5 metrů! Vedle toho plátna byly dveře a místnosti určené pouze pro vstup organizátorů, ale jelikož jako člen diskmagu TABOO od APX (Appendix), kolega MadBarta a hlavně zvědavý člověk, jsem se dostal všude. Takže za dveřmi se nacházely malé místnosti, ve kterých se děly různé věci. Například se v jedné shromažďovaly a třídily všechny materiály vystavené na páry a některé dokonce procházely vstupní selekcí. Také jste mohli zahlédnout Entera ^ APX, jak se snaží dokončit engine diskmagu Taboo, nebo jste se mohli pokochat pohledem na ceny.

V baru byla k dispozici třeba káva (20 Kč), velký a chutný hamburger (25 Kč) anebo velká porce hranolek (odhaduji tak asi 200-

250g) za 25 Kč K tomu pivo za 32 Kč, litrová kola za 28 Kč a jiné poživatiny a nápoje. Naštěstí hned u vchodu do budovy byl vedle nějaký supermarket a tam jste mohli nakoupit levnější věci. Doslova hitem se u Fractala a FiDa stal losos Nakupovali ho dokonce v takovém množství, že večer už v obchodě žádný nezůstal a tak ho museli nakoupit domů v jiném obchodě.

Mě zase s FiDem chytlo testování piv podle obsahu alkoholu. Nejprve jsme měli nějaké 16°-18° z obsahem 7,2% alkoholu, ale pak jsme narazili na nejsilnější polské pivo Bosman, které bylo 20° a obsah alkoholu byl 8,1% (Náhodský pivovar vyrábí 23° pivo s obsahem alkoholu kolem 10% pozn. red.)! A na plechovce bylo napsáno, že je to 10 v Beaufortové stupnici V Polsku se spíše pije z plechovek, než z láhví

Ale zpátky k PP Všude byly vylopené různé plakáty související z Amigou, páry atd. Na stolech bylo asi 12 Amig (nepočítám organizátorské), asi 1 PC a 1 C-64. Všude se mohlo kouřit, pít Byla tu také ochranka Na počátku přísně kontrolovala přenos alkoholu, protože se nesměl vnášet alkohol na PP (měl se kupovat nahoře v baru na PP) a tak se chodilo s batůžky, taškami nebo různě schovaným alkoholem v bundách Problém jsem s nimi ani jednou neměl Do-

konce jim nebylo divné, že ven jdu z prázdnou taškou, z rozepnutou bundou a dovnitř jdu zapnutý, o polovinu tlustší, X-TyPeovi tříská v tašce šampaňské o plechovky Zadržovali asi pouze tehdy, když jste měli alkohol přímo v ruce, tak jste ho museli vypít tam u nich a kontrolovali, zda máte identifikaci S postupem času ale nekontrolovali vůbec, jelikož se strašlivě opili Benny ^ NG se mně ptal, zda jsem už něco takového viděl, že aktéři setkání jsou střízliví a ochranka je totálně namol Tak to jsem teda neviděl Na PP se mohlo pít a kouřit všude Anebo šupat tabák

Při vstupu probíhala registrace, kde se nahlásil nick a skupina, pak se zaplatilo vstupné (kolem 250 Kč), ale jakožto zahraniční hosté jsme měli vstup zdarma Po tom všem jsme dostali hlasovací lístek (velká A4 s popsanými kompos a místo na tři volby), identifikaci (9x5,5 cm, barevný papírek, kde se napsal nick a skupina) a pak ještě pouzdro na tuto identifikaci, které bylo stejné jako na RR Meetingu Ta pouzdra jsou geniálně navržená, jelikož si je můžete připevnit pomocí sponky anebo upevnit na kapsu pomocí takového svěracího jazyka a také chrání nápis před deštěm

Průběh páry

Takže pořád se něco dělo Na big screenu se pouštěla různá dema, intra anebo běžela různá živá "crazy compa" (má oblíbená) Opět je vedli dva skvělí baviči Zabora a Shexbeers Vím, že tam někde přimali i Lahváče, který jenom tajně pozoroval Mně dostali do "odbíjení compo", kde cílem bylo co nejvíce odbít nafoukaný balónek z prezervativu Na bigscreenu také běžely informace, co kdy bude probíhat a do kdy je čas na odevzdání soutěžních příspěvků

Pak někdy kolem 16:00 vystoupila mladá místní rocková skupina Medium, která osolila průběh velmi ostře zahráným rockem, spíše už metalem Dobrý nápad! Z hudebních produkcí musím ještě připomenout šílenou techno akci, kterou režíroval Voicer z Appendixu Dokonce byl spatřen i Subwork v akci a také naše perla skupiny, Neami Nutno podotknout, že pokud si někteří stěžovali na hluk kolem

2:00 AM na Apocalypse, tak bych jim nepřál zažít SAT'99. Tento hluk byl ještě dvakrát tak silnější a trval až do zhruba 5:00, kdy skončila veškerá compa. Čili žádné spaní, ale pořád se jelo naplno.

Já jsem vydržel na párty s asi jenom 5 minutovým spánkem, více mi kluci z ircového kanálu #amisia nedali šanci, protože každý chtěl pokecat v reálu. Překvapivě jsem nevypil ani jednu kávu, pomáhal jsem si rozhovory s Neami, studenou vodou, colou a pak mi Vida dal nějaké povzbuzující tabletky, které obsahovaly kofein a do pěti minut jsem byl okamžitě v 100% stavu. Ono by se nemělo na takové párty spát - vlastně to ani pořádně nejde. Škoda, že párty nebyla na tři dny (viz bývalé Gravity).

4 channels compo

Průběh soutěží zahájily jako tradičně 4 kanálové moduly. Co říci k úrovni, tak asi podobná jako u nás.

Multichannels compo

V multichannels compo byla úroveň o něco lepší. Bylo jich asi osm a každý perfektní, prostě silná konkurence.

Gfx 2D compo

To byl asi nejslabší článek všech párty. Bylo až moc příspěvků (asi kolem 35), ale kvalita byla možná trochu horší. Mohlo to být ovlivněno tím, že bylo až moc příspěvku a tak se některé dobré překryly těmi horšími atd. Čekal jsem možná něco víc. Zase tam byly skanované obrázky a některé převzaté, ale zde tyto byly rádně komentované.

Gfx 3D compo

Tady to už bylo zase o třídu lepší. Nádherný byl obrázek krávy od Bonzaje, který se jmenoval Muu.

Intro compo

Zde jsme měli želízko v ohni a to intro Sehnsucht. Nebudu to hodnotit, jenom zde bylo 8 inter, z toho jedno nefunkční.

Demo compo

Jednoznačně nejlepší compo. To jste měli vidět, tolik úžasných dem najednou. Zklamání bylo pro mě Floppy, protože MAQ předělal pouze trochu název a některé efekty Dost ubohé na jeho kvalitu. Skupina Lamers vedena XTDem dokázala, že neumí pouze kódovat v AMOSu. Nejlepší ale produkci bylo demo od MAWI, které kódoval NOXIS. Sice při konci padlo, ale hoši od MAWI dokázali,

problém byl v počítači organizátora. To samé postihlo HLA (své demo se snažili dát do "crazy compa", ale MadBart je strčil do demo compa) a moje zoufalé slideshow

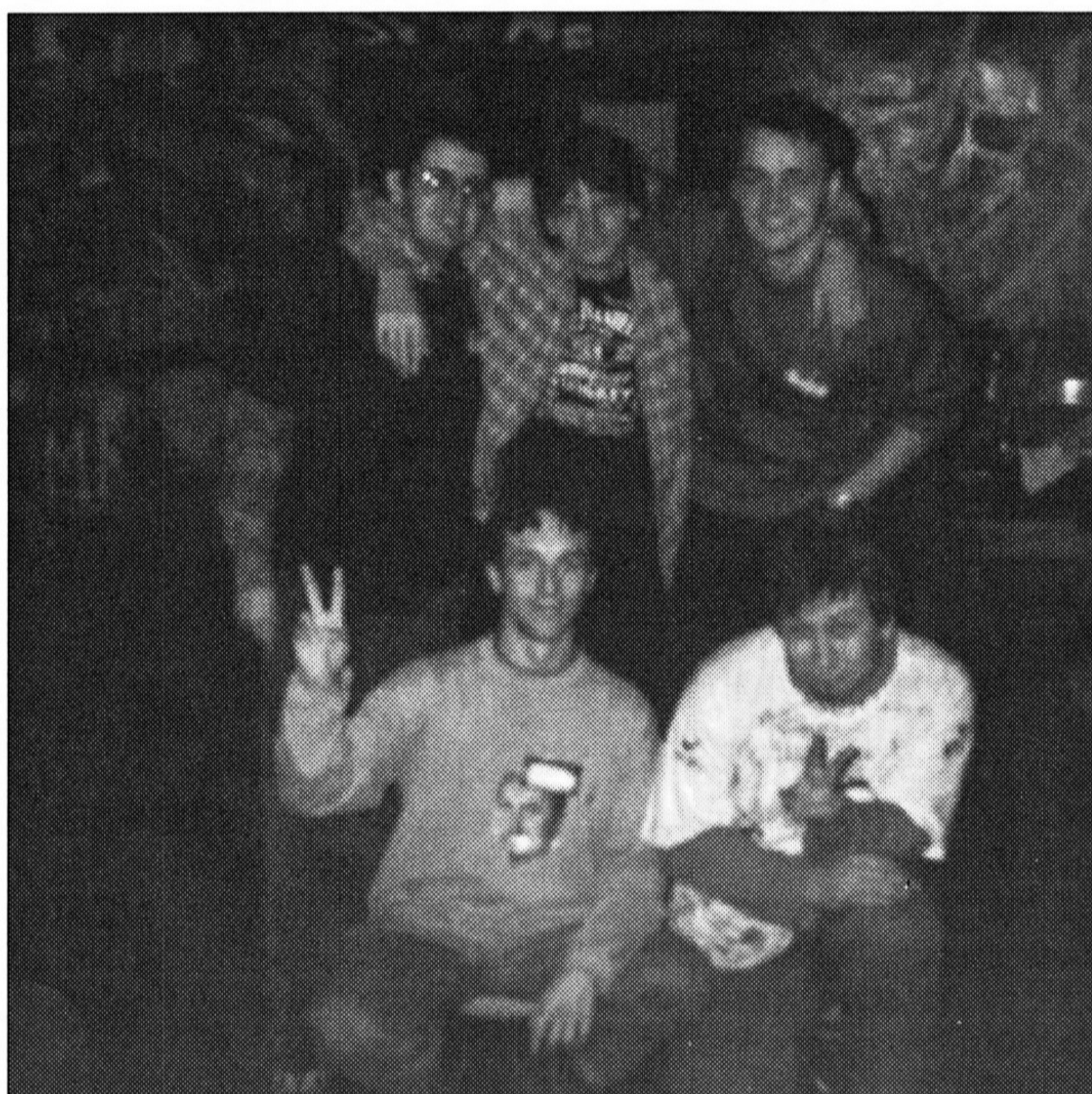
to udělali?". Co ho tak překvapilo? Prostě v jednom demu byly použité šílené efekty, že by leckteré Amiga demo porazilo a nakonec vše završili ukázkou "Wolf3D" na C-64. Naprostototální šok.

VHS demo compo (Wild demo compo)

Nový trend na polských akcích. Je to jednodušší než dělat dema, nepotřebujete k tomu kodery a pomalu se začínají množit příspěvky. Ani nevím, kdo přišel s prvním VHS demem, ale co jsem viděl jako první, bylo demo od skupiny Venture (soutěžilo v hitparádě podobné Esu). Kvalita byla opět na výbornou.

Crazy compo

Jako vždy nešlo dodržet termín zahájení soutěží. Je to podobné jako u koncertů, nikdy se nezačne přesně. Mezi compos byly přestávky, a tak se většinou kecalo nebo chlastalo. Našli se někteří, kteří se bavili i jinak. Pokud se Poláci na Apocalypse bavili gumovou slepicí, zde se češi bavili plyšovým Mr. Oizem (*nechci se do toho míchat, ale ten plyšák se jmenuje Flat Eric -pozn. Joe*). Zvláště pod vedením Fractala byl Oizo

Zástupci z Čech: nahoře zleva opět AGASlayer, FiDo, Fractal, dole horizontální Dizzy a Subwork

Zde byla totální zásoba humorů. Většina dem, slideshowů byla adresována na některé členy scény, ale nikdo se neurázel, jelikož to bylo vše humorně zpracováno. Dost jsem se opravdu nasmál

To bylo vše k Amiga compům. Co se týče PC comp, nějak jsem to moc nesledoval. Intra se mi zdála moc nudná a bez smyslu a nápadů, dema až zoufalá.

Schválně nakonec jsem si nechal compa ze C-64. Moduly dobré, bylo super zase slyšet skvělou muziku, ale naprostě šokem byly dema. To jedno bylo geniální!!! To co jsme viděli, dokonce vyrazilo dech i FIDOvi, který pak jenom seděl u stolu, držel se za hlavu a pořád jenom říkal "jak

jako živý, teda až na to, že mu bylo pořád špatně". Škoda, že nebyla kamera, to se prostě nedá popsat. Snad tu někde najdete obrázky z těchto sraďáčků a nebo se mrkněte na moji stránku, kde mám další fotky z párty.

Kdo tam byl

Jak už se zmínil, mohli jste zhlédnout (dle abecedy) DIZZYho, FIIDA, FRACTALA a SUBWORKa z Čech, pak 5 Španělů ze Španělska a 4 Španělé z Holandska (skupiny Network a Ozone) a MAGIC^NAH byl také z Holandska. Překvapivě tam nebyl nikdo z Německa, patrně kvůli Kolínu. Kromě organizátorů (MadBart, Juma, PopCorn, Enter, ..) jste se mohli seznámit se členy HARVESTER (Juen, Holdys, Neami, X-Type a já), pak tu byli

známí z IRC jako: MANIUS, BENNY^NG, SYNTH, PMAZI, KRASHAN (autor PCI pro Amigu), SZCZ, FEI, VENOM, MOKRY, AZZARO, DEF, THUNG, NOXIS, OPI, ZABORA, DEADMAN, XTD, SACHY, VIDA, PASHAQ, CORWIN, THORR, EMERS, COACH, TRAITOR, CARO (F&F mu říkají Karrel...), a jiní. Dokonce sem zavítal i ELF^VA, od kterého jsem dostal skvělý skleněný půllitr na pivo s nápisem "Venus Art Team-Virtual Beauty Experience". Samozřejmě, že ho pokřtil Fido, byl zkrátka rychlejší než já :). Celkově se zde objevilo 300 až 350 lidí (nepočítám dívky).

Ceny a sponzoři

O ceně vstupného jsem už psal, jenom doplním, že kdo měl sebou počítač, tak platil jenom 195 Kč. Ženy a dívky měly vstup zdarma. Možná jsou to velké peníze, ale nájemné stálo 50 000 Kč a hlavní cenou pro demo compo byl 17" monitor, dále třeba DVD, scanner, externí modem se zaplaceným kontem na celý rok a jiné. Také přispěli sponzoři. Za třetí místo jsme dostali (tedy koder dostal) komerční e-mailové konto zaplatené na celý příští rok.

Klady a záporý

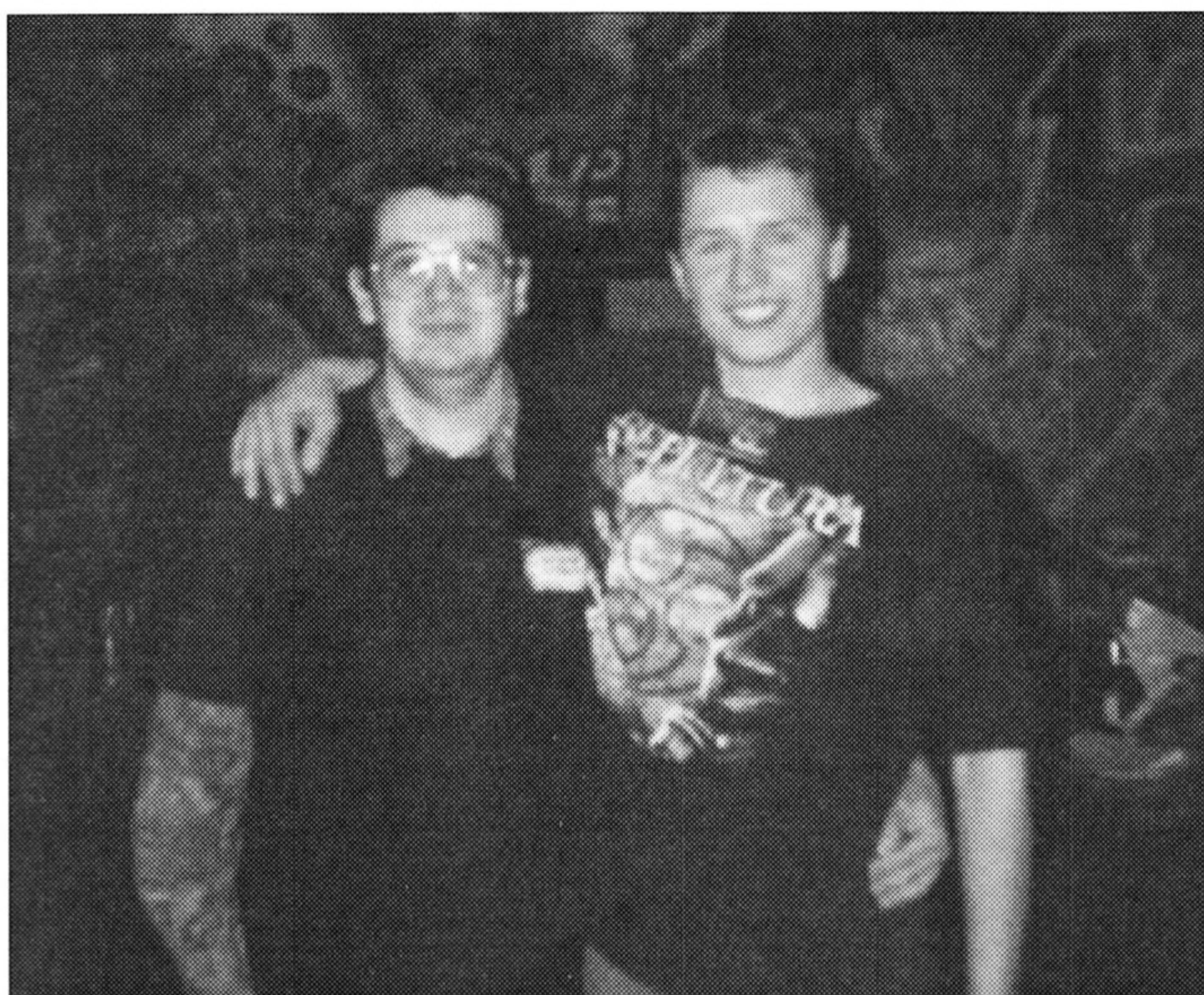
Začnu pro sebe netypicky, a to klady. Naprostot skvělá atmosféra, zábava a hlavně pohoda. V komunikaci nebyl problém, jelikož většina Poláků umí jakž takž anglicky a pokud vím, ani FiDo ani Fractal neměli nějaké problémy. Leccos už také pochytili. O tom, co se mi líbilo, bylo možné psát hodně dlouho. Přečtěte si třeba nový TS anebo se popojte českých aktérů.

Co se mi nelíbilo bylo zbytečné a zdlouhavé protahování vyhlášení výsledků. První oficiální výsledky jsem dostal až v úterý a skoro kompletní až dva týdny po párty. Také se mi nelíbilo hloupé kecání do mikrofónu u některých compos. Spíše by měli diváci reagovat než plkat. Dosti zábavným bodem byla ochranka a také souhra organizace.

Někdo by možná jako nevýhodu označil i malý počet počítačů, ale je to tak na rozporu. Sice byly problémy něco přehrát, ale na párty se jezdí bavit a ne kopírovat em-petrojky. A právě tím, že lidé ne-seděli před monitory a šli se bavit, tak vzniká fantastická atmosféra.

Poděkování

Zde bych chtěl hlavně poděkovat FIDOvi za to, že jsem mohl u něho přespát, že mně vzal sebou au-

AGAS s organizátorem Satellite '99 MadBartem

tem, že nás všechny zdárně a bez problému dovezl tam i zpět a za dělání ochranky v Praze.. Pak FRACTALovi za humor a dělání ochranky v Praze; DIZZYmu a SUBWORKovi, že obětovali čas a přijeli se mrknout do Polska a že jsme si mohli super pokecat v českém jazyce Samozřejmě pak MadBartovi, za pozvání a organizaci a pomoc v problémech, organizátorům za akci, všem kolegům za super perfektní atmosféru a jejich péči o nás A nakonec také mojí skupince, že jsme se mohli jako polská sekce sejít v počtu pěti ze sedmi

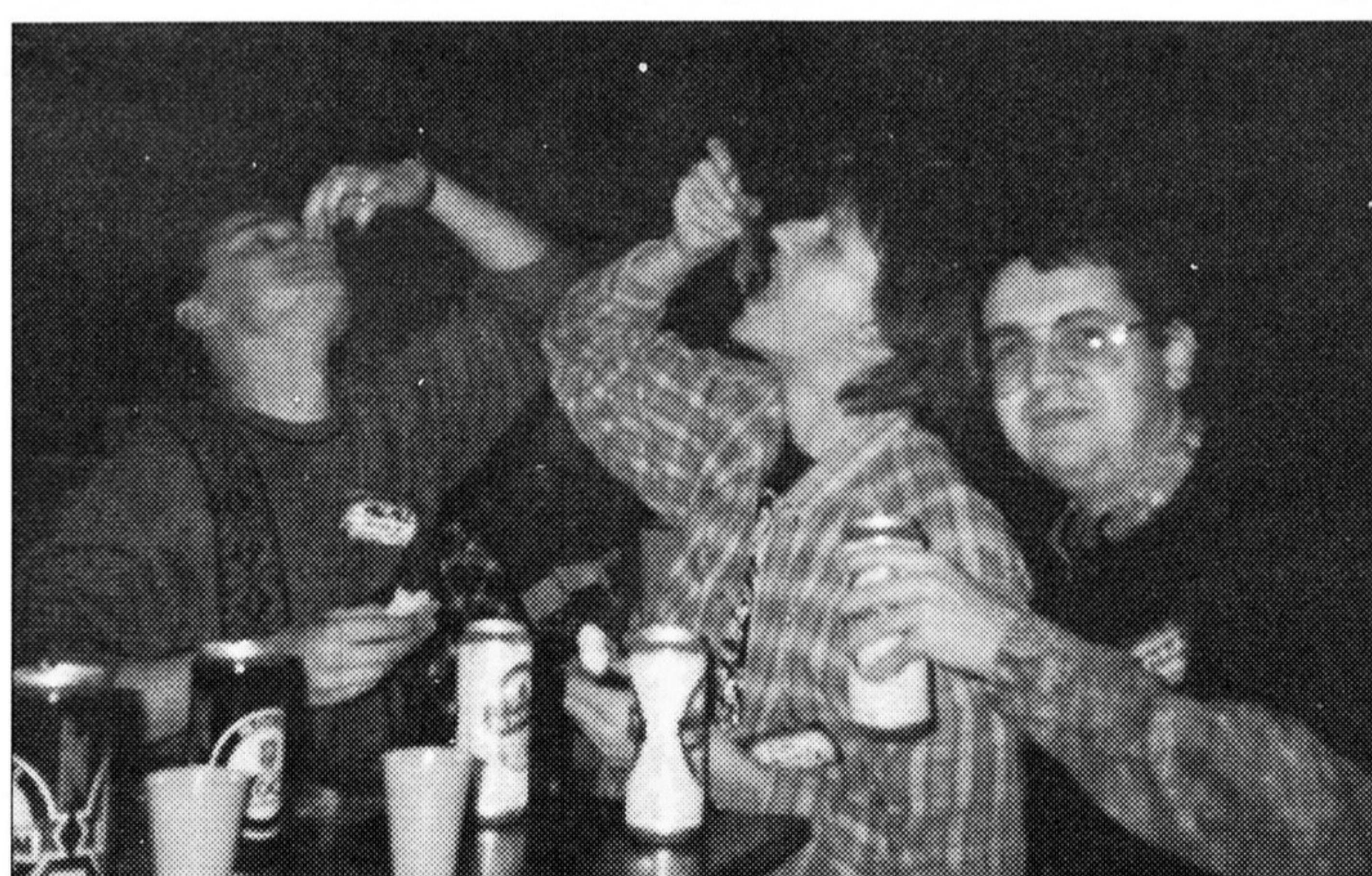
pár slov od Subworka ^ hLA:

"Satellite99 byl perfektní Kdyby takhle vypadaly všechny české páry, věděl bych, že jsme na dobré cestě Na polských páry jde především o zábavu, což se o českých akcích říci nedá Nevěřil jsem Madbartovi, když mi řekl, že Satellite99 byla jeho druhá páry, kterou organizoval Dát dohromady Amiga akci, velmi kvalitní compo, živý rockový koncert, živý

koncert Voida ^ APX a zábavné soutěže a to všechno bez většího organizačního chaosu, dokáže snad opravdu profesionál Další naši Apocalypse 2000 páry se budeme snažit vést v podobném duchu Abych ale jen nechválil, v Polsku je šílená zima, velmi draho, málo hospod a anglicky tam uměli snad jen lidé na party-place "

pár slov od Fida:

"Satellite 99 neměl chybu Už po druhé jsem se přesvědčil, že charakterově nesaháme Polákům ani po kotníky Nejen že se dokážou skvěle bavit, je s nimi legrace, můžete si s nimi skvěle pokecat o čemkoliv a hlavně nepotkáte žádné nesnášenlivé deby (omlouvám se za formulaci, ale jinak by to nevyznělo) Mezi mé největší zážitky patřilo místní pivo, c64 compo, setkání s Elfem a Sachym a hlavně to, když mi Deadman začal zadarmo nabízet svou PPC Amigu s tím, že je lamer a využije ji líp, když na ni já dodělám Enforce Vskutku neob-

Fractal a FiDo se na páry ládoují lososem. Zajímavější snímky z dění na Satellite '99 se nám bohužel získat nepodařilo...

Výsledky SATELLITE '99

Demo compo

1. Mute 12 - MAWI
2. Yaga - ANADUNE
3. Tune In - FLOPPY

64k intro

1. Worms from my Head - NAH-KOLOR
2. Fetish - OZONE
3. Sehnsucht - HARVESTER

4k intro

1. Dust - BAY-TEK/TASKI
2. Mirrors 2 - MAQ/FLOPPY

Graphics compo

1. Mermaid - PAGAN
2. Moonchild - DZIULAS
3. Przytłoczenie - NELSON

Raytracing compo

1. Muu - BONZAJ
2. Lasek - DJ.FLASH
3. Mrowa - CRISOO

4 channels music compo

1. synd[R]om -autia - SPECTRA
2. West - TRAYMUSS
3. Lite Teknology - TEIS

Multichannel compo

1. Just talking - KOPERNIK
2. Konstruktor - TRAYMUSS
3. Machoopicchoo - SYNTETIC

Crazy demo compo

1. Mr. T vs Britney - ???
2. Bollywood - BRYGADA RR
3. Smellonique - LAMERS

Wild demo compo (VHS)

1. Sabotage - PRZYJACIELE STEFANA B.
2. Krach - BRYGADA RR
3. F-K-U - LAMERS

vyklá reakce pro člověka, který je spíše zvyklý poslouchat jaký je zrácce a Billův otrok jen proto, že prodal Amigu "

pár slov od Dizzyho:

"Velice se mi líbila návštěva Satellite party a ani v nejmenším nelituji vynaložených prostředků na to, abych se tam dostal

Pohodová atmosféra a skvělí lidé, kteří se tam sešli, mě přesvědčili, že takové akce mají rozhodně smysl Spousta a spousta přispěvků, které lidé do compa přivezli, protáhlo prezentaci až do brzkého rána Velice se mi líbily nápady, jako uspořádat přímo na place koncert nebo za pomocí dobrovolníků (kterých bylo dost) uspořádat crazy compa v na první pohled neuskutečnitelných disciplínách

Bыло самозřejmě možné potkat i známé osobnosti Amiga scény. Mě osobně nejvíce potěšilo setkání

s coderem dema SmokeBomb (které patří k mým velice oblíbeným) Draregem ^ Ozone a nenechal jsem si ujít příležitost, abych se s ním mohl vyfotit Organizátoři vybrali skvělé velké prostory, které k atmosféře scene party jako by bylo přímo vytvořeny

Tak velká páry jako je Satellite se mi vyloženě líbila a příští rok na ní pojedu určitě znova "

A co jsem si z toho odnesl?

1. Amiga rozhodně není mrtvá, dokud budou existovat takoví lidé a taková atmosféra kolem ní
2. Pořád má smysl pro ni něco dělat
3. Už se těším na Satellite 2000

P.S.: K Subworkovým poznámkám - Jediné, co je v Polsku dražší je pivo a benzín a ani to nijak výrazně, a anglicky uměli téměř všichni :-)

The Amiga Unix Compendium v1.2

PAVEL ČÍŽEK

POŽADAVKY: 68020+ včetně FPU a MMU, 4 MB RAM, popř. PPC procesor, doporučena grafická karta a více paměti

Po sérii CD s různými unixovými systémy pro Amigu vydané německou firmou Schatztruhe přichází z téže dílny trojcédécko nabízející téměř vše z oblasti Unixu pro Amigu s podtitulkem "Unix nikdy nebyl pro amigisty tak snadný".

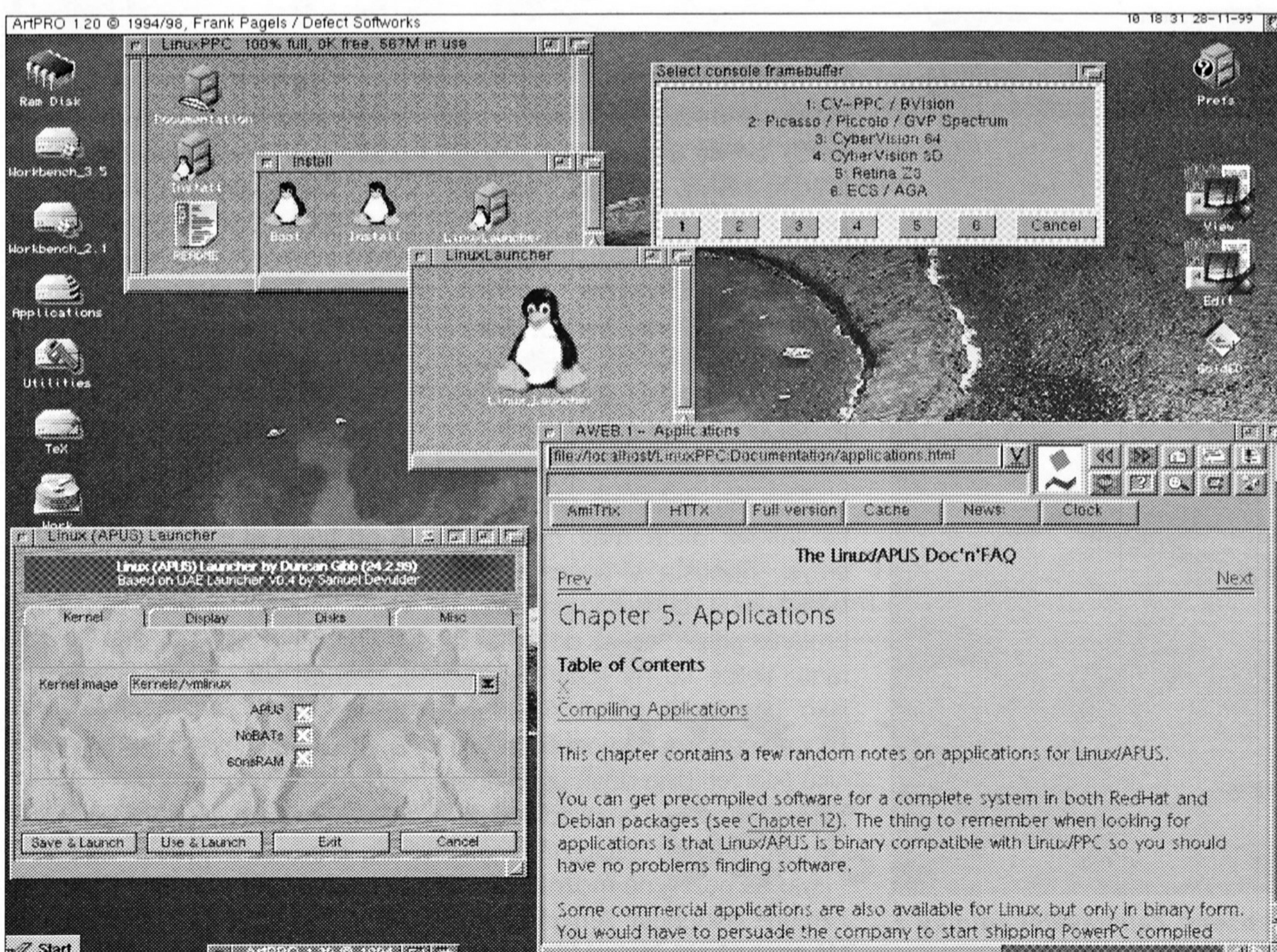
Na této sadě tří CD disků najdete jednak dva tučňáky, jednak jednoho dáblíka (stačí se podívat na potisk disků). Přesněji řečeno, nalézá se zde RedHat PowerPC Linux R4 (včetně softwaru specifického pro Amigu - Linux APUS), distribuce Rough Cuts Linux pro MC 68k a konečně NetBSD 1.4.1 pro tytéž procesory. Vše je doplněno o (vývojářské) prostředí GeekGadgets a také o projekt AROS. Všechny zmíněné distribuce a balíky jsou k dispozici jak v binární, tak ve zdrojové podobě. Pravidelní čtenáři Amiga Review si jistě záhy uvědomí, že v podstatě se všemi částmi tohoto "trojcédéčka" již měl tu čest na stránkách Amiga Review. Ano, je tomu opravdu tak, většina tohoto softwaru již byla recenzována, ať už díky tomu, že se v Amiga edici firmy Schatztruhe již dříve objevila samostatně (Rough

Cuts distribuce, GeekGadgets), nebo díky snaze nejmenovaných redaktorů :-)) představit čtenářům další software pro jejich PowerPC procesory (LinuxPPC R4). To ovšem neznamená, že tato CD kolekce je pouhým sloučením kopií existujících produktů do jedné krabičky. Tou přidanou hodnotou by měla být již inzerovaná přístupnost nabízených unixových řešení amigistům, jinak řečeno snadnost instalace. Proto se v tomto článku zaměřím spíše na to, co je nové proti již vydaným a recenzovaným titulům s "unixovým" zaměřením. Jedním společným rysem všech tří CD je organizace dat na každém disku. Na každém CD je totiž vždy krátký 'README' soubor popisující, co s daným diskem počít, dále adresář s instalačními skripty, příslušnou distribuci v binární i zdrojové podobě a konečně návodů a dokumentaci ve formátu HTML (jako prohlížeč je použit AWeb, který je na CD přítomen v omezené verzi - lze s ním prohlížet jen lokální data). Asi nemusím připomínat, že dokumentace je pouze v angličtině. Některé však potěší, že ikony na disích jsou ve stylu OS 3.5 - Glowlicons. Další novinkou společnou všem třem CD a zároveň hlavní inovací by však měl být samotný pro-

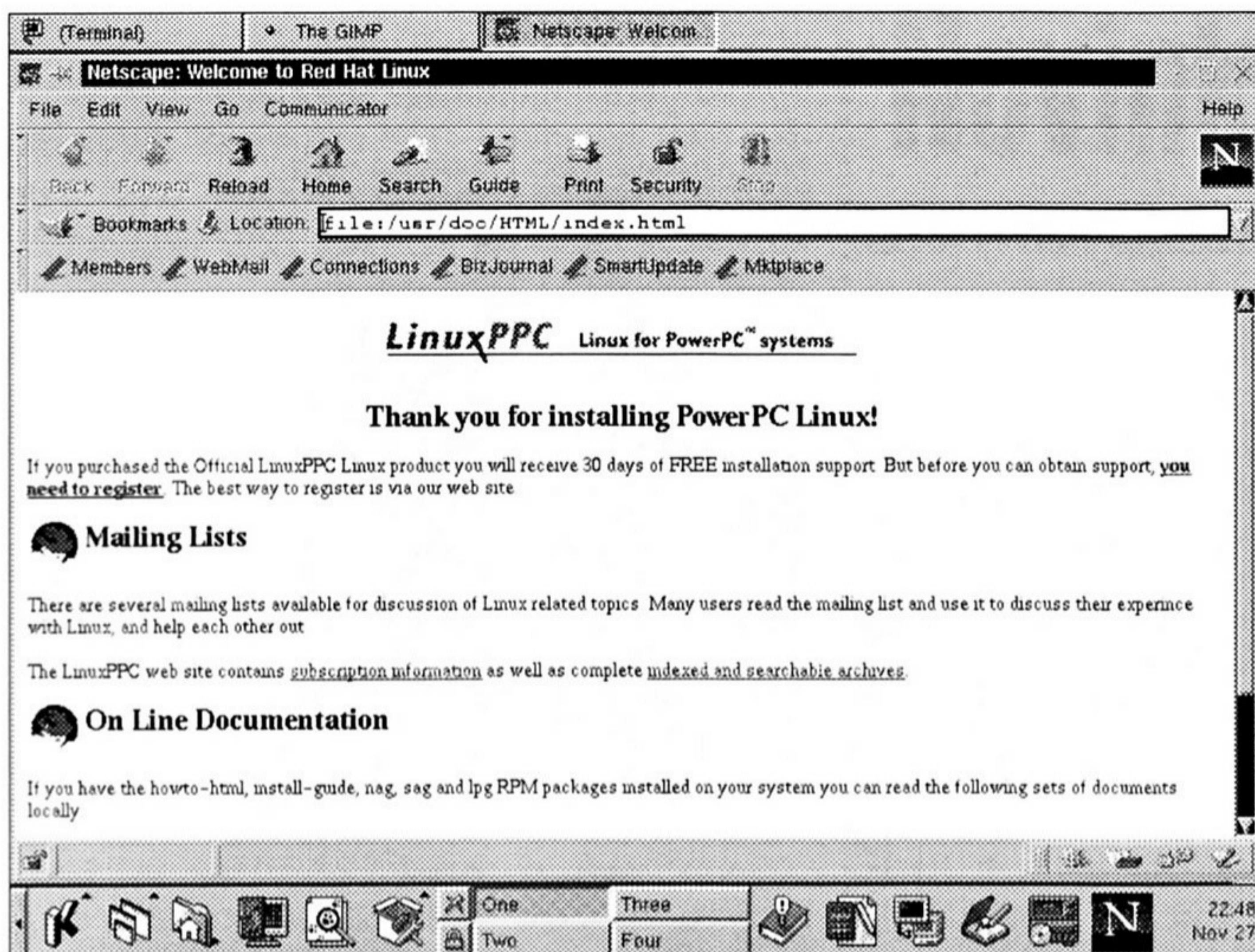
ces instalace. Jako obvykle je nutné nejprve vytvořit příslušné linuxové oddíly na disku (jak to je popsáno v README), toto za vás bohužel nikdo neudělá. Pak už (v ideálním případě) stačí jen kliknout na ikonu 'Install' (resp. 'StartBSD') zodpověď dva dotazy týkající se zobrazovacího hardware (tj. zda máte ECS/AGA či grafickou kartu) a volby standardního rozlišení a instalace začíná. Pro startování příslušného Unixu po jeho nainstalování je k dispozici pro změnu ikona 'Boot', která pracuje tímtož způsobem, ale dotáže se pouze na

jméno startovacího disku. V případě PowerPC Linuxu (APUS) je k dispozici navíc obecné startovací GUI využívající MUIRexx, které umožňuje specifikovat všechny potřebné parametry jádra - důvodem je (zatím) neexistující LILO (Linux Loader) pro Linux APUS. Na závěr bych chtěl ovšem upozornit, že pokud něco selže a nebude fungovat tak jak má, bude daný uživatel muset startovat Linux z příkazové řádky (netýká se Linux APUS) s tím, že nastaví sám potřebné parametry tak, aby vše pracovalo k jeho spokojenosti.

Linux PowerPC R4

Začneme tím, co je zcela nové (tj. dříve pro Amigu nevydané) - Linux pro PowerPC procesory včetně všech souborů a programů specifických pro Amigu. Tato distribuce založená na RedHat 5.1 a vytvořená firmou LinuxPPC byla recenzována již dříve s tím, že si uživatelé museli věci specifické pro Amigu obstarat a zařídit sami. Nyní ovšem dostáváte do rukou CD, které obsahuje vše potřebné (tj. kompletní Linux APUS) a navíc připravené tak, aby ani po instalaci nebylo nutné řešit různé problémy. Dříve než se ale pustíme do instalace zmíním krátce potřebný a podporovaný hardware. Pro PowerPC Linux budete potřebovat PowerPC procesor, 8 MB RAM (ale raději více), alespoň 400 MB místa na disku (tradičně ovšem platí "čím více, tím lépe") a konečně AGA čipy nebo grafickou kartu. Podporována je jinak většina běžného hardwaru s výjimkou SCSI řadiče

karet CyberStormPPC. Vlastní instalace pak probíhá jak bylo naznačeno výše - klikněte na ikonu 'Install', zvolíte zobrazovací hardware a RedHat instalátor je spuštěn. Po nastavení disků a volbě softwarových balíků k instalaci vše hladce proběhne až k volbě hesla superuživatele a po příštím startu Linuxu se před vám objeví X-window s KDE login managerem a po přihlášení se do systému (nezapomeňte heslo) se ocitnete v prostředí KDE 1.0 (viz obrázky, pro informaci - téměř všechny byly vytvořeny v konfiguraci využívající pouze AGA čipy, nikoliv grafickou kartu). Možná vás však zarazí nízké rozlišení (např. 640x480) či malá barevná hloubka - to lze sice za běhu měnit, ale pokud chcete mít při startu vše dle svého gusta, nezbyde vám než upravit konfigurační soubor XF86Config na míru vašich očí, monitoru a grafické karty. Zní to všechno jednoduše, ale chyběčka se vloudila. Na disku jsou připravena dvě jádra verze 2.2.8, jedno pro PowerPC karty s SCSI řadičem, druhé pro karty bez SCSI řadiče. Problém nastává v tom, že jednak instalátor nenabízí možnost volby mezi těmito jádry (na rozdíl od instalace Linuxu pro MC 68k) a navíc verze pro karty s SCSI alespoň v mém případě nefungovala. Nevím, proč není použita, popř. alespoň dána k dispozici na CD, novější verze jádra (2.2.8d z července 1999 či 2.2.10), nebo proč není zvoleno řešení použité na druhém CD z této sady, kdy je na výběr několik verzí jádra (nejnovější versus stabilní). Faktem ale zůstává, že si tedy v případě problémů (= nemožnosti spustit instalaci) bude uživatel muset "ručně" nastavit použití jádra pro karty bez SCSI řadiče, resp. stáhnout z Internetu jinou verzi předkompilovaného jádra a tu stávající jím nahradit. Na závěr však přidám

jeden pozitivní postřeh. Při návrhu této distribuce nedošlo k pouhému okopírování původního LinuxPPC R4, ale byl přidán (kromě souborů z projektu Linux APUS) i nový software přizpůsobený této verzi Linuxu, jako například Gnome 1.0 a JDK 1.16 (Java Development Kit).

Rough Cuts Linux MC 68k

Druhé CD v řadě již není horkou novinkou, neboť vyšlo již na jaře samostatně, ale platí to, co bylo řečeno v úvodu - instalace byla zjednodušena na maximální možnou míru. To znamená, že po kliknutí na ikonu instalace si vyberete zobrazovací režim a verzi jádra Linuxu (buď poslední stabilní 2.0.33 nebo nejnovější experimentální 2.3.16) a pak už vše poběží k vaší spokojenosti. Tato distribuce pracuje bez problémů na téměř všech Amigách s procesory od MC 68030 výše mající MMU a FPU (doporučil bych "čtyřicítku" jako minimum). Kromě toho budete potřebovat alespoň 4 MB RAM (i když 8 MB je pravděpodobně minimum, chcete-li pracovat pod X-ky) a nějaké to místo na disku (začít se dá i 200 MB). Ovšem i zde platí čím více, tím lépe. Grafická karta také není k zahrození - podporovány jsou CyberVision 64 a 3D a Picasso II. Z vlastní zkušenosti bych řekl, že větší problémy se zprovozněním lze čekat pouze na strojích s PowerPC kartami (a to už vůbec nemluvím o chybějící podpoře CyberVisionPPC nebo BVisionPPC). Na druhou stranu je patrně zcela zbytečné používat na strojích s PowerPC procesory tuto distribuci, neboť výše popsány LinuxPPC toho nabízí rozhodně více a přesto doporučuji zájemcům o PowerPC Linux prohléd-

nout i toto CD, neboť otázky specifické pro Amigu jsou řešeny právě v dokumentaci pro Linux MC 68k. Vzhledem k tomu, že Rough Cuts Linux vychází z distribuce RedHat 5.1 stejně jako výše popsány LinuxPPC R4, vlastní proces instalace je totožný. Hlavní rozdíl spočívá v tom, že v distribuci pro MC 68k sem tam něco chybí oproti Linuxu PPC. Především nečekejte, že po instalaci a restartování vám rovnou nabídne grafické prostředí s login manažerem - hezky nejprve do příkazové řádky, přihlásit se do systému a X-window si pak můžete samozřejmě spustit sami (vše je připraveno a nakonfigurováno). Nenaleznete zde však prostředí KDE, Gnome sice ano, ale v jakési prastaré verzi. Někomu možná bude chybět Netscape Communicator, který je součástí LinuxPPC, nebo cdrecord - zkrátka se musíte smířit s tím, že pro klasickou Motorola je těch předkompilovaných aplikací méně. To ovšem neznamená, že by v Rough Cuts Linuxu chyběly některé z těch klasických aplikací, které jsou pro Linux tak typické, jako například emacs, nejrůznější komplilátory, TeX, z "okenních" aplikací pak správce oken jako fvwm2 či afterstep, xfig, gimp atd. Zkrátka je to dobrý start pro ty, kteří se chtějí seznámit s Linuxem a nemají PowerPC procesor.

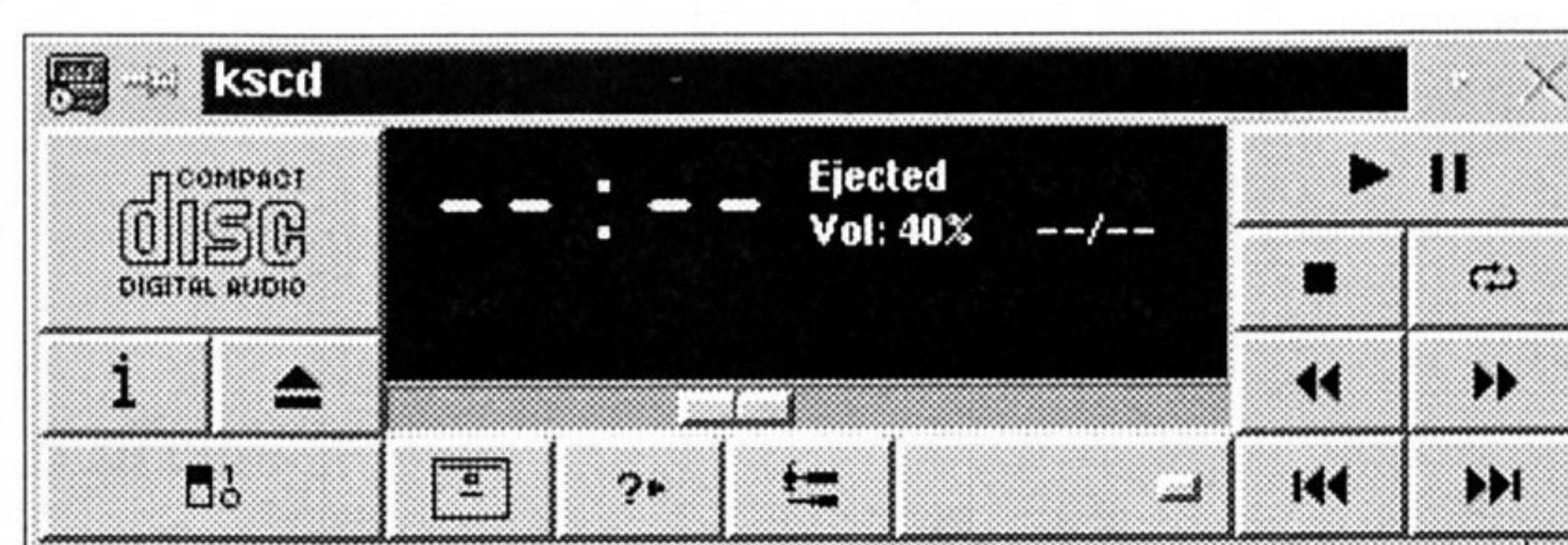
NetBSD & GeekGadgets

Poslední CD z této sady je určeno systému NetBSD verze 1.4.1, dalšímu z volně šířitelných klonů Unixu. Stejně jako v předchozích případech, i zde máte poněkud usnadněnou instalaci v tom smyslu, že ji nemusíte spouštět z příkazové řádky (samozřejmě, že se samotným Unixem musíte válcit již sami). Výhodou NetBSD může být (oproti Linuxu) hlavně kvalitnější podpora různých síťových protokolů a sítí vůbec, nekdo využije naopak to, že NetBSD podporuje na Amige větší množství grafických, síťových a IO karet než Linux. Kdo se chce s NetBSD seznámit, má tedy možnost, i když je třeba upozornit na to, že instalace tohoto systému bude o něco náročnější na schopnosti uživatele než výše popsáne distribuce Linuxu. Hardwarové požadavky jsou v podstatě totožné s těmi distribuce Rough Cuts Linux,

tj. rychlejší procesor řady MC 680x0 s FPU a MMU, dostatek paměti a pár set megabytů volného místa na disku. Poslední upozornění se týká opět PowerPC karet - očekávám, že na některých konfiguracích s PowerPC procesory mohou být problémy se zprovozněním tohoto Unixu určeného pro MC 680x0 (a to i když zase pomínu chybějící podporu CyberVisionPPC, resp. BVisionPPC). Na tomto posledním CD naleznete také GeekGadgets, neboť sadu volně šířitelných programů, které tvoří (přesněji řečeno, je to cílem tohoto projektu) samostatné a snadno přenositelné vývojové prostředí (kromě Amigy je funkční na řadě Unixových systémů, pod BeOS atd.). Většina programů z tohoto balíku pochází z různých GNU projektů. Na CD je toto prostředí jednak v binární podobě pro Amigu, jednak v podobě zdrojových kódů. I o tomto balíku jsme již v AMIGA Review psali, takže není třeba jej dále představovat.

Závěr

Ačkoliv tato sada je de facto kombinací již dříve vydaných Unixových CD pro Amigu (s výjimkou Linuxu pro PowerPC) s tím, že jsou přidány menší vylepšení, její hlavní výhodou je její kompletnost (nabízí takřka vše, co pro Amigu v oblasti Unixu existuje, přijatelnou formou) a především pak cena. Za všechna tři CD zaplatíte nevelkých 50 DM, což je cena, kterou jste dříve museli zaplatit za každé z těchto CD samostatně. Jedinou nevýhodou zmíněných Unixových distribucí je to, že jsou založeny na distribuci RedHat 5.x, zatímco aktuální je již RedHat 6.x, jež již ekvivalent pro PowerPC procesory již existuje (LinuxPPC 1999). Na druhou stranu je pravda, že pro tuto verzi Linuxu PPC zatím není uspokojivě vyřešena instalace na Amige a tudíž není příliš vhodná do této sady označené podtitulem "Unix nikdy nebyl pro amigisty tak snadný".

AMIGA REVIEW

VÝROBCE: S. Ossowski

TYP: komerční

CENA: 50 DM

HODNOCENÍ

Sada tří unixových operačních systémů pro Amigu s procesory MC 680x0 i PowerPC nabízející relativně snadnou instalaci a velmi dobrou cenu.

Amiga OS 3.5 1990,-

Každý kdo objedná zboží od 15.11.1999 do 23.12.1999 za více jak 2000Kč obdrží malý dárek navíc!

Počítače:

CO200 AMIGA 1200 Magic	11490
CO300 AMIGA 1200 Tower E/Box	14990
CO220 AMIGA 1200HD 260MB Magic + SCALA MM300	16990
CO410 AMIGA CD 32 + 7CD = 107 her (Microcosm, Oscar atd.)	3990

phase 5 Digital Products:

RK166 Blizzard 1230-IV - MC68030/50MHz	4990
HC076 Blizzard SCSI-Kit IV pro B1230-IV - B1260	3390
KA051 SCSI kabel z SCSI kitu 26pin na 3x 50pin PFL interní	700
RK191 Blizzard603e 160MHz + 68040-25R	11490
RK196 Blizzard603e 200MHz + 68040-25R - skladem!	13990
RK206 Blizzard603e+ 160MHz + 68040-25R + SCSI	14990
RK210 Blizzard603e+ 200MHz + 68040-25R + SCSI	17890
RK213 Blizzard603e+ 200MHz + 68060-50 + SCSI	30690
RK220 Blizzard G4 XPC7400-350 1MB backside cache	32990
RK225 Blizzard G4 XPC7400-400 1MB backside cache - informujte se na možnost odkupu karet Blizzard1230-IV	37990
GK505 BVision 8MB SGRAM + CyberGraphX - leden 2000?	7990
KA050 Uprava kabelu BPPC SCSI na 3x int. PFL50 - verze s paticí jsou určeny pro upgrade z karet Blizzard 1260	1200
RK245 Cyberstorm MK-III 060/50 + UW SCSI pro A4000	25990
RK270 Cyberstorm G4 XPC7400-400 1MB backside cache	37990
GK500 CyberVisionPPC 8MB SGRAM vč. CyberGraphX	8690
GK520 CyberVisionNG 32MB SGRAM, DVD playback	8690
IO200 U2W SCSI I/O Modul pro G4	7190
IO210 Ultra-SCSI I/O Modul pro G4	3990
IO220 Ultra-DMA IDE/ATA I/O Modul pro G4	3990
IO230 IEEE1394 I/O Modul pro G4	4890

Elbox/Apollo - karty, turbokarty, towery:

RK060 Elbox E1200/4 - 4MB FAST RAM pro A1200 + hodiny	1990
RK080 Elbox E1208 - 0-8MB FAST RAM pro A1200 + hodiny	1990
RK110 Elbox E1230-II 40 - 68030, 2x SIMM, 1x FPU,	4590
RK120 Apollo 1240/33MHz - 68040/33, 1-2x SIMM	8490
RK125 Apollo 1240/40MHz - 68040/40, 1-2x SIMM	10190
RK130 Apollo 1260/50MHz - 68060/50, 1-2x SIMM	17990
HC080 Apollo SCSI-Kit pro A1230, 1240, 1260	3190
EL020 Tower E/Box 1200 + zdroj 230W, komplet + MI050	5990
EL050 Tower E/Box 4000 + zdroj 230W - NOVINKA!!! - 7ZORRO III slot + 5x ISA slot + 2x Video slot	11990
MI020 Kryt + interface klávesnice - vhodné pro E/Box, bez reduk.	1490
MI050 PC/AT/Win/Amiga2/3/4000 Keyboard Interface	1090
MI045 PCMCIA adaptér 90° pro towery	590
EL110 FastATA 1200 Controller + AllegroCDFS - rychlý řadič EIDE 32bit dosahující rychlosť až 16.6MB/s	2790
EL111 AllegroCDFS upgrade pro EL110 - HW + SW - NOVINKA!!! - jen pro staré verze FastATA bez interního výrobního čísla!	490
EL150 FastATA 4000 Controller + AllegroCDFS - NOVINKA!!! - rychlý řadič EIDE 32bit až 16.6MB/s, pro A3/4000	3490
EL116 4xEIDE'99 + AllegroCDFS - NOVINKA!!! - rychlý řadič EIDE 32bit dosahující rychlosť až 16.6MB/s	1190
KA085 Kabel 3 5" - 2x 3 5" pro Fast-ATA a 4xEIDE	60
EL120 Elbox ScanDoubler - externí	3990
EL125 FlickerFixer Upgrade pro EL120	1090
EL130 Elbox ScanDoubler + FlickerFixer - externí	4790
RK015 Elbox A-500/2 + hodiny pro A500, Gary adaptér	2290
RK020 Elbox A-501 Plus - paměť pro A500 + 1MB	1190
RK030 Elbox A-601 - paměť pro A600 1MB + hodiny	1490
RK430 Elbox CDTV/2MB + zálohování hodin	2490
RK140 Apollo 4040/40MHz - 68040/40, 4x SIMM, 1x SCSI	13490
RK145 Apollo 4060/50MHz - 68060/50, 4x SIMM, 1x SCSI	23990

Javosoft Computer:

JA100 Universal Amiga Switcher - připravujeme... - univerzální elektronický slúčovač výstupu z interního scandoubleru a grafické karty, podporuje CGX a Picasso96	1490
JA110 Elbox Scandoubler + UAS - připravujeme... - scandoubler s interně osazeným UAS, velmi kompaktní, použitelné do 80Hz a 1280x1024 bodů	5290
JA120 Elbox Scandoubler + Flicker Fixer + UAS - připravujeme...	5990

RAM karty, SIMMy a FPU:

RK010 A-501 - paměť pro A500, 512KB RAM + hodiny	490
PO140 SIMM 8MB 72pin 70ns / 60ns	690
PO150 SIMM 16MB 72pin 70ns / 60ns	1490
PO160 SIMM 32MB 72pin 70ns / 60ns - značkové	2990
PO165 SIMM 64MB 72pin 70ns / 60ns - pro B 1240/60/PPC - aktuální ceny SIMM na dotaz! Denní změny cen!	4490
FP050 MC 68882/33MHz - pouzdro PLCC, test do 45MHz!	1190
FP060 MC 68882/50MHz - pouzdro PGA, test do 66MHz!	1190

Harddisky 2.5" a 3.5" EIDE pro A600/1200:

EL110 FastATA 1200 Controller + AllegroCDFS - cena platí jen při zakoupení spolu s 3.5" harddiskem!	2490
HD020 Seagate 2 5" 260MB + předinst. OS3.1	1490
HD110 Western Digital 4 3GB EIDE, Ultra ATA/66	5090
HD120 Western Digital 6 4GB EIDE, Ultra ATA/66	5390
HD125 Western Digital 8 4GB EIDE, Ultra ATA/66	5790
HD130 Western Digital 10 1GB EIDE, Ultra ATA/66	6090
HD135 Western Digital 13 1GB EIDE, Ultra ATA/66	6490
HD140 Western Digital 20GB EIDE, Ultra ATA/66	9290
* za příplatek 500Kč k této ceně Vám provedeme kompletní instalaci harddisku včetně instalace OS (2.1, 3.0, 3.1). Pokud nemůžete donést počítací osobně, domluvte si instalaci telefonicky, pošlete Amigu k nám a my ji nejpozději do tří pracovních dnů pošleme na dobírkou zpátky. Aktuální ceny HDD na dotaz!	

CD ROM jednotky pro A600/1200

CD105 CD ROM Sony CDU-4011 40x ATAPI	2390
CD110 CD ROM Mitsumi FX4010 48x ATAPI	2290
CD200 CD ROM SCSI Toshiba XM-6401B 40x, 4.8MB/s	4090

Diskety a CDR

DY010 3 5" DD Tales - 10ks	130
DY020 3 5" HD NoName - 10ks	140
DY700 CDR médium - různé	59
DY900 3 5" Čisticí disketa	60

Disketové jednotky

DJ030 3 5"/880KB - interní	1490
DJ070 3 5"/1 76MB - interní	2790

Monitory

MO020 Monitor 15" LR, NI, Digital + Ext ScanDoubler A1200	10190
MO030 Monitor 17" LR, NI, Digital + Ext ScanDoubler A1200	13690

Myši a podložky

MY005 Myš Amiga - NOVINKA!	399
MY010 Performer 300dpi - NOVINKA!	449
MP010 MegaMouse 400dpi - mikrosprávce	499
MP060 Podložka AMIGA - BoingPad, průměr 23cm, super!	130

IO070 PC Mouse Interface	740
--------------------------	-----

Literatura:

KN005 Textury - popis matematických textur Imagine 3.0 - 5.0	250
KN020 Maxiplan 1.9	80
KN030 Assembler 68000 + disketa	165
KN040 GFA Basic	250
KN050 Uživatelská příručka pro A600	90
KN060 Uživatelská příručka pro A1200	90
KN080 Amos Basic + disketa	210
KN120 Amiga Profi + disketa	299
KN130 Amiga & pevné disky	79
KN140 Deluxe Paint IV	299
LD050 Imagine Manuál - již opět v nabídce!	150

Ostatní pří

PageStream 4.0

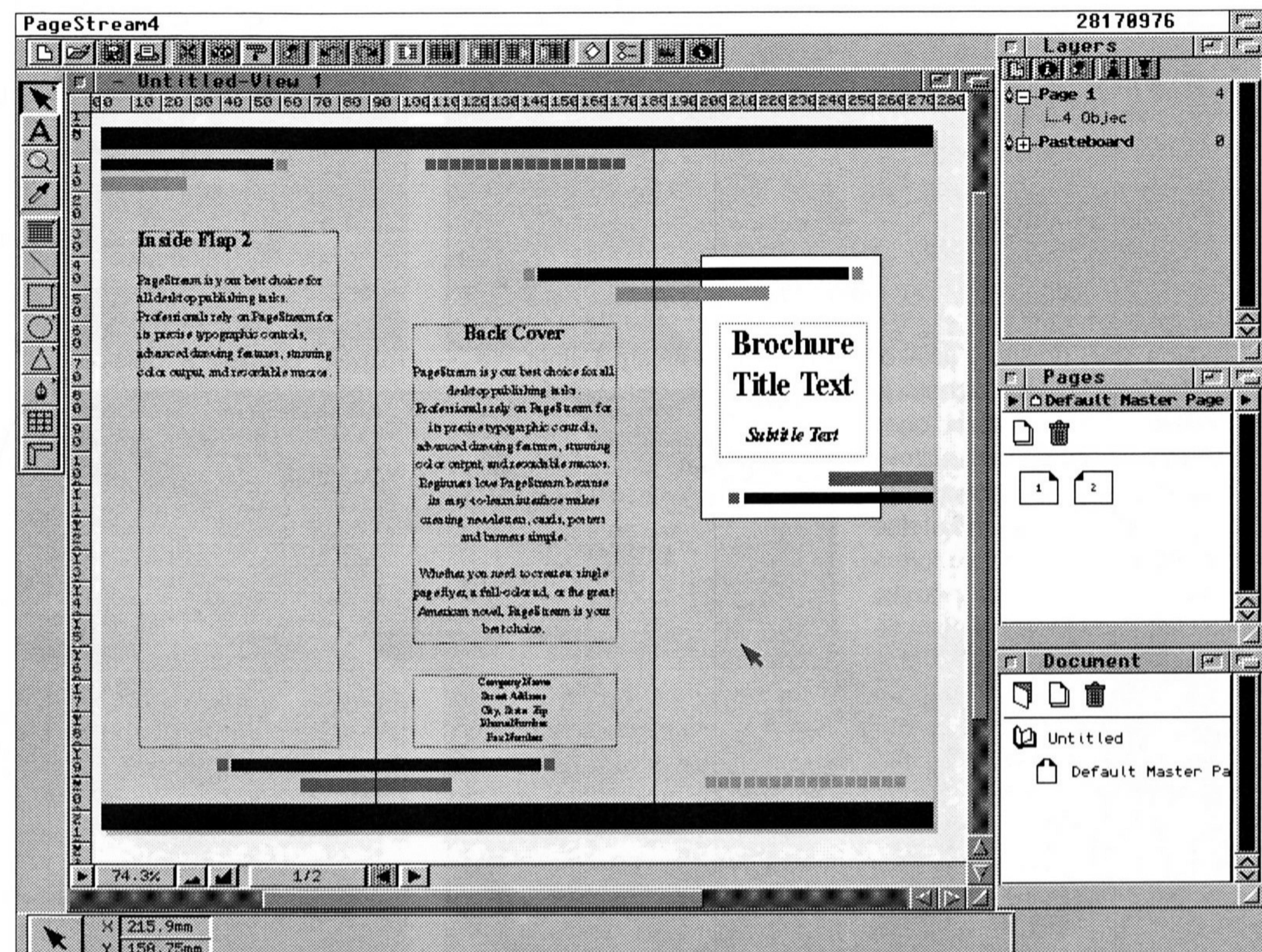
LUBOŠ NĚMEC

POŽADAVKY: procesor 68000 a rychlejší, AmigaOS 2.04+, 6 MB RAM, min. 8 MB místa na disku

Jupíí!!! Tak je to tady. Jeden z nejočekávanějších systémových programů poslední doby, který byl velmi dlouho slibován a který podle jeho autora, firmy SoftLogik bude znamenat menší revoluční mezi DTP software na Amize zhruba po třech letech vývoje (nevím proč, když stejně jiný DTP software nelze použít...), král mezi králi, nás milovaný PageStream 4.0, je konečně tady. 12. října se začal poprvé oficiálně distribuovat ve verzi pro Macintosh a 26. října ve verzi Amigu. Na světě je i verze pro Windows (distribuce by měla začít někdy v listopadu), čímž SoftLogik splnil své sliby a završil tak mnohaletý a složitý vývoj tohoto DTP programu pro několik počítačových platform současně. A protože Amiga Review nemůže zůstat při krátku tak zajímavého programu stranou a protože už program několik dnů zabírá čestné místo na mé harddisku, rozpitváme nyní proklamované možnosti PageStreamu 4 i všechno co s ním nějak souvisí a ověříme si, jak že to vlastně s tím významným update vypadá.

Distribuce, ceny a dokumentace

Vezmeme to pěkně poporádku. Cena programu je 249\$, což je v přepočtu zhruba 9000,- Kč. Ve srovnání s cenou QuarkXPressu je to pravá balada pro peněženku uživatele. Upgrade z předchozí verze PGS3.3 je podle data zakoupení také za babku, 25\$ nebo už výrazně dražších 75\$, upgrade z verzí 3.0/3.1/3.2 pak stojí 95\$. Současně s PageStreamem 4 měla být na trhu uvedena i další dlouho očekávaná novinka - TableEditor pro komfortní navrhování, tvorbu, import a úpravu tabulek a grafů. Právě tento dnes už nezbytný a pro ostatní DTP programy už dávno dostupný doplněk, byl jak už to bývá, odložen kvůli dokončení samotného PGS4, a tak žádný termín vypuštění TableEditoru není momen-

tálně znám, sdělit vám mohu jen cenu, která činí 50\$. Z dalších placených doplňků pro PGS3 nebudete už potřebovat filtr pro import celých dokumentů textového editoru Wordworth, JPEG importní filtr ani engine pro práci s TrueType fonty, neboť všechny tyto doplňky už PageStream 4 obsahuje. Takže pro doplnění editačních možností programu si můžete opatřit ještě efektový generátor FontFX na tvorbu textových efektů za 50\$, dále ozdobné okraje Borders celkem za 60\$ a Gary's Effects (efekty z oblasti image processingu pro PGS a BME) za 25\$. Tolik cenová politika SoftLogiku. Pokud vás zajímají i další ceny, jakožto i ceny doplňkových programů s DTP souvisejících, podívejte se na <http://www.softlogik.com>, kde najdete vše potřebné.

PageStream 4 je dodáván na CD-ROM včetně manuálu nebo si ho můžete stáhnout po zaplacení z FTP serveru SoftLogiku, kde se nachází i předchozí betaverze a případné opravné balíčky (nějak s mi přestalo líbit slovo patch). Nový manuál ještě bohužel není hotov a tak i v HTML návodě/manuálu k programu se setkáte pouze s po-

pisem PGS3. Manuál je k dispozici v HTML formátu a na Amize s dodaným prohlížečem HHV je díky používání vektorových fontů na zobrazení bez jakéhokoliv vyhazování prakticky nečitelný. Můžete si ho samozřejmě vytisknout, pak je situace mnohem lepší, ale ještě lepší bude zřejmě počkat na oficiální verzi celé dokumentace, která bude doufám hotova co nejdříve. Nikde ovšem není ani zmínka o tom, zda nový manuál bude opět jak v HTML verzi, tak i tištěný. SoftLogik na webu pouze šalamounsky uvádí, že nikdo z registrovaných uživatelů o manuál nepřijde.

Nároky programu

Protože práce s DTP programem vyžaduje poněkud jiné měřítko než ostatní "běžný" systémový software, pokusím se zde shrnout, co všechno byste měli mít pro dlouhodobější práci s PageStreamem 4. Minimální požadavky pro práci s programem jsou uvedeny v záhlaví článku, SoftLogik doporučuje 12 MB RAM, procesor 68040 a monitor s VGA či lepším neprokládaným rozlišením. Už mnohokrát jsem poněkud kriticky komentoval rychlosť některého

systémového software na Amize a o PageStreamu to platí dvojnásob. Je to lenoch. Doporučená konfigurace s 68040 je opravdu minimální, i s 68060 trvají některé operace ve srovnání s PC nebo Macintoschem neúnosně dlouho. Pokud jsem většinou uváděl, že na Amize je díky relativní nenáročnosti software celkem rychlé i na dnes už podprůměrném procesoru 68030 (lidi sorry, ale jednou se s tím prostě budete muset smířit), pak vězte, že u PageStreamu je 68040 opravdu minimem pro rozumné používání programu. Také doporučovaných 12 MB paměti je v praxi zoufale málo a 32 MB bych viděl jako základ i pro tvorbu delších dokumentů.

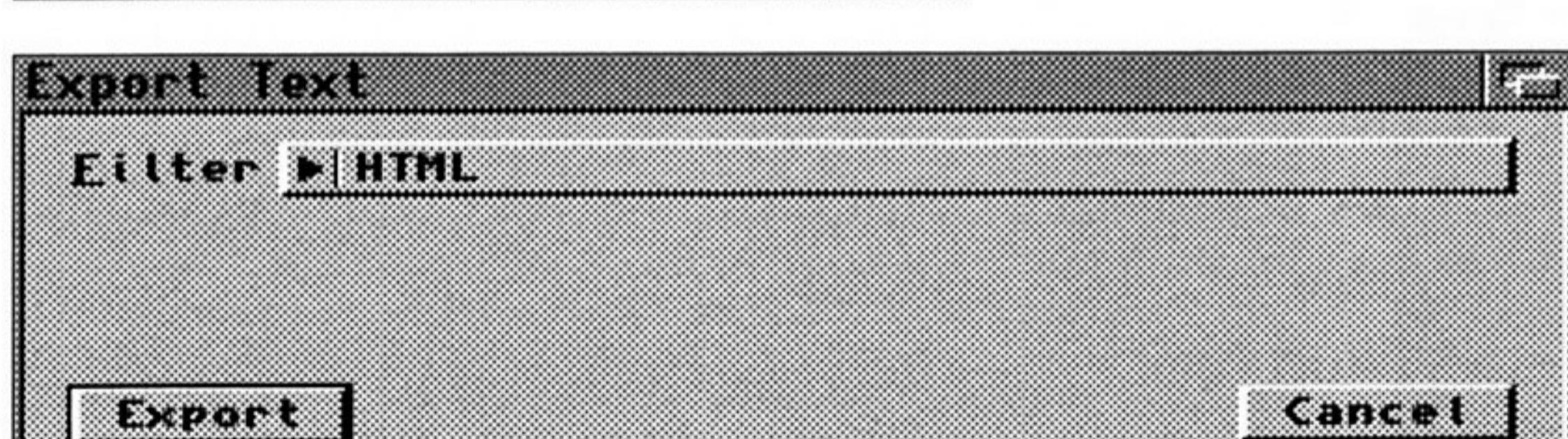
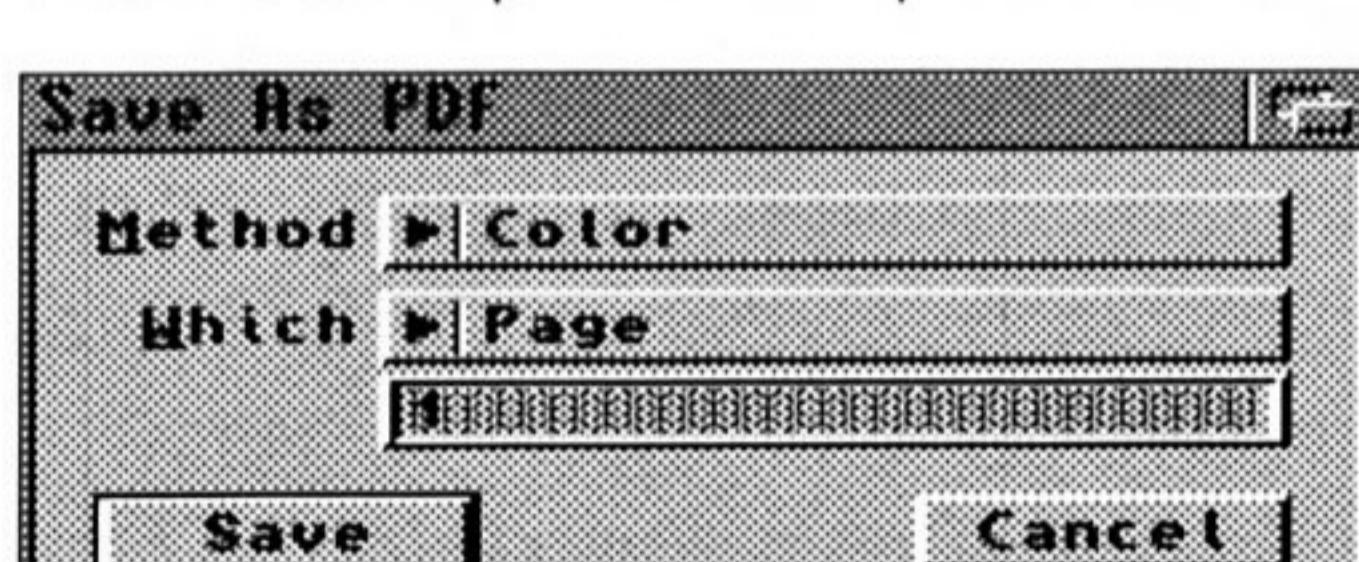
Grafika, kapitola sama pro sebe. 256 barev na obrazovce si prostě nelze s AGA čipy dovolit vzhledem k neúnosné rychlosti překreslování. Máte-li grafickou kartu standardu CyberGraphX, máte ovšem po starostech a 15/16 i 24bitová grafika vás v PGS4 určitě potěší, to vše při zachování rozumného refreshu obrazu. Další kapitolou je rozlišení. VGA, tj. 640x480 bodů je pro PGS4 směšně málo, také v 800x600 nelze v žádném případě tvořit

DTP Pokud se vám to zdá na po-měry panující zvláště kolem monitortů a grafických karet na Amize nějak přehnané, zkuste si to sami. Po delší práci s nutností mít otevřeno několik nástrojových palet současně a přitom ještě na screenu něco vůbec vidět, pouze vztekle program zavřete a nebudete mít náladu ho ještě někdy spustit. A to je škoda! Protože s grafickou kartou (ano, je to u DTP na Amize naprostá nutnost) v 1024x768 a vyšších rozlišeních máte už dostatek místa na relativně pohodlnou práci a určitě už nebudeste na PageStream v tomto ohledu sesílat hromy a blesky.

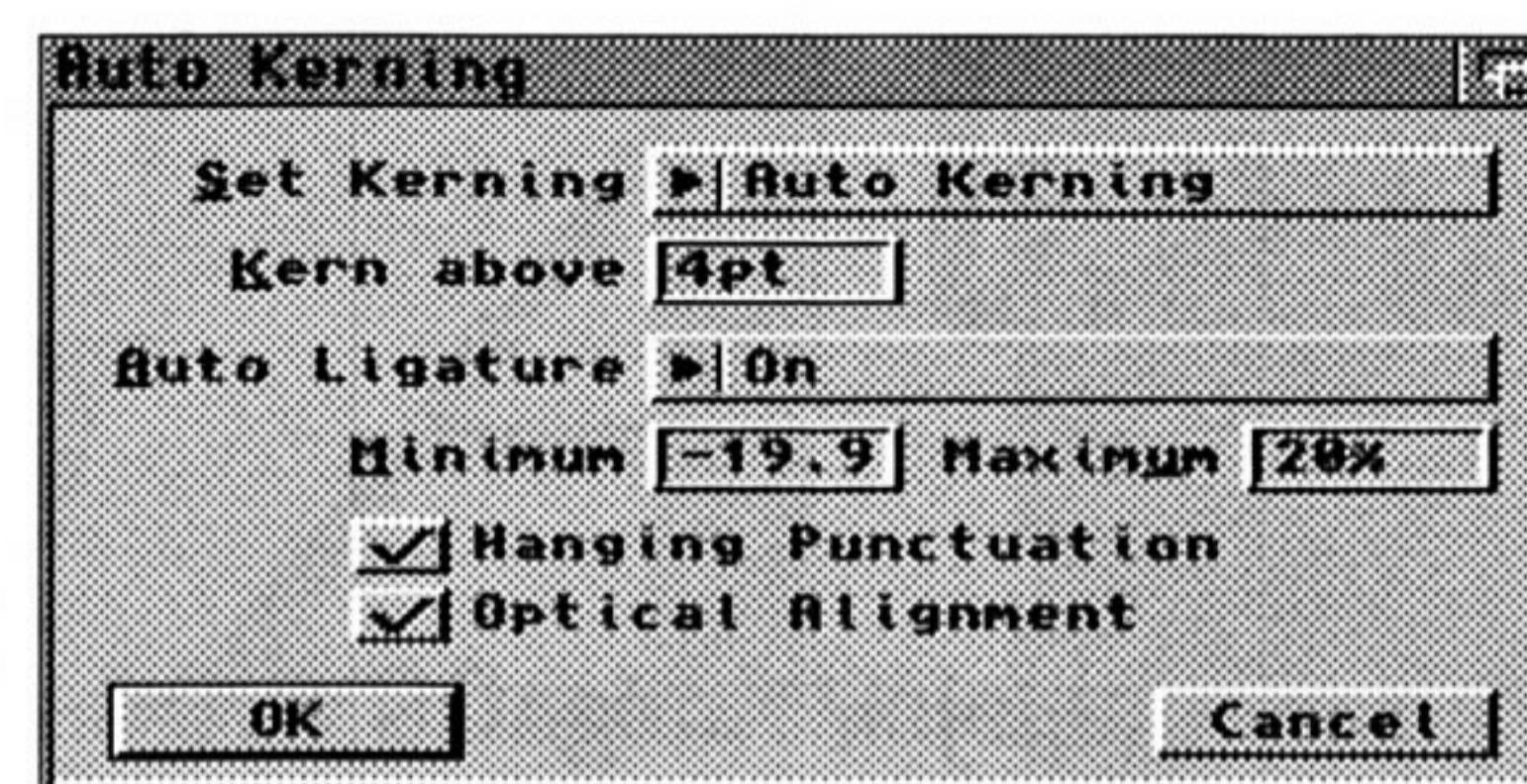
Tiskárna stačí prakticky jakákoliv, doba jehličkového rachotu je už naštěstí dálno za námi, dnes už lze sehnat kvalitní inkoustové (dřívá většina je už barevných) i laserové tiskárny za přijatelné ceny. Navíc lze tisknout ve formě IFF ILBM obrázku nebo v jazyku postscript, což umožnuje přenositelnost dokumentů na další, klidně i profesionální tiskové či osvitové zařízení. Skener pro vstup obrazků nutný není, i když ho PageStream také podporuje.

Novinky

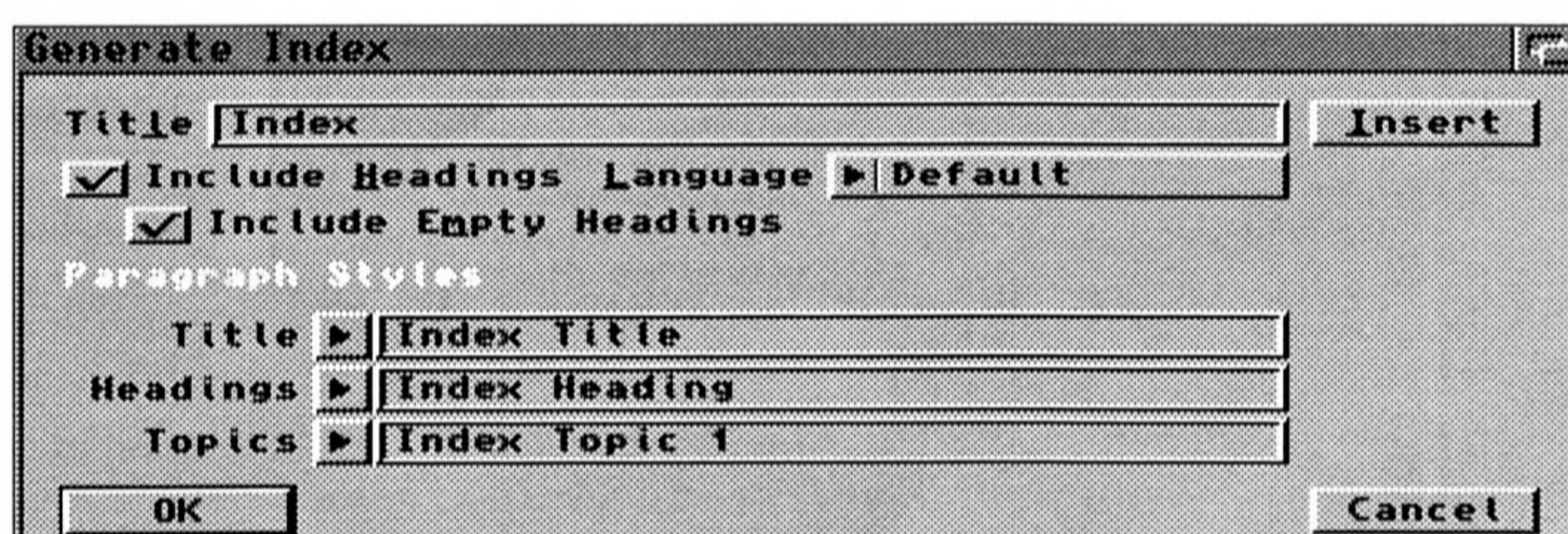
Vzhledem k tak dlouhému vývoji a hlavně té spoustě slibovaných změn jsem byl opravdu hrozně zvědav, co všechno nová verze 4.0 umí a jak se díky tomu změnilo ovládání programu. Vezmu to od GUI. Grafické prostředí je stále stejné (což je dobře) a s PageStreamem 4 můžete okamžitě začít pracovat, aniž byste na první pohled zaregistrovali nějaké zásadní změny. První novinkou měl být export stránky či dokumentu do formátu PDF používaném všeobecně pro elektronické publikování na několika počítačových platformách. Říkám měl, protože nic takového PageStream 4.0 neumí. V menu sice najdete položku pro export, a to v barvě nebo stupních šedi, místo PDF dokumentu je však uložen soubor s délkou 10 bytes obsahující toliko PDF hla-vičku a tím celý slavný export končí. Velmi mne též zajímala možnost importu či exportu textu v

HTML formátu. Ne že by to byla nějaká stěžejní funkce, ale také byla představena jako novinka. Import HTML textu je celkem zajímavý, po výběru jakéhokoliv HTML dokumentu se prostě nestane nic, jako kdyby ta funkce vůbec neexistovala. Export do HTML je výrazně úspěšnější, je vytvořen soubor s velikostí 0 bytes a tím celý export podobně jako u PDF končí. Nevím zda si dělá SoftLogik z uživatelů programu záměrně legraci nebo jen tak provokuje, každopádně v dokumentaci ani v nejaktuálnějším Read-Me, natož pak na stránkách SoftLogiku není ani zmínka o tom, že by uvedené věci neměl PageStream 4 umět.

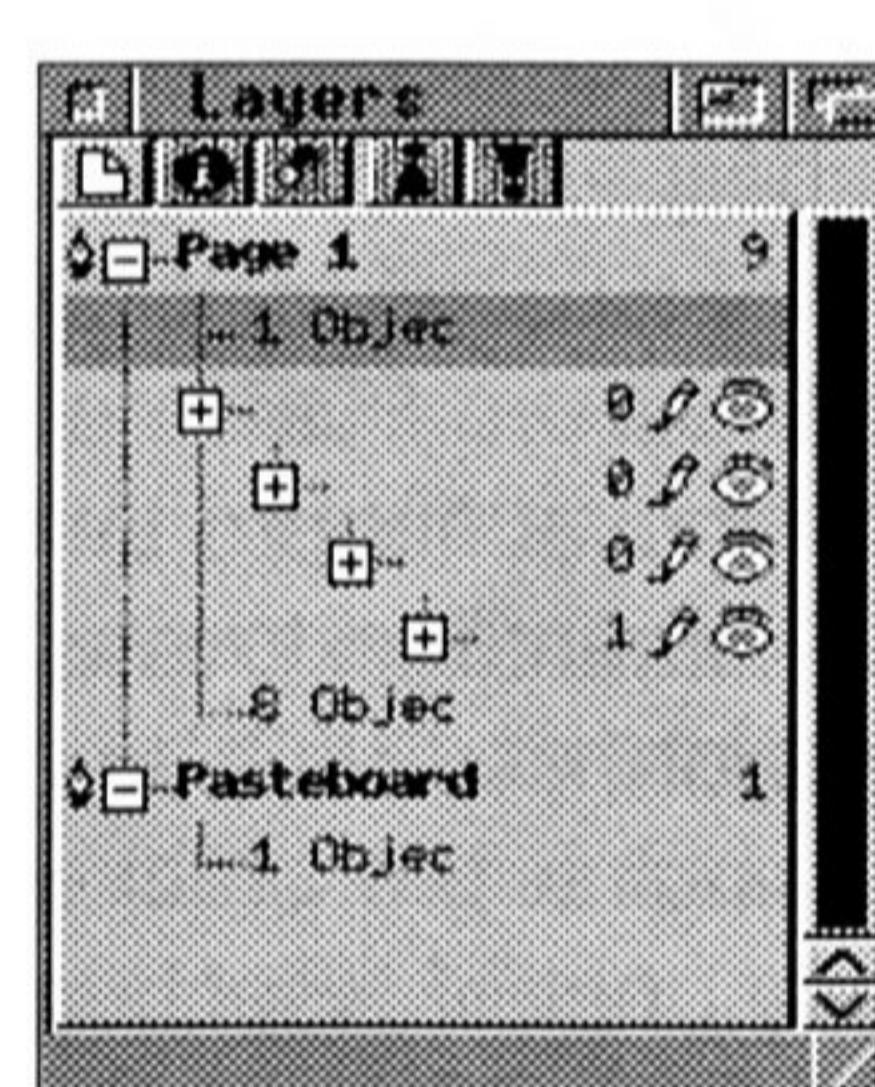

vých prohlížečů, který zjednoduší pohyb v delších dokumentech. Při výběru objektů na ploše můžete využít nový nástroj výběru - lasso. Práce s ním je prakticky totožná s lasem v Photoshopu a dalších kreslících programech, takže nepotřebuje bližší popis. Líbit se vám budou (aspoň doufám) slušné možnosti definování kerningových páru pro každý font, rozpalu písmen a dalších věcí.

Ale teď už k tomu lepšímu. Konečně bylo implementováno indexování, tedy tvorba seznamů, a to nikoliv přes arexxový skript, ale přímo v programu. Stránky a kapitoly můžete číslovat už i na setiny, tedy místo kapitola 2 třeba kapitola 2 1 1 apod. Při editaci je možné zvýraznit číslo stránky, datum, čas atp., nadefinovat si můžete styly a proměnné pro každou kapitolu zvlášť. Významnou novinkou je tzv. signature printing, pomocí kterého lze vytisknout více stránek na jeden tiskový arch ve volitelných odstupech. Při tomto typu tisku je v pravé části "tiskového" okénka zřejmě vyhrazeno místo na celkem velké preview jednotlivých objektů, které však stejně jako je tomu u PDF a HTML exportu/importu, ve verzi 4.0 nefunguje. Vzhledem k chybějícímu manuálu se ale mohu pouze domnívat, že to preview opravdu má být, jiný význam ta prázdná plocha určitě nemá. Při zpracování textu můžete konečně používat drag&drop a přetahovat označené celé odstavce či jednotlivá slova myší stejně, jako je to mu v textových editorech. Vylepšeno bylo i hledání a nahrazování znaků, slov a vět, stejně jako trapping, převody na malá písmenka, číslování odstavců a řada dalších drobných či větších změn. Nově byl zaveden s y s t é m bookmarků podobných například tém z webo-

souvisejících s fonty, zde SoftLogik udělal opravdu kus práce. Na závěr přehledu novinek jsem si nechal jednu mírně šokující skutečnost - PageStream 4 umí vrstvy. Nová nástrojová paletka/okénko Layers je na pomery SoftLogiku překvapivě plně

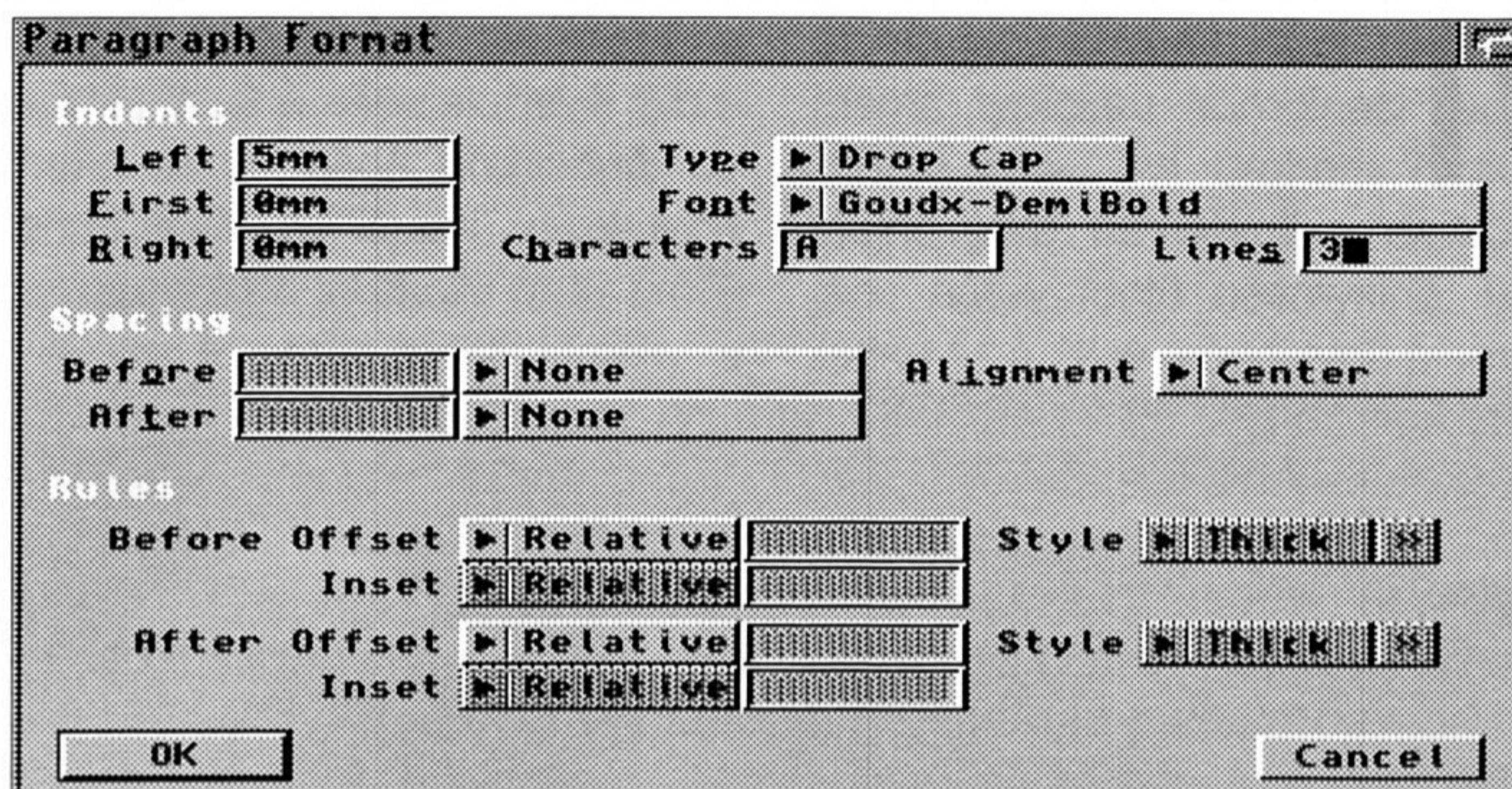
funkční a tak si můžete s objekty hrát dle libosti a využít tak zcela nových možností, k t e r e vrstvy v DTP programu nabízejí. Popis novinek ukončím doplňkovými programy - jednoduchým kreslítka BitmapEditor (BME) a textovým editorem PageLiner. BME se funkčně nijak nezměnil, stále nabízí jednoduché (až příliš jednoduché) kreslení, konverze mezi bitovou mapou (2 barvy), stupni šedi (256 odstínů), RGB a CMYK barovými systémy a několika desítkami filtrů pro účely image processingu, které lze použít i přímo v PageStreamu samotném. PageLiner co by ASCII textový editor určený výhradně pro psaní textů zůstal také prakticky stejný, což mu sice nijak neubírá na funkčnosti, ale pro psaní delších textů bych zřejmě použil přece jen lépe vybavený Cygnus-Editor nebo GoldED. Spolupráci těchto programů s PageStreamem stále zajišťuje jazyk ARexx a je tedy možné stejně jako v PGS3

okamžitě poslat lámaný text do textového editoru a obrázky do bitmapového či vektorového kreslícího programu.

Fonty a čeština

PageStream 4 podporuje stejně jako jeho předchůdce PGS3 až na formát NimbusQ zavedený firmou SoftWood u FinalWriteru snad všechny existující a používané formáty vektorových fontů. Můžete tedy používat jak DMF fonty (včetně jejich několika bitmapových řezů urychlujících vykreslování), tak i TrueType a AdobeType1 fonty, stejně tak originální Intellifonty. Protože u žádného z fontových enginů není podporováno vyhlašování (které by určitě ještě zpomalilo vykreslování jednotlivých znaků), subjektivně jsou nejlepší na obrazovce DMF fonty a Intellifonty, AdobeType1 a TrueType fonty jsou na screenu méně hladké a tedy především v malých velikostech méně čitelné. PageStream ani ve verzi 4 neumí urychlit zobrazení malých fontů pod nastavenou kritickou hranicí (obvykle 6-8 bodů) - tzv. greeking nebo greek text - zobrazením sedého náhledu, podle SoftLogiku je vykreslování rychlé dost a pokud se vám to nezdá, máte si prý pořídit rychlejší procesor (citace z mailu od šéfa firmy, D.K.). Když sli-bovaná PowerPC verze PageStreamu ovšem není k dispozici a tak i s procesorem 68060 a grafickou kartou je vykreslování fontů u delších dokumentů otázkou pevných nervů uživatele. Nechápu proč tak sveřepě u SoftLogiku trvají na tom, že greeking není zapotřebí, když ho mají všechny ostatní DTP programy a v mnoha případech dokáže významně urychlit práci s textem a přepínání mezi zmenšenými stránkami v dokumentu či jejich náhledy.

To by však nebylo tak hrozné, kdybych ihned po instalaci programu nevyzkoušel "oblíbenou" vlastnost PageStreamu od verze 3.0a výš, totiž chyběné dekódování některých ligatur u Intellifontů zkonzertovaných přes TypeSmith. V závislosti na struktuře fontu se totiž u KAŽDÉHO českého Intellifontu převedeného nebo upraveného v TypeSmithu po napsání, vložení nebo importu textu objeví místo řetězců "fl" a "fi" úplně jiné znaky. Tato velmi nepříjemná skutečnost šla o starších verzích PageStreamu odstranit přepsáním CG font enginu ovládajícího práci s Intellifonty starší verzí. Tento postup už bohužel u PGS4 není možný, neboť používá jinak orga-

nizovaný engine, který pak předává zobrazování softlogik_display library a výměna za starší verzi nic nevyřeší. Strávil jsem spoustu času zkoumáním, jak tento závažný problém vyřešit a mohu s klidem prohlásit, že bez zásahu do kódu enginu a zobrazovací knihovny jednoduše zkonzertované české Intellifonty používat NELZE. Nelibí se vám to? Mně taky ne. Použít nemůžete ani externí truetype engine s překódovací tabulkou pro správné zobrazení češtiny (nehledě ke značné problematickému psaní a hlavně úpravách textů v kódování CP1250), protože PageStream používá svůj vlastní TTF engine a s dalším odmítá komunikovat. Naštěstí u AdobeType1 fontů takový problém není a můžete je používat dle libosti DMF fonty jsou už dnes pasé a stejně je podobně jako Intellifonty a TrueType fonty nelze separovat do postscriptu, to je možné opět pouze u AdobeType1 fontů. Takže z toho všeho vyplývá jen jediné - vyzkoušet i originální Intellifonty s příslušným patchem (E2 nebo K8), ale protože je těchto fontů velmi málo, raději si opatřit nebo zkonzertovat české AT1 fonty, které jsou jediným všeobecně použitelným řešením v PageStreamu 4.

Kontrola pravopisu a rozdělování slov

Ani zde pro vás nemám žádné nové a potěšující zprávy. Na kontrolu českého pravopisu pochopitelně zapomeňte, pokud umíte trošku česky, nemusí to příliš vadit. Rozdělování slov stále používá specifické moduly znemožňující jednoduchou úpravu pro český jazyk a tak nejinteligentnější metodou, jak relativně korektně rozdělovat slova dle českého pravopisu, je použít německou hyphenaci (která je zřejmě nejpřibuznější české) a slovník výjimek, což ostatně používaly i první z ještě nelokalizovaných DTP programů pro PC i Mac. Slovník výjimek si ovšem musíte vytvořit sami. Pokud budete pra-

covat s cizojazyčními texty, obsahuje PGS4 mnoho jazykových modulů pro nejrůznější germánské i slovanské jazyky, speller je k dispozici německý, španělský, francouzský a samozřejmě také anglický.

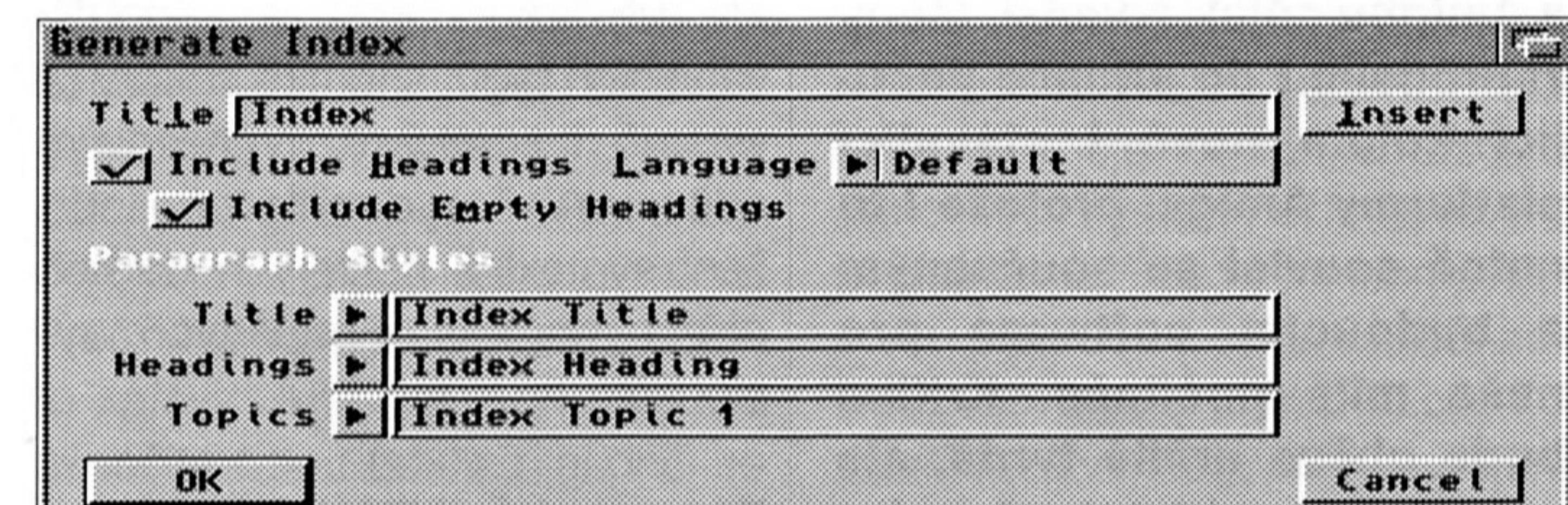
Závěr

PageStream 4 přináší sice řadu novinek, ale také řadu zmatků a jak je skoro vždy nectností SoftLogiku, také některé sice avizované, avšak nefunkční věci jako je PDF export, HTML import/export a další. Nemožnost používat zkonzertované české Intellifonty je velkým nedostatkem, smířit se

rotek apod.) musíte v programu zajistit bohužel ručně a vše také poctivě kontrolovat a kontrolovat a kontrolovat. Použití programu pro zpracování delších českých textů (publikace, knížky) v profesionální oblasti nemohu doporučit, ušetříte si tak blamáz před slušným vypoklonkováním z tiskárny či "détépé" studia, protože jste nechali rozdělení slov i typografické zásady související právě s tolikrát zde zmínovaným českým pravopisem na programu a

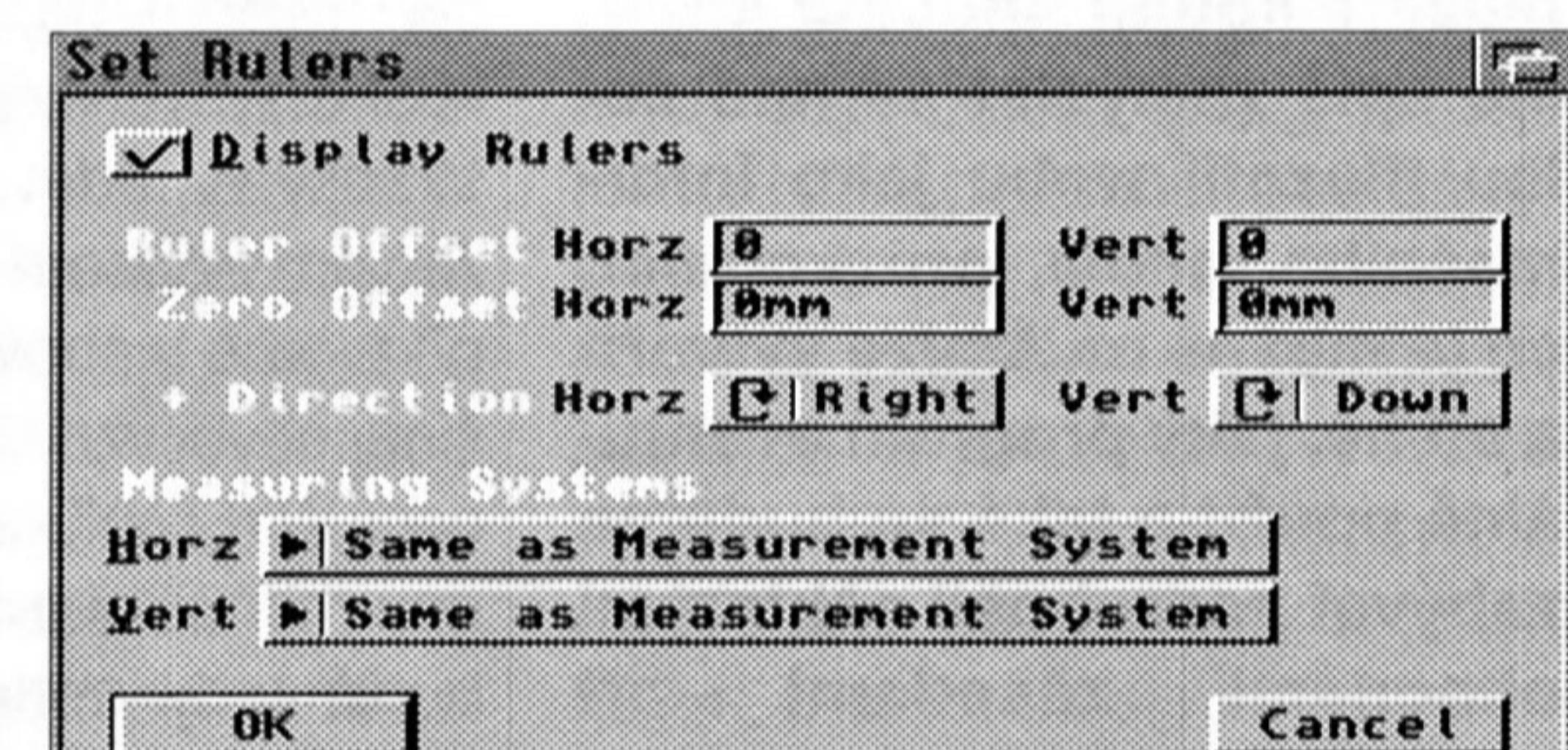
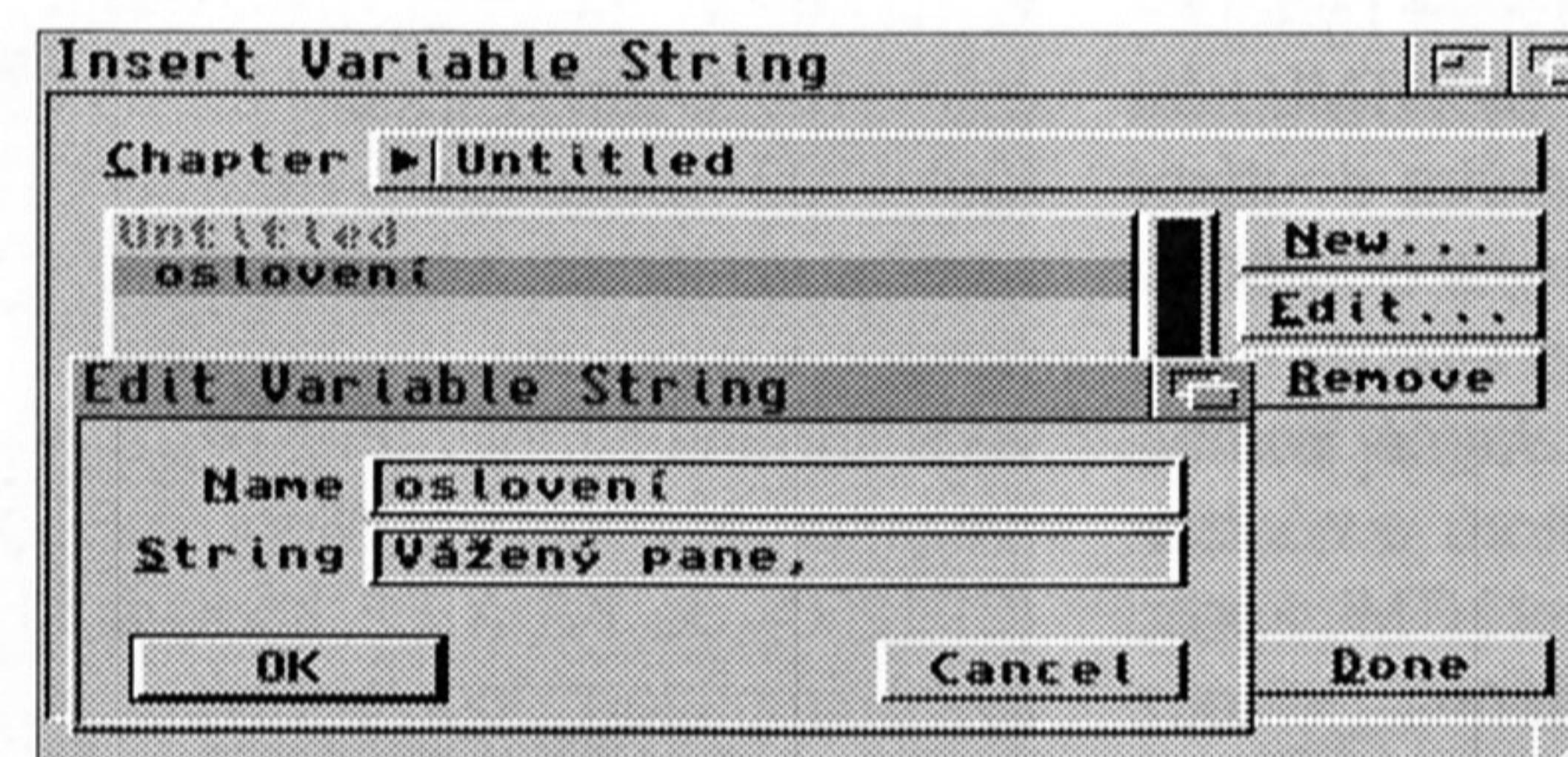
škoda že není hotov TableEditor, zde by se hodil) apod., prostě všechno, kde příliš nezáleží na přesné "české" typografii a kde můžete vše bez větší námahy zkonzervovat ručně, stejně tak lze program použít pro sazbu cizojačných textů v podporovaných jazycích.

Na závěr snad už jen dodatek - pokud se vám zdála recenze a kritické připomínky k programu příliš troufalé, vězte, že doba přece jen poněkud pokročila a

odevzdali tak vlastně paskvili. Stručně řečeno, sázet s PageStreamem knížky a jakékoli další publikace obsahující větší množství textu na zakázku zavádějí slušným amatérismem a je to ztráta času, ovšem pokud je to objednávatele jedno, je to jeho pro-

DTP na Amaze především ve srovnání s konkurencí na jiných platformách (například QuarkXPress 4, Adobe InDesign, Calamus 99 SL) už dávno není tím co bývalo. PageStream 4.0 určitě není špatný program a umí řadu věcí, o kterých se jiným DTP progra-

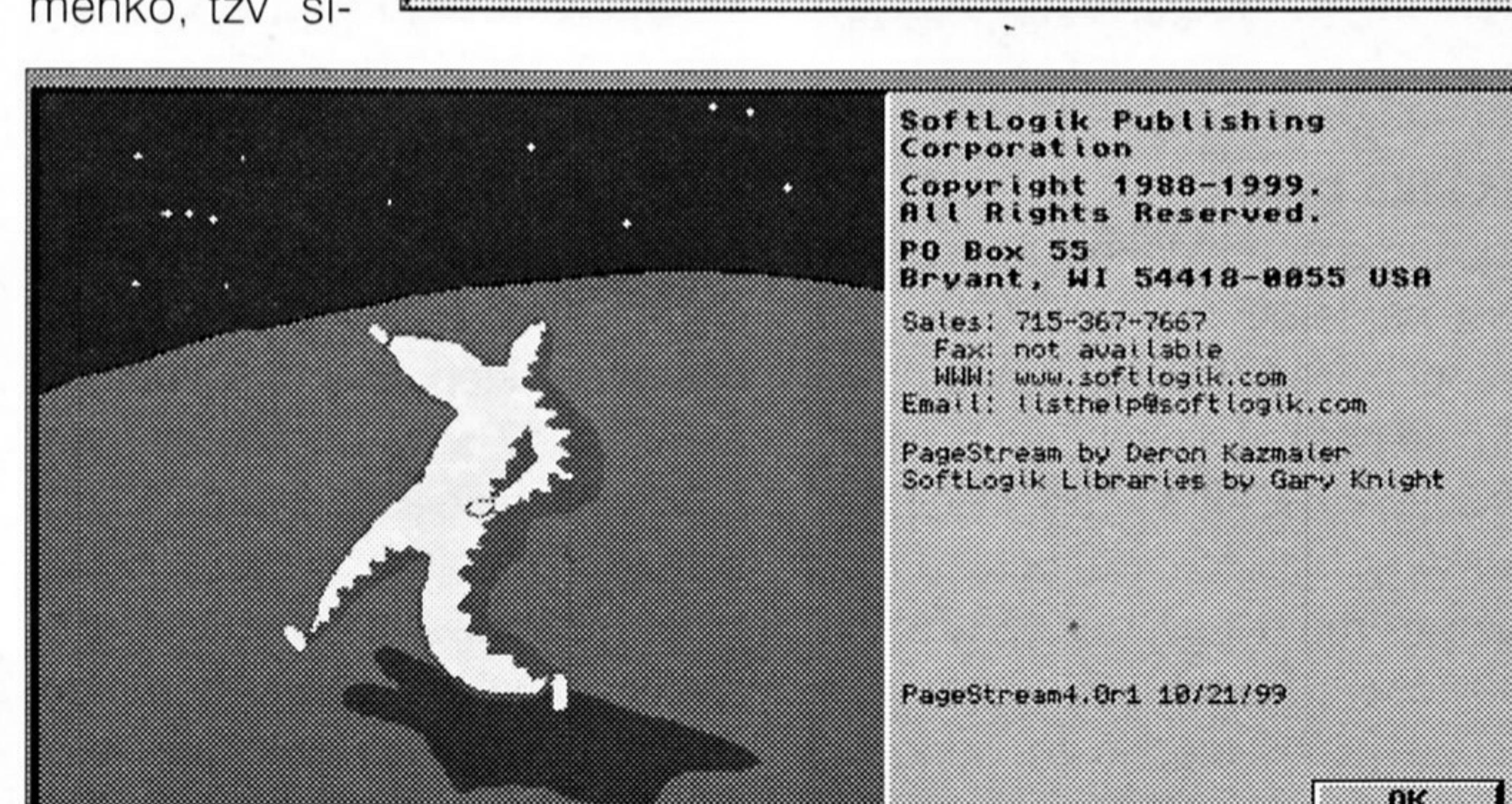
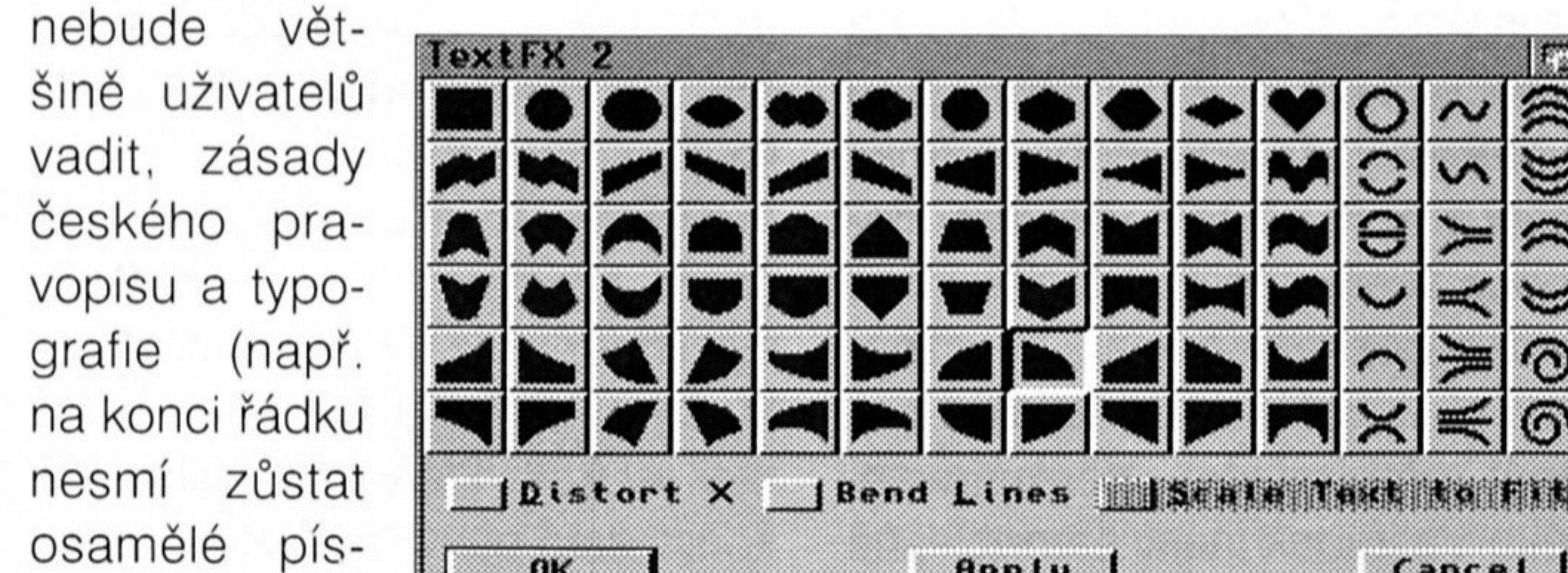

tedy musíte s mnohem méně čitelnými a také pomalejšími AdobeType1 fonty. Tisk do postscriptu funguje v mezích možností a chová se celkem korektně, také separace barev je možné používat. Chybějící lokalizace určitě nebude většině uživatelů vadit, zásady českého pravopisu a typografie (např. na konci řádku nesmí zůstat osamělé písmenko, tzv. si-

blém Pro domácí a "nenásilné" poloprofi použití se sice PageStream 4 hodí, pak je ovšem cena programu dost vysoká. Relativně bez problémů můžete s PageStreamem 4 tvořit letáky, vizitky, krátké reklamní brožury, ceníky

můžete jen zdát, ale nevyhnula se mu řada chyb, které prostě nelze SoftLogiku odpustit a které bude v nejbližší době nutné napravit. Na scénu tak určitě přijdou patche, patche a zase patche, a já jen doufám, že to bude velmi brzy.

<http://www.softlogik.com>

VÝROBCE: Softlogik
TYP: komerční
CENA: 249 U\$

HODNOCENÍ

Slušný DTP program, který snese při práci s cizojazyčními texty srovnání i s takovými velikány jakými jsou QuarkXPress nebo PageMaker, bohužel se PGS4 nevyhnula řada chyb a nedodělů, program není nejrychlejší, navíc nelze používat zkonzertované české Intellifonty.

Webdesign na Amize - #1

LUBOŠ NĚMEC

Následující seriál pojednává především o webdesignu na Amize jako celku, mezi něž patří zpracování grafiky, animace, použití HTML editorů i webových prohlížečů (nejen těch amigovských), prostě takový mix o všem, co s webem a Amigou nějak souvisí. Místy zabrousím i do situace panující kolem nové i stávající platformy Amiga, protože i to nutně souvisí se současným a budoucím softwarem pro naše milé počítače. Kritika bude občas určitě tvrdá, ale pokud mám objektivně uvést opravdu všechno, co lze v oblasti webdesignu na Amize vytvořit, musím si vzít pro srovnání programy z PC či Maca. tento miniseriál o webdesignu si rozhodně neklade za cíl naučit vás čtenáře základy jazyka HTML (na to si můžete koupit spoustu knih), ale spíš zamyslet se nad cílem filozofií webu jako informačního média, prozkoumat, co je možné na Amize vytvořit a co ne, jaký program eventuálně použít a také se budeme zabývat podrobněji některými obecnými zásadami při tvorbě WWW stránek.

Pár slov na úvod...

Díky existenci mnoha kvalitních publikací až na internetu (referenční příručky jazyka HTML) nebo v tištěné formě si každý začínající i pokročilý zájemce o tvorbu WWW stránek může rozšířit své obzory, popřípadě se naučit alespoň základy jazyka HTML. Na Amize je to v podstatě nutnost, neboť WYSIWYG editorů umožňujících tvorbu webu relativně stejně snadno jako například pracovat v DTP programu je žalostně málo a vlastně jediný plně "nativní" editor MetalWEB nesplňuje téměř žádné nároky kladené na použitelný WYSIWYG HTML editor. Řešením z nouze jsou Netscape Composer nebo FrontPage Express obsažené v balících webových prohlížečů Netscape Navigator/Communicator a MS Internet Explorer v 68K verzích provozovaných pod emulátorem Macintoshe. Nehodláme se zde zabývat faktem, do jaké míry je pohodlí práce v těchto emulovaných programech vyho-

vující, nehledě k nutně vzniklým problémům s kódováním češtiny, raději na uvedený postup zapomeňte. Pro Amigu existuje několik slušných ASCII HTML editorů, které sice nepracují v módu WYSIWYG a pro práci s nimi budete nutně potřebovat znát alespoň základy jazyka HTML a nejpoužívanějších tagů, s těmito editory (a vlastně i s jakýmkoliv textovým editorem) však docílíte při dodržení syntaxí a některých dalších obecných zásad slušných výsledků.

Téma první - HTML kód, čeho se vyvarovat a několik tipů

Bez dlouhých okolků se vrhneme rovnou do prostředí jazyka HTML. Na výpisu několika částí ideálního studijního materiálu - zkušebního čísla Internetového magazínu od P. Štěpána (původní zdroj: <http://www.omegaplus.cz/stepan1/webmagazin/>) - se nyní pokusím vysvětlit, jak by HTML kód stránky vypadat neměl a doufám, že vám popsané chyby pomohou při tvorbě webových stránek. Většina chyb vznikla zřejmě kombinací WYSIWYG editoru a následnou manuální editací HTML kódu, budiž tedy ponaučením jedno z pravidel webdesignu - pokud už píšete kód ručně, určitě byste měli znát správnou syntaxi nejpoužívanějších tagů nebo se nesnažit do kódu zasahovat a ponechat vše na použití WYSIWYG editoru. Není to vždy ideální, ale určitě lepší než kombinace obojího při neznalosti HTML jazyka. Všechna označená místa v ukázkách jsou syntakticky špatně nebo nemají valný smysl, některé věci jsou dokonce zcela nesmyslné. Ke kódu pouze poznámka - až na označení chyb, očíslování rádek a pro lepší přehlednost zformátování několika rádek není samozřejmě výpis nijak redakčně upravován! (HTML kód v rámečku nahoře)

Ukázka první

Začneme hned řádkem 05, na kterém najdeme tag <BODY> pro určení pozadí stránky a hned pod ním se nám skví ukončení hlavičky stránky </HEAD>. Tag <BODY> nemá v hlavičce co pohledávat, naopak má být uveden vždy až po hlavičce. Řádek 07 obsahuje pouze jeden tag, je to poněkud zmateně opět <BODY>, tentokrát

```
01. <html>
02. <head>
03. <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=windows-1250">
04. <title>Menu knihy - Internetový magazín</title>
05. <BODY BACKGROUND="" BGCOLOR="bisque">
06. </head>
07. <body>
08. <center></center><br>
09. <a href="dabel.htm" target="main"><ul><font face="times new roman,times,serif" size="3"> Dějiny dábla</a><br><p>
10. <a href="monty.htm" target="main"><font face="times new roman,times,serif" size="3">
11. Monty</a><br><p>
12. <center>
13. <a href="frame_kultura.htm" target=_top></li></center></a><br><p>
14. </body>
15. </html>
```

už správně za hlavičkou. Přítomnost těchto dvou shodných tagů je samozřejmě nesmysl, ale pokračujme dál. Čeština specifikovaná v řádku 03 metatagem "content-type" je vzhledem k použitému kódování v pořádku, v amigovské verzi shodné stránky (bez ukázky) ale autor zkonzervoval WindowsEE (CP1250) do K8 a E2 kódování, avšak metatag "content-type" v této verzi stránek stále udává kódování CP1250. Co se stane při prohlížení v jiném než amigovském browseru, který si stránku podle informací v metatagu bude snažit eventuálně překódovat, to jistě není nutné popisovat. V řádku 08 přichází na řadu pravá perla jednoznačně dokládající nutnost pečlivě po sobě HTML kód kontrolovat a nepsat bludy - ukončení tagu </BR> je pochopitelně nesmysl a nic takového v HTML jazyku neexistuje. Dále můžeme pokračovat v řádku 09, kde začíná tag , který ale nikde nekončí, zato paradoxně je na řádku 14 ukončení tagu , což jednak není zapotřebí a jednak tento tag v kontrastu s pro změnu nikde nezačíná! V řádku 09 najdeme ještě zajímavý způsob odřádkování a definování nového odstavce, který v této kombinaci nemá valný smysl, totéž se opakuje ještě několikrát. Řádek 13 obsahuje z hlediska syntaxe pouze jednu chybu, a to chybějící uvozovky v určení cílového rámce, stejná chyba se vyskytuje ještě mnohokrát ve druhé ukázce. Na-

konec jsem si nechal definování fontů. Po každém názvu fontu a čárce by měla být mezera, také určení pevné velikosti písma size="3" není příliš obvyklé a místo fixní hodnoty je lepší použít hodnotu relativní. Nastavení fontů lze samozřejmě provést několika způsoby, pokud se jedná o HTML dokument s češtinou, neměly by chybět u fontů i jejich jazykové specifikace. U amigovských webových browserů zatím vůbec nezáleží na tom, jaký font je v HTML kódě specifikován (browsery ho stejně neumí rozpoznat, ale například v IBrowze 2.x už lze nastavit korektní přemapování fontů dle jejich názvů), ale je logické předpokládat, že si webové stránky budou prohlížet i uživatelé PC či Maca. Proto je lepší se držet doporučených definic fontů, pro bezpatkový a patkový font je jedna ze správných a nejuniverzálnějších definic pro bezproblémovou funkčnost stylu písma v PC i Mac OS browserech následující:

Pomocí CSS stylů by to pak bylo

{ font-family: Arial CE, Helvetica CE, Arial, Helvetica, sans-serif; }

{ font-family: Times New Roman CE, Times CE, Times New Roman, Times, serif; }

Další část stránky ze stejného zdroje je už o něco složitější a bohužel ještě méně přehledná. Je snad jasné, že "lepení" všech tagů na sebe bez jakékoliv řádu určitě nevede k přehlednosti stránky a pochybuji, že se v ní pak vyzná i sám autor (vlastní smutná zkušenost...), z hlediska funkčnosti stránky to ale není žádná chyba a záleží jen na vás, jak si HTML kód v editoru uzpůsobíte a zformátujete. Přitom je třeba dbát na některé výstřelky jednotlivých browserů, které z nich nemají rády například mezery mezi tagem `<A>` a `<TD>` v tabulkách, to samé platí při ukončování tagu `` apod. Žádná příručka nic podobného bohužel neuvádí (nikdo totiž nezná ani současně nepoužívá všechny existující webové browsery), takže výsledek poznáte až na zobrazení v daném browseru a není tedy nijak těžké tu odklepnout ENTER, tu zase smazat mezeru, prostě ladit a ladit, o tom celý web je.

Ukázka druhá

Definice fontů na prvním řádku ukázky tentokrát pro bezpatkové

písmo jsou chybné, opět zde najdeme typickou kombinaci tagů `
<P>`. Na druhém řádku stejně jako na několika dalších jsou názvy fontů nesmyslné, na řádku 11 a 12 je určení typu písma opět zcela špatně, je vlastně zázrak, že browser po tak zouflalé definici tagu `` vůbec něco zobrazí. Chaotické používání tagů `` a `` pro odrážky způsobí, že se celá struktura stránky bude zobrazovat v řadě prohlížečů odlišně, chybné ukončení tagu `` až za políčkem tabulky v řádku 08 může též některým prohlížečům způsobit těžkosti a v krajním případě dokonce rozhodit celou strukturu všech dalších zobrazovaných písem. Proč se opakuji vícekrát některé části menu (definice rámců v řádcích 11, 13, 14 a 15) opět zcela nesmyslně formou prázdných a neaktivních odkazů, to už bohužel rozumně vysvětlit nedokážu. V parametru ALT u tagu `` definujícího textovou popisku obrázku se nemusíte bát používat češtinu i mezery, pokud je nějak vyřešeno překódování českých znaků už na

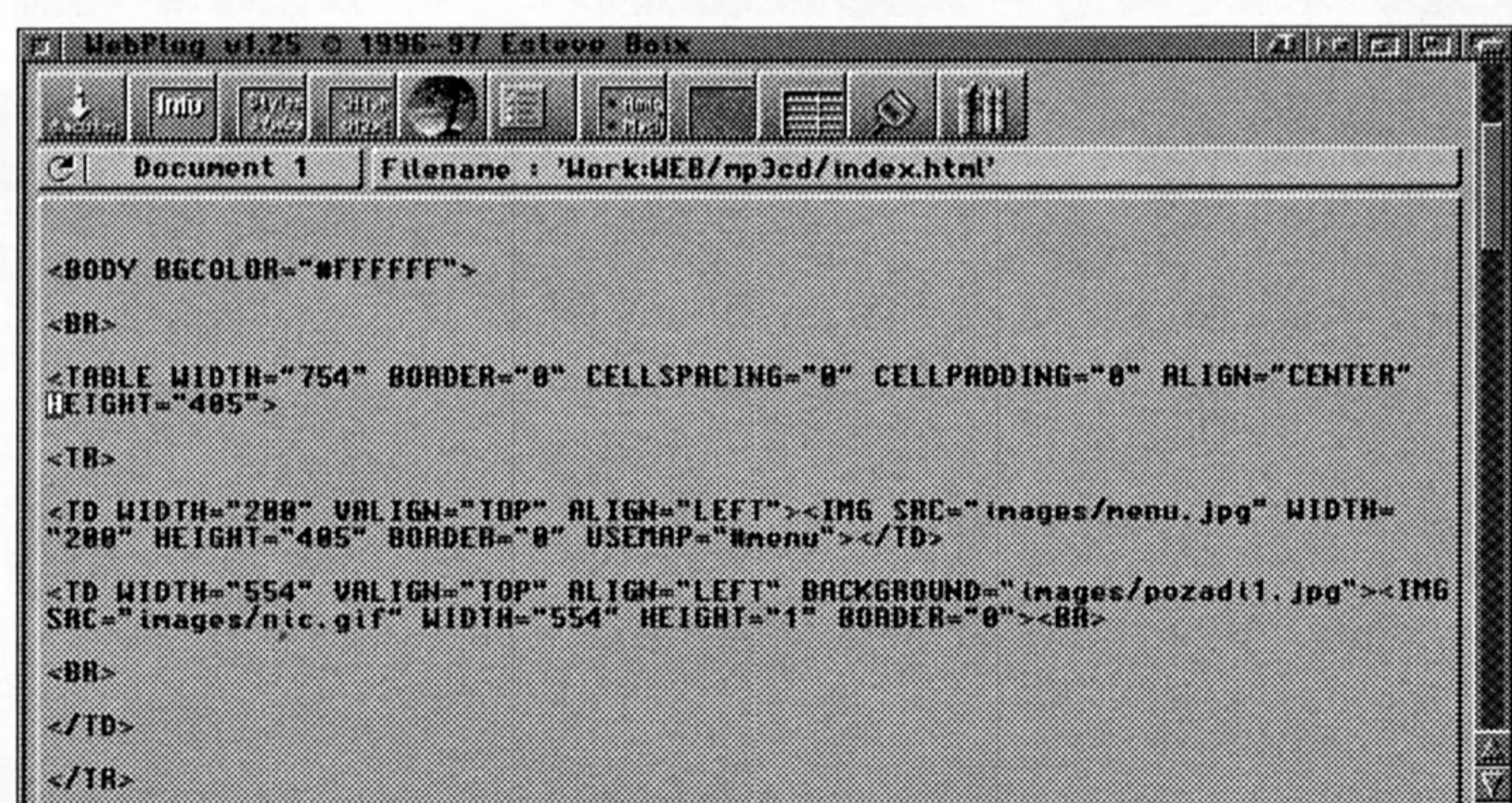
serveru nebo přímo ve webovém prohlížeči (to druhé není zatím případ žádného z browserů pro Amigu), uvidíte češtinu správně. Určitě je dobré se při psaní textových popisek zamyslet nad jejich významem, v ukázce najdete například u obrázku buttonu (tlačítka) představujícího odkaz na sekci autori, textový popis "button autori", což asi není příliš intelligentní - že to je button, to snad každý vidí. Chyb je v této druhé ukázce opět jako máku, přesto jsem si to nejlepší nebo spíš nejhorší nechal na konci. Nenápadný tag `<TR>` v řádcích 05 a 19 začínající první řádek tabulky už není nikde ukončen, což je chyba velmi závažná. Proč? Inu u jednoduchých tabulek to zpravidla nevadí, protože když ukončíte celou tabulku, ukončí se logicky i celý řádek. Pokud ale bude tabulka v další tabulce, a to je v mnoha případech prakticky vždy, nastane chaos. Právě opomínání ukončit některé políčko či řádek tabulky působí při ručním psaní nebo dodatečném ladění HTML kódu a složitější struktuře tabulek obrovský zmatek, který je chápán každým browserem nejmírně odlišně, ale naprostě odlišně - a tak třeba u Netscape či AWebu, což jsou prohlížeče vyžadující striktní dodržování pravidel a syntaxi jazyka HTML, se snadno může stát, že na stránce místo tabulky neuvidíte vůbec nic.

Ještě jedna důležitá poznámka k obrázkům, která také přímo souvisí s ručně psaným HTM kódem. Dávejte si pozor na koncovky .gif/.GIF a .jpg/.jpeg/.JPG/.JPEG i samotné názvy obrázků. Nejhorší možná varianta je použít v názvu obrázku kombinaci malých či velkých písmen, při psaní většinou napíšete nebo pomocí requesteru (podle korektnosti HTML editoru) vložíte do stránky obrázek komplet s malými písmenky a na Amize či Windows 95/98 uvidíte stránky na lokálním disku správně, po umístění na UNIXový či WinNT server však takové obrázky rázem zmizí, protože UNIX i WinNT rozlišují mezi

velkými a malými písmenky. Totéž samozřejmě platí i o názvech všech souborů, jednotlivých WWW stránek. Nejlepším řešením je mít názvy všech obrázků pouze malými písmenky, pak prakticky nelze uvést název obrázku špatně. Také k rámcům (frames) mám jeden tip. Některé browsery se nechovají korektně při rozdělení rámců s přesností na pixely, dokonce ani sám Netscape Navigator, díky němuž vlastně rámce vznikly a začaly se používat. Problém spočívá v nesprávném rozdělení rámců zhruba s odchylkou 2 až 10 pixelů. Proto když navrhujete design stránky s rámcemi, měli byste s něčím takovým počítat a například v horizontálním menu přes celou šířku použité zobrazovací plochy si nechat cca 10 pixelů rezervu na přesné napojení grafiky a grafických struktur. Pokud používáte pouze vertikální navigaci umístěnou v levém rámcu, je řešení mnohem snazší, prostě nechte opět cca 10 bodů rezervu v pravé části navigačního rámce, v případě menu v pravém rámcu pak stejnou rezervu v příslušném rámcu nalevo od menu. Po vyzkoušení rychle zjistíte, jak to vlastně funguje a tak další detailní popis je zbytečný. Něco podobného se dá teoreticky zajistit i specifikováním dostatečně velkých okrajů rámců, jedná se o parametry MARGINWIDTH a MARGINHEIGHT - má to ale třeba v případě menu jeden háček, protože okraje jsou pochopitelně ze všech stran, což u navigačního menu nemusí být vždy vhodné.

Na závěr

Snad vám tyto dvě krátké ukázky pomohou vyvarovat se základních chyb při tvorbě WWW stránek, pro hlubší studium znova doporučuji některou z řady učebnic a dalších publikací zabývajících se webdesignem a jazykem HTML. V dalším pokračování seriálu o webdesignu na Amize se obecně podíváme na design, grafiku a animace takže se s vámi těším na brzkou shledanou.

Imagine 5.0 - #12

MICHAL KOVÁŘ

Jelikož jsme posledně nakousli podle mého názoru velmi zajímavou kapitolu, budeme v ní dnes lehce pokračovat. Necháme již spát textury - s těmi už byste měli celkem pohodověvládnout, a podíváme se na to, jak si ulehčit práci s animací složitějších objektů, jako je například lidské tělo.

Hned na začátku předesílám, že se tyto věci už dost špatně vysvětlují a proto mi odpusťte, budu-li v některých pasážích trochu neobratný a možná i lehce nesrozumitelný. Ovšem mám za to, že ve dvanáctém dílu už nepromlouvám k žádným nováčkům a můžu si tudíž dovolit mluvit trochu rychleji. Takže pojďme k věci.

Určitě vás již někdy napadlo nejen namodelovat nějakého človíčka. Dnes se však nebude zaobírat tím, jak nejlépe vykonstruovat hrudník. Naopak. V rámci co nejjednodušší interpretace problému si vystačíme pouze s osami. A co že to dnes budeme dělat? Ukážeme si, jak Imagine ovládá inverzní kinematiku.

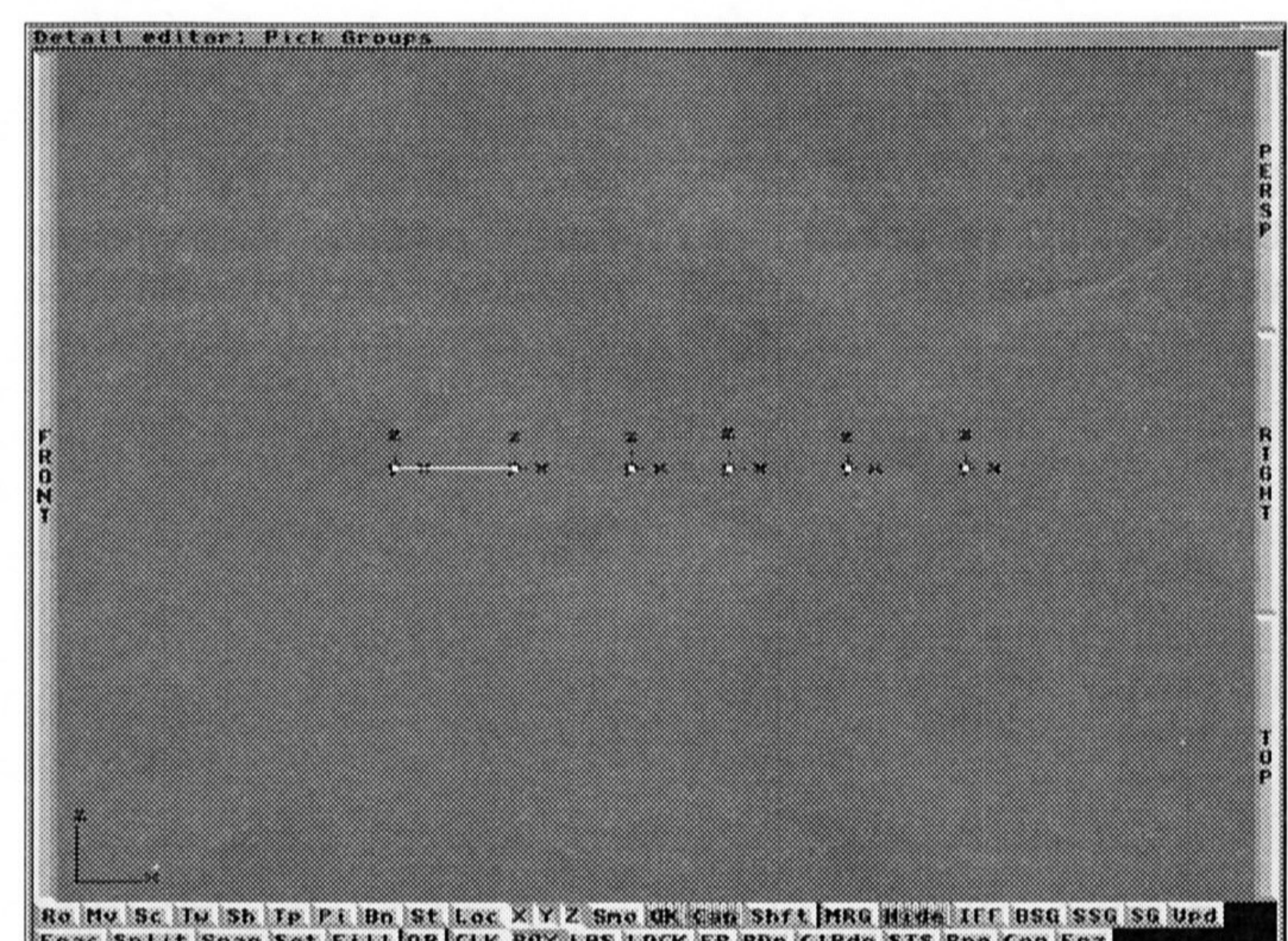
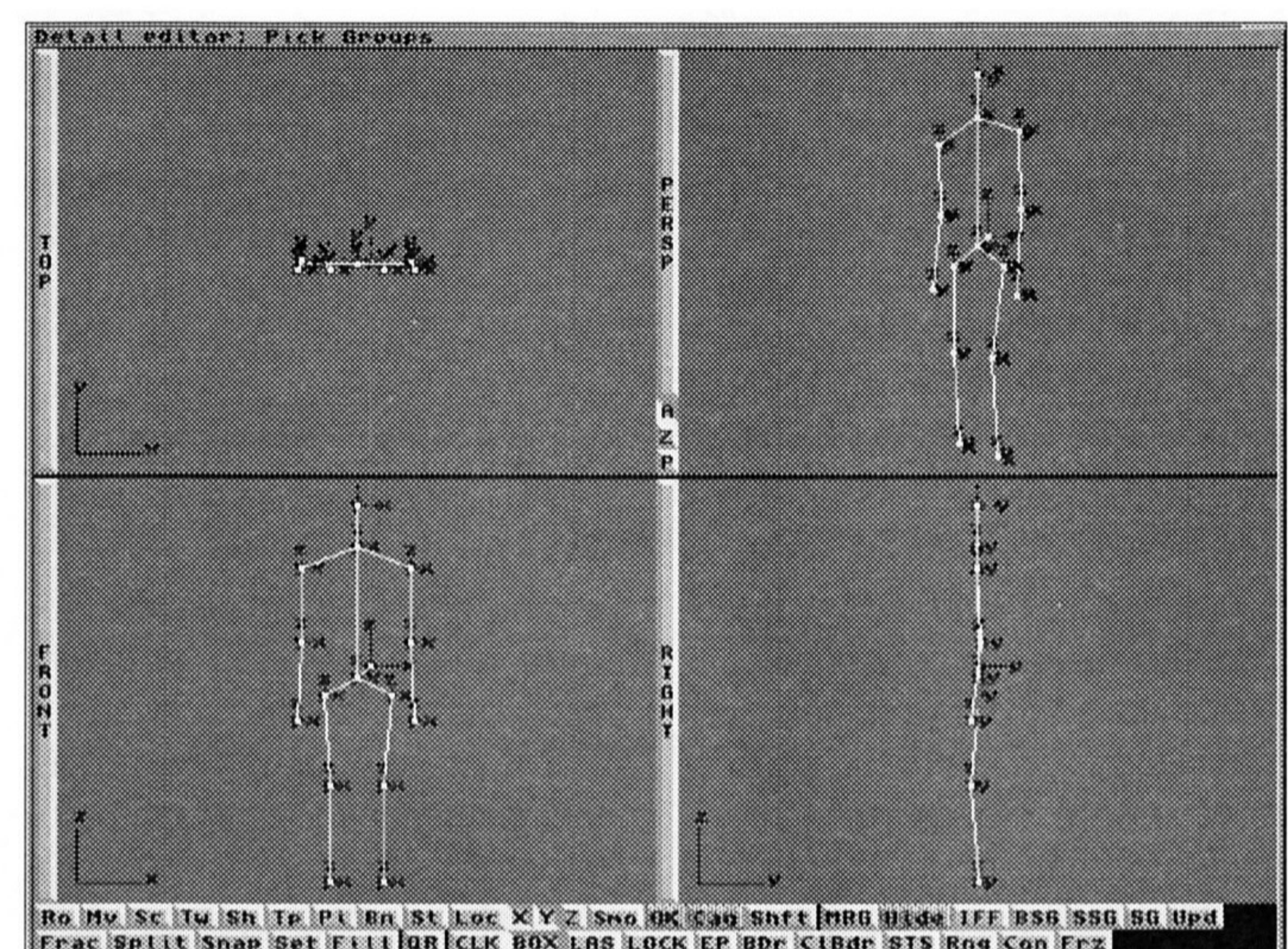
Ted si asi říkáte, co to zase do vás hodlám hustit za prašivou fyziku. Ne, nebojte se. Nic takového. Stačí pouze vědět princip. Představte si situaci, že vezmete někoho za ruku. Pokud vám nedá facku (což se v Imagine stává zřídka), pak pohyb jeho ruky následuje celé tělo. Takže se nejdříve jeho ruka natáhne. Pak se začne ohýbat trup a nakonec, pokud vás chce následovat, musí se pohnout

v kolenu atd. Samozřejmě, že to není žádná legrace pro procesor, takže nečekejte, že budete vyvádět psí kusy s padesáti osami na jednu. Jen model postavy s hlavními kloubky nechá (v mém smutném případě) 030 pěkně zpotit.

Než však začneme s človíčkem, ukážeme si to na jednoduchém příkladě. Vytvořte si vedle sebe několik os (viz obrázek) a začněte je groupovat. Ovšem tak, že osa úplně vlevo bude rodič (parent) osy následující. A tímto způsobem pokračujte až do konce. Tuto hierarchii posléze naformujte podle svého uvážení do nějakého tvaru - třeba podle obrázku. A teď dávejte dobrý pozor.

V modu Pick Object si zvolte hlavní osu (tedy prarodiče všech zbývajících os) a z menu States zvolte položku Freeze (zmrazit). V této tabulce si určíte, jaký pohyb, případně jakou rotaci objekt má či nemá vykonávat. Tyto údaje můžete samozřejmě zadat pro každou osu zvlášť. Tomuto nastavení věnujte opravdu velkou pozornost, protože na něm velice závisí další pohyb celé soustavy. Ted stačí jen v menu States zaškrtnout položku Constrain, čímž zapnete již zmínovanou kinematiku. Pokud teď chcete vidět, co jste napáchali, v modu Pick Objects označte třeba poslední osu a začněte s ní pohybovat. Pokud jste postupovali správně, pak by se celá soustava měla deformovat.

A teď pár rad. Před tím, než začnete cokoli měnit, vytvořte si defaultní state pro případ, že byste se chtěli vrátit na úplný začátek. Z každé nové pozice, která se vám

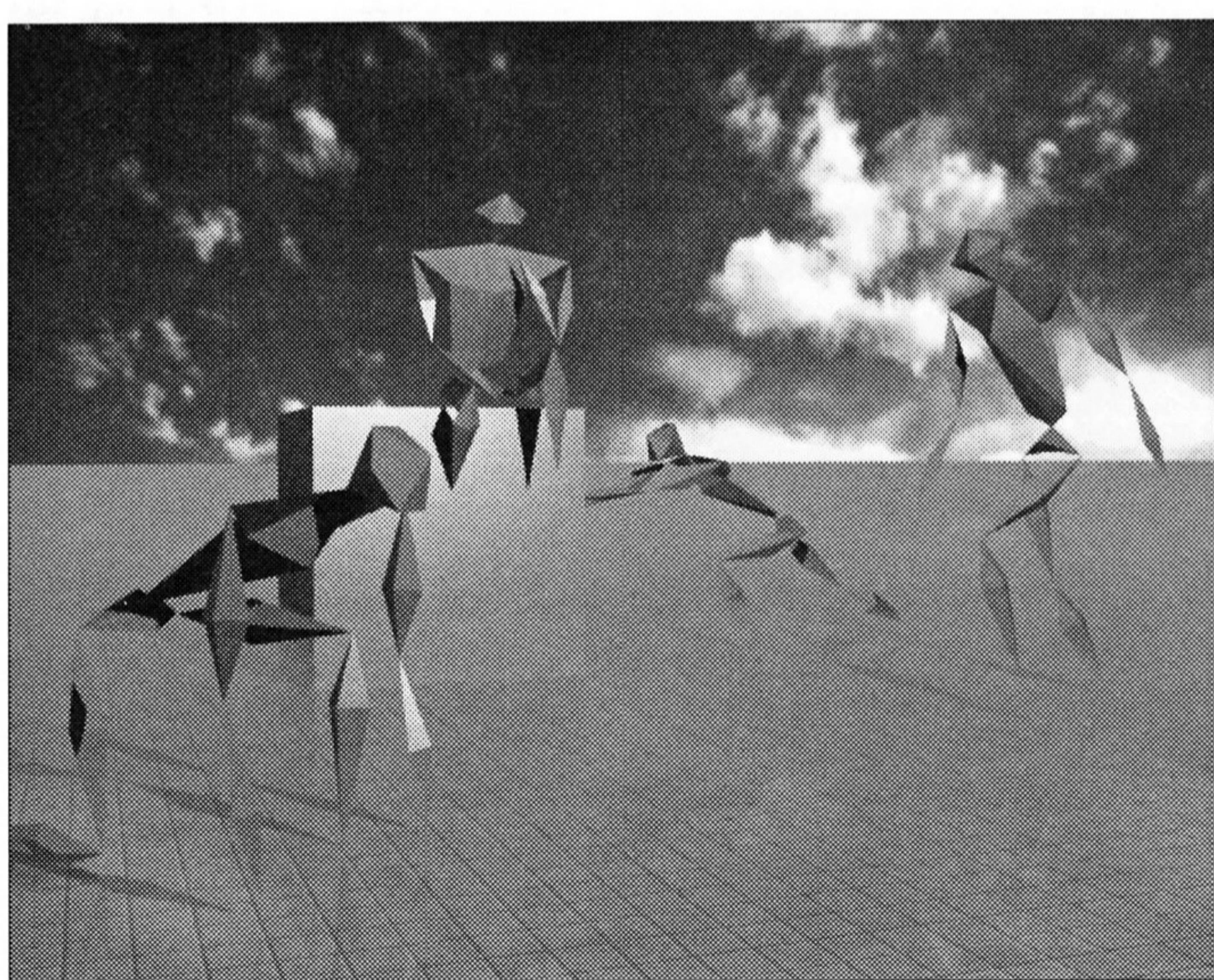

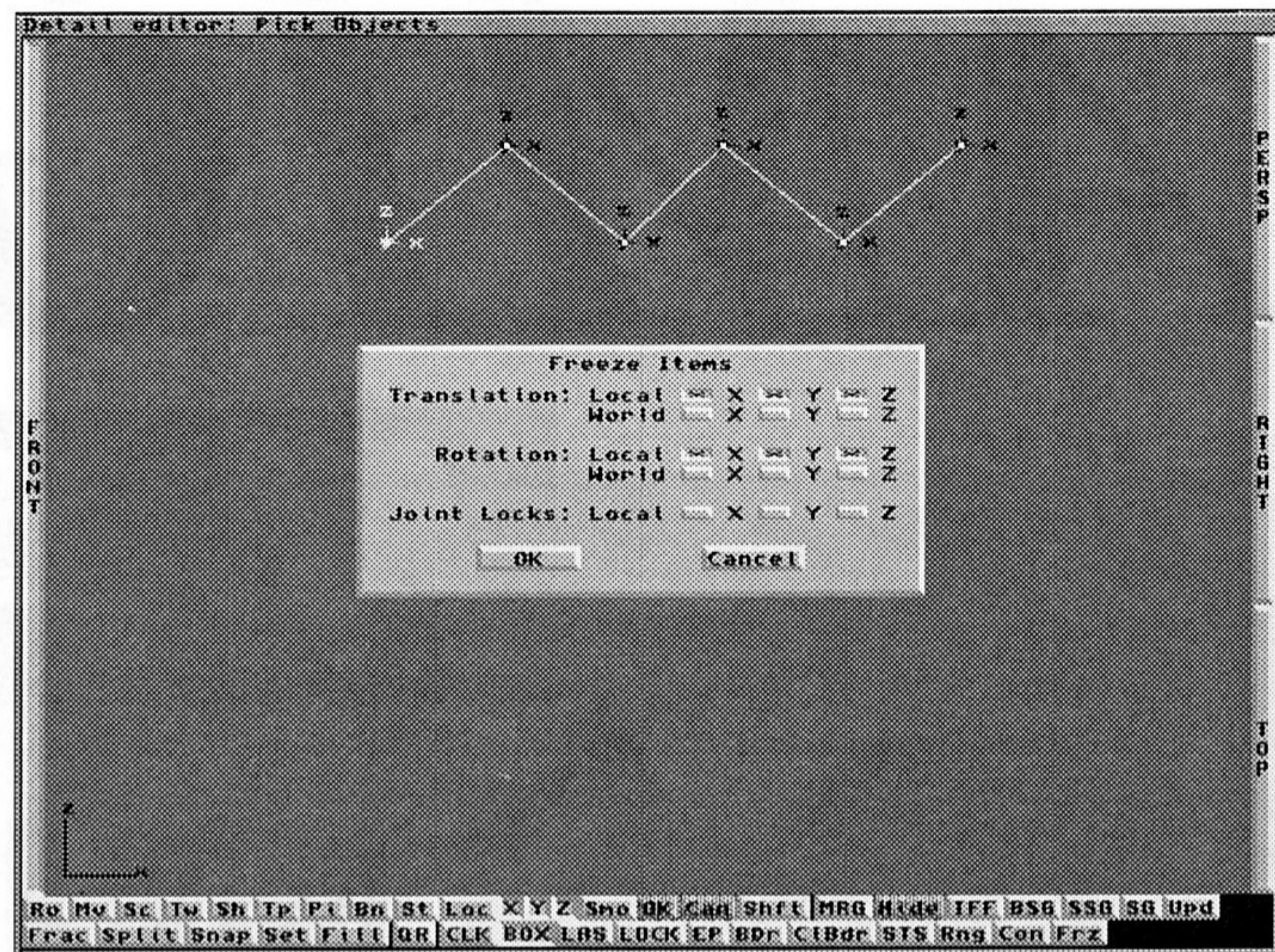
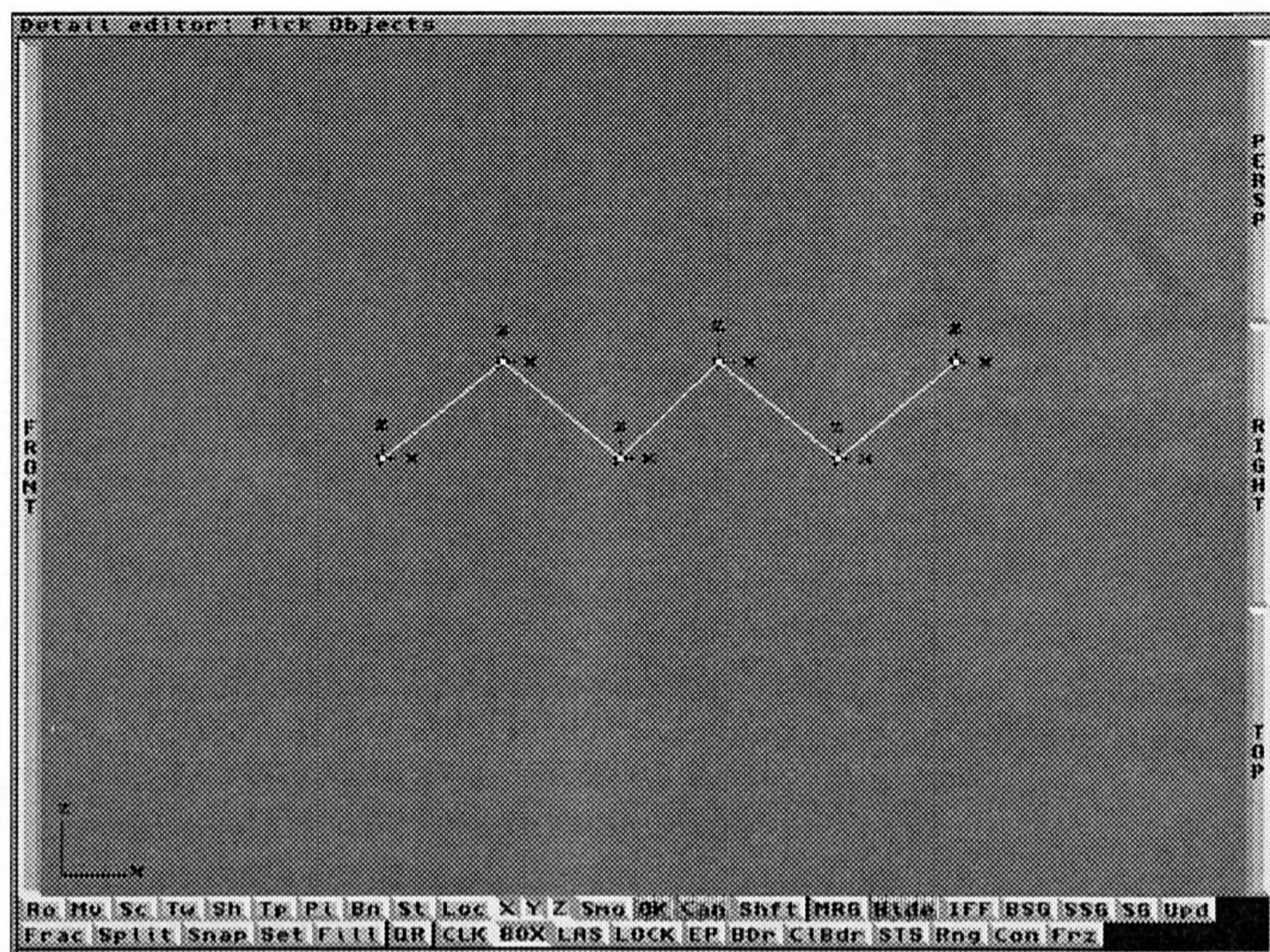
lší vytvořte další state - animace pak bude probíhat pomocí morfování mezi stavami, jak jsme si ukazovali minule. Nezapomeňte však, že state se vytváří jen pro zvolené objekty, takže se vždy ujistěte, že jste zvolili v modu Pick Groups prarodiče veškerých os a objektů. Velmi užitečná věc je, že si můžete animaci přechodů mezi stavami prohlédnout přímo v Detail editoru a nemusíte kvůli tomu pracně stavovat scénu. V menu States je skrývá State anim, kde zadáte, který stav má mít kolik snímků, stavu můžete různě kombinovat a pak už se jen podíváte, jak se vám to povedlo nebo nepovedlo.

Pokud jste si všimli, tak tím, že jsme zmrazili první osu, jsme se okradli o pohyb prvního ramene. Je důležité vědět, že hlavní osa objektu se nesmí nikdy pohnout ani pootočit, protože k ní se pak vztahují všechny další osy a pakud by se tato hlavní osa pohnula nebo pootočila, animace by pak

neprobíhala korektně. Proto doporučuji vytvořit ještě jednu osu nejhlavnější, která však nezastává žádnou pohybovou funkci.

Je-li vám tento postup jasný, pak nám nic nebrání v tom, abychom se konečně vrhli na animaci postavy. Osovou hierarchii vytvořte podle přiloženého obrázku. Začněte groupovat osy tak, že pro nás hlavní osou bude osa v bříše. Tu sgroupujte s osou v krku a od krku přejděte k hlavě. Pak se vrátte opět na krk, pokračujte do ramene, lokte a ruky. Posléze se vrátte opět k břichu a pokračujte přes kyčel do kolena a kotníku. Tímto máte vytvořenou funkční strukturu. Ted je ještě nutné vytvořit tu nejhlavnější osu, která bude stále zamčená. Může být prakticky kdekoli a musí být sgroupovaná s osou břicha, jakožto hlavní osou celé kostry. Pokud mohu doporučit, tak nejlepší místo pro tuto nejhlavnější osu je mezi kotníky v úrovni pomyslné země. V návaznosti na to je třeba si uvědo-

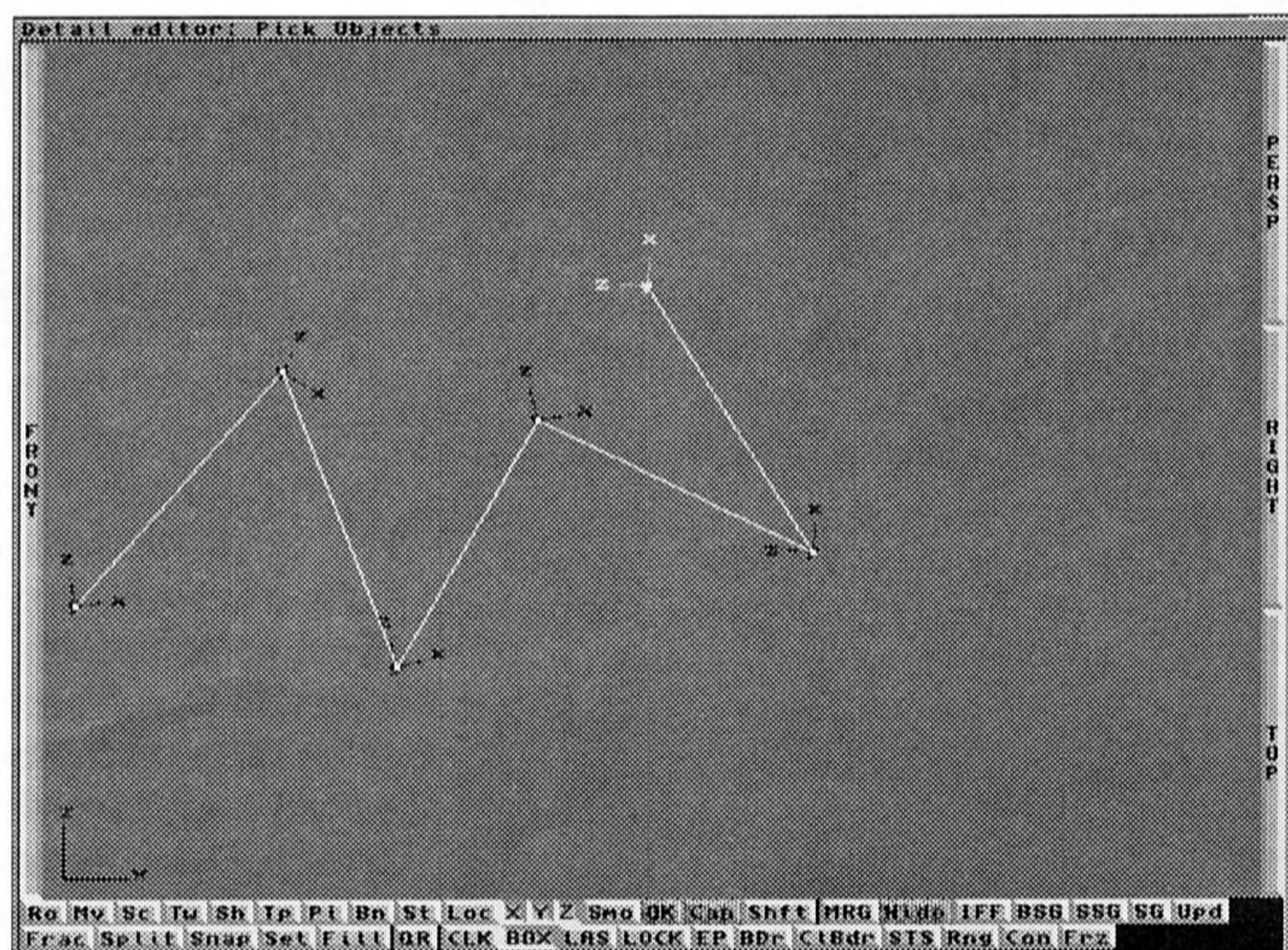
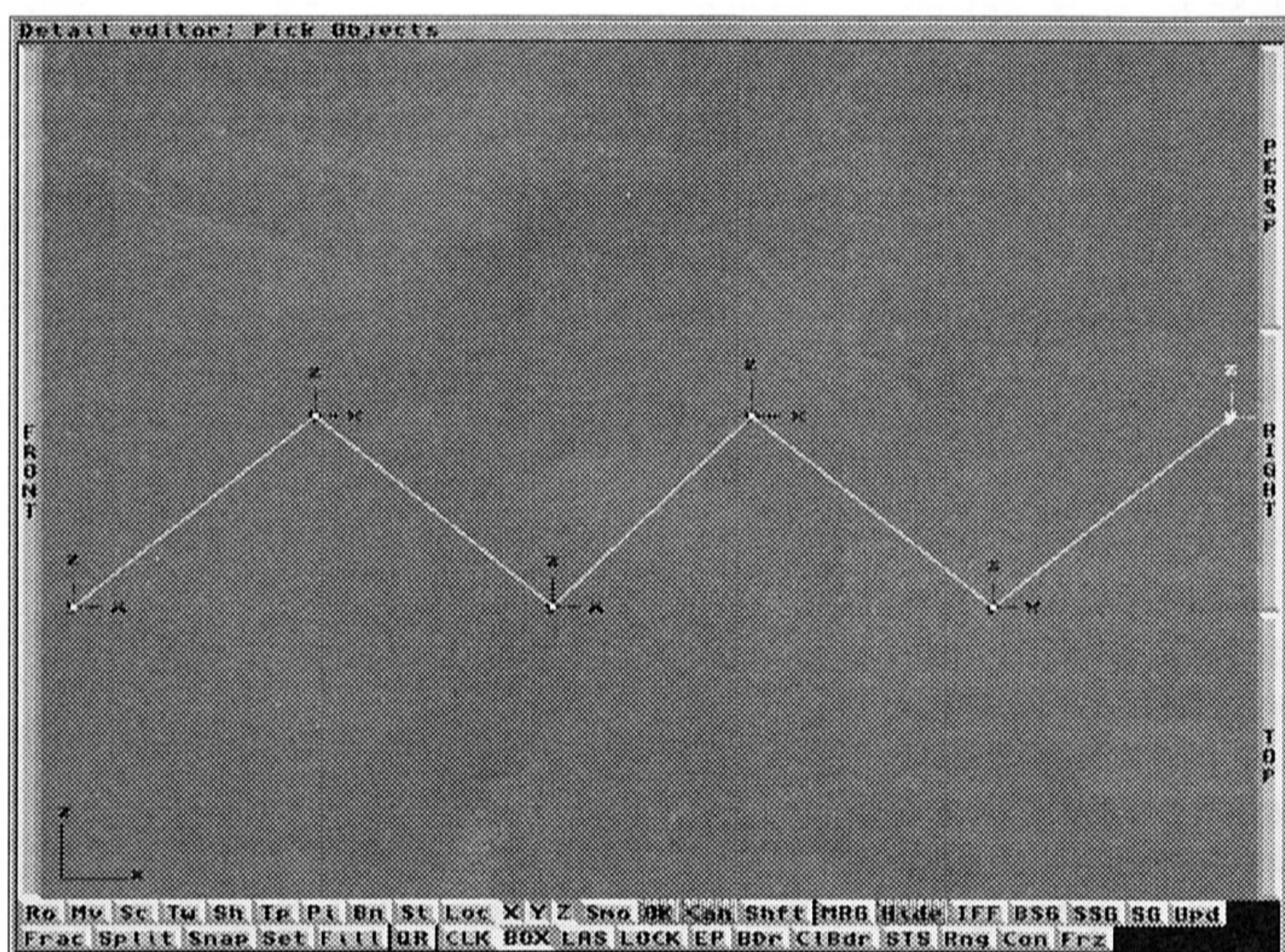

mit, že nyní nebude možné chtít po postavě, aby si např. klekla, protože tato osa jí tento pohyb nedovolí. Musíte tedy postupovat obráceně (tedy od chodidel) a nohy pokrčit "z druhé strany". Když pak budete mít postavu v pokleku, stačí

to, že koleno se nemůže otáčet na druhou stranu, takže pokud namodelujete nohu naprostě rovnou, můžete se dočkat zajímavých zlomenin a vymknutých kotníků. Tedy už při modelování nohy lehce pokrčte v kolenou (totéž udělejte s

vás - jistě na to každý přijde sám). Samozřejmě, že funkce freeze není univerzální. Pokud třeba požadujete po postavě, aby se rozhlížela do stran, pak zamezte chodidlům v pohybu po jakémkoliv osu. Postava pak bude otáčet tru-

překvapivě realistiká). Ke všemu však ještě dodejme, že občas bývá nejjednodušší vykašlat se na celou inverzní kinematiku a vše vyřešit pomocí jednoduché rotace os. Záleží na každém, jak se rozhodne

jen vypnout funkci Constrain, a celou postavu zase "snést dolů", aby se chodidly dotýkala podlahy

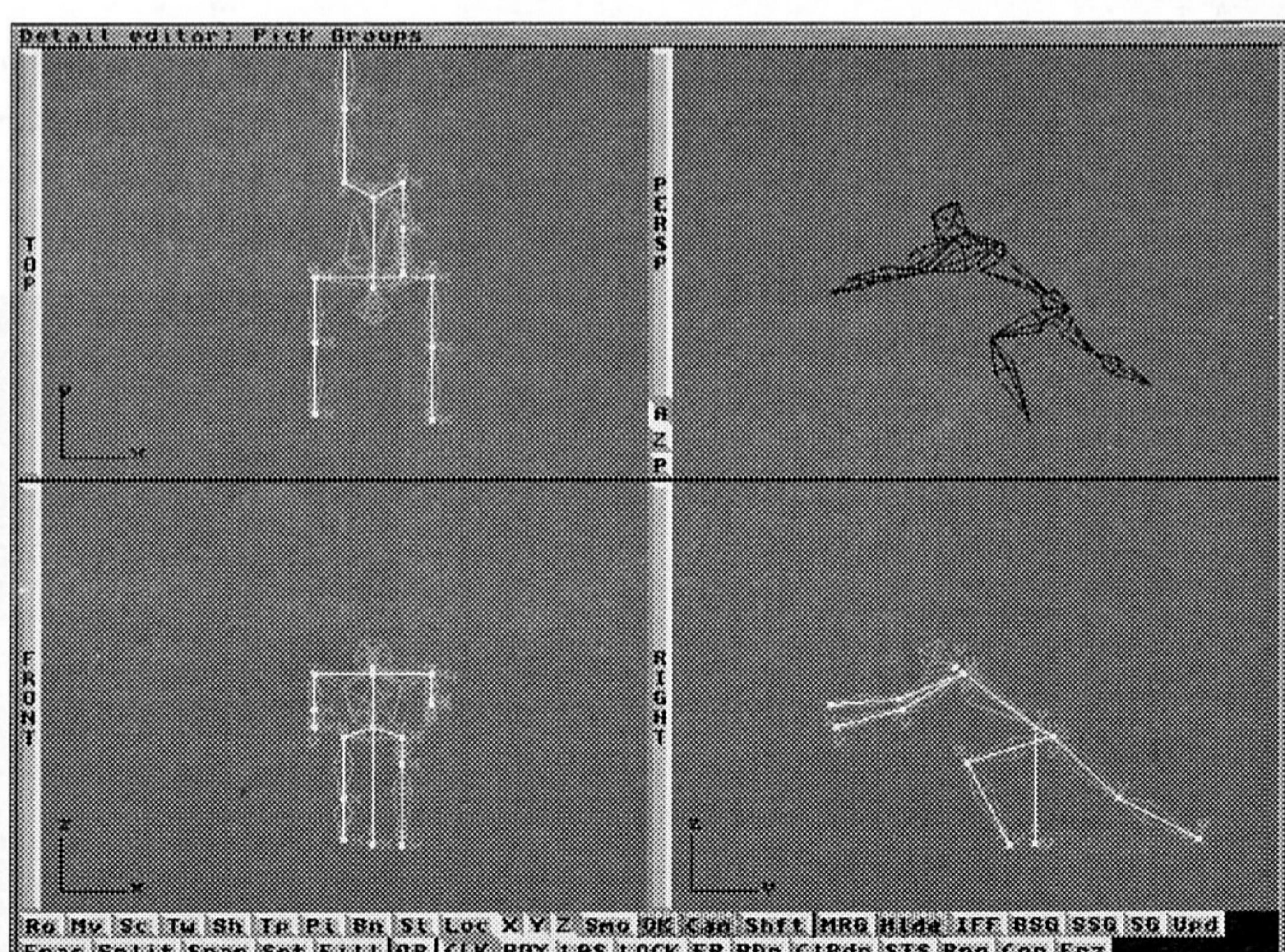
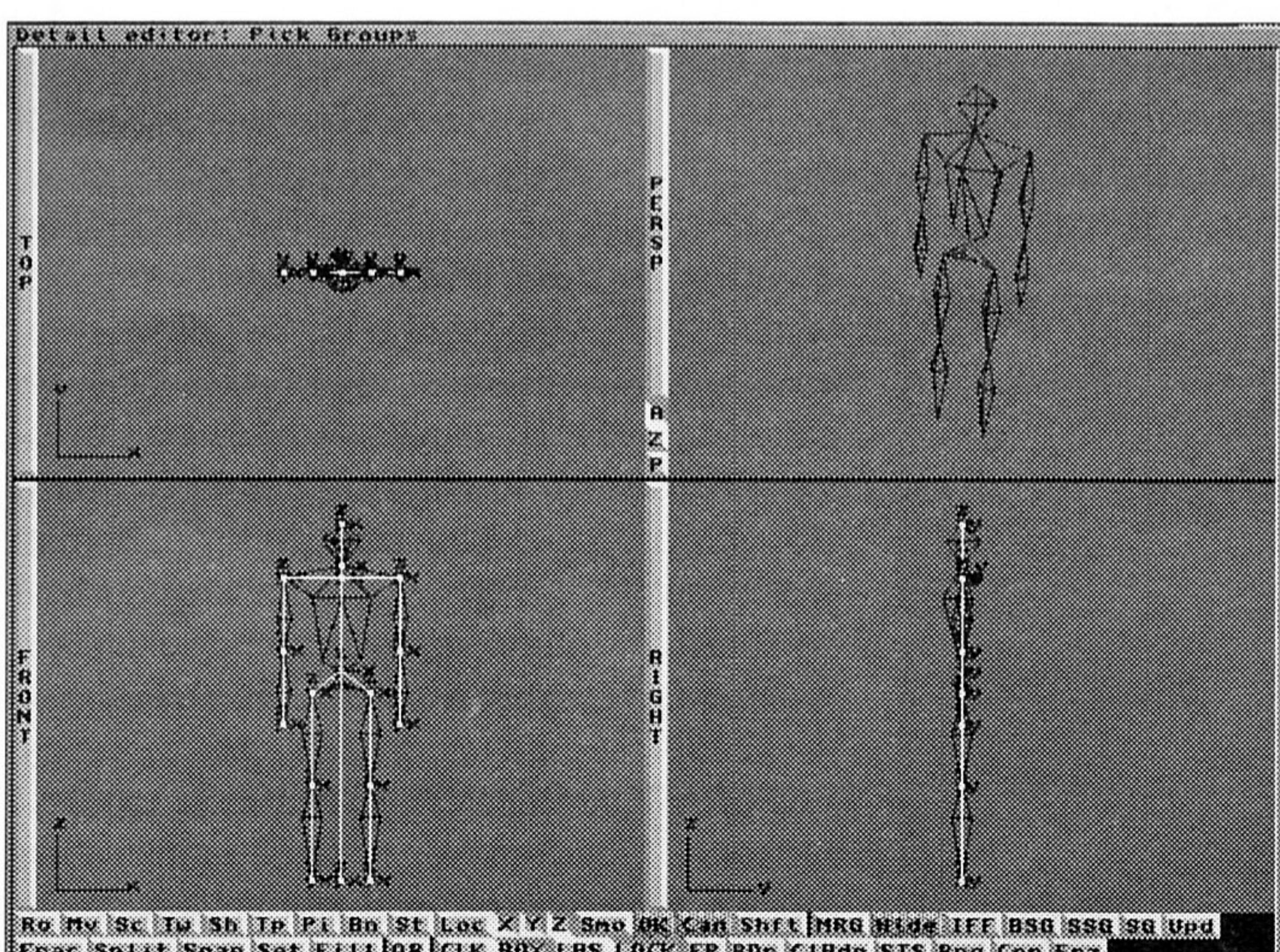
Ještě něco k samotné konstrukci kostry. Než začnete inverzně kinematik, musíte si uvědomit, že Imagine neví zdaleka vše, např. neví

lokty) a teď už by se nemělo nic špatného stát.

Co se týče položky freeze, tak stačí jen přemýšlet. Představte si, jak se vaše klouby pohybují a podle toho jednotlivé osy zamkněte. Jak to uděláte, nechám na

zem a bude jemě pružit v kolenu. Pokud vám zase jde o jednoduchý pohyb paže, tak zamkněte trup, aby vám pak postavička nevyváděla jak na diskotéce po 10ti pivech (mimořádem - animace opilce je velmi snadná a

Takže máme-li vše hotovo, můžeme začít postavu modelovat. Pro začátek tělo sestavte z jednoduchých objektů. Jak udělat tělo, aby vypadalo alespoň trochu realisticky, jak ho rozpohybovat pomocí kostí - to si necháme na příště

AMIGA

22 MAX

Vážení a milí čtenáři,

scházíme se v ten vánoční čas, naposledy v tomto roce. Nevím, jak moc jste zlobili či byli hodní vy, ale naše naše redakce patrně odváděla po celý rok dobrou práci, neboť po sborovém zvolání "Gou Ježíšku, gou!" jsme pod stromeček od Digital Images a Blittersoftu dostali dárek vskutku cenný - cédéčko s hrou WipeOut 2097 pro PPC Amigy.

Zde však nastal nenadálý problém - hru nebylo na čem otestovat. Naše řady totiž náhle opustil Jirka Procházka alias Prófa, který pomáhal utvářet Amiga MAX už od jeho počátků a v poslední době psal o různých PPC enginech 3D her a též měl tu čest recenzovat Napalm. V současnosti však má zcela jiný program a my Jirkovi přejeme na jeho další životní cestě hodně štěstí.

Na místě PPC recenzenta tedy zaskakuje Pavel Čížek, který vlastní jednu z mála Amig schopných tak hardwarově náročný titul utáhnout. Sice by se dalo polemizovat o tom, jak vzroste prodej PPC a grafických karet díky vydání WipeOutu, nicméně pokud už takto vybavenou Amigu máte, investice do této hry se vám jistě vyplatí! WipeOut si v tomto Amiga MAXu vysloužil třístránkovou recenzi.

Druhou a poslední recenzi obstaral Miloš Demel, také nový člen našeho přispěvatelského týmu. Hra Moonbases se v nedávné minulosti postarala o docela slušný rozruch, zejména svým nezrovna sympatickým vzhledem a malou škálou zvukových efektů. Jak moc se změnila v plné verzi, to se dočtete o pár stran dále.

V AMAXu se dále dočtete o dalších hrách nejen z Aminetu, rozhovoříme se s programátorem Freyem a v okénku klasiky se ohlédneme za legendárním Ambermoonem - samozřejmě tu najdete i dokončení průvodce touto hrou.

Jaký bude Amiga MAX v příštím roce? Co všechno nás čeká? Doufám, že i v Y2K jej bude čím zaplnit a že nám stále zachováte svou přízeň. Za redakci AMAXu přeje veselé Vánoce a šťastný Nový rok

Joe

Tisková oprava:

v AMAXu č. 20 jsme opomněli uvést, že českým distributorem hry RedMars je firma Javosoft, která nám hru také zapůjčila. Firmě se tímto omlouváme.

Herní drby

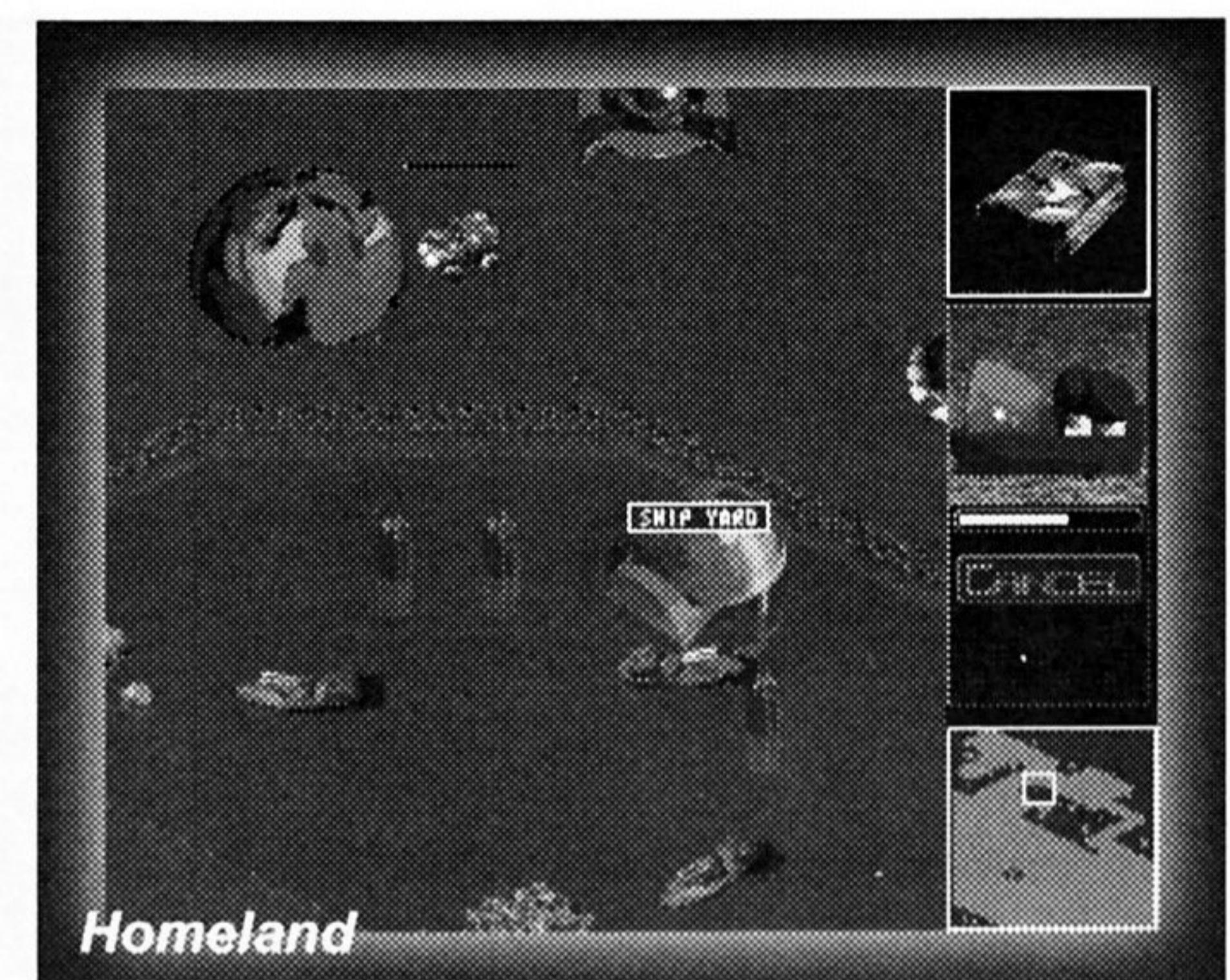
✉ PETR HUDEČEK

Milí pařani,
během psaní tohoto článku už pomalu klepou Vánoce na dveře, některým opadává smrček ve sklepě a na mnoha harddiscích je zoufale pusto a prázdro. Co s tím herní vývojáři hodlají dělat? Dočkáme se některých ze slibovaných titulů opravdu ještě letos?

O novinku se postaral seveřan Nielsen Jeppe svou realtime strategií **HOMELAND**. Izometrická grafika v sobě na první pohled mísi něco z Warcraftu a něco z Napalmu (proč pořád psát o Command&Conquer, že ano?). Hra nabídne spousty jednotek, přičemž si hráč bude moci vytvořit svoje vlastní jednotky různými kombinacemi (po jistý limit, samozřejmě). Oproti oběma výše zmiňovaným hrám bude možno budovy i jednotky umístit kamkoliv, s přesností na jeden pixel - čili žádné čtverce. Demo je možno stáhnout ze stránky autora, takže má každý (tedy téměř každý) možnost herní systém otestovat. Požadavky hry nebudou vysoké - jakákoli AGA Amiga s 020 (dop 030) s 2 MB CHIP RAM

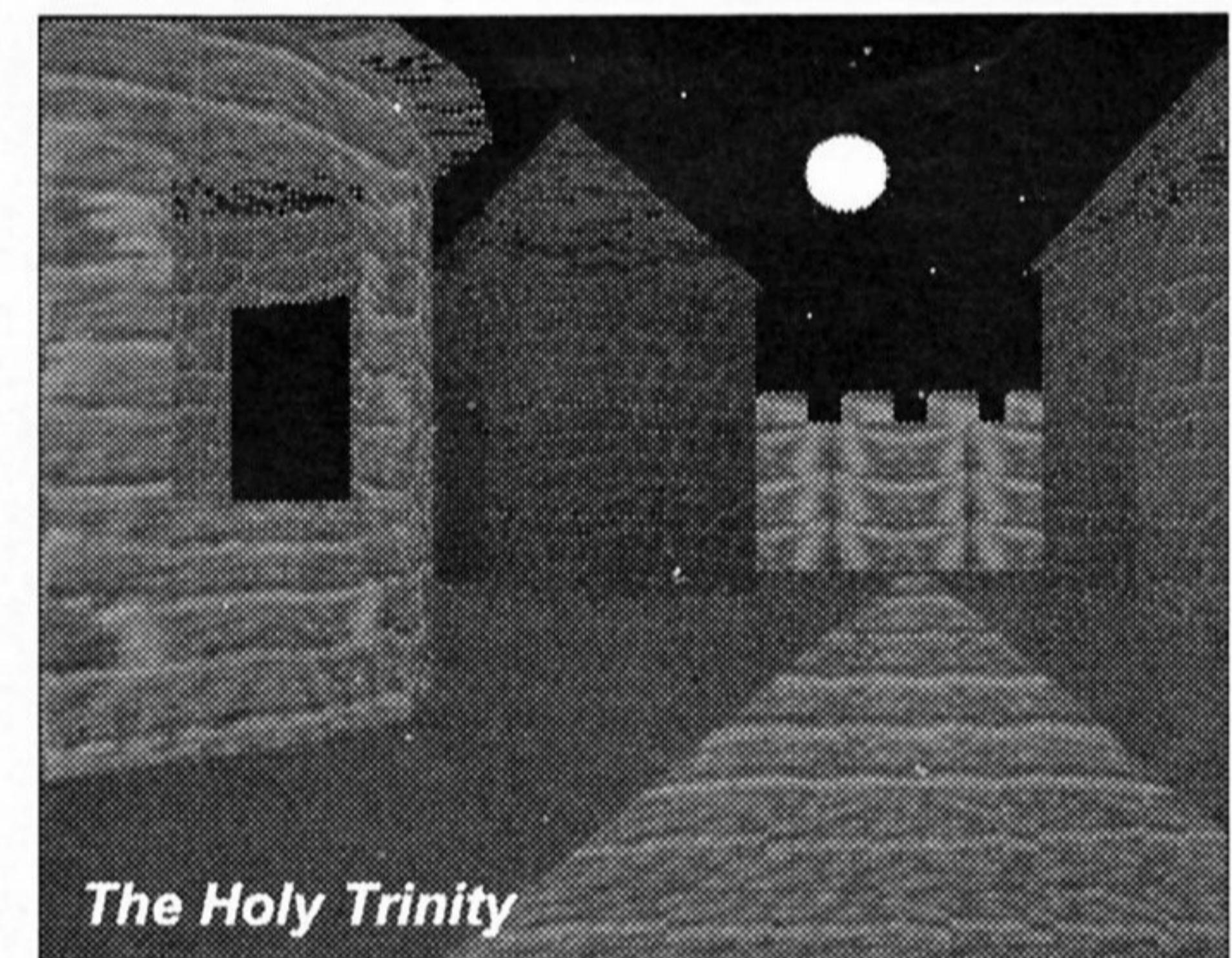
<http://www.spalt.dk/jeppe>

Digital Visionaires ohlásili svou druhou hru (o The Holy Trinity si přečtěte dále), kterou nazvali **KABUKI DASH ZERO**, což bude 2D puzzle hra v Anime/Manga grafice. Tento projekt v sobě bude zahrnovat prvky arkádové akce, bojové hry a Tetrisu. Podle slov Michaela Pittara z DV to bude hra určena všem věkovým kategoriím. Hned také dodává, že příběh zatím neprozradí.

ale upozorňuje, že výběr charakteru bude velmi důležitý a neměl by být podceňován. Můžeme tedy čekat více variabilních dějových linií, stejně jako více herních módů: Arcade - jeden hráč proti počítači, VS-mód - dva hráči proti sobě a Tournament - vlastně VS mód až pro čtyři hráče. KDJ bude vyžadovat 4 MB FAST RAM a harddisk, přičemž bude CD-only; světlo světa by měl spatřit během prvního čtvrtletí příštího roku.

Zmiňovaná RPG **THE HOLY TRINITY** doznaла změn v designu, byl zveřejněn nový screenshot - ukázka 3D enginu. Požadavky hry byly stanoveny na AGA Amigu s 030, 16 MB RAM, CD a harddisk.

The Holy Trinity

Jednou z nejradostnějších zpráv tohoto čísla je určitě potvrzení o portování hry **SIMON THE SORCERER 2**. Tato krásná adventura tedy nabídne svou bezchybnou grafiku, líbivou hudbu a skvělý humor a atmosféru vůbec konečně i nám. Vděčíme za to dohodě mezi společnostmi Adventure Soft a Epic Marketing. Pozor, vydána však bude jen limitovaná série, takže kdo chce vidět mladého čaroděje na svém monitoru, má možnost si hru objednat u Epic Marketingu za 30 liber.

<http://www.epicmarketing.ltd.net>

Projekt Andreease Hippaufa - Newtron - byl přejmenován na **LIGHT FORCE**, přičemž tým vývojářů byl pokřtěn na Strange Worlds. Hra jako taková bude vydána pouze na CD; její demo si najdete na adrese <http://home.t-online.de/home/AHippauf/home.htm>. Vyžaduje PPC, WarpOS V4, Warp3D a Mesa-balík; za to nabízí mód pro jednoho nebo dva hráče, náhledy z různé perspektivy, vylepšené ovládání (dokonce i myší), ovšem prozatím také hloupé protivníky.

OPERATION:COUNTERSTRIKE je zpátky! Blueblack Solutions se rozhodli vrátit se od projektu Siberian Sun ke staršímu titulu. Verze pro 68k Amigy je ovšem psána pouze pro 060

Novinky z Polska

news

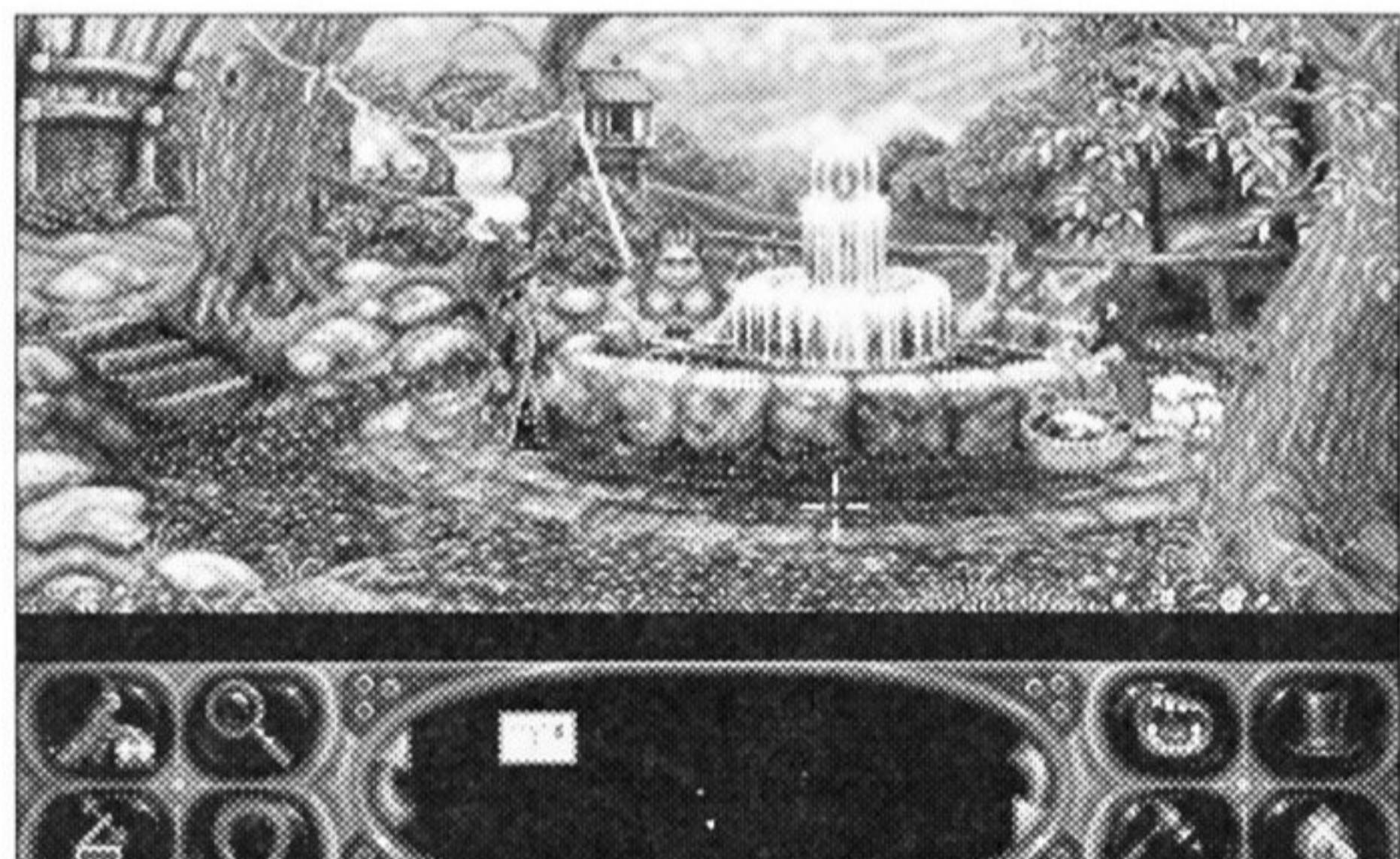
■ BOLESLAV KRISTEN

a GFX, verze pro AGA čipy byla definitivně zrušena. Hra bude dále vyžadovat minimálně 16 MB RAM. Verze pro PPC Amigy se také plánuje. Tyto vysoké požadavky, vyplývající ze znechucení BBS z Amiga Inc a Gateway, budou vyváženy odpovídajícími 16bitovými grafickými lahůdkami, jako jsou světelné efekty, průhlednost a stínování 16bitové budou také zvuky, které má na svědomí profesionál z BBC a Sky TV; o jejich 3D rozmístění se na Amige postará AHI. Velmi profesionální, plně namluvené videosekvence (anglicky a německy), doprovázené kvalitními CDDA tracky, budou detailně popisovat politickou situaci, stojící v pozadí celého příběhu.

Majitelé konzolí CD32, po dlouhé době špičujete uši a ostřete oči! Němečtí programátoři Andreas Etzrodt a Christian Steiner získali práva na sharewareovou hru **SHARKS!**, kterou se pokusí renovovat a rozšířit tak, aby bylo proč ji vydat na CD. Co z ní ovšem nakonec bude (jestli vůbec bude), to záleží na ohlasu hráčů jejichž nápadů, návrhy a připomínky se jsou očekávány na adresu the_shark@gmx.de. Pokud bude ohlas dostatečně veliký, přiměje to autory - podle jejich vlastních slov - k předělání dalších titulů. Jestli to celé bude stát za námahu, to zhodnoťte sami - demo Sharks! najdete na Aminetu.

David Braben a Ian Bell Dvojice géniů, kteří umožnili statisícům hráčů vžít se do role vesmírného obchodníka/bojovníka v titulech Elite a Frontier (a jejich pokračování), se rozhodli uvolnit zdrojový kód ke hře **ELITE** (Braben bez komentáře - poznaut). Stalo se tak přesně v patnácté narozeniny této legendy - ano, je tomu již celých patnáct let, co jsme se pustili do bojů proti rase Thargoidů! Takže kdokoli si myslí, že by tuto hru mohl oprášit a rozvinout do nových dimenzí, má celý archiv k dispozici na adrese <http://www.bigfoot.com/~elite0>

Sanios Software ohlásili pozastavení prací na strategii Rage of Mages, hůrce dopadl Atomatrix, který ohlásil odstoupení od veškeré produkce pro Amigu. To znamená, že projekt The Plague nikdy neuvidíme.

Dnes budeme pokračovat trochu střídmeji, jelikož se novinek mnoho neobjevilo a některé zprávy mi do uzávěrky bohužel nestačily přijít.

Vrátíme se ještě ke hře **EXODUS**, která způsobila velký rozruch AmigaNutta uveřejnila nepravdivou informaci, že by vydavatelem hry měla být společnost Alive Mediasoft, která zrovna nepatří k mým oblíbeným firmám. Naštěstí se z toho vyklubala pouze novinářská kachna Kluci plně dokončují hru a čas od času jsou na jejich stránce vidět nové obrázky. Pokusím se sjednat s nimi nějaký krátký rozhovor. Pokud se vám zda hra pomalá, můžete si ji trochu urychlit. Možná, že jste na to už přišli sami. V nastaveních (opcje) je položka refresh (odswiezanie ekranu). Doporučuji nastavit na šetrné (oszczedne). Najednou nám z 6 fps rychlosť poskočí až na 21 fps (na mojí 030). To by bylo zatím k Exodu.

Nyní se podíváme, co pro nás nachystala firmy TAIB. V novinkách nám představuje dva projekty. Jsou jimi Extraklasa '99 a Wyspa skarbow (Ostrov pokladů - k tomu jsem zatím nedostal žádné informace).

EXTRAKLASA '99 bude pro změnu fotbalový manažer. Má simulovat v reálném čase 8 národních lig. Momentálně se ještě neví, jaké všechny ligy to přesně budou, ale jisté je, že zde budou obě polské (první a druhá), anglická, španělská, italská a francouzská liga. Kromě banky, tabulek a dalších obvyklých věcí tu bude volný transfer trenérů, hráčů mezi ligami. Bude podporován jak CyberGraphX, tak i AHI. Jako minimum je doporučena Amiga s procesorem 020, 8 MB RAM, CD, HDD, AGA.

Autorem je kolega z IRC s přezdívkou Tumash. Na své stránce má ještě několik her, které má v plánu vydat (třeba Alliance, což může být realime strategie), ale mně nejvíce zaujal projekt s názvem Fearless.

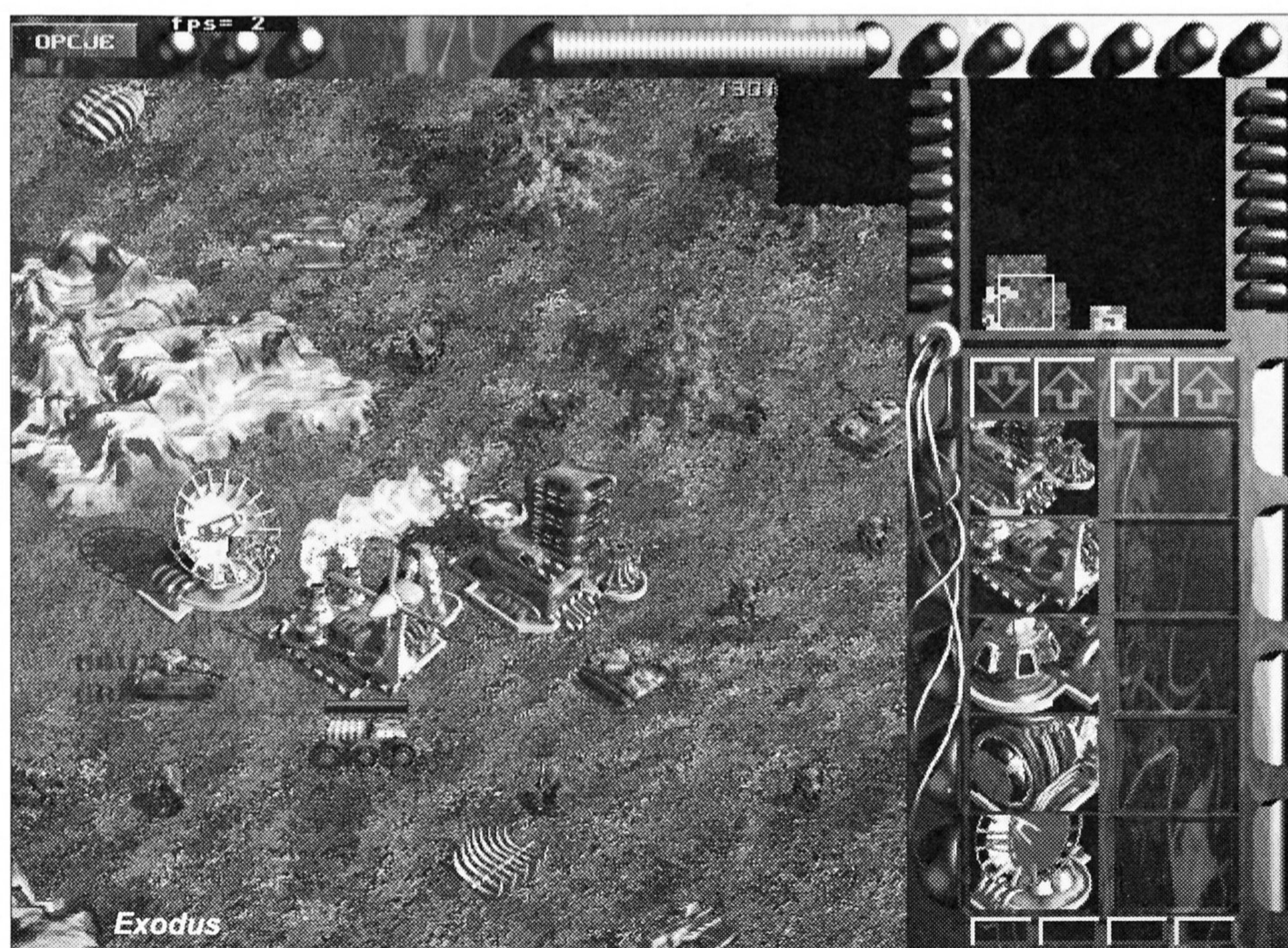
FEARLESS budou automobilové závody ve starém dobrém stylu (pohled shora) spojené se střílečkou. Mělo by se jednat o spojení mezi Roadkill a Carmageddon. Opět budou podporováno CGX a AHI.

Hra má obsahovat nespočet závodních tratí, možnost změny vozidla ve hře, rozhovory řidičů, zbraně a mnoho vozidel, multiplayer na jedné obrazovce (možná se dočkáme ve finální verzi i hry přes Internet). Hra bude ve verzí ECS a AGA.

Požadavky pro ECS je to 2 MB RAM, HDD, pro AGA je to pak 020+, 4 MB RAM, HDD, CD. Momentálně je ale projekt pozastaven (neznamená ukončen!) kvůli dokončení her Extraklasa '99 a Alliance, pak se uvidí dál. Zatím tedy není znám termín ani vydavatel.

ALLIANCE je chystaná realtime strategie (RTS), jejíž děj bude podobný hře Dune II a bude takovým propojením RTS s adventurou - jakési spojení Dune I a Dune II. Bude obsahovat podporu AHI a CGX, několik zakončení her, hru za šest různých ras (rodů), střídání dne a noci a také několik překvapení.

A něco na závěr: když máme ty Vánoce, tak vám mohu prozradit několik nových informací. Naše skupina HARVESTER se rozhodla "přepovovat" do češtiny několik her od Nixoduse a časem možná i od jiných autorů. Samozřejmě všechno je připravováno s autory původních her a tak počátkem roku můžete očekávat několik programů v češtině. Nebudou to žádné pecky, ale malé legrační programy, samozřejmě freewarové. Děláme to jen tak pro legraci. Kromě toho právě testujeme společně s TommyGunem (konečně mu jede UAE) novou verzi PSV Eindhoven, nyní v anglické úpravě. Kromě toho dokončujeme s Freym CZMana a už začínáme pomalu pracovat nad manažerem hokejovým.

WipeOut 2097

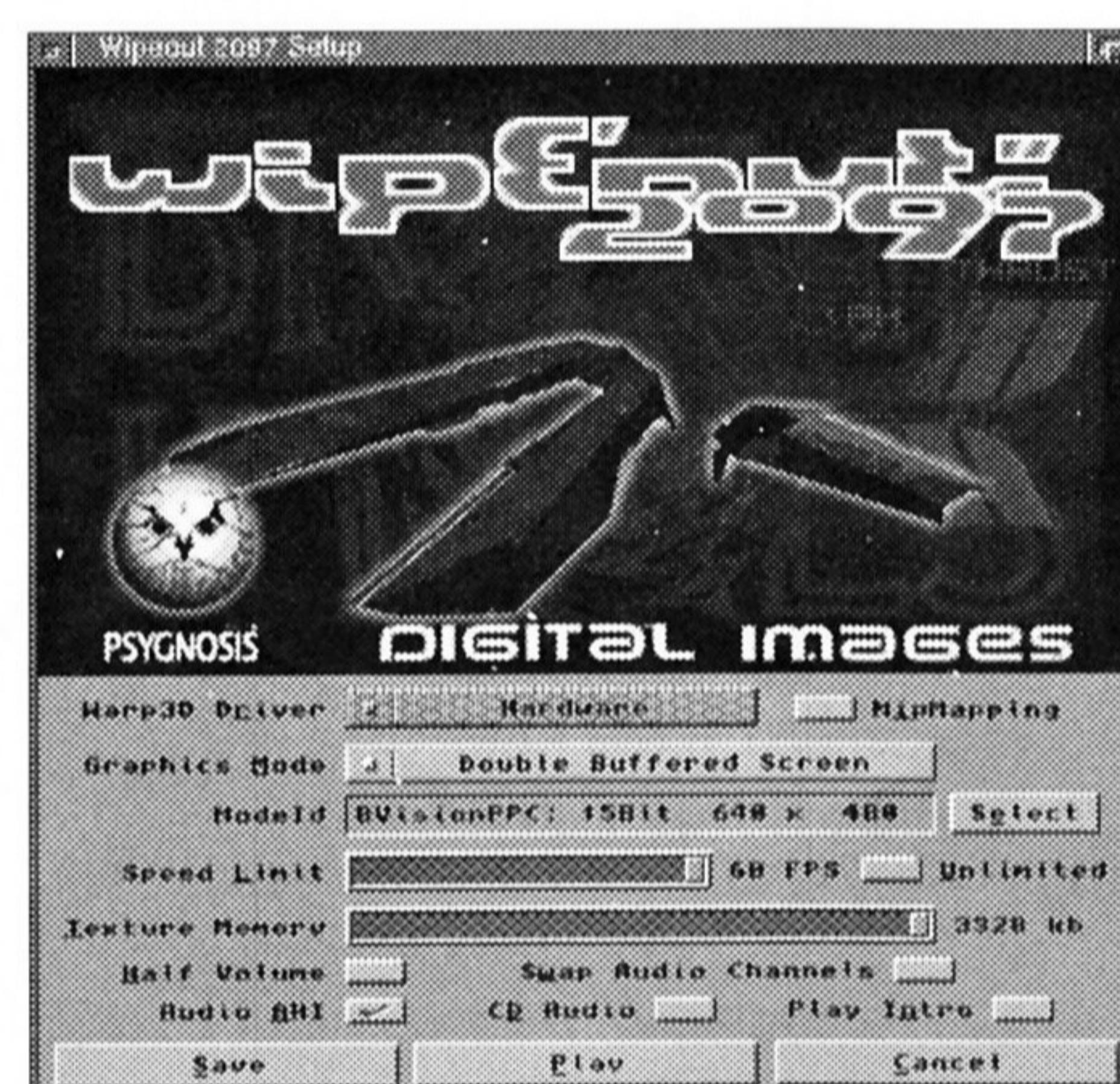
recenze

PAVEL ČÍZEK

To, co začínáte právě číst, je několika-násobná premiéra. Jedná se o jednu z prvních komerčních konverzí her z PC určených pro "high-end" Amiga a je to také můj první příspěvek do Amiga Maxu. Tuto "pecku" od firmy Psygnosis určenou pro PC a Sony Playstation upravila pro Amigu firma Digital Images za podporu Sama Jordana. Pro ty, kteří o WipeOut 2097 zatím neslyšeli, pojmenujme, že se jedná o skvěle zpracované 3D závody futuristických antigravitačních vozítek, které se staly v podstatě kultem mezi majiteli konzole Sony Playstation. A protože je opravdu na co se dívat, přejděme co nejrychleji k vlastní recenzi, která má z pochopitelných důvodů poněkud netradiční strukturu.

První seznámení

Když jsem dorazil domů s čerstvě nabýtým CD obsahu, rozhodl jsem se jej okamžitě otestovat. Je sice pravda, že nebylo přiloženo nic, co by připomínalo návod, ale na takové hře přece nemůže být nic tak extrémně složitého. Pokusil jsem se ignorovat zvěrstvo v podobě barevných fleků tvořících potisk CD a vložil jsem jej do mechaniky. Na CD jsem objevil AmigaGuide dokument (v angličtině, němčině, holandském a turečtině - jak praktické -) zabývající se instalací a vlastnostmi specifickými pro Amigu. Záhy jsem narazil na upozornění, že hra vyžaduje opravdu silný hardware: PowerPC kartu s nainstalovaným WarpOS 4.x, 32 MB RAM (24 MB by mělo být minimum, ale zatím není jisté, zda hra poběží s tímto množstvím paměti stabilně), grafickou kartu s 3D akcelerací podporovanou systémem Warp3D (tj. v současnosti CyberVision3D, CyberVisionPPC, BVisionPPC),

CD-ROM a systém 3x. Vysoké paměťové nároky jsou patrně výsledkem optimalizace, která měla za cíl obejít "úzké hrdlo" mezi procesorem a grafickou kartou (těžko lze asi srovnávat rychlosť Zorro II/III s AGP sběrnicí). I jal jsem se ověřovat, zda mám nainstalován potřebný software (WarpUP a Warp3D). Pro ty, kterým tyto systémy chybí (nebo nemají nejnovější verze), je na CD připravena instalace oběho. V mé případě bylo třeba nainstalovat pouze Warp3D a následně pak vlastní hru. Instalace WipeOutu vám může zabrat buď 1 MB (na disk se okopíruje pouze spustitelný soubor, vše se čte z CD), 42 MB (na disk se kopíruje vše kromě MPEG animací) či 70 MB (kompletní instalace). Kompletní instalaci využijete tehdy, chcete-li při hrání zároveň poslouchat soundtracky, které vyplňují zbytek CD.

Až potud bylo vše bezproblémové (kromě nalezení místa na disku -). Když jsem se však pokusil hru spustit, tak se vždy zhroutila - ať jsem dělal, co jsem dělal, nebyl jsem schopen ji spustit. Přitom Warp3D a WarpUP měl být funkční, protože přinejmenším dodávaná dema pracovala bez problémů. Nakonec jsem zjistil, že chyba není ve samotné hře, ale v instalaci Warp3D (k mé velké zlosti se druhý den na Internetu objevil seznam možných problémů, kde na ten můj explicitně upozorňoval). Zkrátka a dobře, máte-li již nainstalovanou starší verzi Warp3D, smažte před instalací verze dodané s hrou staré knihovny a drivery Warp3D (zvláště pak PowerPC moduly), protože v nejnovější verzi zapomněli v Haage & Partner zvýšit verze některých knihoven a tudíž nedojde při instalaci k jejich přepsání. Pokud narazíte i na nějaké jiné problémy, podívejte se, zda již nejsou vyřešeny, nebo napište na wipeout@blittersoft.com. Z těch významějších problémů, které by vám mohly znemožnit hraní bych ještě uvedl

- rozhodně je nejlepší mít nejnovější ovladače vaši grafické karty. V případě CyberVision3D by měl být použit systém Picasso96 nebo CyberGraphics 4, nikoli CGX 3. Tyto by měly být i správně nakonfigurovány (např. využití stahování obrazovek a povolená cache pro bitmapy)

- pokud máte jen 4 MB video RAM, měli byste před spuštěním mít pouze Workbench s malou barevnou hloubkou, popř. nepoužívat triple buffering

- máte-li nedostatek Fast RAM, měli byste zmenšit paměť pro textury (viz dále)

- a konečně, pokud hru spustíte a ta po relativně krátké době "zatuhne", je to v 99% případu způsobeno přehříváním grafického čipu (hra využívá 3D akceleraci na maximální výkon), a proto byste měli zajistit v takovémto případě rádné chlazení grafického čipu! To byl i můj případ, přestože normálně BVision pracoval bez problémů a bez chlazení

První start

Pokud vás informace již uvedené neodradily, můžeme přejít k vlastní hře. Po kliknutí na dodávanou ikonu se vám nejprve objeví okno se základní konfigurací, v němž lze nastavit základní parametry. Jedná se především o způsob zobrazování (samostatná obrazovka vs. okno na WB) a dvojitý nebo trojitý buffering, včetně zadání požadovaného rozlišení. Hra pracuje pouze v 15 nebo 16bitových režimech a rozlišení může být v podstatě jakékoli, nicméně originální grafika je navržena pro režimy 640x480 a 320x240 bodů. Nastavit můžete také paměť pro textury - standardně je nastaveno maximum 3328 kB, nastavíte-li méně, budou se muset některé dohrávat za běhu, ale šetřte tím Video RAM i Fast RAM. Samozřejmě lze také nastavit zvukové parametry, jako jsou poloviční úroveň hlasitosti, použití AHI (všechny doporučují), přehrávání zvukových stop z CD a tak dále. Zajímavým parametrem je omezovač počtu snímků za sekundu (standardně nastaven na 60 FPS), jehož význam spočívá v tom, že při vyšších rychlostech zobrazování se prý počítá-

čem řízení protivníci chovají "bláznivě". Pokud jste vše nastavili dle své libosti (či hardware), zbyvá vše již jen uložit a hru spustit. Ačkoliv jsem vás výše "strašil" s paměťovými nároky, na mé BVisionPPC s 8 MB Video RAM pracovala hra klidně s maximálními nastaveními v rozlišení 800x600 při současně spuštěném 16-bitovém Workbenchi (1024x768) a DOpusu bez problémů (vliv na to ale jistě má dostatek Fast RAM). Předpokládám, že je z toho všeho patrné, že tato hra běží korektně v multitaskingu.

Po intru se před vám již objeví startovací panel vlastní hry, v němž si lze vybírat režimy (arcade - soutěž o medaile - nebo na čas), raketky, tratě a samozřejmě další kupu voleb způsob ovládání (klávesnice samostatně, s myší nebo s joystickem či joypadem), hlasitost zvuků a hudby, možnost používání zbraní, atd. Kromě toho je verze WipeOut pro Amigu rozšířena o speciální volby, které lze měnit pomocí funkčních kláves během hry a které slouží k ak-

tivaci či vypnutí různých parametrů ovlivňujících rychlosť a kvalitu zobrazování (mlha, filtry pro vyhlazení textur, zobrazení oblohy, jas, lineární vs. perspektivní mapování textur apod.). Všechny zmíněné parametry se samy ukládají při ukončení hry.

Dojmy

Jak už jsem zmínil, jedná se o 3D závodní hru. Představte si ale místo autíček antigravitační vznášedla v úzkém koridoru, jak se honí s několika soupeři a případně využívají zbraní, aby se nepříjemných protivníků zbavili. Přitom korydory obsahují různá speciální pole, které vám vznášedlu přidají rychlosť, zbraně, štíty či autopilotu. Pokud hru pojmete více ve stylu "sejmi koho můžeš", tak to může docela dobře připomínat honičky v jednomístných stíhačkách z Hvězdných válek. Kdo ale preferuje čisté závodění, může jakékoli zbraně ze hry vyloučit. Tak to je WipeOut. Jakmile se pustíte do hry, budete zcela jistě ohromeni. Především hra běží (alespoň na mé konfiguraci BlizzPPC603+/200MHz s BVision) v rozlišení 640x480 a 16 bitů zcela plynule. Můžete lézt po trase sem a tam, prudce řezat zatáčky či honit soupeře nejen velice plynule, ale i s tím správným dojmem dynamiky celého pohybu - zkrátka raketka se při všech manévrech chová jako skutečná a její pohyb působí velice reálně (z pohybu závodního vznášedla lze často i odhadnout jeho hmotnost apod.). Pokud opravdu toužíte po maximální rychlosti zobrazování, můžete hru zkusit v menším rozlišení (320x240), i když dle mého názoru je to zcela zbytečné - pouze se ochudíte o jemnou a detailní grafiku.

Když už jsem zmínil grafiku, tak je naprostě fantastická (alespoň porovnávaje s tím, co v této oblasti (ne)existuje pro Amigu). Detaily vznášedel, stop jejich motorů i okolní krajiny jsou velice pekně propracovány (alespoň ve vyšším rozlišení) a vypadají perfektně plasticky. To vše včetně pozadí tvořeného lesy, horami či městy budoucnosti, včetně oblohy, ale i padajícího sněhu, deště, mlhy či poletujících motýlů vytváří skvělou atmosféru pro to hlavní

- závody. Určitě tady okolo naleznete obrázky z této hry, ale ten pravý dojem získáte až při hraní hry, kdy je vše v pohybu (ostatně i některé kulisy, jako jsou například okolní keře, vypadají správně plasticky právě až když kolem nich proletíte plnou rychlostí). Jedinou výjimkou jsou asi exploze a kouřové efekty, které nevypadají tak dobře, jako vše ostatní. Taky intro není (alespoň dle mého subjektivního dojmu) na stejně úrovni jako zbytek hry - jedná se o MPEG animaci navrženou pro rozlišení 320x200 bodů, a tak ve větších rozlišeních neuspobí nějak výrazným dojmem.

Grafiku by u dobré hry měly doplňovat i realistické efekty a zvuk. Zvuků je ve hře víc než dost - jak mluvených pokynů či varování, tak jiných efektů - a znějí velice reálně. Pokud například "škrábnete" lodí o stěnu koridoru, uslyšíte tření oceli o ocel. Jediným problém, na který zpočátku narazíte, může být nízká kvalita reprodukce těchto zvuků (různé praskání apod.). To je způsobeno přehráváním přes standardní 8bitový výstup Amigy, a pokud nemáte zvukovou kartu, lze jej potlačit buď volbou "poloviční hlasitost" nebo nejlépe použitím AHI. Jestliže si v AHI navolíte například 14bitový HiFi přehrávač pro Paulu, budete si jistí, že zvukový výstup nebude mít chybu. Zvuky a ruchy lze samozřejmě doplnit přehráváním zvukových stop na CD, které zajímavě dokreslují atmosféru. To ovšem vyžaduje, abyste měli zvukový výstup z CD-ROM také zapojen na nějaký ten reproduktor.

Hratelnost

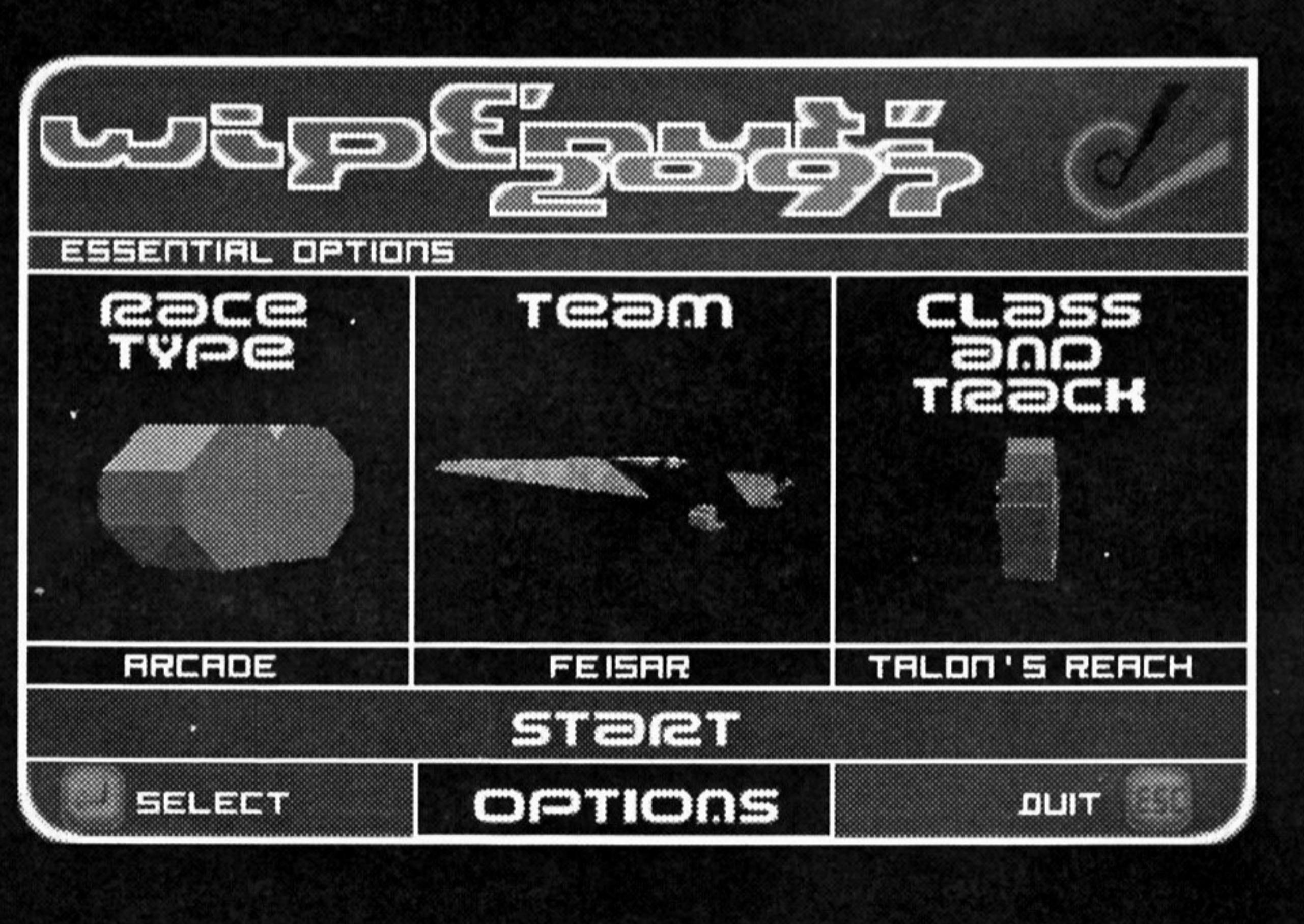
O původním WipeOut se tvrdilo, že je dosti obtížný. O to větší překvapení (alespoň co se týče hratelnosti) pro mne byl WipeOut 2097 v Amiga verzi. Základní ovládání lodí je snadné (ať už z klávesnice či pomocí joysticku, myši si musíte vyladit a nastavit její citlivost), zvlášť pro rutinní pařany, a k dispozici jsou čtyři vznášedla s různou úrovní manévrovatelnosti, maximální rychlosti, odolnosti atd. K dispozici jsou (mimo jiné) dvě snadné úvodní trasy, které snadno zvládnete a můžete si na nich vyzkoušet různé finty.

Apod. Ale to hlavní je dokonale vytvořená struktura soupeřů v arcade módu - každý má jiné parametry a schopnosti, takže i po relativně krátkém zácviku na trati rozhodně nebudete poslední a ruku v ruce se zlepšujícími se výkony se budete postupně propracovávat k lepším pozicím. Rozhodně tedy ani na začátku nehrozí ztráta motivace z důvodu "neschopnosti" alespoň někoho porazit.

Samozřejmě, že nejsou k dispozici jen dvě trasy. Okruhů je k dispozici celkem šest na třech různých úrovních náročnosti (čím těžší okruh, tím je rychlejší a klikatější). Některé z nich jsou opravdu zábavné a zvlášť při pohledu z kabiny si člověk připadá jako na drsné horské dráze. Protože na obtížnějších trasách máte větší šanci bourat, popř. vás mohou poníčit svými střelami a minami soupeři, má každá trať "opravný úsek", do nějž můžete vjet a nechat tak raketku před dalším kolem opravit. Na těžších trasách také brzy zjistíte, že nestačí jen jet a zatáčet a začnete postupně využívat další manévry (zvedání či sklopení čumáku vznášedla, pravou a levou vzduchovou brzdu apod.) a různé "urychlovače" a jiné bonusy na trati. Na to ovšem už myš či joystick s jedním či dvěma tlačítka stačit bez klávesnice nebudete. Nejlepší je pak asi použít buď joypad nebo

95%

Typ: futuristické závody antigravitačních vznášedel
Výrobce: Digital Images/Psygnosis, 1999
Distributor: Blittersoft
Minimum: PPC a 3D grafika, 24 MB RAM, CD, OS3 x 32 MB RAM, OS3 1, nejnovější systém
Doporučeno: CyberGraphics či Picasso96
Testováno na: A1200+BlizzPPC 603+/200, BVisionPPC, 64 MB RAM, 12x CD-ROM, OS 3.5, CGX 4.2

klávesnici. Totéž platí i v případě, kdy chcete své soupeře ostřelovat, klást jim do cesty miny, prostě jim působit potíže - tato záškodnická činnost však obvykle to člověka odvádí od soutěžení na vlastní závod, takže pokud chcete trhat rekordy, je lepší se soustředit na řízení.

Pokud si myslíte, že potom, co zvládnete hravě porazit všechny soupeře na všech šesti trasách, už nebude žádná zábava, mylíte se. Pak se vám totiž objeví další dvě extrémně náročné trasy, kde můžete dálé pilovat svůj um. Pokud i tyto trasy bez problémů zvládnete, čeká na vás další překvapení! Kromě toho můžete jezdit na čas a trhat rekordy (popř. si je porovnat pak s podobně založenými hráči na Internetu).

Závěr

Dříve než skončíme s recenzí na tuto skvělou hru, dovolte mi pář závěrečných poznámek. Zatím moc se moc kritiky neobjevilo (a asi ani neobjeví - kvůli hardwarovým nárokům u takovéto hry se těžko můžeme zlobit). Nicméně je škoda, že není dodán žádný stručný návod k vlastní hře (nemyslím tím popis instalace a specifik amigácké verze), který by nastínil všechny možnosti hry - když nic jiného, alespoň v elektronické podobě. Takto si musíte vše vyzkoušet postupně sami. Mužíme na druhou stranu uznat, že funkčnost je minimálně na stejné úrovni jako u PC verze (včetně cheatů), takže lze například použít seznam zbraní a speciálních efektů na WWW stránce Psygnosis. Druhým nedostatkem je neexistence módu pro dva hráče. Nicméně již se pracuje na WipeOut 3 a třeba se ho někdy dočkáme v plné verzi i na Amige. Závěrem lze říci, že WipeOut 2097 je jednoznačně ta nejlepší 3D real-time hra v této kategorii na Amige (a podobně na tom jsou s popularitou i příslušné PC a PSX verze) a velký dík musí jít firmě Digital Images, která se o konverzi postarala.

Moonbases

recenze

MILOŠ DEMEL

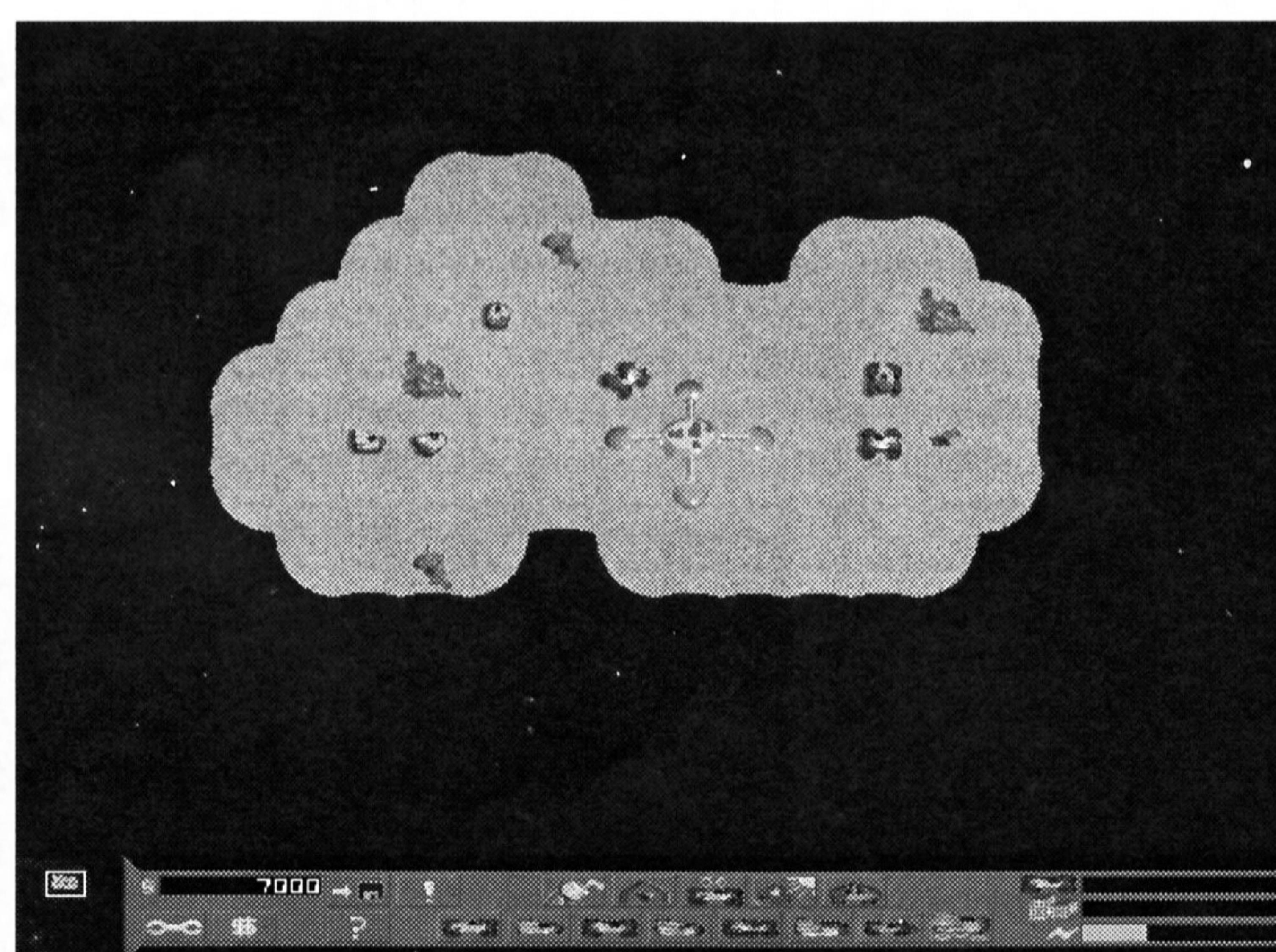
Jednoho dne se u mne stavil AGA-Slayer s hrou Moonbases na CD a návrhem, abych o ní napsal recenzi. Nejsem moc dělaný na strategické hry, ale byl jsem moc zvědavý, jestli je na tom Moonbases v porovnání s Napalmem. To se dozvítěte v této recenzi.

Na CD se nachází adresář s hrou (necelých 9.5 MB), dále adresář s demy her, které vydává distribuční firma ALIVE Mediasoft (něco přes 15 MB), čili opět další "zaplněné" CD. Booklet obsahuje informace o instalaci, o spouštění hry samotné, základní info o hře a instrukce k editoru map.

Hra se spouští dvěma způsoby, buď v PALU nebo přes RTG ovladač. V prvním případě se Amiga musí resetovat, zvolit start bez startup-sequence (vyžaduje plné 2 MB Chip RAM) a vybrat zobrazovací mód (musí to být interlace mód, jinak uvidíte jen polovinu herní plochy). Takto vše běží rychle, ale grafika je kostrbatá. Ve druhém případě jde hra spustit z WB obrazovky i s menší Chip RAM. Grafika působí vyhlazenějším dojmem, jenomže pokud nevlastníte nějakou grafickou kartu, je tento způsob výrazně pomalejší (tzv. slideshow, a to mám 68040/40), protože rozlišení je minimálně 640x470. Moonbases se distribuuje ve dvojjazyčném provedení, v angličtině a němčině. Bohužel to nejsou katalogy, takže nepočítejte s překladem do češtiny. Výhodou je možnost hry proti kamarádovi přes modem (pokud jste dostatečně majetní a můžete si dovolit financovat Český-bů-com)

Můj subjektivní první dojem při spatření hry v běhu byl pocit silného tlaku v okolí žaludku. Veškerá barevná paleta - světle šedá, tmavě šedá a do toho nějaká ta červená. No nic, říkal jsem si, přece i graficky nezrovna nejlepší hry můžou chytit svou hratelnost. A tak jsem se pustil do hraní...

Takže od začátku, je to strategie, ve které jste se ocitli na Měsíci s pár tisíců dolary, několika vozítka a

30%

Typ: strategie
Výrobce: Homegrown Software, 1999
Distributor: ALIVE Mediasoft Ltd.
Minimun: Amiga, 2 MB Chip, CD-ROM
Doporučeno: procesor 030/50, HDD
Testováno na: A1200+040/40, 32MB RAM, HDD, 40xCD-ROM

hlavní budovou společnosti SIGMA Corporation's v souboji o těžbu surovin s konkurenční společností OMICRON Inc. (můžete bojovat i za OMICRON a mise budou jiné). Na monitory se objeví úkol mise a poté vrchní část zabírá oblast, ve které se nachází vaše jednotky a velitelství. Nyní popíši spodní část obrazovky zleva doprava: mapa (musíte mít postavený satelit), vaše finance, dále jsou ikony ve dvou řadách - vrchní: ukládání pozic, možnost začít misi znova, budovy, a spodní: oprava budov, prodej budov, připomenutí mise, typy vozítek. Zbývají ukazatele rychlosti výroby vozítek a budov, no a stav vaší energie. Ikonky jsou srozumitelné na první pohled. Kolik misí tam je a jaké jsou úkoly, vám nepovím ani kdyby mě mučili STBáci. Mně se nepodařilo projít už tu první, ale to nijak nevlivní mé hodnocení (prostě strategie moc nehrájí, kromě DUNY II). Mimoto, díky přítomnosti editoru map je to zbytečná otázka.

Ovládání je na můj vkus příliš složité, zvláště po vyzkoušení podobné strategie NAPALM (nebo starší DUNE II). Např. označení vozítek se provádí pravým tlačítkem myši. Mohli si vzít příklad z výše uvedených her, hráč se chce bavit a ne lopotit s ovládáním. Celkovým dojmem na mne hra působí velmi zastarale. Dokonce je o hodně horší než DUNE II, a ta je prosím z roku 1993! Je to hezké od fy. ALIVE Mediasoft, že vydává hry pro Amigu (a těch je velmi málo), ale nemusí to zákonitě znamenat, že amigista bude kupovat ze soucitu kdejaký brak, který vypadá, jako by byl propasírován přes AMOS. Kdo mi nevěří, tak ať si to koupí, ale ať mi pak nenadává.

Hry CD32 a Amiga

CG005 Bundle Akira + Gulp (2CD) + ZDARMA 3CD (CD32)	↓↓↓	390
- Zool, Now Games (100 her), Chaos Engine	↓↓↓	560
CG014 Amiga CD-Sensation V2 - Golden Games	↓↓↓	120
CG016 Amiga ClassiX Vol. 1 (400 her, Amiga CD)	↓↓	880
- Testament, Alien Breed 2, Apidya, Apocalypse, Armoureddon, Canon Fodder 1&2, Dark Seed, First Samurai, Gods, Ishar 3, Lion, King, Lotus III, Syndicate, Turrican 3 a mnoho dalších...	↓↓	
CG018 Akira (Amiga CD / CD32)	↓↓↓	150
CG025 Arcade Classics MKII (Amiga CD)	↓	630
CG042 Assassins 4 CD	↓	890
CG060 Brain Damage Pinball (Amiga CD)	↓	960
CG130 Capital Punishment (Amiga)	↓	890
CG085 Cedris (CD32)	↓↓	890
CG100 Chaos Engine (CD32)	↓	120
CG110 Civilisation (Amiga CD)	↓	690
CG180 Eat the Whistle (Amiga CD) fotbal	↓	830
CG192 Final Odyssey (Amiga CD)	↓↓	990
CG194 Flying High (Amiga CD)	↓	890
CG196 Foundation (Amiga CD)	↓	1490
CG199 Gamers Delight 2 (Amiga CD)	↓	510
CG202 Gamer Software - disky z časopisu CD32 Gamer (CD32)	↓	99
CG204 Games Room (Amiga CD)	↓	490
CG206 Genetic Species (Amiga CD)	↓↓↓	1190
CG215 Gulp (Amiga CD / CD32)	↓↓↓	150
CG300 Microcosm (CD32)	↓↓	350
CG305 Moonbases (Amiga CD) - NOVINKA!	↓	1150
CG311 Myst (Amiga CD)	↓	1890
CG313 Napalm (Amiga CD) - NOVINKA!	↓	1890
CG325 Nemac IV (Amiga CD)	↓	690
CG327 Nick Faldo's Golf (CD32)	↓	120
CG340 OnEscapee (Amiga CD)	↓↓↓	1190
CG345 Pinball Illusion (CD32)	↓↓↓	290
CG360 Quake (Amiga CD)	↓	1890
CG365 Red Mars (Amiga CD) - NOVINKA!!!	↓	790
CG400 Samba World Cup (Amiga CD) fotbal - NOVINKA!	↓↓↓	990
CG412 Sensible Soccer Int. (CD32)	↓↓↓	150
CG420 Shadow of the 3rd Moon (Amiga CD)	↓↓	990
CG425 Simon the Sorcerer (Amiga CD / CD32)	↓	680
CG430 Sixth Sense Investigations (Amiga CD) - NOVINKA!	↓	1090
CG426 Spherical Worlds (Amiga CD)	↓↓↓	990
CG435 Strangers AGA (Amiga CD)	↓↓↓	790
CG445 Street Racer (Amiga CD)	↓	710
CG450 Superfrog (Amiga CD) - ReRelease!	↓	690
CG455 The Prophet (Amiga CD) - NOVINKA!	↓	1150
CG460 Theme Park (AGA + ECS) (Amiga CD)	↓	710
CG466 Trapped2 (Amiga CD)	↓↓↓	690
CG470 Turbo Racer 3D (Amiga CD) - NOVINKA!	↓	1050
CG472 T-Zero (Amiga CD) - NOVINKA!	↓	1890
CG475 Ultimate Gloom (Amiga CD)	↓	710
CG480 Ultimate Super Skidmarks (Amiga CD)	↓	930
CG485 Uropa 2 (Amiga CD)	↓↓↓	790
CG493 Virtual Computer Pets (Amiga CD) - NOVINKA!	↓	490
CG494 Virtual Grand Prix (Amiga CD) - NOVINKA!!!	↓	1490
CG495 Virtual Karting 2 (Amiga CD)	↓	830
CG496 Vital Light (CD32)	↓↓↓	250
CG520 Vulcanology (Amiga CD) - NOVINKA!	↓	830
CG525 Wasted Dreams (Amiga CD) - NOVINKA!!!	↓	1390
CG490 Wendette (Amiga CD / CD32)	↓↓	590
CG523 Wet - The Sexy Empire GERMAN (Amiga CD)	↓	1390
CG535 Wipeout 2 - NOVINKA!!!	↓	1640
CG545 Zombie Massacre (Amiga CD)	↓	790
CG550 Zool (Amiga CD / CD32)	↓	150

Software na CD

CS001 1700+ Textures for Desktop Video with Amiga	↓	490
CS014 Amiga CD-Sensation V1 - Demos Are Forever	↓↓↓	120
CS0 Aminet 8	↓↓↓	150
CS0 Aminet 10	↓↓↓	150
CS027 Aminet 12	↓↓↓	150
CS02 Aminet 13	↓↓↓	150
CS02 Aminet 15	↓↓↓	150
CS032 Aminet 21	↓↓	310
CS034 Aminet 22	↓	310
CS033 Aminet 23	↓	310
CS031 Aminet 24	↓	420
CS025 Aminet 25	↓↓	330
CS035 Aminet 26	↓↓	330
CS028 Aminet 27	↓↓	330
CS022 Aminet 28	↓↓	330
CS021 Aminet 29	↓↓	330
CS030 Aminet 30	↓↓	330
CS036 Aminet 31	↓	420
CS015 Aminet 32	↓	420
CS037 Aminet 33 - NOVINKA!	↓	420
CS038 Aminet 34 - NOVINKA!!	↓	420
CS199 Aminet Set 3 (4CD)	↓↓↓	690
CS020 Aminet Set 4 (4CD)	↓	1150
CS017 Aminet Set 5 (4CD)	↓	1150
CS023 Aminet Set 6 (4CD)	↓	1150
CS029 Aminet Set 7 (4CD)	↓	1150
CS018 Aminet Set 8 (4CD) - NOVINKA!	↓	1150
CS040 Animatic	↓↓	150
CS041 Anime Babes 3 - Special Edition	↓	830
CS043 Beauty of Chaos	↓	250
CS051 Color Collection	↓	480
CS054 CybergraphX v 4 1 - NOVINKA!	↓	950
CS056 Deluxe Paint 5 CD	↓	990
CS057 Developer CD v2.1 - NOVINKA!!!	↓	950
CS061 Erotic Collection	↓	370
CS085 Giga Grafics CD 1 - 4 (4CD)	↓	570
CS086 Giga PD v3.0 (3CD)	↓	340
CS087 Geek Gadgets 2	↓	470
CS120 Illusions in 3D	↓↓↓	290
CS127 Light ROM 6 (4CD)	↓	1390
CS128 Meeting Pearls IV	↓↓	150
CS131 Megahits 7	↓	390
CS134 Miami 3.x CD	↓	1890
CS136 Mods Anthology (4CD)	↓	950
CS140 Network CD 2	↓↓	190
CS151 Octamed Sound Studio v1	↓↓	290
CS153 Personal Paint 7.1 CD	↓↓	990
CS154 PFS 3 - NOVINKA!!!	↓	1990
CS155 p-OS PreRelease	↓	790
CS158 Red Hat Linux 5.1 CD	↓	770
CS160 Scala MM 400 CD - NOVINKA!	↓	13990
CS161 Scala Plug In	↓	1190
CS162 ScanQuik 5 CD - NOVINKA!!!	↓	3490
CS163 Scene Xplorer - NOVINKA!	↓	290
CS182 Spectrum CD 1999	↓↓	550
CS185 Superautos 94/95 & Studien	↓	120
CS198 TurboCalc 5.1 CD	↓	2690
CS200 WordWorth 6 Office CD	↓	1590
CS201 Workbench AddOn Volume 1	↓↓	250
CS230 Zoom Release 2	↓↓	390

Photo CD

CS920 Film Legenden	↓↓	220
CS930 Oldtimer	↓↓	220

Všechny ceny jsou včetně DPH! Stovky dalších titulů na objednávku!

Kompletní seznam programů najdete na našich www stránkách www.javosoft.cz

JAVOSOFT®
COMPUTER

Hry z Aminetu II. - "alea iacta est"

PD

A BOLESLAV KRISTEN

Touto latinskou frázi, která znamená "kostky jsou vrženy", vás vítám u dalšího dílu sharewarových a freewarevých her z Aminetu. Jak vyplývá z titulku, dnes budeme hodnotit hru v kostky.

Jako malí kluci jsme hodně hrávali ve škole různé hry s kostkami. Bud' se házelo na největší počet bodů anebo jsme pokoušeli drobný hazard ve hře "mezi kozy".

Dnes se podíváme na několik her, které s tímto tématem úzce souvisejí. Hlavní podstatou všech her je dosáhnout co nejvíce bodů. Body získáváme podle určitých pravidel, které jsou většinou stejná, ale někdy se trochu liší. Ale na to všechno upozorním postupně.

Pravidla

Nejprve si ujasníme základy. Hráč háže pěti kostkami. Po vržení má možnost buď vržená čísla zapsat do tabulky, nebo označit ta, která mají zůstat a vrhat ostatními ještě dvakrát. V tabulce se zapisují hodnoty takto (postupujeme od zadu):

- YAHTZEE - tohle znamená, že máme pět stejných čísel (třeba pět dvojek)
- Large Straight - velká postupka, znamená to, že musíte mít všech pět čísel v postupce (1,2,3,4,5 anebo 2,3,4,5,6)
- Small Straight - malá postupka, zde stačí mít čtyři čísla v postupce (jako 1,2,3,4 nebo 2,3,4,5 anebo 3,4,5,6)
- Full House - obdobně jak v pokru (třeba 2x5 a 3x6)
- 4 of Kind - zde musíte mít stejně čtyři čísla (např. 4x1)
- 3 of Kind - zde musíte mít stejně tři čísla (např. 3x2)

Dál se to trochu už liší, ale ještě je zde šest řádků, do kterých se počítá počet příslušných čísel (např. do Sixes se počítá počet šestek).

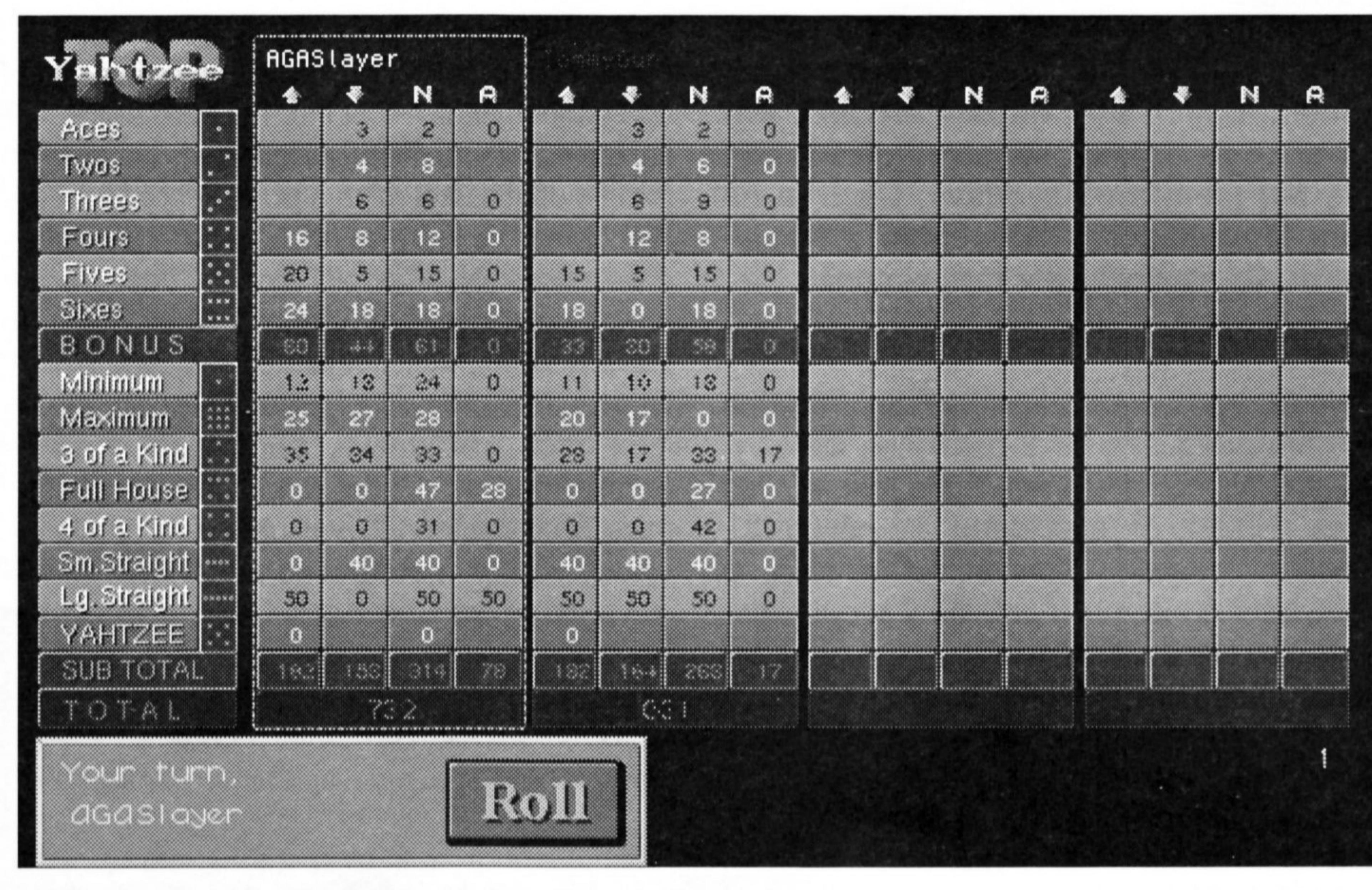
Tak to by byly ty nejdůležitější pravidla, teď si postupně popíšeme programy, které jsem našel na Aminetu.

Bodování

Ve všech hrách se boduje podobně. Většinou záleží od toho, kolik hodíte, ale některé pravidla mají svoje pevně stanovené body. Tak třeba Full House má 25 bodů, malá postupka 30, velká zase 40 a YAHTZEE má většinou 50.

Top Yahtzee

Můj jednoznačný favorit. Tato hra má ze všech nejlepší design a také zábavu. Můžete buď hrát sami na skóre anebo proti třem spoluhráčům. Můžete také mít napsané vlastní jména, které po ukončení hry zůstanou a nemusíte znova vypisovat při nové hře. Je zde taky největší počet tabulek, kde můžete svoje vrhy zapisovat. Zvuky jsou dobré, grafika pří-

Top Yahtzee

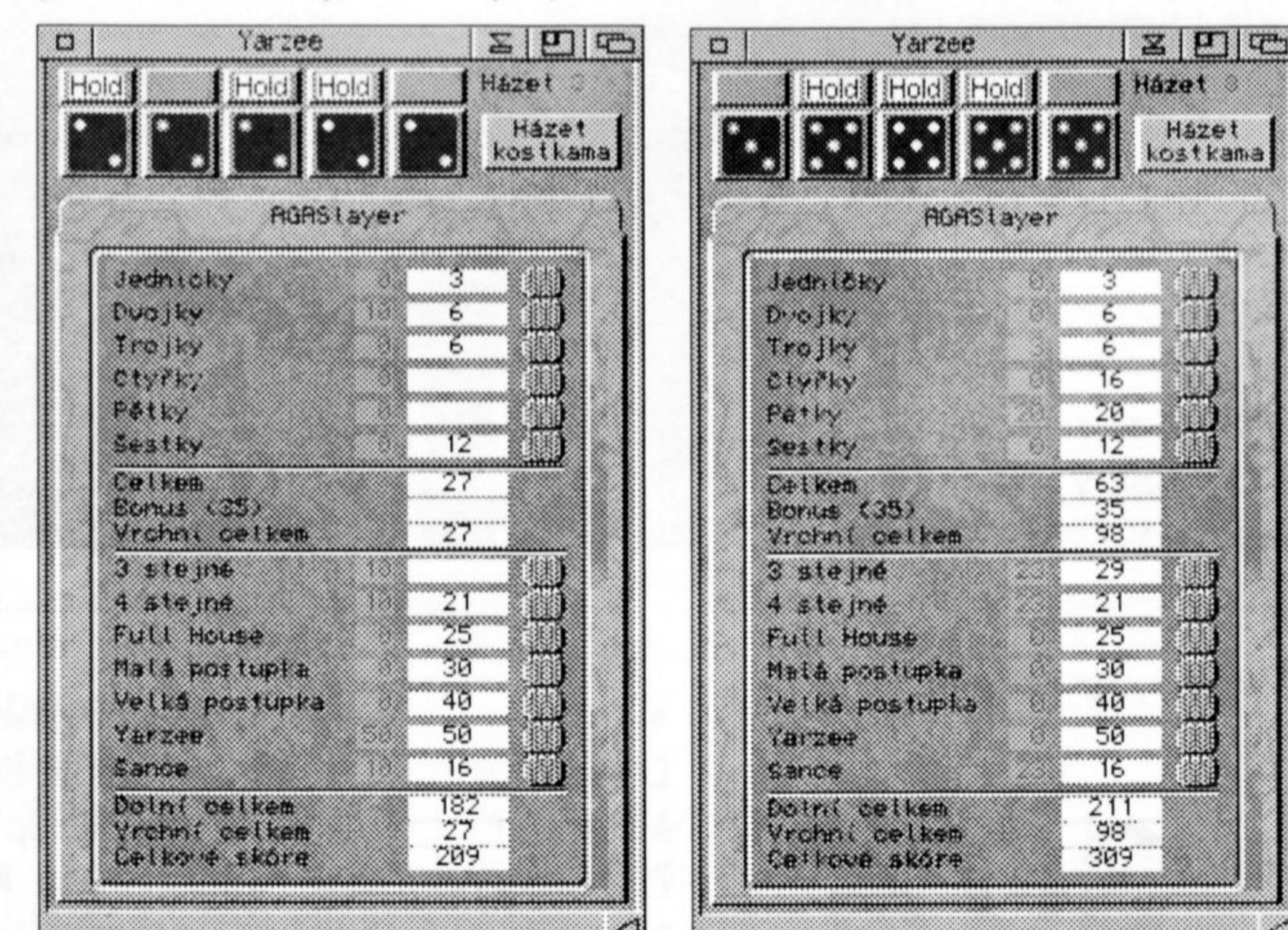

mum a maximum. Zde pouze záleží, aby maximum bylo větší než minimum. A jak získat bonus? Musíte mít v horní části tabulky součet bodů přes 62, pak budete odměněni bonusem v podobě 35 bodů. Zdá se Vám to lehké? Tak to zkuste, můj rekord činí zatím (k 21.11.1999) 1304 bodů.

Hra je shareware, za doplatek 6 \$ anebo 10 DM obdržíte nové bonusy, jako tournament, statistiky atd. Až dostanu plnou verzi, dám vám vědět. Hru vytvořil Miljenko Vrankovic z Chorvatska.

Yahtzee

Představují vám nejnovější hru ze všech dnes recenzovaných. Jaké jsou výhody této hry? Hlavně v množství nastavování (až 9 hráčů, barvy, pozadí,), možností ovládání skrze klávesnicí, plno různých statistik, opět hra na skóre. Taký za výhodu lze považovat tlačítka vlevo nahoře, kde pomocí tlačítka "TAKE" můžete okamžitě zapisovat do tabulky (nemusíte dál házet, abyste použili

Třetí z popisovaných kostkových her: Yahtzee

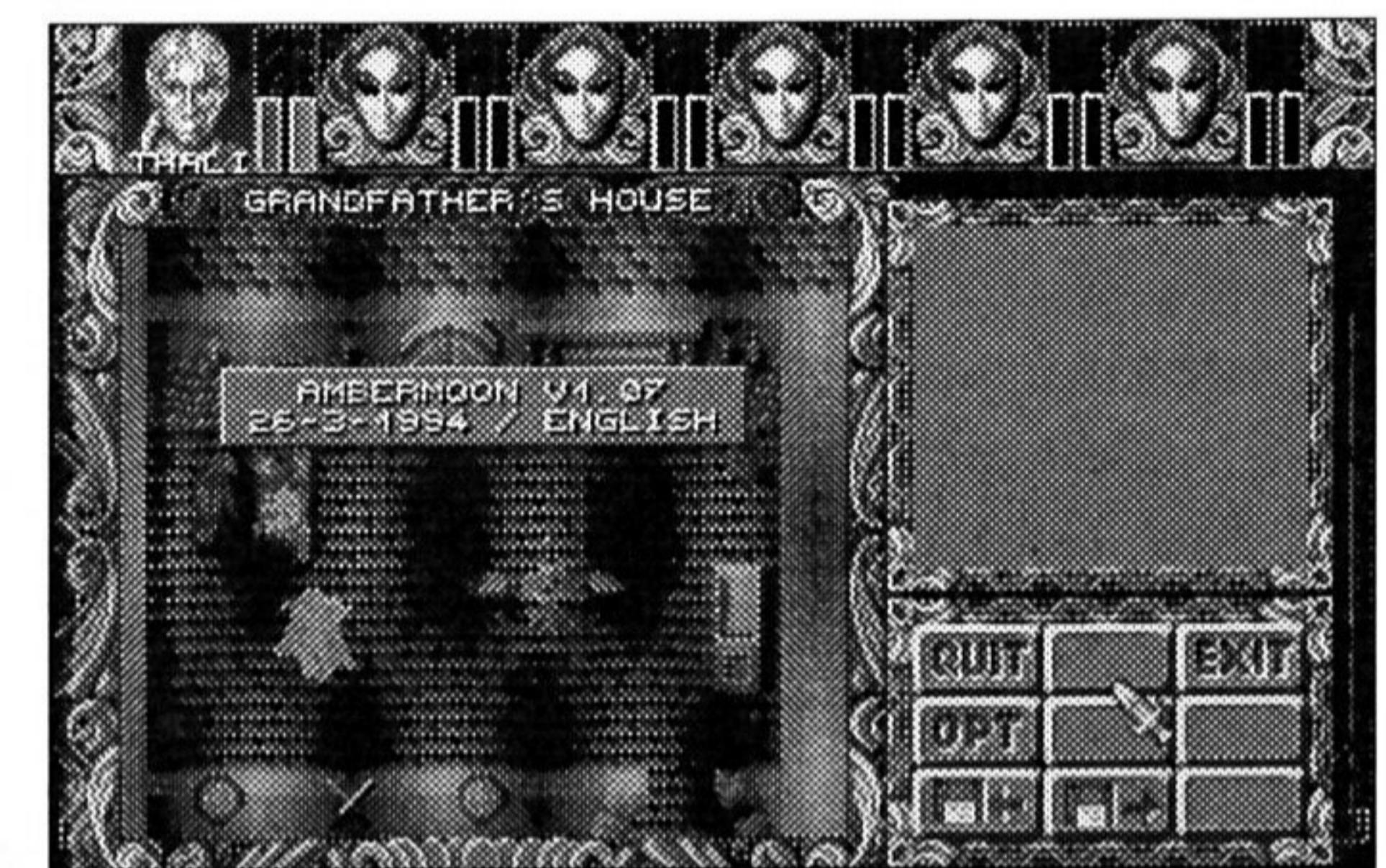

klasika

Ambermoon

• MAREK PATÁK

Jsou hry dobré i špatné. Jsou takové, po kterých měsíč od jejich vydání ani pes neštěkne, a jsou hry, které si i po letech rádi zahrajeme. Stále nás dokážou pobavit, vtáhnout do děje i rozesmát. Těmto hrám říkáme klasika nebo legendy herního nebe. Bezesporu mezi ně patří takové pecky jako Shadow of the Beast, Gods, Megalomania, Frontier, Ishar II, Dune II, Ambermoon atd...

všechny vrhy) Nebudu tu všechno vypisovat, vyzkoušejte si to sami Mezi nevýhodu lze zahrnout zase ovládání při dalším vrhu, kde je nutno mačkat na jiné tlačítka Pokud chcete hrát s počítačem, tak musíte napsát jeho jméno jako Amiga. A pak malý rozsah tabulek Když už jsme u té tabulky, tak jedinou novinkou je zde pouze položka "Free Choice", kde zapíšete vaši hodnotu, když Vám nebude níkam pasovat Bonus zde obdržíte (opět 35 bodů), když budete mít v levém sloupci 63 a více bodů Ale zde pozor, tady se i body odečítají. Pokud nebudeš mít v levém sloupci aspoň tři stejné čísla, příslušné body vám budou odečteny Můj rekord zde činí 419 bodů

Hra má status emailware a tak pokud se vám bude hra líbit, pošlete autorovi, kterým je R.F Bischop z Holandska krátký email.

Yarzee

Předposlední hra naší nabídky potřebuje ke svému spuštění MUI ve verzí 3.8. Tato hra běhá na Workbenchi, takže si ji klidně můžete zahrát třeba při výpočtu složité animace, když nemáte co dělat. Ale dá se to hodnotit jako kladné, takže dalšími dobrými znaky je to, že hra je lokalizována do češtiny (může to být i zápor) Může hrát až 9 lidí Bohužel teď se objevují už pouze zápor. Nějak nemůžu hrát proti počítači, pak zde není žádná tabulka nejlepších výsledků (jako u dvou předchozích) Hra je naštěstí pouze jako freeware a autorem je Richard Townsend z Velké Británie Doufám tedy, že hru autor dokončí i s těmi věcmi, které slibuje v příštích verzích

YTZ Pro

No a máme tu poslední hru Ta je od předchozích trošku jinak vyvedena, hlavně v činnosti "házení kostkami" Zde vyjízdí nějaká krabice s dvěma sloupci Do pravého sloupce ukládáte čísla, které chcete, aby zůstala a v levém necháte na promíchání Pak jenom kliknete myškou a vyjedou vám nové čísla Tohle lze dát ke kladům, pak ještě grafika a hlavně možnost zahrání turnaje (na šest her) mezi čtyřmi hráči (zde je konečně i počítač) K záporům této hry lze příčist i chybějící jakoukoliv dokumentaci, pak třeba chyba v popisu hry (když čtete informace, tak najednou zde je napsáno Slayer programs). Pak i zvuky nejsou moc příjemné Nějak to zpracování trochu pokulhává Osobně se mi tato hra vůbec nelíbí, proto je uvedena na posledním místě Ale každý má jiný názor a tak tuto hru třeba může považovat za vydařenou Z krátké informace ve hře jsem se dozvěděl, že hra je shareware (ale není napsáno, kolik se má poslat) a autorem je Američan Jason J Phelps

Závěr

Hotovo, všechny čtyři hry máme zrecenzované a naleznete je na Aminetu anebo na dalším ARCD, pokud je tam někdo umístí Přejí vám pevnou ruku, teda spíše přesný kontakt s myškou a hlavně štěstí, které je vrtkavé A tak lámejte rekordy a pokud můžete, posílejte mi vaše výsledky, připomínky atd.

A právě na poslední z nich bych vás rád chtěl upozornit. Hra Ambermoon (od nadějněho německého seskupení říkající si Thalion, z jejichž dílny vyšly známé skvosty „Seven gates of Jambala“, „Amberstar“, „Lion Heart“ a mnoho dalších) byla třesinkou na báječném dortu, vročolným dílem a zároveň smutným pozdravem na rozloučenou, neboť to byl poslední výtvor Thalionu pro Amigu vůbec

Ambermoon (dále jen AM) je klasická RPG, jež nám nabízí ve své době inovátoršký trojzpůsob pohledu Pseudoizometrický 2D při pohybu po světě Lyramionu, 2D v místnostech a plynulý 3D ve městech a v dungeonech. Okno ve 3D má rozlohu 80x80 pixelů a lze ho provozovat i na A500 s 1MB, ovšem jsou využity textury země ve městech a podlahy a stropů v dungeonech. Umožňuje hru s disket, ale v tom případě již není potřeba zúčastňovat se místních diskoték, oněch 9 DDéček vám to plně vynahradí.

Díky kompatibilitě se všemi Amigami je hrajen ve 32 barvách, avšak mistrovsky namixovaných, takže po grafické stránce vytře zrak i mnohem highcolorovým zázrakům. AM vyloženě svědčí procesory 020 a vyšší Nejenže je pak patřičně rychlý, ale na 030 je ve 3D i hezky plynulý se všemi texturami, které můžete již sami vypínat či zapínat. Horní panel obsahuje šest ikon pro členy vaší party, levou spodní polovinu vyplňuje již výše zmíněný screen a pravou polovinu obsadil panel informační a uživatelský Informační okénko zobrazuje použité magické předměty se speciální funkcí (hodiny, souřadnice, teleportační náhrdelník atd.) a také některá kouzla a jejich délku trvání Spodní okno obsahuje klasickou kurzorovou růžici pro pohyb a otáčení a lze ji přepnout pravým kliknutím myši na účelové ikony (zobrazení mapy, load, save, mluvit, kouzlit...), ty se také mění podle dané situace.

Pokud dojde k boji, přepne se hra do tzv bojového módu s kompletním a pohodlným na-programováním všech kroků Určíte kdo kde bude stát, jaké kouzlo mág použije, kterou zbraní a na koho válečník zaútočí, koho se léčitelka pokusí uzdravit apod Hodně závisí i na vlastnostech bojujících Akci zahajují nejrychlejší postavy a postupně předávají kolo akce dalším Jakmile skončí daný turnus, máte možnost změnit programování anebo spustit nové kolo Boj končí útekem nebo smrtí jedné ze stran Oproti Amberstaru zde přibyla milá funkce pronásledování krvácejících a zdecimovaných protivníků a jejich následné doražení

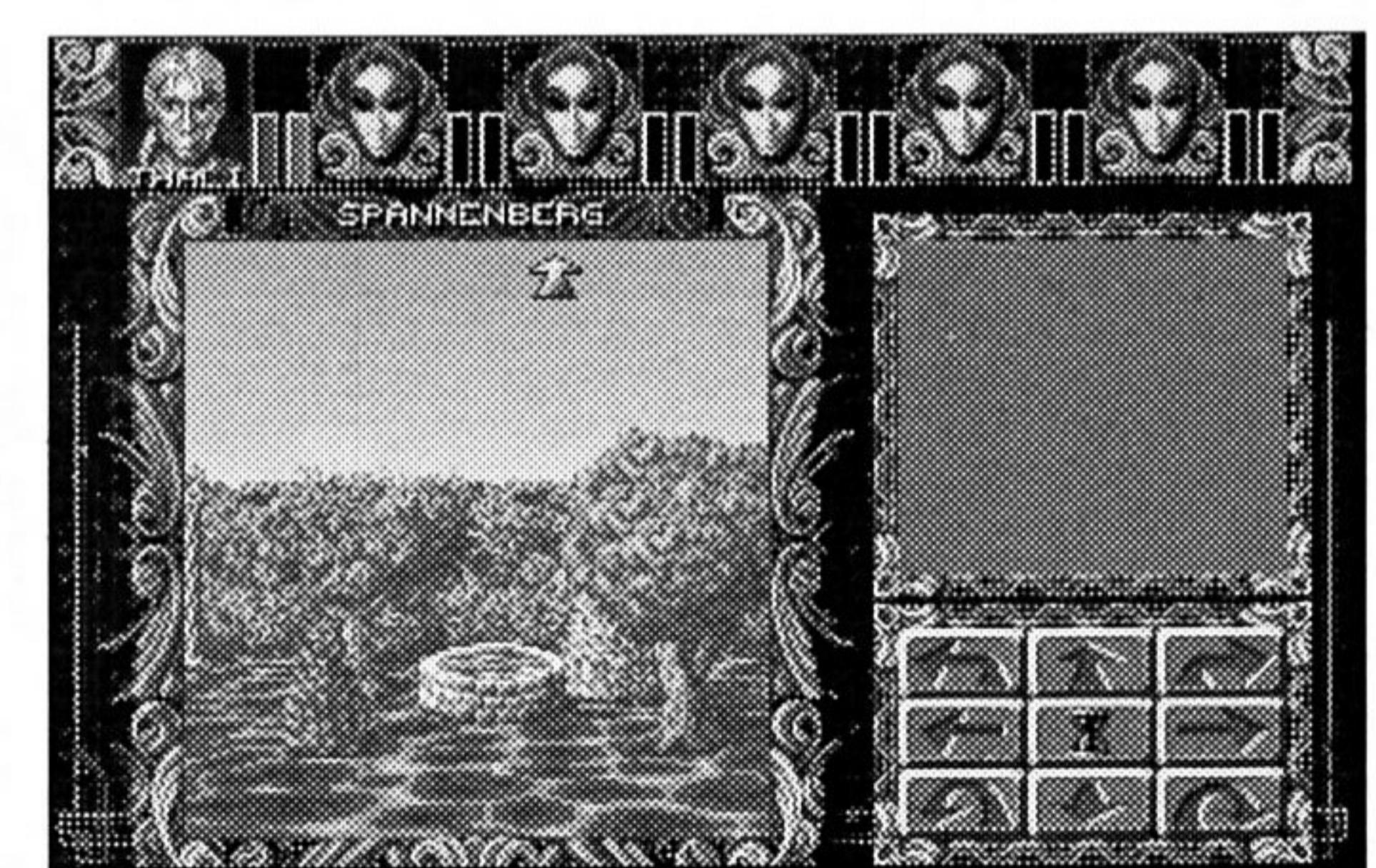
Kliknutím pravé myši na ikonu člena otevřeme známé inventory, kde máme kompletní přehled o výstroji, výzbroji, schopnostech, dovednostech a nesených předmětech Kliknutím levé myši vybereme postavu jako vedoucího družiny

Zvuk v AM je kapitola sama pro sebe Matthias Steinwachs rozumí dobře svému řemeslu a jeho tklivý a osobitý hudební doprovod živě podbarvuje celou, už tak vynikající atmosféru hry

Celý děj je přímo prošpikován hromadou textů, takže doporučuji minimálně základní znalost německého či anglického jazyka, důležitou hlavně při řešení zapeklitých hlavolamů a hádanek

Pokud vás moje recenze zaujala a máte chuť si AM zahrát, je k dispozici ke stažení na <http://thalion.amiga.tm>

Závěrem bych chtěl všem amigistům, výprahlým v tomto dlouhodobém herním suchu a hlavně všem RPGfilům, kteří tento kle-nut z herní Amiga pokladnice ještě neznají anebo jej neměli možnost hrát, poprát spoustu krásně probdělých nocí, stejně jako jsem je i já probděl s rukou nad klávesnicí své Amči - první dámy ve světě inteligentní komunikace.

Frey

rozhovor s autorem fotbalových manažerů

■ BOLESLAV KRISTEN AKA AGASLAYER

Dnes se mi konečně podařilo uskutečnit s Frejem dlouho plánovaný rozhovor. Jelikož se setkáváme pouze přes email, otázky jsem mu poslal elektronickou poštou a za chvíli mi příšly zpět zodpovězené. Jinou jeho fotografií, než jakou zde vidíte, jsem z něj bohužel nevymánil. Krom toho zde jsou obrázky z našeho prvního projektu CZ-Man. No a konec úvodních vět, vzhůru do víru rozhovoru.

AGASlayer: Na úvod se nám představ, jak se jmeneš a kde bydlíš?

Frey: Jmenuji se Adam "Frey" Barczynski, je mi 23 let a bydlím poblíž Grodziska Mazowieckého, nějakých 40 km na západ od Varšavy v malé, klidné vesničce, která se jmenuje Chlebnia.

A: Vím, že studuješ a pracuješ, ale co přesně?

F: Studuji dálkově marketing v Pruszkově (jsem v druhém ročníku), ale hlavně tak, abych nešel na vojnu. Kromě toho pracuji na půl úvazku ve velké stavební firmě z Varšavy.

A: Jaká je tvoje historie s počítačem, který se hrde jmenuje Amiga?

F: První Amigu jsme koupili na počátku devadesátých let, samozřejmě to byla Amiga 500 s 512kB RAM. Pak jsme ji různě rozšiřovali, až jsme skrze A500+ došli k A1200. Jako většina lidí jsme začali jako maniaci hrát hry

(no v těch časech ještě bylo co hrát). Někdy kolem roku 1994 jsem se začal seznamovat z AMOSem a za půl roku vznikl první produkt, který se jmenoval "Schweiz über alles", kde tento program náhodně losoval výsledky a dokonce i třídil tabulky švýcarské fotbalové ligy. Bohužel to byly všechny možnosti této "hry". Pak začal můj dlouhý příběh s hrou "PSV Eindhoven Manager". Dokončení této hry nám trvalo 5 let.

A: Jaká je teď tvoje současná konfigurace?

F: A1200 s 040/40 MHz, 16 MB Fast, HDD 1,2 GB + 880 MB, Elbox Fast ATA-2/EIDE, Elbox ScanDoubler, Elbox Tower, monitor VGA a PC pro černou práci

A: Jsi znám hlavně z manažerů, ale co všechno jsi ještě udělal?

F: Na Aminetu se objevily zatím všechny moje produkty: "Santa Monica FC" - fotbalový minimanager, "PSV Eindhoven Manager" - fotbalový maximanager v polském jazyce a "FSV Santa Monika: Hallenturnier" - hra o mistrovství Německa v sálové kopané. Všechny tři byly re-

cenzované v Amiga MAXu. Kromě toho ještě "PSV guide", což je hodně informací o fotbalovém týmu PSV Eindhoven ve formátu guide.

A: Jaké jsou tvoje další plány?

F: Momentálně končím práci na anglické verzi "PSV" a dalším managerem ze série Santa Monica FC s podtitulem "European Challenge". Bude to simulace 32 evropských soutěží, velká paleta možností vedení klubu

Takhle sám sebe vidí Frey

atd. Hra je dokončena ze 70%. Pak bude první program z nové série "European Round-up", kde budou přesně simulované jednotlivé fotbalové ligy z Evropy (něco na způsob "Championship Manager"). Myslím, že budete potěšeni stejně jako AGASlayer (heh? :) - pozn. AGAs), totiž že první program bude o české fotbalové lize. Díky důmyslné stavbě programu ho bude snadné přeložit do jiných jazyků a v krátkém čase připravit pro simulaci jiné ligy. Mám v plánu připravit ještě polskou, holandskou, finskou, norskou, dánskou ligu a pokud se podaří, tak i jiné

"CZMan" (takový je pracovní název hry) je hotov zhruba z 30%. Pak budeme dělat hru s pracovním názvem "Sultans of Hockey". Jak je asi hned zřejmé, bude to simulace předních hokejových lig světa. Momentálně je tento program zatím ve fázi příprav a vysvětlivek, jelikož nejsem expertem v tomto sportovním odvětví (přiznám se - všechno to je nápad AGASlayera) (ale Kecal :) - pozn. AGAs). V daleké budoucnosti je projekt o názvu "Devil Inside", což bude manažer závodní stáje ve Formuli 1. Kromě toho mám ještě plný sešit jiných nápadů na nové hry, jako například "Niklaas Persson Project" což je opět fotbalový manažer, ale zde působí jako reprezentační trenér, no a pak několik malých, humorných programů. Takže pokud bude dostatek zdraví, nápady na hry nebudou nikdy chybět.

A: Uděláš někdy také nějakou komerční hru?

F: Asi už půl roku hledám způsoby, jak začít dělat nějakou hru na prodej, ale nelíbí se mi placení daní, vyřizování různého papírování a běhaní po úřadech. No a v září Gateway vypustil tu "bombu" a tak zatím do konce roku počkám se všemi investicemi v tomto směru. Máme sice schovaných několik komerčních projektů her (samozřejmě většinou fotbalových

		GAMBRINUS LIGA	
AC Sparta Praha		0	FK Teplice
5	1. M. Caloun	1. L. Machacek	6
5	2. M. Hornak	2. M. Rada	8
6	3. V. Labant	3. P. Brabec	7
5	4. J. Novotny	4. Z. Rampacek	6
7	5. R. Bolf	5. T. Kukol	7
5	15. J. Jarosik	6. M. Bilek	4
7	7. L. Sionko	7. P. Fousek	6
6	8. L. Straceny	8. M. Dolezal	7
8	9. V. Lokvenc	9. P. Verbir	7
6	16. J. Obajdin	10. D. Sourada	7
7	11. M. Sovic	11. D. Tesarik	1
8	12. T. Postulka	12. P. Kucera	
10	13. M. Fukal	13. M. Rizek	
	14. P. Gabriel	14. Z. Fratla	
	6. T. Rosicky	15. R. Dlavecky	
	10. M. Prohaszka	16. J. Jindracek	

Tactics - Opponent

manažerů, ale nejen je), ale ony se moc nedohí pro uvolnění na PC trh, takže zatím čekám a věřím, že Amiga přežije.

A: Kdo všechno pracuje ve Frey Utd. a kdo pomáhá?

F: Já jsem hlavním (a jediným) programátorem a taky grafikem. Můj bratr Kamil se stará o zvukovou kulisu a částečně také o grafickou stránku, testování a všechno to, co se týká přípravy a umístění programů na Aminet nebo posílání do redakcí. Nedávno se k nám připojil dobrý grafik Konrad "Koszer" Czuba, ale práci by měl získat až s rozběhnutím projektu "CZMan". Kromě toho je dosti volně s námi spojen Nor Svein "DamienX" Johansen a kromě něho několik lidí, kteří mají buď dobré nápady anebo aspoň chuť nějak pomoci, jako Dán Michael "MrPLYS" Nielsen, Fin Pasi Ylonnen, Holandský Roy Smits (s ním chci udělat i holandskou verzi PSV), několik Poláků a také všem známý Boleslav "AGASlayer" Kristen (neznám :) - pozn. AGAs) s rozdvojenou národností (národnost polská, občanství české - pozn. AGAs).

A: No a tvoje oblíbená hra?

F: Oblíbených her mám hodně (kdysi jsem byl recenzentem, tak jsem pařil hodně her), takže můžu jmenovat: "Championship Manager", "Civilization", "Railroad Tycoon", "Lost Patrol", "Harpoon", "Grand Prix". Ale našlo by

desky od Dire Straits, ale velmi zřídka je poslouchám. Nejraději poslouchám varšavské Rádio Pogoda, kde pouštějí hudbu z let 70., 80., a 90.

A: Jak trávíš volný čas?

F: Ehm, vím, že většina lidí to uzná za nemoc, ale nejraději sedím u počítače. Někdy se jenom dívám, ale děláni her mi dává tak velkou radost, že se někdy nemůžu odtrhnout. Někdy sice přichází taková nálada, že se nemůžu týden dívat na počítač, tak se potom rád dívám na televizi nebo se setkávám s kolegy.

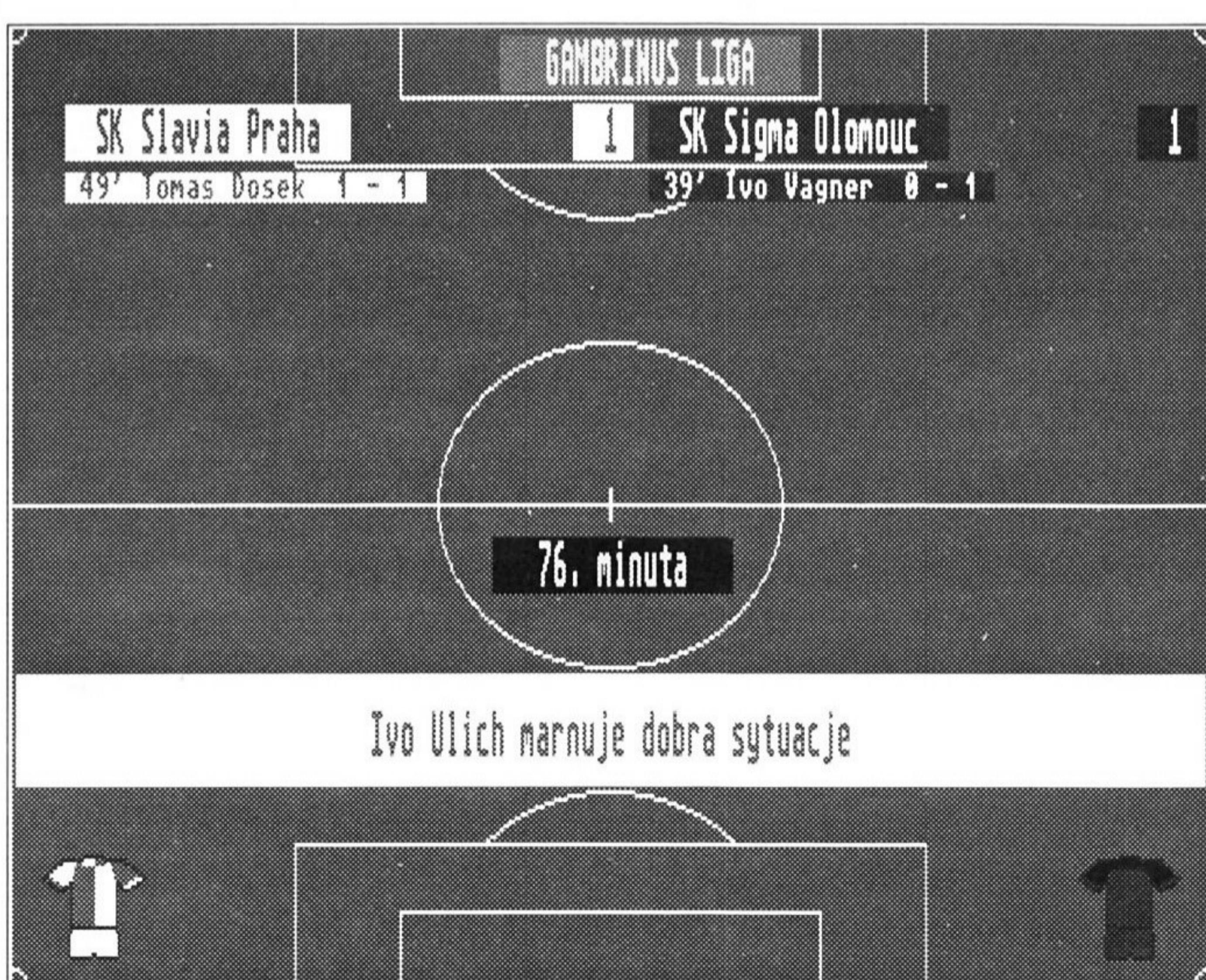
A: Co si myslíš o ny-jenší situaci Amigy?

F: Hmm, co říct. Přiznám se, že celou svou pracovní budoucnost jsem spojoval s tímto počítačem a proto mě velmi našvalo (slušněji napísáno) rozhodnutí od Gatewaye, že je pro ně lepší dělat software pro toastersy něž počítače. Skrze ně budu asi muset vyhodit do koše mých posledních pět let ze životopisu a přesednout na PC, které spíše nenávidím. Věřím ale, že se

najde někdo, komu se podaří vytrhnout licenci na produkci Amig od Gatewaye a začnou aspoň dělat nějaké klony. Tak nebo jinak, nemám chuť se nějak zbavovat svého počítače, i kdyby nikdo nekupoval moje hry, budu si je pak dělat pro svůj požitek.

A: Máš možnost porovnat AR s jinými polskými časopisy pro Amigu. Jak vypadá AR v této konkurenci?

F: Kdysi jsem byl recenzentem v "Amiga Computer Studio" a pak

jsem pracoval při DTP ve vydavatelství, takže se dobře orientuji v této oblasti. Vzhledem ke grafice je to takový průměr (černobílá grafika), ale máte to, co od delší času chybělo v ACS - entuziasmus Například: Baron Jack (recenzent - pozn. AGAs) u recenze na "Championship Manager 2" (za což jsem byl na něho hodně zlý, zvláště když jsem v té době pracoval na konkurenčním "PSV") napsal něco v tom stylu, že "není důležité, že na přechod do zápasu se čeká 10 minut, protože v tomto čase si můžete něco zahrát na PlayStationu". Prostě řečeno, časopis připravují lidé, kteří i tak na Amige nic nedělají. Ale AR budí dojem časopisu, ve kterém pracují lidé, kteří chtějí a o popisovaný programu nebo zařízení se zajímají a něco o něm vědí.

A: Znáš někoho z Čech?

F: Kromě AGASlayera ne (a stejně se známe pouze via e-mail), ale slibuji, že jak jenom budu mít dost peněz za prodej mých her, tak jistě tuto zemi navštívím.

Runda wstępna Pucharu CMFS	
Nestemice	0 - 3 FK Trutnov
Zatec	1 - 0 Valasske Mezirici
Kaplice	4 - 3 Myslocovice
CZU Praha	1 - 2 Motortel Praha
Rymarov	2 - 3 Chlumcany
Hermanuv Mestec	0 - 4 Cesky Brod
Bela p. Bezdezem	3 - 2 Milevsko
Tachov	2 - 1 Novy Jicin
Steti	5 - 0 Breclav
Agria Chocen	2 - 0 Svitavy
Refotal Albrechtice	3 - 1 Bystrice p. Hostynem
SK Rakovnik	1 - 3 Znojmo
Slusovice	3 - 0 Brunatal

A: Co chtěl bys vzkázat čtenářům AR?

F: Věřím, že se vám moje hry líbí - jsou zdarma a tak neriskujete nic (no kromě PSV, tam musíte dát pozor, abyste nebyli závislí). Také stále doufám, že Amiga bude pořád žít, protože pak mně už nikdo nepožádá o rozhovor :). Kromě toho vás všechny zvu na naši internetovou stránku "<http://www.frey-utd.w.pl>" a ke kontaktu s námi skrize e-mail: freyutd@pro.onet.w.pl

A: Děkuji za rozhovor!

F: Rádo se stalo

AC SPARTA PRAHA	
Tomas POSTULKA	G 12
Michal CALOUN	G 1
Petr GABRIEL	D 14
Rene BOLF	D C 5
Michal HORNAK	D R 2
Vladimir LABANT	D L 3
Milan FUKAL	D C 13
Jiri NOVOTNY	D C 4
Martin HASEK	H C
Jiri JAROSIK	H 15
Pavel NOVOTNY	H
Tomas ROSICKY	H 6
Libor SIONKO	M R 7
STATYSTIKY	STATYSTIKY
TRHYTA	TRHYTA
TABELA	TABELA
EKRAN KLUBU	EKRAN KLUBU
KONIEC	

Ambermoon

■ MAREK PATÁK ALIAS MARIEN SCANNYA

Tak vážení přátelé, věřím, že se vám můj průvodce ale spoň trochu zamlouvá. Nyní k vám přichází druhá část, a tak se pustme hned do toho :-)

Minule jsem skončil u oprav větrných bran a různých informací od NPC postav Tady chci jen doplnit, že za každou opravenou bránu získáš 500 bodů Pokec s NPC lidičkama také neopomíjej, mohl bys přehlédnout nepostradatelnou informaci

Takže teď, když máš lektvar na uspání démona, můžeš se vydat na průzkum chrámu bratrstva Zkus s démonem bojovat, aha tudy cesta opravdu nevede Blízko monstra je jeho nádoba na žrádlo, přimíchej elixír a hošan se nám odporoucí do horoucího pekla. Ovšem to není vše. Hned za dveřmi na tebe čekají magičtí bojovníci Jsou opravdu dobrí, ale Nelvin je lepší. V pravé části chrámu vedou schody do Tarbosovy hrobky, ale dveře jsou zamčeny zvláštním dvanacticípým klíčem, pravděpodobně hvězdou, který bude třeba najít. Lze se dovnitř dostat díky kouzlu 'jump', ale jsi poctivost sama, a tak jdeš na prohlídku levé části chrámu Dostaneš se do prostoru vyhrazených hlavnímu veleknězi a brzy na něj narazíš Není to člověk, má hlavu ještěra, což tvou partu trochu děsí, ale

v říši Bala na různost tvarů nehledí Získáš S'Orelovu zprávu týkající se trpaslíků, stroje, který je již skoro hotov a tvé party, ale to již není aktuální, protože není někdo, kdo by liseni doručil Dále klíček a několik jiných drobností Do místnosti se strojem se nedostaneš No, nevadí, snad příště. Na terase je lod', která zvládá meziplanetární lety. Uvnitř najdeš páru slušných doplňků pro svou partu a klíč se zprávou od Kíra o zprovoznění lodi

Je čas navštívit město elfů Illien Chceš-li, můžeš u harfy koupit jednu magickou harfu, pak je možné kdykoliv přehrát všechny hudební moduly ze hry. Je ale proklatě drahá. Ve městě jsou čtyři studny, ke kterým se lze dostat po správném zodpovězení hádanky kamenné hlavě. Teď bych objasnili funkci všech studní ve hře. Jedná se o magická zřídla, které po vložení mince na přání zvýší celé partě některý z atributů. Na konci bude přehled, která studna zvyšuje jaký atribut. Hádanky jsou poměrně lehké a jejich odpovědi jsou na konci průvodce. V paláci Pelanis budeš zasvěcen do problému se Sansrií, hadí bohyňí, která se na

své návštěvě Illienu nedohodla s jeho vládcem o darování orlů přepravců, a proto na všechny orly uvrhla kletbu, která je proměnila v kámen Jen její krev by mohla prokletí zrušit. Ach jo, zase je to na tobě V taverně je elfka, kterou můžeš vzít do party Je mystik a používá stejná kouzla jako ranger, jen se je snadněji učí a používá To bys ovšem musel vyhodit někoho jiného z party Rozhodni jak chceš Od nějakých elfů se doviš, že v Gemstounu, městě trpaslíků, nezůstal ani jeden. Jednoho dne všichni odešli a nikdo neví kam Také získáš informaci o posledním paladinovi, který spí již mnoho let na hradě Godsbane a jeho jméno je Gryban Bude probuzen až ve chvíli velkého ohrožení Lyramionu

dokončení návodu

Nyní k ostrovu Sansrie. Dostat se tam není snadné V přístupovém tunelu na tebe čeká zástup minotaurů a dveře do druhé části tunelu jsou beznadějně zamčeny. Jak se tam dostat Až vyčerpáme všechny možnosti, je ta poslední, kterou jsme nezkusili ta správná. Jasné, jediná větrná brána, která není rozbitá, je právě ta, jež vede na ostrov Sansrie. Nejdřív jdi do města, kde se doviš, že do chrámu získáš přístup jen pokud budeš mít u sebe zvláštní kámen Koupiš u obchodníka, ale ten lotr si za něj řekne celých 2500 zlatých Bude stačit jeden Jeden NPC maník se podívá když uvidí ve městě cizince. Řekne ti o tom, že Sansrii svatyni dříve střežili hadi, ale při velkých záplavách zmizeli Teď má nové strážce,

jsou to zrovna ti minotauři, jejichž sekery jsi prodal u obchodníka Ale, škoda že jsi to nevěděl dřív. Klídek, nebyl jediný V chrámu jdi do výklenku, teleportuje tě do další časti Musíš mít však u sebe zmíněný kámen U dveří ti minotauři sdělí, že dál není poutníkům dovoleno vejít Nejsem poutník, mám tu práci To se jak se zdá, býčkům nelíbí, a tak je pošli za jejich kamarády Je tu nějaké kladivo Timestoper, kterým lze rozbít dvoje přesýpací hodiny Nepochopil jsem přesně význam tohoto faktu Kdo to ví, at pošle e-mail Sestup po schodech do částečně zapomenutých prostor Je tu devět teleportů Osm tě šupne do celého, kde na tebe

Nejdříve se vydej do Gemstounu, abys zjistil jak je to vlastně s těmi trpaslíky V ruinách jsou dvě studny, tajná skrýš v trpasličí zbrojnici s dobrou sekerou a osamělý smutný trpaslík, který si postěžuje, že tu zůstal úplně sám Všichni odešli na lesní svět a jeho tu zanechali svému osudu Dá ti hůlku, kterou otevřeš tajný vchod blízko starého trpasličího dolu Na pravé straně ruin objevíš na zdi tláčo, zpřístupní rozpadlou svatyni Prolez a pober vše, co má nějakou hodnotu. Vzhůru do dolu!

V dolech se daleko nedostaneš, potřebuješ klíč Od vchodu do dolu kousek napravo je zajímavý kámen Vlož do něj hůlku od trpaslíka a ejhle, tajný vchod Najdi klíč, prolez důl, hmm, nic tu není, jen kámen earthstone, ale ten mají i v Burnville Na zprovoznění lodi potřebuješ celkem osm kamenů, které odhalí tajnou skrýš ve starém trpasličím labyrintu a v něm navigační kámen od lodi Teď jsem trochu předbehl, chci tím však říci, že tyto kameny jsou ve hře vždy 2x, pokud nenalezneš jeden, máš ještě šanci najít ten druhý

zaútočí dvě skupiny nepřátel Jde to do nekoněna Devátý pak vede do sálu samotné Sansrie Je to velmi krásná žena, nicméně tě syčivým hlasem upozorní na skutečnost, že za chvíli bude po tobě Ó, jak se všichni zaporní mylí. Promění se v pětihlavou saň a ty jí v mrťvolu Máš její krev, klíč od tunelu (nevím, ale mě nefunguje) a pár dalších drobností. Zpět do Illienu.

Pelanis je nadšen, dostaneš klíč od jeho pokojů a flétnu, kterou si přivoláš orla přepravce. Od tohoto okamžiku není pro tebe překážky, kterou bys nepřeletěl

Nadešel čas nalézt posledního paladina S orlem je to hračka Na hradě je truhla s hvězdicí a kamenná hlava, která tě po zodpovězení paladinova jména pustí dál. Ten se hned nabídne do tvé party Jednoho člena musíš propustit, to je na tobě Já zvolil Selenu S rytičem ve skupině se vrát do chrámu bratrstva a hurá do Tarbosovy hrobky Hvězdicí otevřeš vchod a než se stačíš rozkoukat, hupsne na tebe démon Thornahuun Vybral si ty nepravé. Po skoncování s ním ti zůstane půlka amuletu

TAR Druhá část BOS je v truhlici ve sklepě se šíleným mágem Je jasné, že by se obě poloviny měly dát dohromady, ale jak.

Dlouho jsem dumal nad tím jak tento oříšek rozlousknout, až jsem si vzpomněl, že Teresa, odborný mág přes opravu magických prstenů a amuletů z Burnville, mi nabízela své služby Trefa do černého Teresa je radostí bez sebe, že může dát dohromady tak krásný amulet Vrací ti ho opravený se slovy, že ho vyrobil dáběl a ať rychle s tím pekelným předmětem opustí její dům. Vrať se do Spannenbergu a rychle do sklepa s šíleným mágem. Ukaž mu amulet V jeho očích svitne poznání a nato zkolabuje v rohu cely Dej mu amulet, on se ti svěří, že dříve byl Tarbosem, bohem chaosu a rozséval spoustu zla a bolesti kolem sebe Nyní když poznal jaký byl, velmi toho lituje a rád by vše napravil. Nejraději ve tvé skupině. Co naplat, Egil si půjde na chvíli odpočinout a Tar the Dark zaujmě jeho místo Dva schopní mágové v partě, to už je nějaká síla Dokáž jedním kouzlem zničit během okamžiku všechny nepřátele a ti si chudáci ani neškrtnou

Mimochodem, zkoušel jsem si to s Tar the Darkem rozdat ještě s coby šílencem Jde ho porazit, ale pak ho již do své party nedostaneš a navíc tím padá vyřešení hlavolamu s dvěma půlkami amuletu

Ted již zbývá jen nalézt navigační kámen a odletět na Forest moon za trpaslíky.

Díky orlu přeletěš hory na západ od Spannenbergu a objevíš starý labyrint trpaslíků. V místnosti, kde bliká otazník je speciální přístroj do kterého vlož první z drahokamů, tak jak to popsal ve své zprávě Kire. Otevře se ti další část labyrintu. Nakonec u truhlice použij klíč `chest key` a máš konečně v ruce navigační kámen Tímto jsou splněny všechny úkoly na Lyramionu a můžeš se směle vydat na Forest moon. Je docela možné, že jsem nějaký úkol přehlédl, pokud se tak stalo, máte vy pozornejší možnost přispět svou trohou do mlýna

Je důležité, abys si se sebou vzal dostatek peněz a pár důležitých předmětů. Penězi naplň truhlice v lodi Dále se budou přinejmenším hodit UL a ML Také bys měl již mít u sebe všechny důležité amulety, prsteny a náhrdelníky, zvyšující tolík potřebné vlastnosti Neber nic zbytečného

V lodi máš tři možnosti směru, ale funguje vlastně jen jeden, protože na každou cestu potřebuješ jeden příslušný navigační kámen V tomto okamžiku je možné letět pouze na Forest moon. U kulatého přístroje použij a v tu ránu odlétáš na nový svět známý jako Lesní měsíc. To je celkem originální Zatím jsem v žádné RPG hře necestoval mezi planetami.

Po příletu na měsíc je důležité nechat létající koště v bedně, jinak hněd po vystoupení z lodi ti ho sebere nějaký drží démon. Příšala na přivolení orla tu samozřejmě nefunguje, a tak ti zbývá jen magický disk

Nejdříve se vydej na sever. Kousek od lodi je první trpasličí osada Dor Kiredon. Ve městě

jsi se svou partou způsobil značné pozdvížení První cizinci po mnoha letech Navštíví místního vůdce Kira, řekne ti o problému se svou ženou a synem Odešli od něj s mnoha dalšími a založili si nové město Dor Grestin někde na jihozápad od Dor Kiredonu Jejich město nemá hradby, ty tvoří jen živé ploty Vlastně se jedná o dva názorově odlišné tábory V Dor Kiredonu, žijí všichni jak byli zvyklí z Lyramionu, v duchu tradic atd V Dor Grestinu je nová mladá krev, snažící se přispůsobit novým podmínkám a odlišnostem planety, snažící se o pochopení a soužití se svým okolím Flóra a fauna na Forest moonu je značně agresivní a velmi dobře kamuflovaná Povídaj si se všemi kecatelnými postavami abys získal nějaké vědomosti o místních poměrech. Přímo ve městě tě mohou napadat nepříjemné vosy, ale to nic není oproti tomu, co tě čeká venku Kir ti dá dopis pro svou ženu Dorinu a poví ti o Ketnarovi, svém synovi, vůdci druhé osady novomyšlenkářů. U kováře nakup nové a lepší zbraně Svěří se ti s neštěstím, které ho potkalo Ve skladisti pod kovárnou se ztratila jeho malá dcera a od

té doby ji nikdo neviděl Prolez sklad a u stěny, která vypadá podezřele použij krum-páč. Objevíš brloh příšerek zvaných Tornaci. Jsou celkem tuzí, ale žádný problém. S kouzlem ledová smrť si nestací ani vyšpárat maso ze zubů Pokud u sebe budeš mít vejce Tornaka, lze koupit u obchodníka, nebudou na tebe útočit aby je neohrozili rozbitím V nejspodnějším doupeři najdeš dcerku kováře jak bezstarostně dovádí s mladými Tornaky a povídá si s nimi Jejda, ona jim rozumí Hm, paranormální jevy jak vidno nejsou jen doménou Muldra a Scullyové Promluv s ní a odvez k rodičům. Vděčný otec ti dá perfektní samostříl, který nepotřebuje munici a má dobré útočné číslo

Tak a teď do Dor Grestinu Za městem je spousta krveživných nepřátel, není je vidět, ale v místě útoku lze spatřit jakoby tetelení vzdachu. To jsou oni syčáci Budeš-li opatrny, jde je obejít V Dor Grestinu si vem pář hub, které samy pochodusí, jejich smrad odhání prokleté vosy Promluv s Ketnarem, řekne ti kde najdeš Dorinu U stromu použij magické slovo `schnism` a hurá dovnitř Zmasakruj Gizky a dej Dorině dopis od Kira. Dopravod ji do Dor Kiredonu a vyslechni si chválu na tvou statečnost Kire ti daruje klíč

od svých komnat a od dolu na severu města Také ti řekne, že se máš Ketnara zeptat na ruiny v blízkosti Dor Grestinu V dole všechno prolez, sbírej hroudy Ambru a jakmile objevíš prastaré zdivo, přijde na řadu opět krumpáč Do zvláštního zařízení dej kus ambru aby se zprovozní mechanismus bytelných dveří. Ale potřebuješ jestě pochopit symboly na zdi, které dveře otevírají.

Takže je třeba navštívit Ketnara a zeptat se ho na ruiny Povypráví ti příběh, jak jeho nejlepší průzkumník Dreblin, objevil prastaré ruiny civilizace, která tu musela být už nejméně tisíce let před trpaslíky. Zmizela neznámo kam Dreblin, který se vydal na další pátrání se ještě nevrátil, ale můžeš ho jít zkoušit hledat do ruin

Ruiny jsou oblopeny žahavými koulemi, které dávají pěkné elektrické rány Vlez dovnitř a procházej se tak dlouho dokud se nepropadneš do cely s ted už známým zařízením. Vhod dovnitř amber a díky provazu vylez nahoru. Provazů bude potřeba hodně Nakup do zásoby nebo vyrob duplikáty kouzlem `duplicate`. Propátrej labyrint a věž Najdeš mrtvého Greblina, má u sebe svitek, ve

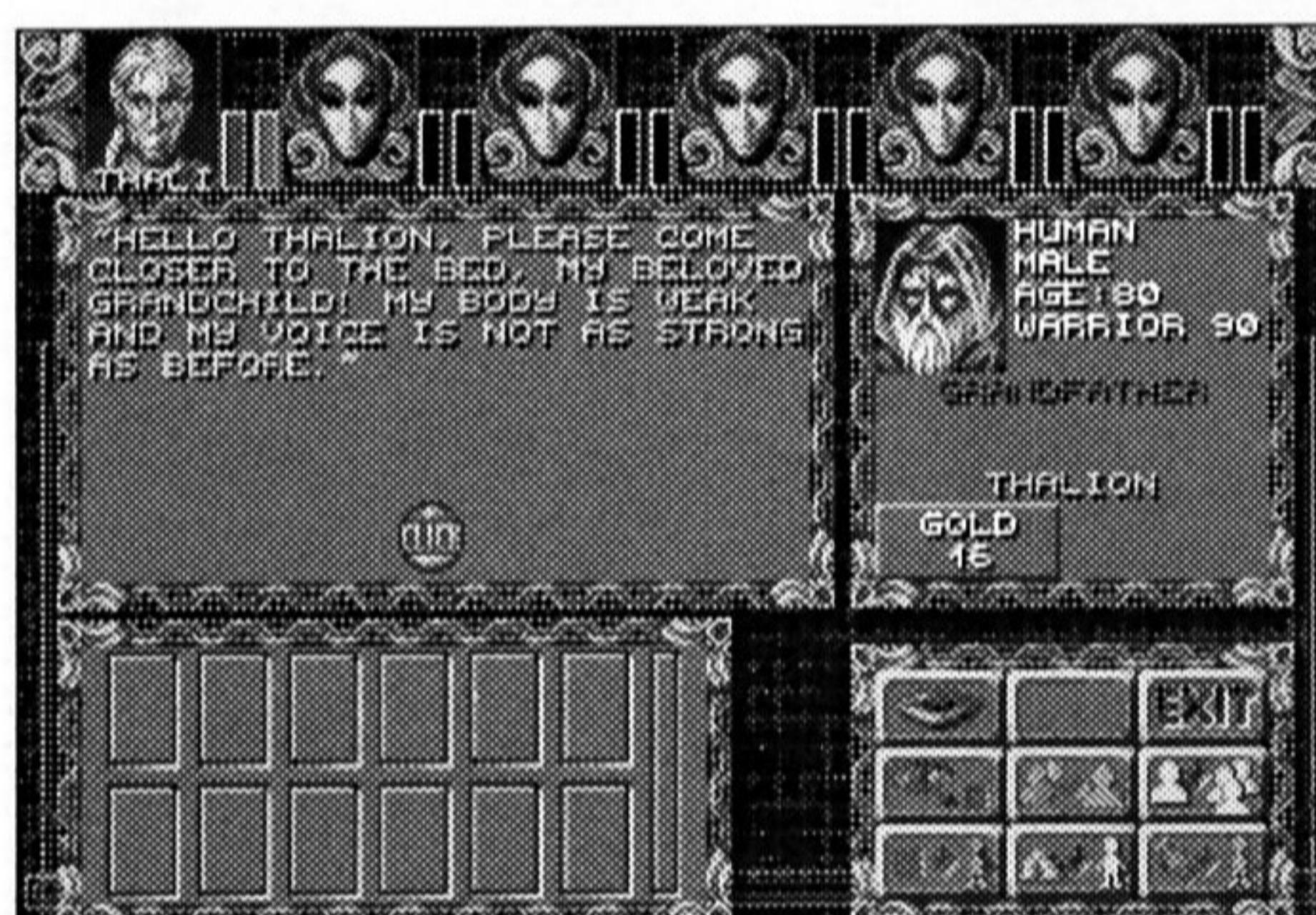
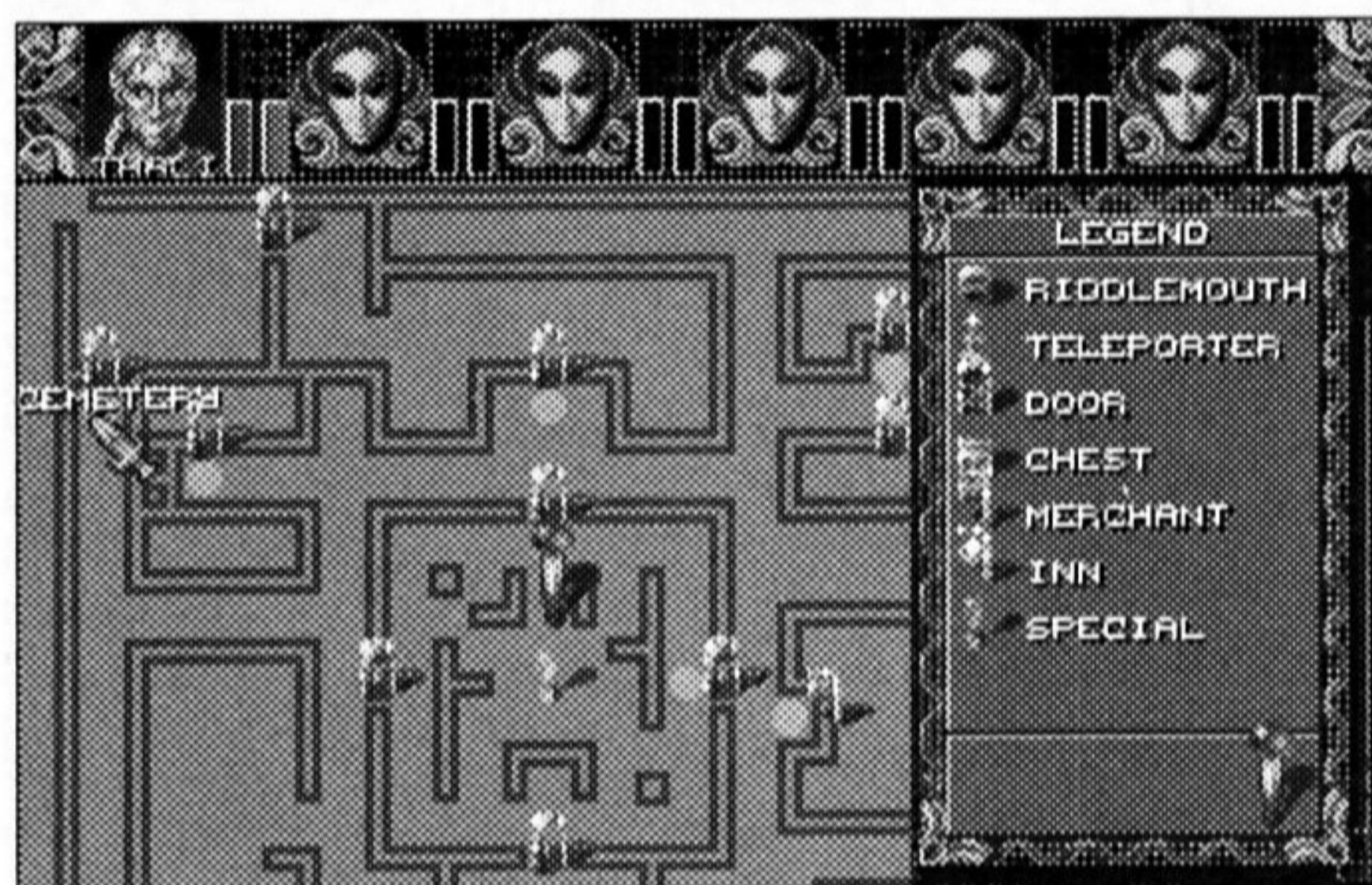
kterém vysvětluje smysl symbolů vedle dveří Jde o čísla Barva rozlišuje jednotky a desítky Trojúhelníky představují sčítání a kolečka násobení Např. dva červené trojúhelníky a jedno oranžové kolečko jsou $1+1 \times 10 = 20$ Jakmile ti bude matematika srozumitelná, objevený teleport tě přeneše před ruinami.

Vrať se do Dor Kiredonu a zpátky do dolu U dveří zadej číslo a dírou v zemi vlez do prastarých sutin. V první úrovni některé průchody blokují blesky, ale jde je buď obejít anebo vypnout objeveným spínačem pod námosy hliny V druhé úrovni se už blesky pohybují z místa na místo, při doteku nastává okamžitá smrt Rychle kolem nich do další části dungeonu Jsou tu dvoje dveře a velký čtverhranný sloup, kolem kterého rotují blesky Na sloupu jsou přepínače, ty otvírají dveře do další úrovni U druhých dveří zadej číslo dle symbolů Uvnitř je teleport, který ovšem nemá žádnou funkci a je tu pravděpodobně jen proto, aby si hráč pořádně očehlav mozkové závity Ve třetí úrovni je spínač a páka Spínač aktivuje teleport a páka mění místo přesunu Ve velké místnosti na tebe hupse šílené množství androidů a jen díky nadupaným kouzelníkům dokážeš s bitvou vyjít jako vítěz Jinak tu nic není kromě teleportu, jež tě šoupne zpět. V malé místnůstce není už vůbec nic, samozřejmě jen teleport na přesun zpátky Příznám se, že mi trvalo dva týdny, než jsem přišel na to, jak postoupit dál Uff, zapeklitý problém. Na stěnách kolem jsou dekorativní štíty, které nemají žádnou funkci. Ale pokud na ně zatlačíš v malé místnůstce, rozsvítí se světlo na stropě V tom okamžiku vlez do teleportu a přesuneš se do levé části mapy Proklatě mazané. Demontuj androidy a známým výtahem sjí do čtvrté úrovni Tady zase narazíš na teleport, který nemá žádnou

načem pod námosy hliny V druhé úrovni se už blesky pohybují z místa na místo, při doteku nastává okamžitá smrt Rychle kolem nich do další části dungeonu Jsou tu dvoje dveře a velký čtverhranný sloup, kolem kterého rotují blesky Na sloupu jsou přepínače, ty otvírají dveře do další úrovni U druhých dveří zadej číslo dle symbolů Uvnitř je teleport, který ovšem nemá žádnou funkci a je tu pravděpodobně jen proto, aby si hráč pořádně očehlav mozkové závity Ve třetí úrovni je spínač a páka Spínač aktivuje teleport a páka mění místo přesunu Ve velké místnosti na tebe hupse šílené množství androidů a jen díky nadupaným kouzelníkům dokážeš s bitvou vyjít jako vítěz Jinak tu nic není kromě teleportu, jež tě šoupne zpět. V malé místnůstce není už vůbec nic, samozřejmě jen teleport na přesun zpátky Příznám se, že mi trvalo dva týdny, než jsem přišel na to, jak postoupit dál Uff, zapeklitý problém. Na stěnách kolem jsou dekorativní štíty, které nemají žádnou funkci. Ale pokud na ně zatlačíš v malé místnůstce, rozsvítí se světlo na stropě V tom okamžiku vlez do teleportu a přesuneš se do levé části mapy Proklatě mazané. Demontuj androidy a známým výtahem sjí do čtvrté úrovni Tady zase narazíš na teleport, který nemá žádnou

funkci. Pak jsou tu dvě velmi důležité místnosti. V jedné najdeš `Red carve sphere`, po vložení do přístroje se objeví teleport, který tvou partu přenese do jiného světa Gadlonu. Prolez a najdi učitele v magické škole Rinalklese. Otevře teleport abys se mohl vrátit. Gadlon je tajný level a svou grafikou a postavami naráží na předchozí díl Amberstar. Jinou funkci nemá. V druhé místnosti je známé zařízení na amber. Vlož a do vedlejšího přístroje můžeš vsunout buď žluté, modré nebo zelené carved discy (najdeš v místnosti s falešným teleportem) a vyrobíš tak příslušné navigační kameny. Pár si jich vyrob do zásoby a můžeš se se svou partou směle vydat na další z měsíců Lyramionu Morag.

Na Moragu než opustíš hangár, uschovej v truhle na lodi magic disc, jinak o něj vzápětí přijdeš. Jdi směrem k východu z hangáru a budeš přenesen do cely k S`rielovi, který ti de-

finitivně osvětlí celou situaci. Na Moragu žila od nepaměti velmi vyspělá rasa moranian-ských ještěrů. Všechno by šlo dobře, kdyby ovšem tady nebyl katastrofální nedostatek vody. Moranští ještěři vynalezli způsob cestování mezi planetami a odletěli na Forest moon, neboť zde byl vody dostatek. Katastrofa však stihá katastrofu a ještěři příliš pozdě zjistili, že voda na lesním světě je pro ně smrtelná. Zabíjí je velmi poznenáhlu. Lidem a ostatním rasám však neublíží. Ti co přežili se vrátili zpět na svůj rodný domov a později objevili, že voda na Lyramionu má jiné vlastnosti a mohou ji bez obav použít. Proto za pomoci trpaslíků postavili stroj, který dokáže veškerou vodu z Lyramionu přenést na Morag. Pochopitelně všichni obyvatelé Lyramionu zahynou. S`Riel s tím nesouhlasil a nyní když už má smrt takřka na jazyku, posílá tvou partu jako jedinou možnost zachránit, zastavit stroj, který má Lyramion zničit. Abys se k němu dostal přes křištálovou stěnu, potřebuješ magickou harfu, která jediná dokáže stěnu zničit. Její struny jsou ovšem rozmištěny po celém Moragu. Musíš je najít, a pak odletět zpět na Lyramion zničit stroj. S`Riel tvou partu teleportuje do svého paláce, kde máš začít pátrání po strunách. V okamžiku kdy se objevíš v jeho paláci, začne

super tuhý boj s ještěry, kteří ti budou chtít zabránit ve zničení stroje. Sedm nejmocnějších mágů Moragu založilo válečný koncil, který měl za úkol sestrojit stroj a spustit jej. Začínáš v paláci S`Riel, který je nejslabší z nich a postupně se prokousáváš až k paláci mistra mágů S`Orla. Za zmínku stojí dvojí matematický rébus v paláci mistra S`Arina. První si vydělává zuby. Výsledné číslo je 301. U předposledního mága S`Kata najdeš objednávkový list od S`Goldara na písečné sáně, díky kterým se dostaneš k poslednímu s posledních S`Orlu. Nemusíš snad připomínat, že každý mág je silnější než ten předešlý a je třeba je vybit postupně od nejslabšího k nejsilnějšímu, protože všichni u sebe mají klíč, jež zpřístupní osobní komnaty dalšího z nich. Po zničení S`Orla máš u sebe všech sedm strun a můžeš se odebrat zpět na Lyramion k odstartování závěrečné akce. Než však tak učiníš navštív město S`Angrila a kup zpropadené drahou láhev moraniancké vody. Když ji věnuješ S`Krelovi, který sídlí v Morag tower, dostaneš na oplátku záchrany jeho života žlutý carved disk. Díky němu získá Valdyn možnost vrátit se na svůj svět. Není třeba jej použít, protože Valdyn stejně chce zůstat s tvou partou až do konce a opouští tě vlastně až v závěrečném extru. Kromě jiného je zde ještě věž, kde můžeš koupit pouští ještěrku. Jakási nahradu koně, ale nic moc.

Tak jsme opět na Lyramionu, navštív hudebního mistra v Illienu a ukaž mu křištálové struny. Pokud máš u sebe i harfu, vytvoří ti supermagickou harfu. Pokud ne, nevadí, za deset tisíc zlatých ti rád prodá další S harfou odlet k chrámu bratrstva a použij u křištálové stěny. Heuréka, cesta je volná a v cele s tajemným strojem tě čeká závěrečný boj na život a na smrt. Nebude to nic jednoduchého a pokud bude mašinka používat nejsilnější kouzlo, nezbude než se loudnout. Boj z blízka také nedoporučuji, potvora má poměrně úspěšný kritický zásah. V prastarých ruinách jsi určitě našel po-

divné antické předměty. Fungují jako vrhače fi-rebalu a mohou toto kouzlo použít více než 60x. Takže Gryban a Valdyn mohou stroj smažit firebaly, Nelvin s Tar the Darkem jej zase ochladí ledovou smrští. Sabina bude sesílat uzdravující kouzla a tvá hlavní postava může poskakovat z polička na poličko ke zmatení protivníka. Život stroje je neuvěřitelných 2762 bodů. Jestliže vyhrajete, čeká tě slušné extro a mě nezbývá než ti poblahopřát k dokončení jedné z nejúchvatnějších her konce tohoto století...

Ovládání lodí: Lyramion vlevo (modrý kámen); Forest moon vpravo (zelený kámen); Morag střed (žlutý kámen)

Studny: Spannenberg - síla; Burnville - intelligence; Gemstone - levá obratnost, pravá rychlos

Illien: studna č.1 - Konstituce (Nos); studna č.2 - Charisma (Jehla); studna č.3 - Štěstí (Zrcadlo); studna č.4 - chyba v dictionary.english

Kameny nutné k otevření labyrintu. Použít podle pořadí:

1. Topas
2. Rubín
3. Smaragd
4. Earthstone
5. Horský křištál
6. Duhový kámen
7. Diamant
8. Amber

New Lake x-348 y-352	Illien x-375 y-277	Lebabsova věž x-438 y-563	Ruiny Gemstounu x-320 y-759
-------------------------	-----------------------	------------------------------	--------------------------------

Sansries tunel x-415 y-710	starý trpaličí důl x-223 y-717	tajný vchod x-252 y-713	chrám bratrstva x-444 y-399
-------------------------------	-----------------------------------	----------------------------	--------------------------------

Snakesign x-442 y-697	chrám Sansries x-431 y-745	hrad Godsbane x-407 y- 77	starý Labyrinth x-524 y-434
--------------------------	-------------------------------	------------------------------	--------------------------------

FOREST MOON		Dor Kiredon x-180 y-130	Dorinin strom x-64 y-237	vstup do ruin x-66 y-69
Dor Grestin: sever jih	x-104 x-108 y-165 y-182			

MORAG		S'Krel tower x-18 y-13	S'Goldar tower x-184 y-189
Tower x-78			

Ostatní lokality jsou zaznamenány v pergamenu, který najdeš v prvním paláci S`Rielu.

Kontakt

preview

TRAITOR ^ TNG - PŘEKLAD BOLESLAV KRISTEN

Po delším tichu, zapříčiněným problémy v naší skupině, jsme zpátky s novým projektem. Nebude to dlouho očekávané pokračování Zdrajca 2, ale úplně nová hra. Ted' se zpocenými čely dokončujeme naši novou dobrudružnou hru.

Děj hry

Zvědavý reportér - Albert Faser - podezřívá senátora Tomčického z nelegálních transakcí. Domnívá se, že se jedná o zbraně nebo drogy. 15. května Albert dostává hlášku o průběhu možné nelegální transakce. Redaktorovi svých novin (a také i věrnému kamarádovi) zanechává disketu s informacemi o svém pátrání a co hodlá podniknout. Bohužel je lapen a probouzí se na tvrdé, nepohodlné posteli. Faser se nachází v místnosti bez dveří, bez oken a není tu ani ventilační šachta. V této místnosti je jasno, i když tam není žádný zdroj světla. Co dál? Dál pokračuješ Ty.

Technická data

Hra vyžaduje procesor 030 + 16 MB Fast RAM + 6x CD-ROM + AGA. Tato konfigurace je minimální a plně DOSTAČUJÍCÍ. Verze pro PPC vydána nebude.

Namísto rozlišení 640x256 a 16 odstínů šedi nastoupí 640x512 a 256 barev. Hlavními obrázky budou renderované místnosti (pokoj starého domu, venkovní terén, město, zahrady, podzemí, opuštěné továrny a mnoho dalších lokalit), po kterých se budeme pohybovat zfilmovanou postavou (nebude jediná). V průběhu hry bude možné pozorovat filmované-renderované video sekvence (samozřejmě se zvukem) v rozlišení 320x256 a 256 odstínů šedí. Šedé odstíny jsme nyní použili schválně, protože pozvedají tajemnou atmosféru. Pro zvědavé osoby můžu již teď říct, že pro dosáhnutí maximální rychlosti animace 20 FPS bude stačit už 6x CD-ROM a trocha paměti FAST (ASM Rulez!).

Vracíme se k renderovaným místnostem. Je třeba poznamenat, že každá místnost bude videná z několika pohledů a ne pouze statických, jako v Mystu. Naše hra bude obohacena o různé další doplňkové animace (například vlnící se záclona u okna, hořící oheň v krbu, létající moučka nad lampou atd.). Kromě toho po-

stava hlavního hrdiny (není jeho, ale všech ve hře vystupujících) bude osvětlovaná a škálovaná. Řeknu-li to laicky, pokud budeme stát pod lampou, postava bude velmi dobře osvětlená a když odejdeme od lampy třeba do nějakého tmavého kouta, osvětlení postavy se bude reálně měnit v závislosti na vzdálenosti lampy a přitom bude postava vrhat poloprušvitné stíny.

Jako novinku lze zahrnout nás nápad s ukládáním pozic. Každou situaci můžeme uložit na disk tolíkrát, kolikrát budeme chtít. Pokud nám ale zahyne hlavní hrdina, ztratíme i příslušný "save". Proč jsme něco takového udělali? Aby hráč neběhal libovolně, kde se mu zachce, ale aby desetkrát uvažoval a pak jednal. Prostě řečeno, o hlavní postavu se budete muset starat jako o tamagotchi. Teď můžu "potěšit" všechny ty, kteří se rádi štourají v souborech, vyhledávají hesla atd., že fintou se změnou nebo zápisem "sejvů" na jiné místo NIC NEZÍSKÁTE, můžete mi věřit. Takhle vytvoříme neopakující se atmosféru se stupňujícím se adrenalinem.

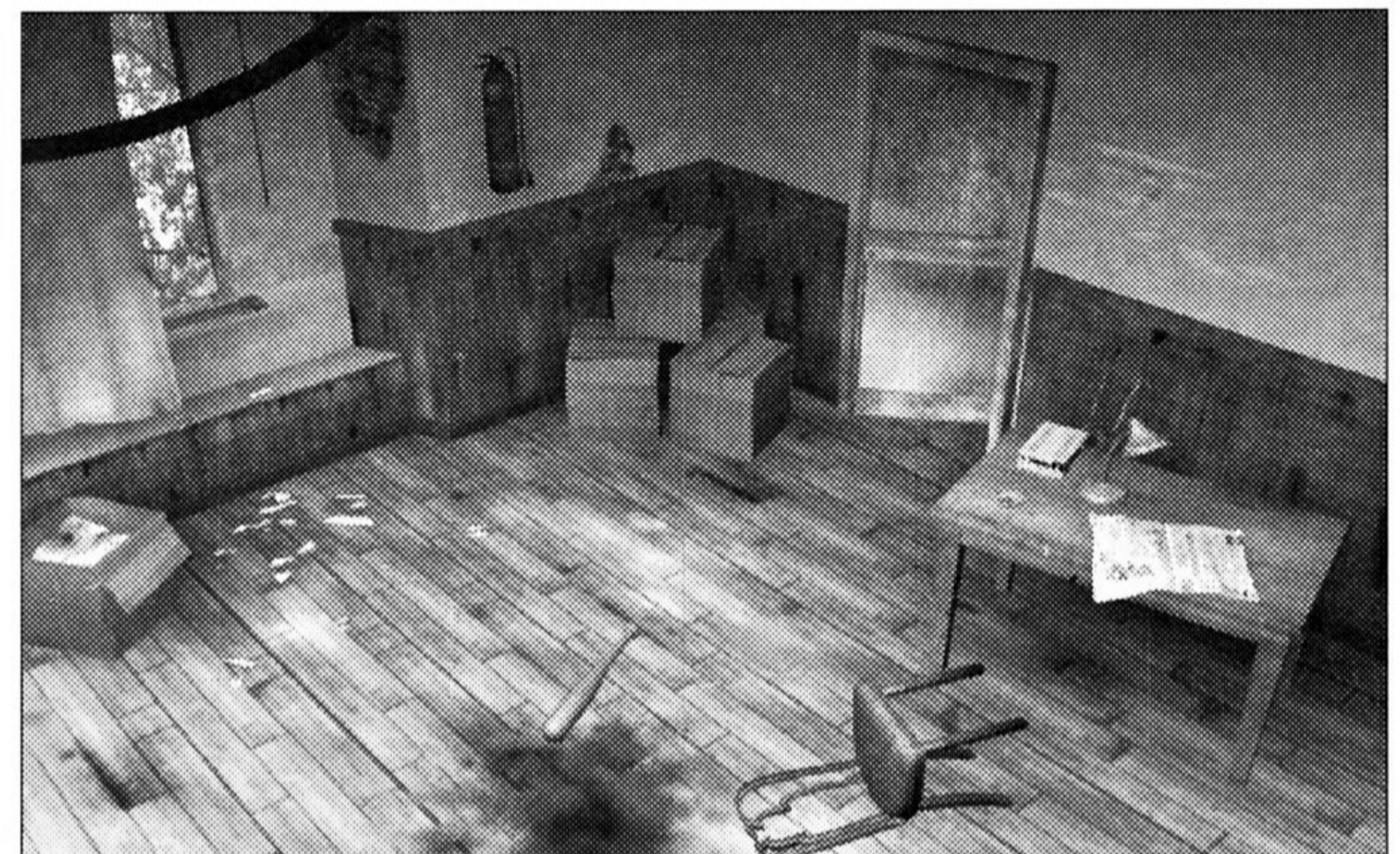
Co do "systémovosti" programu, zatím nemí vše jasné okolo CGX. Programátor zatím neměl k dispozici grafickou kartu, obdržel ji teprve nedávno, takže všichni věříme, že se mu povede podpora CGX korektně naprogramovat. Se stoprocentní jistotou můžu říct, že hra bude mít ráda systém Amigy. Ani uživatelé SVGA monitorů se nemusí bát, že jim hra nebudě běžet v DBLPalu nebo v jiném rozlišení.

Aha, málem jsem zapomněl: všechny dialogy budou nasamplované, takže si poslechneme rozhovory a nebudeme číst texty, jak to většinou je. A v jakých jazycích se hra objeví? Přemýšleli jsme o prodeji této hry na západ, takže hlavním bude anglický a také polský jazyk (což bude možno zvolit při instalaci). Krátce řečeno, hra bude totálně narvaná grafikou, filmovými ukázkami a atmosférickými zvuky až po okraj cédéčka. Již teď si myslíme, že to bude dobrá bomba.

Demoverze se nedokáte, usoudili jsme, že by to byla jen ztráta času. Raději věnujeme všechny časy na dokončení plné hry.

Credits

Scénář napsal Stanislav "Voicer" Delost, ve známý ve scéně díky svým magickým povídкам (Glaz, Excess). Celou grafiku a animaci 3D tvořím já, čili Tomáš "Traitor" Cechowski na své ještě živé třicítce a Cinema4D. Grafikou 2D se

zabývá skvělý grafik Karel "Caro" Włodarczyk. Co se týče muziky a speciálních efektů, tak zde je zatím otazník. Můžeme jenom říct, že jednáme s Revisq - uvidíme, zda se to podaří. Nad kompletním slepením všeho v jeden celek bdí skvělý programátor Mariusz "MDW" Włodarczyk.

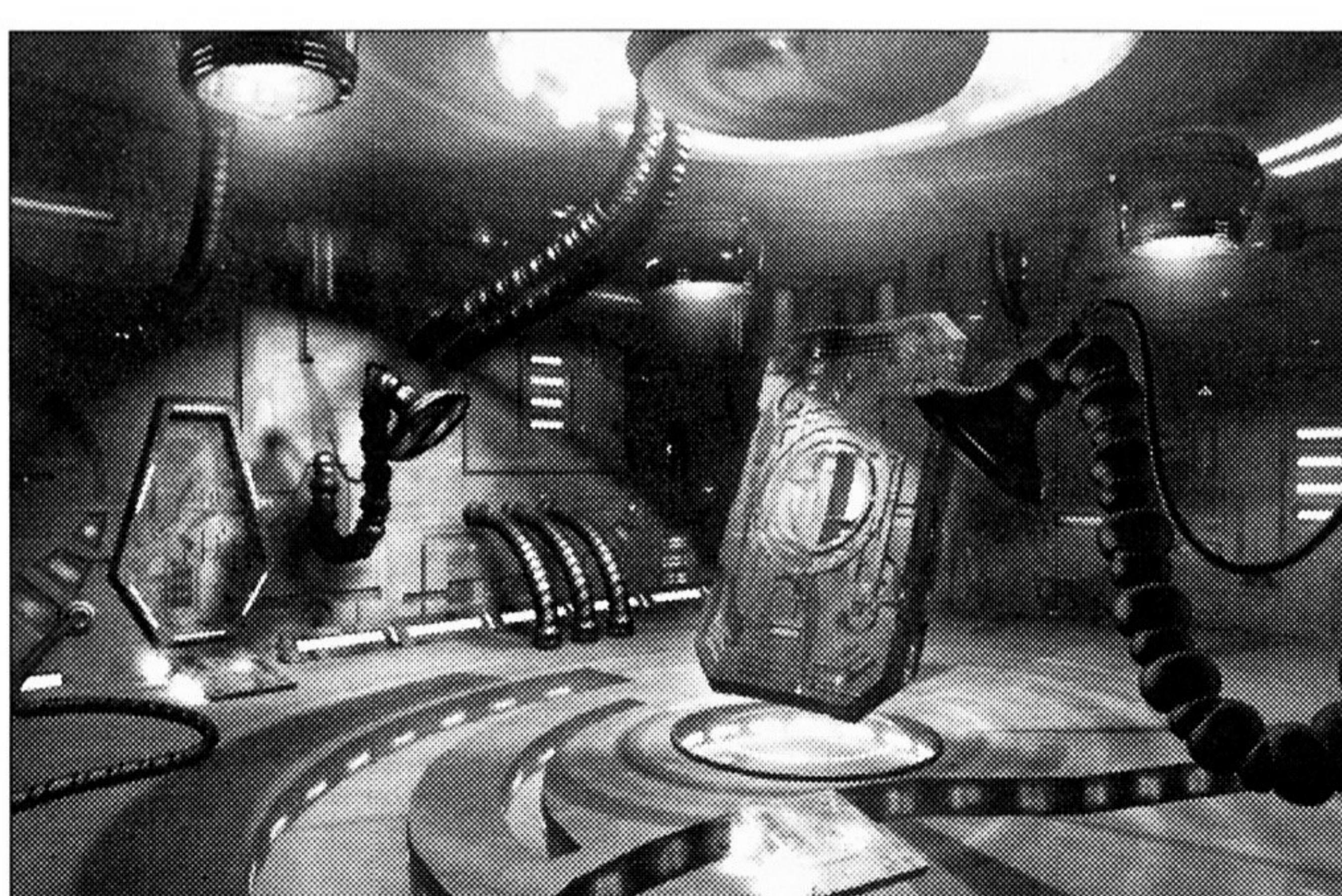
Kdy a kdo?

Asi se ptáte, kdy to bude možno zakoupit. Jsem upřímný a nebudu nikomu nic slibovat, protože nevím kdy. Ale jediné, co vím, že to bude v prvních měsících nového roku 2000. Celá parta pracuje na vysoké otáčky i přesto, že všichni máme žrouty času (programátor pracuje a studuje, tracer pracuje). Kdo bude vydavatelem hry Kontakt? Nemáme ještě vydavatele, ale věříme, že se někdo najde.

Budoucnost

Jaké máme plány do budoucna? Samozřejmě rychle dokončit rozdělaný projekt. Mužíme se nad ním už přes rok a všichni jsme trochu přepracovaní. Máme ale velkou prosbu, aby lidé přestali už konečně krást amigovský software. Chápu, že některé programy jsou předražené, ale snažte se aspoň nekrást domácí software. Domácí producenti nejsou businessmani, ale obyčejná mládež, která se většinou z fanatismu, nebo aby mohla podpořit svoji Amigu, pouští do riskantních projektů. A může je pak trefit šlak, když vidí, jak lidé volají Amiga Rulez a pirátí jejich práci. Krátce řečeno, pokud se bude hra dobrě prodávat, tvoříme dále. Pokud ne, je nám líto, ale nemáme chuť trávit dalších několik let jenom tak, pro satisfakci. Práce na tak velkém projektu při tak malém počtu lidí je opravdu síla, tak proč to máme dělat zdarma? Věřím, že lidé to pochopí a všechno bude v pořádku.

pozn. AGAs: S autorem jsem se seznámil na páty Satellite '99 a můžu říct, že tu hru zcela jistě dokončí. Až bude hra hotová, hned si ji zakoupím a pak napišu recenzi. O aktuálních novinkách vás budu informovat v následujících číslech AMAXu. Momentálně se snažím získat pro ARCD hru Zdrajca, o které zde také byla zmínka. Jedná se o velmi vtipnou hru v polštině s prvky FMV. Ale vím, že kolegové ji už hráli a jazyk našich severních sousedů jim vůbec nevadil.

Předplatné a AMIGA Review Bazar

Předplatné v ČR

V případě, že máte zájem o předplatné našeho časopisu AMIGA Review, coverdisků, nebo APD disků postupujete následujícím způsobem:

1. Vystříhněte a čitelně, nejlépe hůlkovým písmem, vyplňte lístek s předplatitelským kupónem pro ČR, který je natiskněn v tomto čísle. Při vyplňování kupónu prosíme věnujte, ve vlastním zájmu, poznost především na vyplnění vašeho rodného čísla, pod kterým budete zapsán v naší databázi předplatitelů. Rodné číslo též slouží k identifikaci vaší platby.

V tomto čísle se nachází kupón na rok 1999 a 2000. Starší kupony na rok 1999 již nelze použít.

Pokud máte zájem o předplatné časopisu na rok 1999 nebo 2000, na kupónu zakroužkujte požadovanou variantu, o kterou máte zájem. V roce 1999 si již nelze předplatit CVD diskety, ale pouze samotný časopis. Pro rok 2000 si můžete předplatit kromě samotného časopisu i časopis s dvěma disketami. Ve spodní části kupónu vyplňte celkovou cenu objednaných čísel.

Jelikož se přechází na nový systém, což není vždy jednoduché, může se vyskytnout jeden problém. Pokud jste měli v letošním roce objednaných 12 čísel 43-54 (případně i s CVD), máte již čísla 52, 53 a 54 (leden - březen

2000) zaplaceny. V tomto případě nás prosíme kontaktujte a dohodneme se na dalším postupu.

2. Vyplňený kupón zašlete na adresu redakce, která je uvedena v této čísle.

3.a. V kterékoliv pobočce Komerční banky vyplňte pokladní složenku KB pro vklad na účet. Na složence vyplňte, kromě osobních údajů, následující údaje:

Cílo účtu: **53502-071/0100**

Rodné číslo: rodné číslo

Variabilní symbol: **rodné číslo**

POZOR - Na složence KB vyplňte rodné číslo dvakrát, a to do kolonky „Rodné číslo“, která slouží bance a do kolonky „Variabilní symbol“, který slouží pro naši identifikaci platby.

3.b. V případě, že nemůžete poslat peníze výše uvedeným způsobem, vyplňte složenku typu A, nebo nově zavedenou složenku A-V, na účet adresáta. **POZOR** - Neposílejte peníze složenkou typu C na adresu redakce. Na složence vyplňte následující údaje:

Peněžní ústavu: **KB Praha 7**

Název účtu: **ATLANTIDA,
Čechova 4,
170 00 Praha 7**

Cílo účtu: **53502-071/0100**

V. symbol: **rodné číslo**

Kost. symbol: **0308**

Složenkou KB (podání peněz je zdarma a doručení rychlejší), nebo složenkou pošty, zaplatě vámiypočítanou částku na kupónu. **V případě, že na kupónu, nebo v kolonce variabilního symbolu neuvedete vaše rodné číslo, nebude možno vaši platbu identifikovat.**

Starší čísla AR

Starší časopisy AMIGA Review 25-39 si lze objednat telefonicky, e-mailem či písemně na dobírku za 15,- Kč/kus + poštovné. Minimální objednávka je 5 kusů. Tuto částku nehradte na nás účet!

Předplatné v SR

Distribuci časopisu AMIGA Review předplatitelům na území Slovenské republiky zajišťuje výhradně firma ABOPress, Radlinského 27, 830 00 Bratislava, e-mail: abopress@napri.sk, tel.: 07/52444979-80

V případě vašeho zájmu o předplatné kontaktujte tuto firmu, kde Vám podají další informace.

Soukromá inzerce

K podání soukromé inzerce je určen kupón, který je vytištěn předchozí stránce. Křížkem do čtverečků za vašimi nacionálemi označte rádky, které chcete uvést jako kontakt do vašeho inzerátu. **Inzerce ve všech rubrikách je placena a v rubrice Prodej nelze inzerovat hardware (kromě počítačů A500(plus)/600).** Ke kupónu přiložte 4 kusy poštovních známek v hodnotě 4.60 Kč.

AMIGA Review Bazar

Zboží do komisního prodeje je přijímáno dvěma způsoby.

1. Zboží je dopraveno do sídla firmy ATLANTIDA Publishing. Osobně tak lze učinit v pondělí až čtvrtk, mezi 13 a 17 hodinou. V každém případě (osobně i poštou) musí být termín a obsah nabízeného zboží předem telefonicky oznámen a firmou ATLANTIDA odsouhlasen. Ke zboží se přiloží níže uvedený kupon (kopie). Zboží dodávejte vyčištěné, nejlépe v původním obalu.

2. Zboží lze nabídnout k prodeji, ale přitom si ho nadále ponechat v užívání. Nabídku zašlete na uvedeném kuponu, nebo ji lze podat telefonicky. Vaše nabídka bude evidována a v případě zájmu budete vyzváni k dodání zboží. V tomto případě je nutné uvést telefonní číslo a čas, kdy jste k zařízení.

Poptávka na zboží

V případě, že máte zájem o koupi staršího počítače či příslušenství, můžete se telefonicky informovat na momentální nabídku. Firma ATLANTIDA Publishing na uvedené zboží neposkytuje záruku, ale zboží pečlivě testuje. Při osobním převzetí bude zájemci zboží předvedeno. V případě, že bude zboží zasláno na dobírku, bude reklamace uznána pouze tehdy, jestliže se oznámí telefonicky firmě ATLANTIDA Publishing do dvou dnů od přijetí zásilky. Na pozdější reklamace nebudé brán zřetel.

Předplatné AR CD

AMIGA Review CD je na časopisu zcela nezávislé a proto je číslováno od čísla 1. CD vychází cca. jednou za tři měsíce. Jelikož nevychází pravidelně, nelze jej zakomponovat do programu na předplatné časopisu. Předplatné na CD je tedy naprostě oddělené od předplatného AR a je zde jednodušší postup (nemusíte vyplňovat a posílat žádný kupon). AMIGA Review CD si lze objednávat i zpětně. CD jsou v ČR zasílána nezávisle na časopise o to doporučené.

Jestliže máte zájem o předplatné AMIGA Review CD v ČR postupujte tímto způsobem. Zašlete složenkou „C“ České pošty (nelze složenkou KB) na adresu firmy ATLANTIDA Publishing, Čechova 4, 170 00 Praha 7, příslušnou částku (tj. počet objednaných čísel x 190,- Kč). Na zadní stranu složenky do oddílu „Zprávy pro příjemce“ vyplňte následující údaje:

Rodné číslo (podle něj budete vedeni v evidenci)

Čísla které objednáváte (např. AR CD 4,5,6 či AR CD 4-6)

Na přední straně napište ČÍTELNĚ Vaši adresu a to včetně PSČ.

Prosíme stávající předplatitele AMIGA Review aby se drželi výše uvedených podmínek. **Hlavně:** nezasílat peníze za CD na nás účet pro předplatné časopisů (částka bude nekompromisně převedena na časopisy s CVD a APD); nezasílat peníze za časopis na adresu redakce (budou převedeny na CD). Víme, že není ideální provádět dvě platby, ale program na předplatné AR to jinak neumožňuje.

Pro předplatné v SR kontaktuje písemně či telefonicky firmu ABOPress (telefon i adresa v této čísle).

JIŽ VÝŠLY NÁSLEDUJÍCÍ ČÍSLA: 1, 2, 3, 4, 5, 6

AR CD v roce 2000 ... častěji a levněji

V roce 2000 vyjde 6 kusů CD, tj. každý druhý měsíc. Cena zůstává 190,- Kč, avšak kdo si objedná všechny šest CéDéček (CD 7-12), získá CD za 160,- Kč. Stačí tedy na zadní stranu složenky napsat CD 7-12 (a samozřejmě Vaše rodné číslo) a zaplatit 960,- Kč. V případě, že máte o toto nabídku zájem, ale již jste si dříve zaplatili například CD 7 a 8, zaplatíte výše uvedenou sumu 960,- Kč - 2x původních 190,- Kč tj. 580,- Kč.

Seznam prodejen AR

Časopis AMIGA Review je distribuován do stánků a prodejen firmami PNS a Transpress. Do následujících prodejen je dodáván časopis přímo vydavatelem a tudíž lze kromě časopisu zakoupit i diskety a zarově i AMIGA Review CD.

Praha

Klub602, Martinská 5

Brno

Knihkupectví Ryšavý, Česká 31

Havířov

Javosoft, Svornosti 2

Mapa Lyramionu k návodu na hru Ambeymoon

